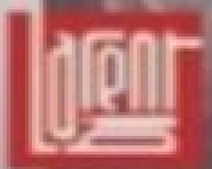
PİPO SERİSİ

EJDER CİNAYETİ

S. S. VAN DINE

EJDER CİNAYETİ S. S. VAN DINE

Labirent Yayınevi
Pipo Dizisi - 1
Eserin orijinal adı:The Dragon Murder Case

Ejder Cinayeti
S. S. Van Dine
Birinci Basım Ekim 2012
Çeviri: Özlem Güngör
Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Çukur
Kapak ve İç Tasarım: Sinan Acıoğlu

Labirent Basın
Yayın Dağıtım Pazarlama
Osmanağa Mah.
Arayıcıbaşı Sok. No: 29-31/8
İletişim: 0549 430 50 89
twitter.com/LabirentYayinla
facebook.com/labirentyayinlari
labirentyayinlari@gmail.com

EJDER CİNAYETİ

S. S. VAN DINE

İngilizce'den Çeviren:
Özlem Güngör

SUNUŞ

Polisiye romanın kuramcısı, parlak ama çekilmez ve küstah dedektif Philo Vance'ın yaratıcısı: Willard Huntington Wright. Nâm-ı diğer S.S. Van Dine

İki dünya savaşı arasındaki dönemde "*altın çağ*"ını yaşayan geleneksel "*katil kim?*" türünün en tanınmış yazarları arasında yer alan Willard Huntington Wright (1888-1939) saygın Harvard Üniversitesi'nde antropoloji ve etnoloji öğretimi gördükten sonra Münih ve Paris'te eğitimine devam etmiş; kültür birikimi çok yüksek bir yazardır. 1907 yılında Los Angeles Times gazetesinde edebiyat eleştirmeni olarak çalışmaya başlamış ve onbeş yıl kadar birçok itibarlı yayın organında sanat eleştirmeni olarak çalışmıştır. Bu yayın organları arasında ünlü "*Black Mask*"dergisinin de yayıncıları olan Mencken ve Nathan'ın büyük önem verdikleri incelikli kültür dergisi "*Smart Set*" de vardır. Söz konusu iki yayıncı Black Mask dergisini çok itina gösterdikleri Smart Set'e parasal açıdan katkıda bulunsun diye önemsemeden çıkartmışlar ve bu dergi "*kara roman*"okulunun özellikle de Hammett, Chandler, Gardner gibi yazarlarının ortaya çıkmasında başat bir rol üstlenmiştir. Bu sıralarda polisiye romanla ilgilenmeyen Wright, Smart Set'in en önemli yazarlarından biridir ve sanat ortamında iyice tanınmış; bu arada edebiyat dışında resim ve müzikle ilgilenmiş, edebiyatın yanında bu iki konuyla ilgili kitaplar yazmıştır. 1916'da dönemin eleştirmenlerinin çok beğendiği *The Man of Promise (Umut Adamı)* adlı deneysel bir roman da kaleme almıştır.

Yazarımız 1923'te vereme yakalanır ve bütün çalışmalarını durdurmak zorunda kalır. Dönemin koşullarında uzun süren nekahat döneminde polisiye romanı keşfeder; büyük bir ilgiyle bazılarına göre 2.000 polisiye roman okur ve öyle bir bilgi birikimine sahip olur ki bu bilgilerini değerlendirmek için "*The Great Detectives Stories-1928*" *(Büyük Dedektif Romanları)* başlıklı bir antoloji hazırlar ve antolojinin başına kırk sayfalık Poe ve Gaboriau'dan başlayıp polisiye romanın gelişimini irdeleyen bir önsöz yazar. Bu kitabının çıktığı yılın 3 Eylül'ünde "*American Magazine*"

dergisinde sonraları çok ünlenecek *“katil kim?”* türü polisiye romanlar için *“Polisiye Romanın Yirmi Kuralı”*nı kaleme alır.

Sonunda Fransızların deyimiyle *“suya atlamaya”* karar verir ve polisiye roman yazmaya başlar ve 1926-1928 arası üç polisiye roman yazar. Romanları ilk önce tefrika olarak yayınlanır, sonra kitaplaştırılır ve dedektifi Philo Vance ile birlikte büyük bir başarıyı yakalar ve o yılların ençok satan yazarı olur... Polisiye romanlarında *“S.S.Van Dine”* ismini kullanır. Bu isim anneannesinin ailesinin ismidir. Çünkü bütün ilgisine karşın Wright’ın eski saygın eleştirmen imajının süregelen zihinsel tutsaklığı; onun polisiye romanı hâlâ ciddi bir iş olarak algılamasına engel olmaktadır, bunun için bir takma adın arkasına saklanmayı yeğlemiştir. Ama bir rastlantı sonucu kim olduğu anlaşılır ve arkadaşı olan ciddi(!) eleştirmenler onu *“boş vakit geçirme aracı”* olarak gördükleri polisiye roman yazdığı için şiddetle kınarlar. Ama paranın yüzü sıcaktır, hele polisiye roman yazmak insanı zengin ediyorsa ciddi eleştirmenlerin ciddi eleştirileri de hesaba katılmaz (!). Yazarımız da bu kanaattedir ve bir düzine polisiye roman yazar ve *“ciddi”* yazılarının kendisine kazandırmadığı bir ünü de yakalar. 1930’dan itibaren Hollywood için polisiye kurgulu senaryolar da yazar Wright, hırçın ve alkolik bir adam olarak 1939’da daha 51 yaşındayken ölür.

S.S Van Dine’ın Eserlerinin Niteliği ve Dedektifi Philo Vance

S.S.Van Dine polisiye roman yazarları arasında en bilgili ve allame olanıdır ama Ernest Mandel gibi bazı eleştirmenlere göre bu allameliği dedektifi Philo Vance’ı çekilmez biri yapmıştır. Çünkü yazarımız zekidir ama kibirlidir; ancak kültür seviyesi çok yüksek olan erbabının anlayacağı şakalar yapmayı sever ve kurgusu çok karmaşıktır.

Bu düşüncelere karşı başka eleştirmenler yapıtlarında yeni bir problem çözme yöntemi geliştirmemesine karşın *“katil kim?”* türünün onun eserleriyle doruk noktasına ulaştığını söylerler.

Onun dedektifi Philo Vance, yaratıcısının anlatımıyla *“epeyice kısa boylu, zayıf, kaslı bir vücudu olan zarif bir kişiydi. Düzgün yüz hatları ona güçlü*

ve sert bir ifade veriyor ama aynı zamanda dışarıdan hiç hoş görülmeyen şüpheci bir soğukluk da bu yüzde kendini belli ediyordu. İtici gri gözleri, düz ince bir burnu; hem gaddar hem çilekeş olduğunu gösteren bir ağzı vardı. Resim sanatında ve Eski Mısır Tarihi dalında bir uzmandı. Pek çok konuda bilgi sahibiydi. Suçluların maskesini indirmekte usta olduğu insan psikolojisindeki derin bilgisinden yararlanıyordu. Zengin ve kültürlüydü".

Bu tanımlar sanki yazarımızın bir otoportresidir. Philo Vance bütün zamanların en "*snop*" dedektifiydi. Van Dine kahramanını her zaman bir entelektüel olarak herkesten üstün gösteriyor, bu bazan dayanılmaz ölçülerde oluyordu, dedektifimizin analitik çözümlemeleri ve vardığı sonuçlar gittikçe zenginleşiyor ama karmaşıklaşıyordu...

Van Dine yapıtlarını edebi bir dil ile yazıyordu. Altın çağın usta yazarları Christie, Carr veya Peder Brown'ın yaratıcısı Chesterton'un yapıtlarındaki incelikli muamma öğesine eserlerinde sık sık rastlansa da özellikle sağlam bir kurgu hemen göze çarpıyordu. İyi bir öykü anlatıcısıydı; ayrıntılara büyük önem veriyordu ve çözüm bu ayrıntılara göre şekilleniyordu. Kurgusu sağlam olması yanında yukarıda da vurguladığımız gibi karmaşıktı. Sanki okuyucuyu düelloya davet ediyordu veya ünlü Fransız eleştirmen Yvon Aulard'ın dediği gibi S.S.Van Dine'ın polisiye yapıtları yazarla okuyucu arasında bir satranç maçı gibiydi.

Van Dine'ın yapıtları hiçbir psikolojik ve toplumsal etkene yer vermeyen geleneksel İngiliz okuluyla; bu öğeleri gözönüne alan Amerikan okulunun bir sentezidir; ancak S.S.Van Dine romanlarında ilginç husus insanüstü bir varlık olan dedektifin nitelikleridir. S.S. Van Dine'ın kişisel kanımızca talihsizliği edebiyat eleştirmenliğindeki seçmeci yaklaşımından bir türlü kurtulamamasıdır; bunun sonucu polisiye romana yüksek kültür düzeyini yansıtmaya çalışır, işi dipnotlar koymaya kadar götürür; edebi örnekler ve Latince yazılmış vecizeler kullanır.

Philo Vance'ın bütün üstün niteliklerine karşı olaylara el koyan polis örgütü bir eblehler sürüsüdür. Savcı Markham ve Emniyet Müdürü Heart onun için hep Philo Vance'dan yardım ister. Dedektifimizin bir diğer özelliği de bizzat adaletin gereğini yerine getirmeyi üstlenme eğilimidir. Örneğin elinde olanak olduğu hâlde katilin savcının gözü önünde intihar etmesine göz yumar ve bu hareketini "*Bu çıngıraklı yılanı adaletin karşısına mı çıkartacaktık!*" diye savunur.

Sivri dilli Raymond Chandler, bütün bu nitelikleriyle Philo Vance'dan hiç hoşlanmaz ve biraz da abartılı bir ifadeyle: *"büyük bir olasılıkla tüm dedektifler arasındaki en büyük eşek Philo Vance'dır"* yargısına varır. Ancak bu yargı çok yanlıştır ve "kara roman" ekolünün kuramcısının geleneksel "katil kim?" romancılarına karşı duyduğu aşağılık duygusunun bir göstergesidir.

S.S.Van Dine'ın Eserleri ve Türkçe'deki Çevirileri

S.S. Van Dine 12 polisiye roman yazmıştır; bütün kitaplarının adında "Murder Case" (Cinayet Olayı) sözü geçer. Kronolojik sırayla eserleri aşağıda verilmiştir:

1. *The Benson Murder Case* (Benson Cinayeti Olayı – 1926)

2. *The Canary Murder Case* (Kanarya Cinayeti Olayı – 1927)

3. *The Greene Murder Case* (Greene Cinayeti Olayı – 1928)

4. *The Bishop Murder Case* (Piskopos Cinayeti Olayı – 1929)

5. *The Scarab Murder Case* (Bokböceği Cinayeti Olayı – 1930)

6. *The Kennel Murder Case* (Köpek Kulübesi Cinayeti Olayı – 1933)

7. *The Dragon Murder Case* (Ejderhâ Cinayeti Olayı – 1933)

8. *The Casino Murder Case* (Gazino Cinayeti Olayı – 1934)

9. *The Garden Murder Case* (Bahçe Cinayeti Olayı – 1935)

10. *The Kidnap Murder Case* (Çocuk Kaçırma Cinayeti Olayı – 1936)

11. *The Gracie Allen Murder* Case (Gracia Allen Cinayeti Olayı – 1938)

12. *The Winter Murder Case* (Kış Cinayeti Olayı – 1939)

Bu önemli yazardan dilimize yalnızca iki yapıt çevrilmiştir:

1. Altı Kişi Arasında (The Bishop Murder Case), 1952, Nihal Yeğinobalı çevirisi, Türkiye Yayınevi “Cep Kitapları”

2. Kanarya Cinayeti (The Canary Murder Case), 1981, Enver Günsel çevirisi, Akba Kitabevi Yayını “ Tercüme Polis Romanları Serisi”

Bu kitapları bugün sahaflarda bile bulmak mümkün değildir.

Erol Üyepazarcı

BÖLÜM 1

TRAJEDİ

(11 Ağustos Cumartesi, 23.45)

Ejder cinayeti olarak bilinen o uğursuz ve korkunç cinayeti, daima, New York'ta şimdiye kadar görülen en sıcak yazla birlikte hatırlayacağım.

Olayları kaderci, doğaüstü açıklamalardan kaçınarak, daima bilimsel ve gerçekçi metotlarla çözmeyi başaran Philo Vance, o sıcak yazın Ağustos ayı için Norveç'e balıkçılık üzerine bir gezi planlamış; fakat entelektüel hevesleri onu geziyi iptal etmeye, Amerika'da kalmaya zorlamıştı. Savaşın ardından, sonradan görme yeni zengin Amerikalıların Fransız ve İtalyan Riviera sahillerine yığılmasından sonra, yazlarını Akdeniz kıyılarında geçirme alışkanlığından vazgeçmiş, Kuzey Bergenhause'a akın eden alabalık ve somon sürülerinin peşine düşmüştü. Bu olaylarla dolu yazın Temmuz sonlarında Mısır'da bulunan Mandarin Elyazmaları'nın bir bölümü, bu konuya olan ilgisini yeniden nüksettirmiş, bu tutkusu sizin de hatırlayacağınız West 75 Street'de işlenen "Mother-Goose Cinayetleri"[1] meselesine dâhil olana kadar sürmüştü.

Ne yazık ki Vance'ın bu işe duyduğu araştırma ve öğrenme zevki şimdiye kadar karıştığı en karmaşık cinayet gizemlerinden biriyle bölününce, kayıp Mandarin komedileri hasıraltı ediliverdi. Bence bunun asıl nedeni, Vance'ın, cinayet araştırmalarını bilimsel çalışmalarından daha çok seviyor olmasıydı. Onun zihni, araştırmayı, ilk anda görünen karmaşık verilerden herkesin çıkaramayacağı sonuçlar çıkarmayı, esrarengiz problemleri analiz etmeyi, çözüme kavuşturmayı seviyordu. Kriminoloji, doğasındaki bu açlığı tatmin ediyor, bunu sadece analitik düşünce metodunu harekete geçirerek değil, aynı zamanda anlaşılması zor gerçekler ile insan doğasının inceliklerine olan bilgisini harekete geçirerek yapmasını sağlıyordu.

Harvard'daki öğrencilik dönemini tamamlamasından kısa bir süre sonra bana kendisinin yasal mali danışmanı olmamı teklif ettiğinde, ona olan beğenim ve takdirim öyle yoğundu ki babam Van Dine'ın kurduğu "Davis & Van Dine" şirketindeki tüm sorumluluklarımdan hemen istifa ettim. Bu

kararımdan hiç pişmanlık duymadım çünkü aramızda oluşan ortaklığa bağlı olarak, yaptığı çeşitli cinayet araştırmalarına ben de ortak oldum. Onun bu cinayet davalarına dâhil olmasını sağlayan şey ise, 4 yıl boyunca New York Bölge Savcılığı görevini yürüten John F.-X. Markham ile olan arkadaşlığıydı.

Bu zamana kadar kaydettiğim hiçbir olay ejder cinayeti kadar heyecan verici, tuhaf, bilimsel gerçeklere uzak değildi. Bu olaydaki cinayet, insanın günlük yaşamını sürdürmesini sağlayan tüm bilimsel verileri aşan, polisi ve dedektifleri doğaüstü efsanelere, lanetli kara büyülerin sisli alanlarına çekerek yoğun bir akıl karışıklığına saplanmalarına neden olan bir olaydı.

Ejderhâların insanoğlunun hayal gücüne uğursuz, korkutucu batıl inançların kara tohumlarını ekerek girmesi neredeyse ilk çağlara kadar uzanır. Bu günlerde, 20. Yüzyıl'da, New York'ta; dünyanın sadece hayal gücü çok geniş, batıl inançlı çocuklarının, habis canavarların, intikamcı kötülerin insanlığı ziyaret edeceğine inandığı bir zamanda; polis bir cinayet araştırmasında unutulmuş zamanların lanetli efsanelerinin dirilen en karanlık geçitlerine saplanıyordu.

Tüm ülke Sanfor Montegue'nun akıl almaz, esrarengiz ölümüyle büyülenmişken, insanlığın etnolojik kayıtlarının en karanlık bölümleri modern Manhattan gökdelenlerinin gölgesinde yeniden gözden geçiriliyordu. Bu yeniden diriliş efsanesinin biyolojik alanda yapılan grotesk varlıklar üzerindeki araştırmalarda bile güçlü bir etkisi vardı. İlkçağ canavarlarının varlığını sürdürmesi -toprakaltı canlı bilimindeki gelişmeler- kara ve deniz canlılarının çiftleşmesiyle ortaya çıkan ucubelikler ile ilgili tüm tartışmalar bölge savcılığı ile polis ofisinde eldeki bilimsel verilere dayanarak yapılıyordu.

Cinayet bürosunun mantıklı, pratik zekâlı Çavuş'u Ernest Heath bile, bu vakanın gizemli, hesaplanamayan unsurlarından etkilenmişti. Ön soruşturma boyunca -henüz ortada bir cinayet olduğuna işaret eden hiçbir kanıt yokken- hayal gücünden yoksun Çavuş, olay yerindeki görünüşte alelade koşullardan sanki zehirli bir gaz sızıyormuş gibi, bu olayda gizli, uğursuz bir şeyler olduğunu hissetti. Aslında eğer olay yerini kontrole gittiğinde içinde yükselen o korku olmasaydı, ejder cinayeti belki de hiçbir zaman yetkililerin önüne onların dikkatini bu kadar yoğun çekecek bir vaka olarak gelmeyecekti. Hatta yüksek ihtimalle New York Polis

Departmanı'nda kayıtlara sıradan bir "kayıp" vakası olarak geçecek, pek çok bilindik kayıp vakalarından biri olarak değerlendirilerek alaycı bir göz kırpmayla anılacaktı.

Bu hipotezin gerçekleşmesi, şüphesiz ki katilin istediği şeydi; ancak bu sıradışı cinayetin zanlısı -cinayet, bugüne kadar bildiğim tüm cinayetler içinde benzersizdi- işlediği cürümün bulunduğu atmosfere sızan kötülük duygusunu hesaplayamadı. İnsanların yaratıcı ilkel korkularının suyun karanlık gizli derinliklerinde yatan gizemlerin doğasından türediği gerçeği, katil tarafından gözden kaçırılmıştı. Çavuş'un anlaşılmaz kuruntularını sıradan, sığ bir hikâyeden modern zamanların şeytani, en dikkat çekici cinayet davalarından birine dönüştüren şey; işte bu dikkatsizlikti.

Olay yerine gittiğinde ortada bir cinayet olduğuna dair kesin bir fikri olmamasına, hatta tanımlayamadığı korkularını Vance ile Markham'a söylerken kekelemesine rağmen Çavuş Heath, olay yerine giden ilk resmi görevliydi.

11 Ağustos akşamı, neredeyse gece yarısıydı. Markham, akşam yemeğini Vance ile birlikte Vance'ın Doğu yakasındaki 38. Cadde'deki evinin terasında yemişti. Üçümüz tüm akşamı gelişigüzel pek çok konuda sohbet ederek geçirmiştik. Tüm sohbetimiz bezgin, cansız bir havada sürmüştü. Ortama zaman zaman hâkim olan sessizlik havanın sıcaklığını, boğuculuğunu daha çok hissettiriyor, arkadan yükselen ağaçların tepesindeki yapraklar sanki tuvale çizilmişçesine kıpırtısız görünüyordu. Dahası saatlerce yağmur yağmıştı, sağanak yağışın kesilmesi saat 22.00'ı bulmuştu, tüm şehrin üzerine nefes almayı zorlaştıran bir örtü serilmiş gibiydi.

Vance henüz ikinci şampanyanın buz kovasını bizim için karıştırmıştı ki, baş kâhyası ve uşağı Currie elinde taşınabilir bir telefonla terasın kapısında belirdi: "Bay Markham için acil bir telefon var. Aramayı taşınabilir telefona aktardım. Çavuş Heath arıyor, efendim."

Markham hafif şaşırmış öfkeli bir bakışla kafasını sallayıp ahizeyi aldı. Çavuş'la süren konuşması oldukça kısaydı, telefonu elinden bıraktığında yüzü asılmıştı. "Bu tuhaf," dedi. "Çavuş Heath'in sesi garipti. Bir şeyler hakkında endişeli, beni görmek istiyor. Konunun ne olduğuyla ilgili hiçbir ipucu vermedi, bu yüzden bir şey anlamadım. Beni evimde de bulamayınca

burayı aramış. Ses tonunu hiç beğenmedim, buraya gelebileceğini söyledim. Umarım aldırmazsın Vance.”

“Sorun yok,” dedi Vance, ağır ağır sandalyesine otururken. “Cesur Çavuş’u görmeyeli aylar olmuştu... Currie!” diye seslendi. “Viski-soda getir. Çavuş Heath de bize katılıyor.” Sonra tekrar Markham’a döndü. “Umarım kötü bir şey yoktur... Belki de sıcak Çavuş’a halüsinasyon gördürmüştür.”

Markham hâlâ düşünceli bir şekilde kafasını salladı: “Heath’i üzen şey sıcaktan çok daha fazlası olmalı.” Omuzlarını silkti. “Her neyse en kısa zamanda öğreneceğiz.”

Çavuş’un adı içeriye seslenildiğinde neredeyse 20 dakika geçmişti. Kocaman bir mendille alnını kurulayarak terasa geldi. Düşünceli bir şekilde bizi selamladıktan sonra, üstü camla kaplı bir masanın arkasındaki sandalyeye kendini bıraktı, Vance ona doğru ilerlediğinde o, önündeki viski bardağını boşaltmıştı bile...

“Inwood’dan demin geldim Şef,” diyerek Markham’a açıklama yapmaya başladı. “Bir adam kaybolmuş. Doğruyu söylemek gerekirse, durumdan hiç hoşlanmadım. Bir yerlerde bir terslik var.”

Markham kaşlarını çattı. “Olayla ilgili sıradışı bir şey mi var?”

“Hayır, hiçbir şey,” Çavuş utanmış görünüyordu. “Zaten işin de berbat tarafı o ya! Her şey olağan, bildiğimiz kaybolma hikâyesi. Rutin. Ama...” Sesi azaldı, tekrar bardağından bir yudum aldı.

Vance’ın yüzünde keyifli bir gülümseme belirdi. “Korkarım Markham,” Çavuş’a bakarak devam etti. “Çavuş bir şeyler sezmiş.”

Heath bardağını sert bir şekilde masaya koydu. “Eğer kastettiğiniz Bay Vance, bu olayla ilgili içime bir şeyler doğduğuysa, evet, haklısınız!” Çenesini havaya dikti.

Vance gözlerini tuhaf bir şekilde açarak: “Olay ne Çavuş?”

Heath önce ona soğuk bir bakış atıp, sırıttı. “Peki, size anlatacağım, sonra da istediğiniz kadar gülersiniz. Dinleyin Şef,” Markham’a döndü. “Bu gece yaklaşık 22.45 civarında cinayet büroya bir telefon geldi. Adının Leland

olduğunu söyleyen bir adam, Inwood’daki Stamm Malikânesi’nde bir trajedi yaşandığını, eğer birazcık aklım varsa hemen oraya gitmem gerektiğini söyledi.”

“Suç işlemek için mükemmel bir yer,” dedi Vance, düşünceli bir şekilde. “Şehirdeki en eski yerleşim yerlerinden biri, neredeyse yüzyıl önce inşa edilmiş bir malikâne. Bugünün koşullarıyla baktığımızda sadece kronolojik bir hata, fakat tanrım, suç işlemek için çok uygun bir yer. Etkileyici bir tarih, bir efsane!”

Heath, Vance’ı dikkatlice süzdü. “Esas noktayı yakaladınız efendim. Oradan ayrıldığımda hissettiğim şey buydu... Neyse, bu Leland denilen adama ne olduğunu, neden gelmem gerektiğini sordum. Anladığım sadece şu: Malikânedeki havuza sanki Montegue adında bir kuş dalış yapmış, bir daha çıkmamış...”

“Sakın bu şans eseri, şu eski ejder havuzu olmasın?” diye sordu Vance, doğrulup çok sevdiği Regie sigaralarından birini paketten çekerken.

“Tam da o. Bu akşam oraya gidene kadar oranın adını hiç bilmiyor olsam da... Peki, devam ediyorum; bu işin benim alanımda olmadığını o adama söyledim ama soruna bir göz atmam gerektiği konusunda öyle ısrar etti ki... Ne kadar erken gidersem o kadar iyi olacağını söyleyip duruyordu. Komik bir ses tonuyla konuşuyordu, dikkatimi çekti, İngilizcesi’nde sorun yoktu, yabancı bir aksanla da konuşmuyordu, nedense Amerikalı olmadığı fikrine kapıldım. Niye aileden birinin değil de kendisinin aradığını sorduğumda bana kendisinin aile dostu olduğunu, olaya tanıklık ettiğini söyledi. Ayrıca söylediğine göre, Stamm, telefona gelecek durumda değilmiş, kendisi duruma el koymak zorunda kalmış. Telefonda başka bir şey öğrenemedim ama adamın söyledikleri beni etkilemişti.”

“Anlıyorum,” diye mırıldandı Markham. “Yani oraya gittin?”

“Evet, gittim,” diyerek kafa salladı Heath. “Hennesey’le Burke’ü de yanıma alarak bizim arabalardan birine atladım.”

“Peki, ne buldun?”

“Hiçbir şey bulamadım efendim,” dedi, sinirli bir sesle. “Telefondaki adamın bana söylediklerinin dışında hiçbir şey. Evde bir hafta sonu partisi

varmış. Misafirlerden biri -adı Montegue olan- herkese yüzmeyi önermiş. Herhalde hepsi de çok içmişti, böylece mayolarını giyip hep birlikte havuza inmişler...”

“Bir dakika Çavuş,” diyerek böldü Vance. “Leland da alkollü müydü?”

“Hayır, o değil. O evdeki en ayık kişiydi sanırım. Onunla ilgili de garip bir şeyler yok değil. Bizi görünce çok rahatladığını fark ettim, bizi içeri aldı, bana gözlerimi dört açmamı söyledi. Ona ne demek istediğini sorduğumda, gayet normal bir sesle o civarda eskiden bazı tuhaf şeyler olduğunu, belki de bu akşam bu tuhaflıklara bir yenisinin eklenmiş olabileceğini söyledi.”

“Sanırım ne demek istediğini anladım,” dedi Vance, hafif bir baş işaretiyle. “Şehrin o bölgesi pek çok eski hikâyeye ev sahipliği yapar; eski kocakarı masalları, Kızılderili efsaneleri...”

“Evet, her neyse,” Heath, Vance’ın açıklamasını alakasız bulmuşçasına devam etti. “Tüm konukların yüzmek için havuza gitmesiyle, Montegue denilen bu adam tramplene çıkıp havalı bir atlayış yapmış, bir daha da suyun üstüne çıkmamış...”

“Diğerleri adamın yüzeye çıkmadığından nasıl bu kadar eminler?” diye sordu Markham.

“Yağmurdan sonra ortalık çok kararmıştı, hava hâlâ çok bulutlu.”

“Havuzun etrafı oldukça iyi ışıklandırılmış efendim. Çevresinde bir düzineye yakın aydınlatıcı var.”

“Pekâlâ, devam et,” Markham uzanıp şampanyasından bir yudum aldı. “Sonra ne olmuş?”

Heath huzursuz bir ifadeyle iç çekti. “Pek bir şey olmamış. Diğer adamlar havuza dalıp adamı aramışlar, yaklaşık on dakika uğraştıktan sonra da pes etmişler. Anladığıma göre Leland, hepsine polisi arayacağını, giyinip eve gitmelerini söylemiş. Sonra da Cinayet Büro’yu arayıp bize haber vermiş.”

“Bunu yapması çok garip,” dedi Markham, düşünceli bir sesle. “Bu vaka bir cinayet gibi görünmüyor.”

“Evet, gerçekten garip,” diye onayladı Heath. “Benim bulduğum şeyler daha da garip!”

“Ah!” Vance ağzından ince bir duman şeridini üfürerek devam etti. “Yaşlı New York’un romantik yüzü eski ününün son kalıntılarını yaşatıyor. Senin bulduğun tuhaflıklar neler, Çavuş?”

Heath utanmış bir ifadeyle hafifçe yerinde kıpırdandı. “Stamm’la başlarsak, küfelik durumdaydı, onun için yakınlardan bir yerden doktor çağırılmıştı. Stamm’ın kızkardeşi -yirmili yaşlarında güzel bir kız- dakika başı bayılıyor, sinir krizi geçiriyordu. Geri kalanlarsa -yaklaşık dört beş kişi- aptal aptal ortalıkta gezinip, ne zaman onlarla konuşmaya çalışsam acil bir işleri olduğunu söyleyip kaçmaya çalıştılar. Bu sırada, bir kartala benzeyen Leland ortalıkta bir buz kalıbı kadar sakin dolaşıp, koyu tenli yüzünde söylediğinden daha fazla şey biliyormuş gibi bir ifadeyle ortalıkta geziniyordu. Tüm bunların dışında bir de tabiî ortalıkta hayalet gibi gezinen hamur suratlı bir uşak...”

“Evet, evet,” Vance garip bir şekilde kafasını salladı. “Gerçekten de herkes çok esrarengizmiş... Sonra rüzgâr dışarıda uğultular çıkararak esti, uzaklardan bir baykuş sesi duyuldu, birdenbire bir kapı gıcırdamasıyla birlikte yaklaşan ayak sesleri duyuldu... Eee, başka Çavuş? Diyorum ki, bir bardak viski daha doldur kendine. Kesinlikle rahatlamaya ihtiyacın var.” (Yarı kapalı göz kapaklarının altından Çavuş’a bakan gözleri, bu sözlerinin tersine Vance’ın durumu oldukça ilginç bulduğunu gösteriyordu.)

Çavuş’un Vance’a keskin bir karşılık vereceğini düşündüm ama o kafası karışmış bir ifadeyle yüzünü buruşturup: “Ne demek istediğinizi tam olarak anlamadım Bay Vance. Sanırım siz de durumun biraz garip olduğunu kabul ediyorsunuz.”

Bu arada Markham’ın öfkeli sesi duyuldu. “Bu olay bana o kadar da garip görünmedi Çavuş,” diyerek devam etti. “Adamın biri havuza dalar, kafasını havuzun dibine çarparak boğulur. Sende bu açıklamanın tersini iddia edebilecek hiçbir bilgi yok. Bir adamın çok fazla içmesinin ya da böyle bir olaydan sonra bir kadının sinir krizi geçirmesinin nesi tuhaf olabilir ki? Ayrıca, doğal olarak böyle bir olaya tanık olan insanlar da bir an önce o ortamdan uzaklaşmaya bakarlar. Leland’a gelince: Basit bir olayı dramatize etmeye çalışan bir adam gibi geldi bana. Ayrıca, senin uşaklara karşı her

zaman bir antipatin vardır. Sonuç olarak bu olaya baktığımızda, kayıp bir adam için uygulanacak rutin prosedürden fazlası yok. Bu vaka kesinlikle Cinayet Büro'yu ilgilendirmiyor. Montegue'nun bir cinayete kurban gitmesi mümkün değil. Havuza girmeyi kendisi önermiş, böyle cehennem gibi bir gecede bu son derece makul bir öneri, havuza atlamış, yüzeye çıkmayı başaramamış. Bu meselenin altında bir cinayet aramak son derece mantıksız."

Heath omuzlarını silkip uzun siyah purosunu yaktı. "Ben de son yarım saattir kendime bunları söyleyip duruyorum. Yine de Stamm'ların evinde bu düşündüklerimize uymayan bir şeyler var."

Markham dudaklarını ısırıp dikkatli gözlerle Çavuş'a baktı. "Bize söylemediğin bir şey mi var?" dedi, kısa bir duraklamadan sonra.

Heath hemen cevap vermedi. Kafasında bir şey olduğu belliydi ama bana sanki bunu söyleyip söylememe konusunda karar vermeye çalışıyormuş gibi geldi. Sonunda sandalyesine yaslanıp purosunu ağzından çekerek patladı: "O balıklar hiç hoşuma gitmedi!"

"Balık mı?" diye tekrarladı Markham, şaşkınlıkla. "Ne balığı?"

Heath biraz duraksayarak gözlerini purosuna dikti.

"Sanırım bu sorunu ben yanıtlayabilirim Markham," diyerek atıldı Vance. "Rudolph Stamm, Amerika'daki en ünlü akvaryumculardan biridir. Tuhaf, az bilinen tropik balıklardan oluşan oldukça etkileyici bir balık koleksiyonuna sahip. Yaklaşık yirmi yıllık hobisi... Bu hobi uğruna sık sık Amazon'a, Siam, Paraguay, Brezilya, Bermuda'ya keşif gezileri yapar. Ayrıca Çin'e, Orinoco'ya yaptığı gezileri de duymuştum. Yaklaşık bir yıl önce Liberya'dan Kongo'ya yaptığı yolculuk pek çok gazetede yer bulmuştu..."

"O balıklar çok tuhaf görünüyorlar," diyerek destekledi Heath. "Bazıları cüce kalmış deniz canavarlarına benziyorlar."

"Oysa renkleri, biçimleri çok güzeldir," dedi Vance, hafif bir gülümsemeyle.

"Ayrıca hepsi bu da değil," dedi Heath, Vance'ın balıkların güzelliklerini övmesini duymazdan gelerek. "Bu Stamm, evinde sürüngenler, yavru

timsahlar da besliyor...”

“Sanırım kaplumbağa, kurbağa, yılanlar da olmalı...”

“Evet, ben de tam yılanları söyleyecektim,” dedi Çavuş, bir tiksinme ifadesiyle. “Bir sürü. Su dolu akvaryumların içinde kıpırdaşıp duruyorlar...”

“Evet,” diyerek kafasını salladı Vance. Sonra Markham’a bakarak: “Anladığım kadarıyla Stamm, akvaryumla birlikte bir teraryuma da sahip. Bu işin meraklıları genelde ikisiyle birden ilgilenirler, değil mi?”

Markham, Çavuş’a dikkatli gözlerle bir süre baktı. “Belki de,” diyerek durum tespiti yapan bir sesle devam etti. “Montegue diğer konuklara sadece bir eşek şakası yapmak istemiştir. Adamın suya daldıktan sonra havuzun diğer kıyısına yüzüp gizlice dışarı çıkmadığını nereden biliyorsunuz? Hava hiç kimsenin onu göremeyeceği kadar kararmış değil miydi?”

Çavuş, “Evet, hava oldukça kararmıştı,” diyerek cevap verdi. “Havuzun etrafındaki ışıkların her yeri aydınlatmaya yetmeyeceğini düşünsek bile, bu açıklama işimize yaramaz. Böyle bir şey olabileceğini ben de düşündüğüm için -tabiî muazzam içki tüketimini de hesaba katınca- havuzun tüm çevresini dikkatlice gözden geçirdim. Havuzun karşı kıyısında yaklaşık altmış metre yüksekliğinde bir kayalık var. Diğer tarafta, dere suyunun havuzu beslediği yüksek kıyıda bir filtre var; hem birinin bu filtreyi tırmanarak aşması imkânsız, hem de orası ışıklarla oldukça iyi aydınlatılıyor. Havuzun beton bir duvarla suyu içeride hapseden alçakta kalan kıyısı yaklaşık altı metre derinliğinde, kayalarla kaplı. Hiç kimse kolayca bu kayalarla beton duvarı aşıp dışarı çıkamaz. Tramplenin de bulunduğu evin kıyısındaki kenarda ise bir istinat duvarı var ama burası da iyi aydınlatılan bir bölge.”

“Yani Montegue’nun kimseye görünmeden havuzdan çıkma şansı yoktu diyorsun, öyle mi?”

“Evet, bunun için sadece tek bir yer uygun olsa da orayı kullanmamış. Filtrenin bulunduğu kıyı ile kayalık tepenin arasında, evden oldukça kuytuda kalan yaklaşık on metrelik bir açıklık var. Bu bölge kimsenin onu göremeyeceği kadar karanlık bir yer.”

“Eee, belki de işin açıklaması budur?”

“Hayır, değil Bay Markham,” dedi Heath, acı bir sesle. “Havuzu görüp çevresine bir göz atınca, hemen Hennesey’i yanıma alıp bu açık alanda bir araştırma yaptım. Biliyorsunuz tüm akşam yağmur yağdı, bu yüzden her yer ıslaktı, bu nedenle burayı kullanan birinin mutlaka ayak izi bırakması gerekirdi. Oysa, bir tane bile ayak izi yoktu. Ayrıca ne olur ne olmaz diyerek kayalığın eteklerini de gözden geçirdik, orada da hiçbir şey bulamadık.”

“Bu durumda,” dedi Markham, “cesede havuzu boşaltınca ulaşacaklar... Bunu yapmaları için emir verdin mi?”

“Bu akşam için böyle bir emir vermedim, efendim. Bir tekne getirmek iki üç saatimizi alacaktı, hava karanlıkken bu işi yapmanın pek iyi olmayacağını düşündüm. Tabiî yarın sabah ilk işimiz bu olacak.”

“Pekâlâ,” dedi, sabırsız bir sesle Markham. “Ben de bu akşam yapılacak başka bir şey olduğunu düşünmüyorum. Ceset bulunur bulunmaz Adli Tabip’e haber verilir. O da muhtemelen bize Montegue’nun kafasını zemine çarparak kaza sonucu öldüğünü söyler.” Ses tonu Heath’i bir an önce göndermek ister gibiydi ama Çavuş yerinden kıpırdamadı bile. Onu daha önce hiç bu kadar inatçı görmemiştim.

“Haklı olabilirsiniz, Şef,” dedi, isteksiz bir sesle. “Ben başka türlü düşünüyorum. Bu kadar yolu sizin benimle gelip duruma bir göz atmanızı rica etmek için teptim.”

Çavuş’un sesindeki bir şey Markham’ı etkilemiş olmalıydı ki, hemen cevap vermek yerine şaşkın bakışlarla bir süre ona baktı: “Sen bu vakayla ilgili ne yaptın?”

“Gerçeği söylemek gerekirse pek bir şey yapamadım. Zamanım olmadı. Doğal olarak evdeki herkesin ismini, adresini aldım; durumla ilgili onları sorguladım. Bir tek Stamm’la konuşamadım çünkü adam kendinde değildi, başında bir doktor vardı. Zamanımın çoğunu havuzun çevresinde ne olup bittiğini anlamakla geçirdim. Daha önce söylediğim gibi, tek öğrenebildiğim Montegue’nun arkadaşlarına şaka falan yapmadığı oldu. Ardından eve girip size telefon ettim. Buraya gelirken evi üç adamımın sorumluluğuna bıraktım. Sonra da evdekilere kesinlikle ayrılmamalarını söyleyip buraya geldim. İşte benim hikâyem bu, bundan sonra ne

yapacağımı bilmiyorum.” Son sözlerini ümitsiz bir ses tonuyla söylemesine rağmen, Markham’a bakan gözlerinde sezdiğim kadarıyla bir ısrar okunuyordu.

Markham bir süre sessiz kalıp Çavuş’a baktı. “Bu işin bir cinayet olduğuna iknasın, öyle mi?”

“Ben hiçbir şeye ikna falan değilim,” diyerek itiraz etti. “Sadece durumun kendisi bana tatmin edici gelmiyor. Ayrıca o evde insanların birbirleriyle olan ilişkileri de bir tuhaf. Herkes herkesi kıskanıyor gibi. İki adam aynı kıza asılıyor, Stamm’ın kızkardeşi hariç hiç kimse Montegue’nun ortalıktan yok olmasını umursamıyor. Hatta bence hepsi durumdan gayet memnun olmuş gibi görünüyorlar. Bayan Stamm’ın bile üzüldüğü şey sanki adamın kayboluşu değil de başka bir şey. Tam olarak ne söylemek istediğimi anlatamıyorum, evet kız üzgün de, sanki bu durumla ilgili başka bir şeye üzülüyormuş gibi.”

“Ben ise hâlâ,” diyerek devam etti Markham, “senin yaklaşımının manasını anlayamıyorum. Sanırım bu durumda en iyisi, yarının neler getireceğine bakmak.”

“Belki de haklısınız.” Çavuş bunu söylemesine rağmen, Markham’ın üstü kapalı bir şekilde kendisini kovmasını duymazdan gelip kendine yeni bir viski doldurdu, bir puro daha yaktı.

Savcı ile Çavuş arasında geçen bu konuşma boyunca Vance arkasına yaslanmış, yarı kapalı gözleriyle şampanya kadehini yudumlayıp sigarasını içerek ikisini dinlemişti. Kadehi ağzına götürürken elindeki gerginlik, bana onun tüm bu olanları göründüğünden daha dikkatle takip ettiğini düşündürtmüştü.

Bu sırada sigarasını söndürdü, kadehindeki son yudumu aldı, ayağa kalktı. “Aslında Markham, eski dostum,” dedi ağır ağır, “bence Çavuş’la birlikte bu gizem yuvasını birlikte ziyaret etmeliyiz. Bu akşam çok sakin bir akşam, hem böyle bir şey yapmanın bir zararı olmaz. Hatta birazcık heyecan, bize bu gecenin sıcaklığını unutturabilir bile. Belki biz de Çavuş’un hormonlarını coşturan o lanetli atmosferden etkileniriz.”

Markham büyük bir şaşkınlıkla Vance’a baktı. “Tanrı aşkına, neden şimdi Stamm Malikânesi’ne gitmemiz gerektiğini düşünüyorsun?”

“Tek bir şey için,” dedi Vance esnerken, “Stamm’ın tropik balık koleksiyonu fena halde ilgimi çekiyor. Biliyorsun daha önce ben de amatör olarak bu işle ilgilenmiş, yer sıkıntım olduğu için sadece Siyam Dövüş Balıkları’nı beslemeye odaklanmıştım...”[2]

Markham cevap vermeden birkaç dakika Vance’ı seyretti. Vance’ı böyle bir gece ziyareti için söylediğinden daha fazla nedeninin olduğunu bilecek kadar tanıyordu. Ayrıca Vance’a ne kadar sorarsa sorsun söylediğinden başka bir cevap alamayacağını da biliyordu.

Bir dakika sonra Markham da ayaktaydı. Saatine bakarak omuz silkti. “Gece yarısını geçmiş,” dedi yakınır bir sesle. “Balıkları incelemek için mükemmel bir zaman doğrusu... Çavuş’un arabasıyla mı gidelim yoksa seninkini mi alacağız?”

“Eh! Tabiî ki benimkini. Çavuş önden gider, biz de takip ederiz.” Vance, Currie’yi çağırıp şapkasıyla bastonunu getirmesini istedi.

BÖLÜM 2

SORUŞTURMA BAŞLIYOR

(12 Ağustos Pazar, 00.30)

Birkaç dakika sonra Broadway'e varmıştık. Çavuş Heath önde kendi aracıyla yolu gösteriyordu, Markham'la ben de Vance'ın direksiyonuna oturduğu Hispuna-Suizası'yla takip ediyorduk. Dyckman Caddesi'ne vardıktan sonra batıdaki Payson Caddesi'ni takip ederek Bolton yokuşunu[3] tırmandık. Yokuşun zirvesinde, özel bir araba yoluna saparak iki büyük sütunun arasında görünen giriş kapısına doğru ilerledik. Kapıyı geçince karşımıza çıkan çam ağaçlarının çevresindeki yolu izleyerek ileride görünen binanın siluetine doğru gaza bastık. Meşhur Stamm Malikânesi önceki yüzyıldan kalma eski bir binaydı. Sedir, ladin, meşe ağaçlarıyla çevrili; çimenlerle kayalarla kaplı bir arazinin ortasındaydı. Bulunduğumuz yerden kuzeydeki House Mercy'nin gotik kuleleriyle yıldızlı gökyüzünün altındaki Marble Hill'in Spuyten Duyvil Nehri'ne yansıyan ışıkları görülebiliyordu. Güneyde Manhattan'ın uzaktan büyülüymüşçesine parlayan ışıklarını fark edebiliyorduk. Doğu tarafında ise Seaman Caddesi'nin, Broadway'in yüksek binaları gökyüzüne sanki birer dev parmak gibi uzanıyorlardı. Arkamızda kalan batı yönünde, Hudson Nehri, üzerindeki teknelerin ışıklarıyla bir elmas gibi parlıyordu. Çevremizde New York'un günümüze ait tüm yaşam ve canlılık kanıtları görünse de tuhaf bir gizem, yalıtılmışlık hissine kapıldım. Kendimi tüm dünya işlerinden bu kadar uzakta hissederken, Inwood'un çağlar öncesini çağrıştıran esrarlı havasını ilk kez fark ettim. Mimarisi, çevresindeki muhteşem ağaçları, tarih öncesi çağları anımsatan havası, el değmemiş vahşiliğine rağmen, burası aslında modern New York'un bir parçasıydı. Fakat New York'un tüm yoğunluğundan tamamen gizlenmiş gibiydi.

Özel araç yolunun sonundaki küçük park alanına döndüğümüzde, kırk beş elli metre kadar ileride evin verandasının yakınlarında eski bir Ford'un park edilmiş olduğunu gördük. Heath arabadan atlarken: "Şuradaki doktorun arabası. Garaj evin doğusundaki yolun aşağısında bir yerlerde."

Evin büyük bronz kapısına çıkan merdivenlerde ilerleyerek bize yolu gösterdi. Kapının arkasındaki loş ışıklı antrede bizi bekleyen Dedektif Snitkin'le karşılaştık. "Sizi yeniden burada gördüğüm için çok memnunum Çavuş." Snitkin saygılı bir şekilde Markham'ı selamladı.

Vance, eğlenen bir ses tonuyla Snitkin'e sataştı: "Siz de durumdan pek hoşlanmadınız sanırım?"

"Hem de hiç, efendim." Snitkin dönerek içeriye açılan kapıya doğru ilerlerken devam etti.

"Bu olay beni endişelendiriyor."

"Yeni bir şey var mı?" diye sordu Heath.

"Stamm'ın biraz kendini toparlamasının dışında yeni bir şey yok."

İç kapıya uzanmak üzereyken kapı, bize şüpheli gözlerle bakan bir uşak tarafından açıldı. Kapıyı açarken tatlı bir sesle: "Bu gerçekten gerekli mi efendim?" diye Heath'e sordu. "Biliyorsunuz Bay Stamm..."

"Bu işin sorumlusu benim," diyen Heath, sert bir sesle tersledi. "Sen burada emir almak için varsın, soru sormak için değil."

Uşak yaltaklanan bir gülümsemeyle kafasını sallayarak kapıyı arkamızdan kapadı. "Emirleriniz nedir efendim?"

"Sen burada, ön kapıda kal." Heath son derece sert, ciddi bir ifadeyle konuşuyordu. "İçeriye kimseyi alma." Sonra bizi takip eden Snitkin'e dönerek, "Ev halkı nerede? Ne yapıyorlar?"

"Stamm şu ilerideki odada, kütüphanede doktorla birlikte." Snitkin koridorun sonunda kapısı perdelerle ayrılmış bir odayı işaret etti. "Geri kalanları bana söylediğiniz gibi odalarına gönderdim. Burke arka kapıda nöbetçi, Hennesey ise havuzun çevresine göz kulak oluyor."

Heath memnuniyetle kafasını salladı. "Tamamdır." Sonra Markham'a dönerek: "İlk önce ne yapmak istersiniz Şef? İsterseniz size hemen havuzu gösterebilirim? Ya da görgü tanıklarına mı soru sormak istersiniz?"

Markham karar vermek için duraksayınca Vance atıldı. "Aslında Markham, önce niye buraya çağırıldığımızı öğrensek daha iyi olur. Bu

akşam burada yaşanan havuz sefasında neler olduğunu gerçekten çok merak ediyorum, bu nedenle ilk önce bu olayın tanıklarını dinlemek isterim. Eğer itirazınız yoksa havuz sonraya kalabilir, biz de bu arada olayın tanıklarının ne durumda olduklarına bir bakmış oluruz, ne dersiniz? Onlar bize bu talihsiz maceranın öncesine dair bir fikir verebilirler belki?”

“Benim için fark etmez.” Markham oldukça sabırsız ve huysuzdu. “Neden burada olduğumuzu ne kadar çabuk öğrenirsek, o kadar memnun olacağım.”

Vance’ın gözleri geniş holde geziniyordu. Bu hol eski kraliyet tarzında döşenmişti, eşyalar oldukça büyük, koyu renkliydi. Duvarlarda gerçek ebatlı, büyük yağlıboya tablolar asılıydı ve tüm kapılar oymalıydı. Moderniteden oldukça uzak, gölgelerle dolu, kasvetli bir yerdi. “Burası senin korkuların için oldukça uygun bir mekân, Çavuş,” diyerek, gülümsedi. “Buna benzer sadece birkaç ev kaldı artık, buna sevinmek mi yoksa üzülmek mi gerekir karar veremiyorum.”

“Bu arada,” diyerek Markham böldü. “Sanırım misafir odasına gitsek iyi olur. Misafir odası nerede Çavuş?”

Heath sağ tarafta, yine kapısı perdelerle ayrılmış bir odayı işaret etti. Tam yerimizden kıpırdamak üzereydik ki merdivenden gelen ayak seslerini duyduk. Gölgelerin içinden bir ses duyuldu: “Size yardımcı olabilir miyim, beyler?”

Karşımızda uzun boylu bir adam vardı. Eski moda kristal avizelerin solgun ışığı altında bile sıradışı, tuhaf bir adam olduğu fark ediliyordu. Yaklaşık 1.80 boylarında, esmer, ince, sırım gibi, insanda çelikten yapılmış hissi uyandıran bir adamdı. Yanık tenli, oldukça esmerdi; keskin siyah gözlerinden sanki bir kartal bakıyordu. Burnu oldukça düzgündü. Belirgin elmacık kemikleri üzerinde, gözlerinin altındaki mor halkalar fark ediliyordu. Yalnız ağzıyla çenesi Kuzey Avrupalılar’a benziyordu; ince dudakları bir çizgi gibiydi, derin çukurlu çenesi oldukça sert, güçlü görünüyordu. Alnından geriye doğru taranmış saçları, holün loş ışığında olduğundan daha koyu görünüyordu. Kıyafetleri oldukça iyi kesimli ve şıktı, yalnız onları apar topar giydiği belli oluyordu.

“Benim adım Leland,” dedi, bize doğru ilerlerken. “Ev sahiplerinin eski bir dostuyum, bu akşam yaşanan olağandışı olay sırasında burada misafirdim.” Kelimeleri telaffuzunda belirgin bir keskinlik vardı. Çavuş’un telefonda onunla konuşurken neden adamın yabancı olduğunu düşündüğünü anladım.

Vance adamı ciddi bir ifadeyle süzüyordu. Sıradan bir sesle: “Inwood’da mı yaşıyorsunuz Bay Leland?”

Diğeri bunu onaylar bir şekilde kafa salladı. “Spuyten Duyvil Nehri’ne bakan eski Kızılderili kasabasında, Shorakapkok’ta bir kulübede yaşıyorum.”

“Kızılderili Mağaraları yakınında mı?”

“Evet, yeni adıyla Shell Bed’in hemen karşısında.”

“Sanırım Bay Stamm’ı uzun zamandır tanıyorsunuz?”

“15 yıldır.” Adam hafiften duraksadı. “Tropik balık gezileri sırasında ona pek çok kez eşlik ettim.”

Vance gözlerini karşısındaki ilginç adamdan ayırmıyordu. “Muhtemelen öyledir,” dedi, o an anlamadığım bir soğuklukla. “Bay Stamm’a Karayipler’e kayıp hazineyi bulmak için yaptığı gezi sırasında da eşlik ediyor muydunuz? Sanırım sizin adınızı böyle romantik maceralardan biri anlatılırken duymuştum.”

“Evet, onunlaydım.” Leland aynı ifadeyle yanıtladı.

Vance etrafa bakınarak: “Ah! Tabiî, anlıyorum. Sanırım siz bize bu akşamki sorunumuzu çözmek için yardımcı olabilirsiniz. Sakıncası yoksa misafir odasında biraz sohbet edelim.”

Ağır perdelerin arasından ilerleyerek misafir odasına girdik. Uşak arkamızdan gelerek ışıkları yaktı. Işıklar yanınca kendimizi tavanı neredeyse 25 metre yükseklikte kocaman bir odada bulduk. Yere tüm zemini kaplayacak kadar büyük bir Fransız halısı serilmişti. Duvar diplerine yerleştirilmiş eşyalar Louis Quinze döneminden kalma, büyük ve yıpranmıştı. Odada antika, eski eşyalar nedeniyle toz ve insanı rahatsız eden bir koku vardı. Vance odanın halini görünce, “pek uygun bir randevu yeri

sayılmasa da...” dedi, kendi kendine. Leland ona bakarak: “Haklısınız. Bu oda pek kullanılmaz. Joshua Stamm öldüğünden beri evin sakinleri böyle resmi odaları pek kullanmıyorlar. Daha çok kütüphane, Stamm’ın onun yanına yaklaşık on yıl önce ilave ettiği vivaryum tarafı kullanılıyor. Stamm zamanının çoğunu orada geçirir.”

“Balıklarla tabiî,” diye ekledi Vance.

“Çok vakit alan bir hobi,” dedi Leland, ciddi bir ifadeyle.

Vance kabullenir bir ifadeyle başını salladı, oturup bir sigara yaktı. “Bu akşamki nezaketinize dayanarak, Bay Leland, bu akşam burada yaşanan trajediyi, ona yol açan olayları bize anlatmak konusunda da yardımcı olacağınızı umuyorum.” Karşısındaki cevap vermek için ağzını açmıştı ki, tekrar atıldı: “Çavuş Heath’in anlattıklarından, buradaki sorunun mutlaka cinayet büro tarafından incelenmesinde ısrarcı olduğunuzu anladık, doğru mu?” Leland işbirliği yapmaya açık bir ifadeyle: “Tamamen doğru.”

“Genç Montegue’nun suya daldıktan sonra yüzeye çıkmaması beni oldukça endişelendirdi. Genç adam çok iyi bir yüzücüdür. Genel olarak da iyi bir sporcudur. Ayrıca havuzun her köşesini avucunun içi gibi bilir, bu nedenle bana göre kafasını herhangi bir yere çarpmış olması pek mümkün değil. Gerçi havuzun karşı tarafı oldukça sığdır ancak atlayışını yaptığı tramplenin olduğu taraf, yani soyunma kabinlerinin olduğu taraf en azından 7-8 metre derinliğindedir.”

“Yine de,” diyerek ısrar etti Vance, “havuza atladıktan sonra dalış yüzünden kramp girmiş ya da bilincini kaybetmiş olabilir, böyle şeyler gerçekleşebiliyor; siz de bilirsiniz.” Gözleri ifadesizdi ama Leland’dan bir saniye bile ayrılmıyordu. “Neden cinayet büronun gelmesi konusunda bu kadar ısrarcı oldunuz?”

“ Sanırım önlem olsun diye...” Leland söze başladı, fakat Vance böldü: “Tabiî, evet olabilir de, bu koşullarda böyle bir ihtiyacı neden hissettiniz?”

Leland’ın yüzünde hafif bir alaycı gülümseme oluştu. “Bu ev,” diye yanıtladı, “çok normal bir yer sayılmaz. Stammlar, belki de biliyorsunuzdur, akraba evliliğinin sık görüldüğü bir ailedir. Joshua Stamm’la karısı birinci dereceden kuzendirler. Her ikisinin büyükbabaları arasında da kan bağı vardır. Bu nedenle ailede akli dengesizlikler görülmüş. Son iki nesilde bu

konuda ortaya çıkan belirgin bir örnek yok. Aile de artık böyle evlilikleri onaylamıyor. Böylece artık fiziksel, zihinsel bir tutarlılık sağlanmış durumda.”

“Yani,” dedi Vance, bütün dikkatinin karşısındaki adamda olduğu belliydi. “Bu kalıtsal etkenlerin Montegue’nun yok olmasıyla ilgisi olduğunu mu söylüyorsunuz?”

“Montegue,” Leland ifadesiz bir tonda devam etti. “Stamm’ın kızkardeşi Bernice ile nişanlıydı.”

“Ah!” Vance sigarasından derin bir nefes çekti. “Stamm’ın bu evliliğe karşı olduğunu mu ima ediyorsunuz?”

“Ben hiçbir şey ima etmiyorum.” Leland cebinden bir tütün paketiyle piposunu çıkardı. “ Eğer Stamm bu birleşmeye karşıysa bile, bana hiçbir şey söylemedi. O duygularını, fikirlerini kolayca dışarıya vuran adamlardan değildir. Karakteri olasılıklarla doludur, Montegue’dan nefret ediyor olabilir.” Piposunu doldurmayı bitirip yaktı.

“O zaman bu durumda, sizin bizi Stammlar’daki Mendel Çaprazlaması’ndan[4] kuşku duyduğunuz için mi çağırdığınızı düşünmemiz gerekiyor?”

Leland yeniden alaycı bir tavırla gülümsedi. “Pek sayılmaz. Yine de, bu akşamki endişelerimi tetikleyen nedenlerden biridir diyebiliriz.”

“Peki, ya diğer nedenler?”

“Son yirmi dört saattir inanılmaz derecede çok alkol tüketilmesi.”

“Oh! Evet. Alkol... Bütün kötülüklerin anası... Neyse, şimdilik böyle akademik yaklaşımları bir kenara bırakalım...”

Leland odanın ortasındaki sehpaya doğru ilerleyip yaslandı. “Bu akşam bu evdeki herkes, Montegue’nun yaşadığı felakete oldukça yatkın tipler.”

Vance ilgiyle kafasını hafif yana eğdi. “Bu oldukça ilginç bir ifade. Lütfen bize bu insanlardan biraz bahseder misiniz?”

“Evet, pek çoğu böyle bir son için uygun. Stamm’la kızkardeşi Bernice dışında... Alex Greeff tanınmış bir borsacı, Stamm’ın malvarlığıyla ilgili

bazı tasarıları var. Bir diğeri Kirwin Tatum; safahat düşkünü, adı çıkmış bir genç. Anladığım kadarıyla bu aralar arkadaşlarını söğüşleyerek geçiniyor. Ayrıca Bernice Stamm'a karşı da boş değil...”

“Peki, ya Greeff? O, Bayan Stamm'a karşı bir şey hissediyor mu?”

“Bu konuda bir şey söyleyemem. Ailenin mali danışmanı pozlarında olsa da, Stamm'ın onun her türlü tavsiyesini dikkatle araştırdığını biliyorum. Yani kızla evlenmek istese bile Stammlar'ın serveti sorun çıkarır...”

“Çok teşekkürler. Lütfen devam edin. Ya diğer kişiler?”

“Bayan McAdam -ona Teeny diye sesleniyorlar- geveze, neşeli, suiistimal edilmeye yatkın bir dul. Geçmişi bilinmiyor. Uyanık, açıkgöz bir kadın, Stamm'ı ayartmaya çalışıyor; bazı derin planları olduğu belli. Genç Tatum, içkili bir anında bana bir zamanlar Montegue ile McAdam'ın birlikte yaşadıklarını söylemişti.”

Vance diliyle onaylamaz bir ses çıkardı. “Yavaş yavaş durumu görmeye başlıyorum. Çok etkileyici... Peki, bu cazip sosyal karmaşaya ekleyecek başka biri kaldı mı?”

“Evet. Bir de Bayan Steele var. İlk ismi Ruby. Yaşını tahmin etmesi güç, her zaman çok hoş giyinen, sanki bir tiyatro sahnesindeymiş gibi davranan etkileyici bir kadın. Resim yapar, şarkı söyler, her daim sanattan bahseder. Sanırım bir zamanlar sahneye de çıkmış... Bu kadar. Tabiî Montegue'le ben de varız. Ah! Stamm'ın bana söylediğine göre bir kadın daha davet edilmiş ancak son dakikada gelemeyeceğini bildirmiş.”

“Bu çok ilginç! Bay Stamm size adını söyledi mi?”

“Hayır, doktor biraz kendine getirdiğinde siz sorarsınız.”

“Peki, ya Montegue? Onun hakkında da biraz bilgi verirseniz çok memnun oluruz; geçmişi, eğilimleri...”

Leland duraksadı. Piposunun külünü boşaltıp yeniden doldurdu. İşi bitince isteksiz bir sesle devam etti: “Montegue için profesyonel bir yakışıklıydı denilebilir. Mesleği aktörlüktü, Hollywood'da bir iki filmde rol almış olmasına rağmen bu meslekte pek ilerleyemeyeceği açıktı. Her zaman iyi yaşardı, en iyi ve lüks otellerde. Tüm galalara, açılışlara katılırdı. Doğu

yakasındaki tüm meşhur gece kulüplerinin müdavimiydi. Oldukça kibar, anladığım kadarıyla tüm kadınlara oldukça cazip gelen bir adamdı.” Leland durdu, piposunu çekti. “Hakkında çok az şey biliyorum.”

“Bu tip adamları tanırım.” Vance’ın gözleri elindeki sigarasındaydı. “Yine de tüm bu anlattıklarınızda bana sıradışı gelen ya da tahmin ettiğiniz gibi ortada bir cinayet olduğunu gösteren bir işaret yok.”

“Haklısınız,” diyerek kabullendi Leland. “Ancak bu akşamki gibi bir partide isteyen birinin Montegue’yu yok etmesi bana çok olası görünüyor.”

Vance, soran gözlerle baktı. “Yani?”

“Mesela, Stamm ile başlarsak, Montegue’nun kızkardeşiyle evlenmesi fikrine nefretle yaklaşıyor olabilir. Ona çok düşkündür. Kızkardeşinin Montegue gibi biriyle evlenerek mutlu olamayacağını fark edecek kadar da zeki bir adamdır. Genç Tatum ise Bayan Bernice’e beslediği hisler nedeniyle intikamını almak istemiş olabilir. Greeff ise kimsenin engel olamayacağı adamlardan. Bernice’in Montegue ile evlenmesi sonucu Stamm’ın servetine dair hayalleri suya düşecekti. Evliliğin gerçekleşmemesi için Montegue’yu öldürmüş olabilir ya da Bernice ile kendisi evlenmek istiyor olabilir. Teeny McAdam’a gelirsek, Montegue ile arasında kesinlikle bir şeyler var, ben bunu henüz Tatum söylemeden de fark etmiştim. Belki de kadın, Montegue’nun bir başkasıyla nişanlanmasını kaldıramadı. Ya da eğer benim tahmin ettiğim gibi Stamm’la ilgili bir planı varsa, Montegue’nun geçmişi ortaya dökmesinden çekiniyordu.”

“Peki, ya şu genç bohem, Bayan Steele?”

Leland’ın gözlerine sert bir bakış yerleşti, cevap vermeden önce kısa bir süre sustu. Sonra sesinde suçlayıcı, kendinden emin bir tonla cevap verdi: “Onların içinde en az bu kadına güveniyorum. Montegue ile ikisi arasında çok belirgin bir sürtüşme vardı. Kadın orada burada Montegue hakkında atıp tutuyordu. Ayrıca Montegue’nun yüzüne karşı da onunla alay ediyor, insan yerine koymadığını belli ediyordu. Montegue parti esnasında yüzmeyi önerince, kadın soyunma kabinlerine Montegue ile birlikte yürüdü. Bu arada hararetli bir tonda bir şey tartışıyorlardı. Ne konuştuklarını duyamadım ama onları o durumda görünce, kadının Montegue’yu bir şey için azarladığını düşündüm. Hepimiz soyunma kabinlerinden çıktıktan

sonra, Montegue dalışını yapmak için tramplene tırmandığında, kadının yürürken ona doğru bakıp “umarım o daldığın yerden asla dışarı çıkamazsın!” diye mırıldandığını duydum. Sonra Montegue atlayışını yapıp yüzeye çıkamayınca, bu söylediği bana çok manalı geldi. Bilmem anlatabiliyor muyum?”

“Tabiî, elbette,” diye mırıldandı Vance. “Neler düşündüğünüzü tahmin edebiliyorum. Bu akşamki parti katılanlar açısından oldukça renkliymiş. Peki, ya Bay Leland?” Keskin bakışlarını adamın yüzüne dikti. “Ya siz? Montegue’nun yok olması sizin hiç işinize gelmiyor muydu?”

“Muhtemelen herkesten daha fazla,” Leland açık yüreklilikle konuşuyordu. “Ben bu adamdan hiçbir zaman hoşlanmadım. Bernice’le evlenme niyetini haddini aşmak olarak görüyordum. Bunu sadece Bernice’e değil, ağabeyine de söylemiştim.”

“Peki, neden?” dedi Vance, nazik bir ısrarla. “Bu konu sizi niye bu kadar çok ilgilendiriyordu?”

Leland masaya dayandığı pozisyonunu değiştirdi, piposunu ağzından çıkararak: “Bayan Stamm son derece iyi, değerli bir genç kadındır.” Sanki kullanacağı kelimeleri dikkatle seçmeye çalışıyordu. “Ona saygım sonsuzdur, neredeyse çocukluğundan beri tanırım. Son birkaç yıl içerisinde oldukça yakın arkadaş olduk. Kıymetini takdir edince, Montegue’nun kesinlikle onu hak edecek kadar iyi olmadığını düşünüyorum.” Konuşmasını sürdürecek gibiydi ama fikrini değiştirip sustu.

Vance adamı dikkatle gözlemeye devam ediyordu. “Oldukça açık sözlü bir insansınız, Bay Leland.” Hafifçe kafasını sallayarak, dalgın bakışlarını yerden ayırmadan mırıldandı. “Evet, oldukça şeffafsınız. Sizin de Bay Montegue’yu yok etmek için mükemmel bir nedeniniz olduğunu anlıyorum...”

Tam bu anda beklenmedik bir şey oldu. Kapıya asılı yarı aralık perdenin ardından, merdivenlerde hızlı hızlı ilerleyen ayak seslerini duyduk. Merakla kapıya doğru bakarken, yaklaşık bir dakika sonra içeriye uzun boylu, göz alıcı bir kadın girdi. Yüzü inanılmaz derecede beyaz, bu kadar beyaz bir yüzde son derece dikkat çeken kıpkırmızı dudaklarıyla, 35 yaşlarındaydı. Siyah saçları ortadan ayrılmıştı, kulaklarının çevresinde yumuşak

kıvrımlarla ensesine uzanıp bir saç örgüsü olarak sırtına dökülüyordu. Üzerinde tek parçaymış gibi görünen siyah, uzun bir şifon elbise vardı. Bu yas görüntüsüne tek renk katan şey taktığı yeşim mücevherlerdi. Uzun küpeler, üç boncuklu yeşim bir kolye, aynı taştan bir sürü bilezik, yüzük, göğsünde büyük bir broş taşıyordu.

Odaya girdiğinde gözleri Leland'a dikiliydi, ona doğru birkaç adım attı. Hareketleri bir panteri andırıyordu. Hepimize kısaca bir göz gezdirdikten sonra, gözlerini tekrar büyük bir soğukkanlılıkla bulunduğu yerde dikilen Leland'a çevirdi. Sonra yavaşça kolunu kaldırdı, parmağıyla Leland'ı işaret ederek nefretle küçülmüş gözlerle konuşmaya başladı. "İşte bu adam!" diye bağırdı derin, çınlayan bir sesle. Vance, bir gösteri izleyeceğini tahmin ederek bacaklarını tembelce uzattı, monoklunu almak için elini cebine attı. Gözüne yerleştirip, inceleyen bakışlarla gözlerini kadına dikti.

"Çok teşekkürler," dedi kadına. "Bay Leland ile zaten tanıştık. Henüz sizinle tanışma şerefine..."

"Benim adım Steele," diyerek, Vance'ın sözünü kesti. "Ruby Steele. Bu adamın burada sizlere benim hakkımda bir şeyler söylediğini duydum. Söylediklerinin hepsi yalan. O sadece kendisini korumaya çalışıyor, şüphelerin kendisinin üzerinde toplanmasını engellemeye çalışıyor." Gözlerini yeniden Vance'dan Leland'a çevirdi, parmağını suçlarcasına yeniden ona doğru uzattı. "Sanford Montegue'nun ölümünden sorumlu olan, işte bu adamdır. Ölümünü bu adam planladı ve uyguladı. O Monty'den nefret ediyordu, çünkü kendisi de Bernice Stamm'a âşıktı. Ayrıca bu adam Monty'e Bernice'den uzak durmasını, yoksa onu öldüreceğini söylemiş. Monty bunu bana kendi ağzıyla söyledi. Dün sabah buraya geldiğimden beri, kötü bir şeyler olacağını hissediyordum." Ellerini dramatik bir şekilde göğsüne bastırarak devam etti: "Kötü bir şeyler olacağını hissetmiştim, bu adamın tehdidini gerçekleştirmesinden korkuyordum..." Dramatik bir tarzda ellerini alnına koyarak sesini yükseltti. "Başardı! O sinsi bir adam! Bir tilki kadar..."

"Ben sadece nasıl olduğunu anlamak istiyorum?" Vance hissiz bir sesle, serinkanlı bir tavırla sormuştu. "Bay Leland bu tehdidini nasıl gerçekleştirdi?"

Kadın küçümser bakışlarla Vance'a baktı. "İşlediği suçun tekniğini bulmak," genizden bir sesle, karşısındakini hor görerek konuşuyordu. "Benim uzmanlık alanıma girmiyor. Bunu nasıl başardığını bulmak sizin işiniz. Sizler polissiniz, öyle değil mi? Size buraya gelmeniz için telefon eden adam buydu. Size söylüyorum, bu adam son derece sinsi, zeki bir adam! Zavallı Monty'nin cesedi havuzda bulunduğunda, ondan şüphelenmeyesiniz diye sizi buraya çağırdı."

Vance kafasını sallayarak "Çok ilginç," dedi. Sesinde hafif bir ironi seziliyordu. "Yani siz, resmi olarak Bay Leland'ı Montegue'nun ölümünden sorumlu tutup şikâyetçi oluyorsunuz, öyle mi?"

"Evet, öyle!" Vurgulamak istercesine kollarını açarak kısaca cevapladı soruyu. "Haklı olduğumu biliyorum, sadece bunu nasıl becerdiğini bilmiyorum. Bu adamın tuhaf güçleri var. Onun bir Kızılderili olduğunu biliyorsunuz değil mi? O bir Kızılderili! Bu adam bir ağacın kabuğuna bakarak oradan en son kimin ne zaman geçtiğini söyleyebilir! Kırılmış dallara, çiğnenmiş yapraklara bakarak insanları takip edebilir. Bir kayanın yosununa bakarak oradan en son ne zaman birinin geçtiğini bilir. Bir şapkayı koklayarak kime ait olduğunu size söyleyebilir. Tuhaf işaretlere bakarak ya da havayı koklayarak yağmurun ne zaman yağacağını bilir. Bu adam bizim gibi sıradan insanların yapamayacağı bir sürü şeyi yapabilir. Soyu nesiller boyu burada yaşadı, bu nedenle bu tepelerin bütün gizemlerini bilir. Bu adam kurnaz, entrikacı bir Kızılderili!" Konuşmasının sonuna doğru kadının sesi iyice yükselerek tizleşmişti, histerik bir tınlamayla işitiliyordu.

"Lakin sevgili leydim," Vance nazik bir sesle karşı çıktı, "Bay Leland'ı suçlamak için kullandığınız tüm bu gerekçeler, açıkçası pek sıradışı şeyler sayılmaz. Ormancılık ve kokularla ilgili bilgisi, onu bir cinayet zanlısı yapmaz ki. Eğer böyle olsaydı, ortalıkta gezinen tüm izcileri bu olayın cinayet zanlısı olarak tutuklamamız gerekirdi, değil mi?"

Kadının gözleri öfkeyle küçüldü, dudaklarını öfkeyle sıktı. Bir süre öyle kaldıktan sonra, pes etmiş bir edayla ellerini açarak alaycı bir kahkaha patlattı. "Eğer aptallığınıza devam etmek istiyorsanız, siz bilirsiniz." Öfkesini bastırmak için zorlandığı belli oluyordu. "Nasıl olsa günün birinde haklı olduğumu anlayacaksınız." Vance gülümseyerek, "eğer haklı çıkarsanız, bu gerçekten oldukça eğlenceli olacak," dedi. "Vergil' in

söylediği gibi ‘Forsan et haec olim meminisse juvabit’ (Belki bir gün bunu bile hatırlamak hoş olacaktır)... Bu arada, çok kabalaşmak pahasına da olsa size bir sonraki görüşmemize kadar odanızda kalmanızı söylemek zorundayım. Yapmamız gereken pek çok iş var.” Kadın tek kelime söylemeden bir majeste edasıyla odadan çıktı.

BÖLÜM 3

HAVUZDAN GELEN SES

(12 Ağustos Pazar, 01.15)

Leland, Ruby Steele'in kendisini suçlamaları sırasında, istifini hiç bozmadan sakince sigarasını içip kadını seyretmişti. Kadının suçlamalarından en küçük bir rahatsızlık bile duymamış gibiydi, odadan çıktıktan sonra Vance'a bakarak bezgin bir ifadeyle gülümsedi. "Şimdi anlıyor musunuz?" dedi, sesinde bir kinayeyle. "Neden polise telefon ettim, gelmeniz için bu kadar ısrar ettim?"

Vance umursamazca süzmeye devam etti. "Montegue'nun başına gelenlerden sorumlu tutulmak istemeyip bizi aradınız, bunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Tam olarak değil. Tabiî ki ortalıkta bazı dedikodular döneceğini biliyor, bunların bir an önce açıklığa kavuşmasını istiyordum. Yine de demin burada yaşadığımız gibi bir sahne yaşanacağını ön görmemiştim. Aslında söylememe bile gerek yok ama Bayan Steele'in tüm anlattıkları histerik bir kadının saçmalamalarından başka bir şey değil. Söylediklerinde doğru bir şey var, onun da yarısı doğru. Annem Algonkian Kızılderilileri'nden Prenses Beyaz Yıldız, soylu ve gururlu bir kadındı. Küçük yaşlarında kendi insanlarından koparılıp güneyde yetiştirilmiş. Babam ise eski, köklü bir New York ailesinden, mimardı. İkisi de artık yaşamıyor."

"Siz burada mı doğdunuz?"

"Evet, ben Inwood'da doğdum. Burası eski bir Kızılderili köyü olan Shorakapkok'un bağlı olduğu bir bölge. Tabiî doğduğum ev artık yok. Ben ise hâlâ burada yaşıyorum, çünkü buraları çok seviyorum. Burada, Avrupa'ya eğitim için gitmeden önce ailemle yaşadığım pek çok güzel anım var."

"Görür görmez sizde Kızılderili kanı olabileceğinden şüphelenmiştim," dedi Vance, sesinde herhangi bir duygu ifadesi bulunmaksızın. Sonra bacaklarını uzattı, sigarasından derin bir nefes aldı. "Bunları şimdilik bir

kenara bırakalım Bay Leland. Lütfen bize bu akşamki trajediye yol açan olaylardan bahsedin. Yanılmıyorsam Montegue'nun yüzmeyi bizzat kendisinin önerdiğini söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet, öyle," Leland masanın yanındaki sandalyelerden birini çekip oturdu. "Akşam yemeğini saat 19.30 gibi yedik. Yemekten önce çok miktarda kokteyl tüketilmişti. Yemek sırasındaysa Stamm bazı eski şarapları ikram ettirdi. Kahveler içildikten sonra brendi ve yeniden şarap servisi yapıldı. Sanırım herkes aşırı derecede içmişti. Bildiğiniz gibi hava yağmurlu olduğu için hiçbirimiz dışarıya çıkamıyorduk. Bu nedenle yemekten sonra kütüphaneye gittik, yeniden içki içildi. Bu kez İskoç viskisi. Biraz müzik dinledik. Genç Tatum piyano çaldı, Bayan Steele şarkı söylediyse de bu çok uzun sürmedi; içki tesirini göstermeye başladı. Kimse yerinde duramıyordu."

"Peki, ya Stamm?"

"Neredeyse en fazla sarhoş olan Stamm'dı. Alkol alırken pek çok kez gördüm, bu konuda özellikle pek aşırıya kaçmazdı. Onu çok nadir bu kadar sarhoş gördüm. Sek viski içiyordu, şişeyi yarıladığı sırada uyarmaya çalıştım ama laftan anlamaz bir hale gelmişti bile. Uyardığımda öfkelenip içmeyi bıraktı. Saat 22.00'a doğru hiç kimseyi umursamadan yeniden içmeye başladı. Kızkardeşi de ona engel olmaya çalıştıysa da sözünü dinletemeyip, kendi haline bıraktı."

"Tam olarak saat kaçta yüzmeye çıktınız?"

"Tam olarak zamanını bilmiyorum ama saat 22.00'dan kısa bir süre sonra. Yağmur hemen hemen o saatlerde dinmişti. Yağmurun dinmesiyle Montegue ile Bernice terasa çıktılar. Çok kalmayıp hemen içeri döndüler. Montegue herkese üstümüzü değiştirip yüzmeyi önerdi. Stamm hariç herkes bu öneriyi sevinçle kabul etti. Stamm o sıralar artık herhangi bir şey duyabilecek ya da yapabilecek durumda değildi. Bernice ile Montegue suyun iyi geleceğini düşünerek onu zorlamaya çalıştılar. Stamm ise ağzını bozarak Trainor'dan bir şişe daha viski istedi."

"Trainor?"

"Trainor, uşağın adı. Stamm oldukça sarhoş, aciz durumdaydı. Bu nedenle herkese onu yalnız bırakmalarını söyledim. Hep birlikte havuzun yanındaki

soyunma kabinlerine gittik. Ben evin giriş kısmındaki küçük antreye gidip, havuzun çevresindeki ışıkları yaktım. Kabinlerden mayosunu giymiş bir halde ilk çıkan Montegue oldu ama hepimiz bir iki dakika içerisinde giyinmiş, havuza girmeye hazırdık... Sonra o müthiş olay oldu.”

“Bir dakika Bay Leland,” dedi Vance, yerinden doğrulup sigarasının külünü şömineye silkerken. “Montegue havuza giren ilk kişi miydi?”

“Evet. Biz soyunma kabinlerinden çıktığımızda, o tramplene tırmanmış poz kesiyordu. Genellikle kendisini beğenen, bedeniyle böbürlenmekten hoşlanan biriydi, bu nedenle herkesten önce tramplene çıkıp atlamak için hepimizin dikkatinin üzerinde toplanmasını beklemesi kimseye tuhaf gelmedi.”

“Peki, ya sonra?”

“Suya zamanlaması son derece iyi yapılmış, güzel bir atlayış yaptı. Doğal olarak dalıştan sonra hepimiz yüzeye çıkmasını bekledik. Ne kadar beklediğimizi tam olarak söyleyemeyeceğim, makul bir süre, muhtemelen bir dakikadan fazla değildir ama bize daha uzun geldi. Sonra Bayan McAdam bir çığlık attı, ardından hepimiz aynı anda havuzun kıyısına doğru koşup her köşesini dikkatle taramaya başladık. Adamı yüzeyde göremeyince ters giden bir şeyler olduğunu artık hepimiz anlamıştık. Kimse suyun altında bu kadar uzun süre kalamazdı. Bayan Stamm koluma yapıştı ama onu ittirip tramplene koşarak tam Montegue’nun atlayışını yaptığı yere denk getirmeye çalıştığım bir sıçramayla suya daldım.”

Leland dudaklarını sıktı, gözleri olayı tekrar yaşıyormuşçasına dalgındı. “Dibe doğru yüzdüm. Neredeyse havuzun dibine kadar yüzdüm, becerebildiğim kadar dibi taradım. Nefesim kesildiğinde yüzeye çıkıp, nefes alıp yeniden, yeniden daldım. Bir ara altımda bir adam fark ettim. Bir an Montegue sandım ama arama işine yardım eden Tatum’muş. O da Montegue’yu bulmak için çok çabaladı. Greeff de öyle, becerebildiği kadarıyla yardımcı olmaya çalıştı ki adam zaten yüzme konusunda pek iyi sayılmaz. Hiçbir sonuç elde edemedik. En az yirmi dakika boyunca adamı bulmak için çabalayıp durduk, sonuç nafileydi. Sonra aramayı bıraktık...”

“Peki, siz bu anlattıklarınız yaşanırken tam olarak ne hissediyordunuz?” Vance, Leland’a bakmıyordu. “O anda herhangi bir şüpheli durum var

mıydı sizce?”

Leland duraksadı, sanki olay sırasında hissettiklerini tekrar yaşamaya çalışıyormuş gibi dudaklarını kemirdi. Bir müddet sonra cevap verdi: “O an tam olarak ne hissettiğimi hatırlayamıyorum. Kesinlikle şaşkındım. Yine de aklımın gerisinde bir yerlerde bir şeyin beni rahatsız ettiğini hatırlıyorum. O anki içgüdülerim bana hemen telefona gidip polis çağırmamı söylüyordu. Olayın gerçekleşme şeklinden hiç hoşlanmamıştım, bana olağandışı bir şeyler oluyormuş gibi geldi... Belki de...” Gözlerini dalgın bir bakışla tavana doğru kaldırarak devam etti. “Belki de bilinçaltım, Ejder Havuzu ile ilgili çocukluğumdan beri duyduğum onca hikâyenin etkisiyle alarma geçti, bilemiyorum...”

“Ah! Evet... Oldukça romantik bir eski efsane,” diye mırıldandı Vance, sesinde hissedilen alaycı bir ifadeyle. “Benim aslında bilmek istediğim, olay esnasında kadınlar ne yapıyordu? Havuzdaki kahramanca çabanız sona erip havuzun kenarına, kadınların yanına çıktığınızda onları gözlemleme şansınız oldu mu?”

“Kadınlar mı?” Leland’ın sesinden bu soruya şaşırdığı belli oluyordu. Sonra birden anladığını belli eden bakışlarla Vance’a bakarak: “Ah! Anladım. Kadınların olaya nasıl tepki verdiklerini öğrenmek istiyorsunuz... Eee, Bayan Stamm havuzun kenarında, iki büklüm olmuş, elleri yüzünde hıçkırıyordu. Benim havuzdan çıktığımı, ya da başka bir şeyi görebilecek durumda olduğunu sanmıyorum. Sadece bir şeylerden çok korkmuş olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. Bayan Steele, Bernice’e yakın bir yerde, kolları göğsünde trajik bir şekilde dua edermiş gibi çaprazlanmış, kafası hafif geride gökyüzüne bakarak dikiliyordu...”

“Anlattıklarınız, Bayan Steele’i, Aulis’deki Iphigeneia rolüne çıkmış gibi gözümde canlandırmamı sağladı... Devam edin, peki, ya Bayan McAdam?”

“Onunla ilgili tuhaf bir şey aklımda kalmış,” Leland piposunu çekiştirerek devam etti. “Havuzda Montegue’nun belirmemesi üzerine ilk çığlık atanın o olmasına rağmen, havuzdan çıktığımda sanki hiçbir şey olmamış gibi son derece serinkanlı bir şekilde banka oturmuştu. Sanki ortalıkta hiç kimse yokmuş gibi derin bir ilgiyle gözlerini havuzun karşı kıyısına dikmişti. Yanına yaklaşıp ‘bulamadık’ dediğimde, yüzünde yarım bir gülümsemeyle,

sert bir ses tonuyla, gözlerini baktığı taraftan ayırmadan, “öyleyse, öyledir.” dedi.

Vance pek etkilenmiş gibi görünmüyordu. “Sonra eve gelip polisi aradınız?”

“Olabildiğince hızlı. Diğerlerine giyinmelerini, odalarına çıkıp orada beklemelerini söyledim. Sonra eve dönüp hızlıca polisi aradım, sonra soyunma kabinine gidip üzerimi değiştirdim.”

“Stamm için doktor çağıran kimdi?”

“Bendim. Telefon etmek için eve girdiğim ilk sefer, kütüphaneye uğrama fırsatım olmadı. Üzerimi değiştirip eve dönünce ilk işim Stamm’a bir göz atmak oldu. Açıkçası olaylara el atabilecek kadar kendine gelmiş olmasını umut ediyordum. Fakat maalesef, tamamen bilinçsiz bir haldeydi, yakınındaki sehpanın üstünde boş bir viski şişesi daha duruyordu. Kendine getirmeye çalıştım ama başaramadım.”

Leland emin olmayan bir tavırla duraksadı, sonra devam etti: “Stamm’ı daha önce pek çok tuhaf durumda görmeme rağmen, hiç bu akşamki kadar alkol denizinde boğulmak üzere görmemiştim. Bu nedenle panikledim, çok zor nefes alıyordu, rengi berbattı. Bernice odaya girip o halde görünce ‘Aman tanrım, o da ölmüş!’ diyerek ben daha tutamadan düşüp bayıldı. Onu takdir edilecek bir soğukkanlılıkla ortalıkta dolanan Bayan McAdam’a emanet edip, hemen Doktor Holliday’i aramak üzere telefona koşturdum. Bu adam, uzun yıllardır Stamm ailesinin doktorluğunu yapmaktadır, 207. Cadde’de yaşar. Şans eseri evdeymiş de hızlıca buraya gelebildi.”

Bu sırada evin girişindeki antrenin kapısı kapandı, misafir odasına yaklaşan ağır ayak sesleri duyuldu. Dedektif Hennesey, yüzünde şaşkın ve heyecanlı bir ifadeyle kapıda belirdi. Markham’ı saygıda kusur etmeden hızlıca selamlayıp Çavuş’a dönerek: “Havuzda bir şeyler oldu. Bana söylediğiniz gibi tramplenin bulunduğu duvarda, puromu içip nöbet tutarken, karşıdaki kayalıktan gelen tuhaf bir ses duyuldu. Ses artarak devam ederken çok kısa bir süre sonra havuza düşen bir şeyin sesini duydum. Sanki havuza bir ton tuğla dökülüyormuş gibi gelen bir ses... Başka bir şey olacak mı diye birkaç dakika bekledim, sonra buraya gelip durumu size haber vermenin iyi olacağını düşündüm.”

“Peki, bir şey görebildin mi?” diye sordu Heath, yırtıcı bir sesle.

“Ne yazık ki hiçbir şey, Çavuş,” Hennesey bir yazıklanmayla konuşuyordu. “Biliyorsun kayalığın o taraf çok karanlık, ben de filtreli duvara kadar gidemedim, çünkü sen bana havuzun o tarafından uzak durmamı söylemiştin.”

Çavuş, Markham’a açıklama yaparak: “Havuzun o tarafından uzak durmasını söyledim, çünkü yarın gün ışığında o tarafta yeniden bir ayak izi kontrolü yapmak istiyorum.” Sonra yeniden Hennesey’e döndü, “duyduğun sesin ne olduğunu düşünüyorsun?”

“Ben hiç bir şey düşünmüyorum,” diyerek tersledi Hennesey. “Ne duyduysam, onu anlatıyorum.”

Leland ayağa kalktı, Çavuş’a doğru bir adım atarak: “Eğer izin verirseniz, bu adamın havuzda duyduğu sesin ne olduğunu size açıklayabilirim sanırım. Tepeyi oluşturan kaya pek çok parçadan oluşuyor, aşırı yağmur yağdığında parçalar gevşiyor. Uzun zamandır o kayalardan bir kısmının yuvarlanıp aşağı düşerek havuzdaki birilerine zarar vermesinden endişe ediyorduk. Daha bu sabah Stamm’la ben kayalığın tepesine çıkıp taşların durumunu kontrol ettik. Hatta birini kaldırarak yerine yerleştirmeye çalıştık ama başaramadık. Sanırım havuzdan gelen ses bu kayalardan birinin yuvarlanıp havuza düşmesiyle oluşan bir sesti.”

Vance kafasını sallayarak, “en azından bu açıklama mantıklı bir şeyler içeriyor,” dedi, neşeli bir sesle.

“Belki de haklısınızdır Bay Vance,” dedi Heath, gönülsüzce. Hennesey’in hikâyesi onu rahatsız etmişti. “Sadece böyle bir şeyin niye özellikle bu akşama rastladığını bilmek isterdim.”

“Bay Leland’ın bize söylediği gibi, bu sabah Stamm’la birlikte taşı yerinden oynatmışlar, yoksa dün sabah mı demeliydim? Muhtemelen taşı kıpırdatmaları durduğu yeri iyice gevşetmiştir, bir de akşamki sağanak yağmuru eklersek, sonuç anormal sayılmaz.” Heath bir dakika kadar purosunu çiğnedikten sonra, Hennesey’e eliyle çıkabilirsin işareti yaparak: “İşinin başına dön artık. Eğer havuzda yeni bir şey olursa, hemen buraya gelip bildir.” Hennesey, hayal kırıklığına uğramış bir halde, isteksizce odadan çıktı.

Markham, tüm bu olup biten sırasında can sıkıntısını bastırmaya çalışarak sessizliğini korumuştu. Bir tek Vance'ın soruları sırasında konuyla ilgili olduğunu belli etmişti, Hennesey odadan çıktıktan sonra ayağa kalkarak, "evet, şimdi ne düşünüyorsun bakalım Vance?" Rahatsızlığını belli eden bir ses tonuyla devam etti: "Olay oldukça normal görünüyor. Tabiî açıklanması gereken bazı şeyler olduğunu reddedemeyiz ama bu evin havası ortamı daha da gerginleştiriyor. Herkesin sinirleri tepesinde, bence şimdi yapılacak en iyi şey evlerimize gidip, bu akşam burada olup bitenin başında Çavuş'u bırakarak, işleri bildiği yöntemle ele almasına izin vermek. Montegue büyük ihtimalle ölmüş. Herkesin gözü önünde kendi isteğiyle yüzmeye karar verip bu kadar şahidin önünde suya atladığına göre, ölümünde bir kasıt olduğunu nasıl düşünebiliriz ki?"

"Sevgili Markham," diyerek ona karşı çıktı Vance. "Sen tamamen mantıki sınırlarla düşünüyorsun. Tabiî senin konumundaki biri için bu son derece normal. Ancak dünya sadece mantık çevresinde dönmüyor. Aslında ben kesinlikle biraz hissi olmaktan yanayım. Bir düşünsene, eğer tüm insanlar safi mantıktan ibaret olsaydı, insanlık ne kadar muhteşem sanat eserlerinden mahrum kalırdı. Mesela Odessa, İlahi Komedya, efsanevi Yunan mitolojisi..."

"Tüm bunlarla ne demeye çalışıyorsun?" diyerek öfkeli bir sesle böldü Markham.

Vance, karşısındakini çileden çıkaran bir gülümsemeyle: "Demek istiyorum ki doktorla, sevgili ev sahibimizin durumu hakkında bir görüşme yapalım."

"Stamm'ın olup bitenle ne ilgisi olabilir ki?" diye karşı çıktı Markham, "burada neler olup bittiğinden haberi bile yok!"

Heath sabırsızca ayağa kalkıp kapıya doğru ilerlerken, "ben hemen doktoru çağırayım," dedi aceleyle. Birkaç dakika sonra gri saçları Vandyke tarzı kesilmiş orta yaşın üstünde bir adamla geri döndü. Adamın üzerinde eski moda, kendisine oldukça bol gelen bir takım elbise vardı. Oldukça iri yarı, hantal tavırlı bir adamdı ama yüzündeki ifade insana güven veriyordu.

Vance ayağa kalktı ve doktoru selamlayıp burada bulunma nedenimize dair adamı kısaca bilgilendirdi. Sonra da: "Bay Leland bize bu akşam Bay

Stamm'ın içinde bulunduğu talihsiz durum hakkında bilgi verdi, sizi durumunun nasıl olduğunu anlamak için rahatsız ettik."

"Yavaş yavaş normal haline dönüyor," diye soruyu yanıtladı doktor, biraz duraksayarak devam etti: "Bay Leland size Bay Stamm'ın durumundan bahsettiğine göre, hastamla ilgili herhangi bir etik ilkesini çiğnememe gerek kalmadan sorunuzu yanıtlayabilirim. Buraya geldiğimde Bay Stamm tamamen bilinçsizdi. Nabzı oldukça yavaş atıyordu, soluk alışı belli belirsizdi. Akşam yemeğinden beri aşırı oranda alkol aldığını öğrenince ona hemen bir doz apomorfin verdim. İlaç midesini boşaltmasını sağladığı için normal uykusuna geçti. Çok fazla miktarda alkol almış, bu şimdiye kadar karşılaştığım en şiddetli alkol komasıydı. Şu anda yavaş yavaş bilinci yerine gelmeye başladı, bir hemşire çağırmak üzere telefon etmeye giderken bu bey –Heath'i işaret ederek- gelip beni burada beklediğinizi haber verdi."

Vance anlayışlı bir ifadeyle kafasını salladı. "Bay Stamm'la hemen görüşmemiz mümkün mü acaba?"

"Bir süre sonra, belki. Evet, yavaş yavaş kendine geliyor ama bir an önce odasına taşıtmalıyım, belki sonra görebilirsiniz. Fakat anlayışla karşılamalısınız," diyerek ekledi, "oldukça bitkin, zayıf düşmüş durumda."

Vance mırıldanarak teşekkürlerini iletti. "Onu görmek için uygun zamanda bize haber verir misiniz lütfen?"

Doktor kabul ettiğini belirtircesine kafasını salladı. "Tabiî ki," diyerek odadan çıkmak için kapıya doğru yöneldi.

"Biz de bu arada," diyerek atıldı Vance, "Bayan Bernice ile kısa bir görüşme yapabiliriz, sanırım. Çavuş lütfen genç bayanı buraya çağırabilir misin?"

"Bir dakika lütfen," doktor kapıdan döndü. "Rica ederim Bayan Stamm'ı şu anda rahatsız etmeyin beyler. Buraya geldiğimde genç kız olup bitenler nedeniyle bir sinir krizinin eşiğindeydi. Bu nedenle ona bir miktar yatıştırıcı verip odasına yolladım. Şu an faciayla ilgili hiçbir soruya cevap verebilecek durumda değil. Belki yarın size yardımcı olabilir."

"Hiç sorun değil," diyerek yanıtladı Vance, "yarın bizim için de uygun."

Doktor ağır ağır hole doğru ilerledi, kısa bir süre sonra telefonu çeviren sesini duyduk.

BÖLÜM 4

ÇIĞLIK

(12 Ağustos Pazar, 01.35)

Markham derin bir nefes alıp gürültüyle bırakarak, sabrının son sınırında olduğunu belli eden gözlerini Vance'a dikti. "Hâlâ tatmin olmadın mı?" dedi sabırsız bir sesle. "Eve gitmek istiyorum artık."

"Oh! Sevgili dostum Markham!" Vance yeni bir sigara yakarken Markham'a itiraz etti. "Bayan McAdam'ı görmeden buradan gidersem, kendimi fena halde suçlu hissedeceğim. Şimdi gerçeği söyle, sen de onunla tanışmak istemiyor musun sahiden?"

Markham öfkeli bir ifadeyle nefesini koyuverdi, yeniden sandalyesine oturup arkasına yaslandı.

Vance, Heath'e dönerek: "Uşağı buraya getir, Çavuş."

Heath aceleyle dışarıya koşturup, yanında 50'lerinin sonlarında gözüken, yuvarlak suratlı, yılışık yüzlü bir adamla odaya döndü. Uşak küçük sinsi gözlerle etrafına bakınıyordu, burnu çukura kaçmış ve düzdü, ağzının iki tarafındaki derin iki çizgi çenesine kadar uzanıyordu. Kafasında kelliğini tam olarak saklamaya yetmeyen bir peruk vardı. Kırışık üniformasının içinde kendini beğenmiş bir tavırla karşımızda dikildi.

"Sanırım isminiz Trainor," dedi Vance.

"Evet, efendim."

"Evet, Trainor, bu akşam yaşanan olayla ilgili bazı şüpheleri soruşturmak için buradayız. Şurada gördüğün kişi Bölge Eyalet Savcısı, bizler de ona yardımcı oluyoruz." Vance ilgiyle adamı süzüyordu.

"Eğer konuşmama izin verirseniz efendim," dedi Trainor abartılı bir reveransla. "Bence burada olmanız çok iyi bir fikir. Birinin bu akşam burada olup bitene el atması bence şarttı."

Vance göz kapaklarını hafifçe indirerek: “Yani sen de bu akşamki olayda gizemli bir şeyler olduğunu düşünüyorsun, bu durumda belki bize yardımcı olabilecek bir şeyler anlatabilirsin?”

“Ah! Maalesef efendim,” diyerek çenesini mağrur bir tavırla havaya dikti. “Sorarak beni onurlandırdığınız için çok teşekkür ederim ama ne yazık ki olup biten hakkında en ufak bir fikrim bile yok.”

Vance konuyu değiştirerek: “Doktor Holliday bize Bay Stamm’ın durumundan bahsetti. Bay Leland’dan duyduğumuza göre, konuklar yüzmeye çıkarken Bay Stamm sizden bir şişe daha viski istemiş, doğru mu?”

“Evet, efendim. Ona bir şişe daha viski getirdim. Açıkçası efendim, Bay Stamm aslında o şişeyi istediğinde zaten çok fazla içmişti bile. Kendisine bunu hatırlatmak istediğimde, son derece kabalaştı. Ben de ‘her koyun kendi bacağından asılır’ diye düşünüp, istediğini ona verdim. Ne de olsa efendim, benim görevim bana verilen emirleri yerine getirmek.”

“Tabiî, tabiî. Siz üzerinize düşeni yapmışsınız, bu durumda hiç kimse sizi beyin emrini yerine getirdiğiniz için suçlayamaz.” Vance son derece yumuşak bir tavırla konuşuyordu.

“Teşekkür ederim efendim. Zaten, sanırım Bay Stamm son birkaç haftadır oldukça üzgündü. Hatta bu yüzden geçen Perşembe balıkları beslemeyi bile unuttu.”

“Ya! Öyle mi? Demek ki kafasında onu gerçekten rahatsız eden bir şeyler var. Peki, sen bunu Trainor, balıkların aç kaldığını fark edince mi anladın?”

“Ah! Evet efendim. Ben balıklara çok düşkünümdür. Aslında bu konuda oldukça şey bilirim. Hatta zaman zaman efendimle ters düştüğüm de olur, özellikle bazı nadir türler konusunda. Bazı zamanlar ondan habersiz testler yaparım, sudaki asit ve alkalinlerle ilgili, umarım ne demek istediğimi anlıyorsunuzdur efendim. ‘Scatophagus-argus’ların bulunduğu akvaryumdaki alkalin oranını beyefendiden habersiz arttırdım mesela, o zamandan beri beyefendi bu balıkların gelişiminden daha fazla memnun kaldı.”

“Ben de Scatophaguslar’ın suyunun biraz daha fazla tuzlu olmasının daha doğru olduğunu düşünüyorum,” dedi Vance, yüzünde eğlenen bir gülümsemeyle. “Fakat şimdi bu konuyu bir kenara bırakalım. Lütfen Bayan McAdam’a kendisiyle görüşmek için misafir odasında beklediğimizi söyler misiniz?”

Uşak bizi selamlayarak odadan çıktı. Birkaç dakika sonra yanında kısa boylu, tombul bir kadınla geri döndü.

Teeny McAdam kırk yaşında olmasına rağmen, giyim tarzıyla davranışları daha genç görünme isteğinin umutsuz çabasını yansıtıyordu. Ancak ne giyim tarzı, ne de soğukkanlı tavırları sinirliliğini saklayamıyordu. Vance’ın çektiği sandalyeye aynı tavırla oturdu. Vance kim olduğumuzu, niçin burada bulunduğumuzu kısaca anlattığında, kadının hiçbir şaşkınlık ifadesi göstermemesi dikkatimi çekti.

“Bu tür şüpheli ortadan kaybolmalarda,” diyerek başladı. “Meseleyi incelemek her zaman iyidir. Anladığımız kadarıyla, Bay Montegue’nun kaybolduğunu gören görgü tanıklarının bazı dikkate değer şüpheleri var.”

Kadın cevap vermek yerine soğuk bir tavırla gülümseyip konuşmanın devamını bekledi.

“Peki, ya sizin şüphelendiğiniz bir durum var mı Bayan McAdam?” diye sordu Vance.

“Şüphe mi? Nasıl bir şüphe? Açıkçası, ne demek istediğinizi anlayamıyorum?”

Kadın soğuk, hissiz bir sesle konuşuyordu. “Monty’nin öldüğü kesin. Birisi bu şekilde ortadan kaybolduğunda, şaka yaptığı falan düşünülebilir. Oysa Monty bu tarz şakalar yapan bir adam değildi. Açıkçası, espri anlayışı pek geniş bir adam değildi, bu tarz şakalar hiç onun tarzı değil.”

“Anladığım kadarıyla uzun zamandır tanıyorsunuz?”

“Çok uzun zamandır,” diye cevap verdi, sesinde bir düşmanlık sezdim.

“Bildiğim kadarıyla, adamın suyun üzerine çıkmadığını fark ettiğinizde çığlık atmışsınız.”

“Bir şaşkınlık nidasıydı,” dedi kadın, ciddiye alınmaması gereken bir şey söyler gibi. “Tabiî insanlar, benim yaşımda böyle hafiflikler yapmamalı.”

Vance sigarasını bitirmişti. “Bir şekilde, genç adamın yok olması zaten beklediğiniz bir şey olamaz, değil mi?”

Kadın ürperdi, gözlerine sert bir bakış yerleşti. “Hayır, böyle bir şey beklemiyordum.” Acı bir sesle devam etti. “Yine de ümit ediyordum, tıpkı diğerleri gibi.”

“Çok ilginç,” diye mırıldandı Vance. “Peki, o zaman Montegue yüzeye çıkmayı başaramadığında, havuzun karşı tarafına neden dikkatle bakıyordunuz?”

Kadının gözleri küçüldü, yüzünden hafif bir şaşkınlık ifadesi geçti. “Açıkçası öyle bir anda neler yaptığımı tam olarak hatırlayamıyorum. Herhalde havuzun karşı tarafını araştırıyordum. Bu normal değil mi?”

“Tabiî, tabiî. Havuza giren biri dışarı çıkamayınca insan doğal olarak havuzun her tarafına bakar, değil mi? Fakat benim bildiğim kadarıyla siz herhangi biri gibi havuzun yüzeyini araştırmıyordunuz, tam karşıya, tepeliğin bulunduğu yere bakıyordunuz?”

Kadının bakışları bir an Vance’ın yüzüne takıldı, yüzüne ağır ağır bir gülümseme yayıldı. “Sizi anlıyorum,” diyerek dudak büktü. “Şu melez şüpheleri kendinden uzaklaştırmak için bayağı çabalamış.” Tekrar Vance’a dönerek dişlerinin arasından öfkeyle konuştu. “Size önerim beyler, Bay Leland size bu konuda herkesten daha fazla yardımcı olabilir.”

Vance kafasını sallayarak: “Kendisi bana son derece ilgi çekici şeyler anlattı zaten.” Sonra gözlerine ulaşmayı başaramayan bir gülümsemeyle “bu arada,” diye ekledi. “Söyleyeceğim şey ilginizi çeker diye düşünüyorum, kısa bir süre önce tam da sizin gözlerinizi diktiğiniz tepelikten bir şey gürültüyle havuza düştü.”

Bayan McAdam’ın ifadesi birdenbire değişti. Vücudu gerildi, elleriyle sandalyesinin kenarlarını sıkıca kavradı, yüzünün rengi tamamen attı, kendine gelmek için derin bir nefes aldı. “Emin misiniz?” diye mırıldandı gözleri Vance’a dikili bir halde. “Emin misiniz?”

“Kesinlikle... Fakat bu sizi niye bu kadar heyecanlandırdı?”

“Bu havuzla ilgili çok tuhaf hikâyeler anlatılır...” diye başladı kadın, Vance konuşmasını böldü. “Ah! Evet. Oldukça ilginç hikâyeler... Siz böyle garip hikâyelere inanan batıl inançlı biri değilsiniz umarım?”

Kadının vücudu gevşedi, yüzünde yarım bir gülümseme oluştu. “Ah! Tabiî ki hayır. Ben böyle şeylere inanmak için artık fazla yaşlı sayılırım.” Sonra sesi yeniden bir önceki kontrollü haline döndü. “Sadece bir anlığına sarsıldım. Bu ev, evi saran hava sinirlerimi bozuyor... Demek havuza düşen bir şey var? Ne yazık ki ne olabileceğine dair hiçbir fikrim yok. Belki Stamm’ın uçan balıklarından biridir,” dedi, zorlama bir alayla. Sonra yüzü yeniden sertleşti, sıkıldığını belli eden bir bakışla Vance’a bakarak: “Bana sormak istediğiniz başka bir şey var mı?”

Kadının korktuğu veya şüphelendiği şeyin ne olduğuna dair konuşmayacağı ortadaydı, bu nedenle Vance ayağa kalkarak: “Hayır, madam. Şimdilik sorularımın cevabını aldım. Yine de sizden bir süre daha odanızda kalmanızı rica etmek zorundayım.”

Teeny McAdam rahatlamışçasına bir nefes alarak, ayağa kalktı. “Oh! Tabiî, bunu bekliyordum. Biri öldüğünde durum son derece karışık bir hal alıyor... Eğer kuralları çiğnemek anlamına gelmiyorsa, Trainor bana içecek bir şeyler getirebilir mi?”

“Tabiî ki,” Vance kibar bir şekilde kadını selamlayarak devam etti. “Eğer evde varsa, ne isterseniz size ikram etmekten memnuniyet duyarız.”

“Düşündüğümden daha kibarmışsınız,” dedi kadın alaycı bir sesle. “Trainor bana sert bir şeyler getirirse memnun olacağım.” Kadın laubali bir tavırla Vance’ı selamlayarak odadan çıktı.

Vance uşağı yeniden çağırarak, “Trainor,” dedi, adam içeri girdiğinde, ”Bayan McAdam sert bir şeyler içmek istiyor, sen en iyisi ona iki ölçü brendiye creme de menthe ekleyerek hoş bir içki hazırla.”

“Peki, efendim.”

Trainor odadan çıkarken Doktor Holliday kapıda belirdi. “Bay Stamm’ı yatağına aldırdım,” dedi Vance’a. “Şu anda yanında bir hemşire var. Eğer konuşmak istiyorsanız, şimdi durumu uygun.”

Ev sahibinin yatak odası üst kata çıkan merdivenlerin bittiği boşluğa bakan odaydı. Bize yolu gösteren Doktor Holliday'in arkasından odaya girdiğimizde, Stamm yattığı yerden bitkin bir halde bize baktı. Yatakta olmasına rağmen, oldukça uzun boylu bir adam olduğu belli oluyordu. Yüzü bir ölü kadar solgun görünüyordu. Keskin bakışlı gözlerinin etrafında koyu renkli halkalar vardı, yanakları çökmüştü. Neredeyse hiç saçı yoktu ama kaşları oldukça gür koyu renkliydi. Bitkin ve zayıf haline rağmen, aslında canlı, enerjik bir adam olduğu belliydi. Güney denizlerine yaptığı romantik gezilerin anlatılan hikâyelerine uyan biri olduğu belli oluyordu.

Doktor bizi tanıtmak için "Bu beyler sizi görmek istiyorlar," dedi.

"Peki, kim bu adamlar, ne istiyorlar?" Sesi aksi ve kısıktı.

Vance kim olduğumuzu açıklayarak ekledi: "Bu akşam evinizde önemli bir olay yaşandı Bay Stamm, bunu araştırmak için buradayız."

"Önemli bir olay mı? Ne olayı?" Stamm'ın keskin gözleri Vance'ın yüzünden ayrılmıyordu.

"Misafirlerinizden biri, korkarım boğularak öldü."

Stamm birdenbire canlandı. Kafası dayandığı yastıktan yükselirken, elleri sinirli sinirli üzerindeki çarşafta geziniyordu. "Biri mi boğuldu?" diye haykırdı. "Nerede? Kim? Umarım Greeff'tir, haftalardır bana hayatı zindan ediyordu."

Vance, kafasını hayır anlamında salladı. "Hayır, Greeff değil, ölen genç Montegue. Havuza dalmış, tekrar ortaya çıkmamış."

"Ah! Montegue!" Stamm başını tekrar yastığa koydu. "Allah kahretsin! Bernice nasıl?"

"Uyuyor," dedi doktor, konuyla ilgilendiğini belirtircesine. "Doğal olarak çok sarsıldı, yarına kadar kendine gelir."

Stamm rahatladı, biraz sonra bıkkın bir şekilde başını Vance'a doğru çevirdi: "Sanırım sormak istediğiniz şeyler var."

Vance, yataktaki adama dikkatle, sanırım biraz da şüpheyle baktı. Açıkçası Stamm'ın tavırları bana da samimiyetsiz geliyordu. Neden böyle

hissettiğimi ise açıklayamıyordum. İlk sorusunu sordu: “Öğrendiğimiz kadarıyla, davet ettiğiniz misafirlerden biri son anda gelmekten vazgeçmiş.”

“Ne var bunda?” diye yakındı Stamm. “Bunda bu kadar önemsenecek ne var?”

“Haklısınız, çok mühim sayılmaz,” diyerek adamın itirazını kabul etti Vance. “Biraz ilginç, doğrusu. Bu genç hanımın adı neydi?”

Stamm biraz duraksayarak, gözlerini hafiften kapatıp, düşündü. Sonunda, “Ellen Bruett” dedi.

“Bize onunla ilgili söyleyebileceğiniz bir şey var mı?”

“Çok az,” dedi adam, kaba bir tavırla. “Onu yıllardır görmemiştim. Avrupa’ya giderken bir gemi yolculuğu sırasında tanışmıştım, sonra tekrar Avrupa’da karşılaştık. Hakkında çok fazla şey bilmiyorum, tabiî güzel, etkileyici bir kadın olmasının dışında. Geçen hafta ondan sürpriz bir telefon aldım. Doğu’dan yeni döndüğünü, benimle yeniden görüşmekten zevk duyacağını söyledi. Benim de evimde vereceğim partiye, çiftlerin tam olabilmesi için bir kadın misafire daha ihtiyacım vardı, ona bize katılıp katılamayacağını sordum. Cuma sabahı, aniden Güney Amerika’ya gitmesi gerektiği için partiye katılamayacağına dair haber vermek için aradı. Ondan en son aldığım haber bu oldu.”

“Herhangi bir şekilde,” diye sordu Vance, “davet ettiğiniz diğer misafirlerin adını bu hanıma söylediniz mi?”

“Evet, ona Ruby Steele ile Montegue’nun da partiye geleceğini söylemiştim, her ikisi de sahneye çıkmış insanlar, onları tanıyabileceğini düşündüm.”

“Peki, tanıyor muymuş?” diye sordu Vance, sigarasından yeni bir nefes çekmek üzereyken.

“Galiba Montegue ile Berlin’de tanıştığını söyledi.”

Vance pencereye doğru gidip bahçeye bir göz attı. “Oldukça ilginç bir tesadüf doğrusu.”

Stamm gözleriyle takip ediyordu. “Neymiş ilginç olan?”

Vance omuz silkip tekrar dönüp yatağın önünde durdu. “Tam olarak bir fikrim yok, sizin var mı?”

Stamm’ın başı hafifçe yataktan doğruldu: “Bu soruyla ne demeye çalışıyorsunuz?”

“Açıkçası söylemek istediğim şey tam olarak Bay Stamm,” -Vance’ın ses tonu yumuşaktı- “bu evdeki herkes genç Montegue’nun ölümünde bir ‘arriere-pensee’, bir gizli amaç olduğunu düşünüyor, ortada bir cinayet olduğuna dair imalarda bulunuyorlar.”

“Peki, ya Montegue’nun cesedi?” diyerek konuşmasını böldü Stamm. “Henüz cesedi bulamadınız mı? Onun bulunması bize ne olduğunu anlatacaktır. Herhalde kadınlara hava atacağım derken havuzun dibine kafasını vurup, beynini patlatmıştır.”

“Hayır, cesedi henüz bulamadık. Saat bir, bot getirip dibi aramak için çok geç olmuştu.”

“Bunu yapmanıza gerek yok ki,” dedi Stamm, saldırgan bir tavırla. “Filtrenin bulunduğu duvarda iki tane kapı var, o kapılar kapatılabiliyor. O kapının açılıp-kapanabilir bir kilidi var. Kapıları kapatıp kilitlersek, havuza su taşıyan derenin önü kesilmiş olur, havuzun suyu aşağıdaki diğer kapıdan akıp gideceği için havuz kurur. Ben her sene havuzu böyle kurutarak temizliyorum.”

“Ah! Bunu öğrendiğimiz iyi oldu, ne dersin Çavuş?” Sonra Stamm’a dönerek: “Kapıları kapatmak bizi çok zorlar mı?”

“Dört-beş adam bir saat içinde o işi halledebilir.”

“O zaman bu işi sabaha bırakmak daha iyi olur.” Vance, karşısındaki adama düşünceli bir ifadeyle bakarak devam etti. “Bu arada, Çavuş Heath’in adamlarından biri, havuzdan gelen bir sesten bahsetti. Havuzun karşı tarafındaki kayalık tepenin olduğu yerden, suya düşen bir şeye benzer bir ses gelmiş.”

“O lanet kayalardan biri yuvarlanıp suya düşmüştür,” dedi Stamm. “Uzun zamandır sağlam değildi zaten.” Sonra rahatsızca yerinde kıpırdanıp, sordu: “Ne önemi var ki bunun?”

“Bayan McAdam bu sesten oldukça rahatsız olmuş gibiydi.”

“Histeri,” diyerek homurdandı. “Leland muhtemelen onlara havuzla ilgili tuhaf hikâyeleri anlatıp duruyordu. Siz bu sorularla nereye varmaya çalışıyorsunuz?”

Vance gülümsedi. “Emin olun ben de bilmiyorum. Ama gerçek şu ki, bu akşam Ejder Havuzu’nda bir adamın kaybolması, bu evdeki pek çok kişiyi gerçekten etkilemişe benziyor. Yine çok ilginçtir ki, hiç kimse bu olayın kaza sonucu bir ölüm olduğunu düşünmüyor.”

“Saçmalık!” Stamm dirseklerinin üzerine yüklenerek doğrulmaya çalışırken, güçsüz bir şekilde yeniden arkasına yaslandı. Gözlerinde öfkelendiğini belli eden bir parlaklık vardı, yüzü rahatsızlığını belli eden bir şekilde çarpılmıştı. “Bir adam polisler ortalıkta dolanmadan kendi kendine boğulamaz mı sanki!” Sesi öfkeyle yükselip tizleşti. “Montegue! Peh! Dünya onsuz kesinlikle daha iyi bir yer! Onu yem olarak Guppy balıklarıma bile vermezdim bana sorsanız, Scalarelerim bile ondan daha iyi yem olur!” Stamm gittikçe daha da heyecanlanıyor, sesi tizleşiyordu. “Montegue havuza atlamış! Sonra da dışarıya çıkmamış! Eee, yani? Hasta yatağındaki bir adamın rahatsız edilme nedeni bu mu yani!”

Tam bu anda adamın konuşması insanın tüylerini ürperten bir olayla bölündü. Ardına kadar açık kapının dışından, üst kattan, bir kadının insanın kanını donduran, ürkütücü çığlığı duyuldu.

BÖLÜM 5

SU CANAVARI

(12 Ağustos Pazar, 02.00)

Saniyeler süren bir gerginlik oldu. Sonra Heath elini silahının bulunduğu cebine atarak yerinden fırlayıp kapıya doğru seyirtti. Tam kapıdan çıkmak üzereydi ki Leland arkasından yetişip onu durdurmak için omzundan yakaladı. “Sakin olun,” dedi. “Her şey yolunda.”

“Hay lanet!” Heath adama kısaca bir bakış atıp, omzundaki elden kurtularak odadan çıkıp hole doğru ilerledi.

Koridordan duyulan çığlık sonrası odalarından fırlayan misafirlerin sesleri geliyordu. Fakat Heath’in son derece ciddi, mekanik bir sesle odalarına dönmelerini emretmesinden sonra, duyulan kapı seslerinden konukların çekildiklerini anladık. Çavuş ne yapacağını bilmez bir halde yeniden odaya dönüp hâlâ kapının önünde dikilen Leland’a bakarak, “o çığlık da neydi öyle?” diye sordu. “Nereden geldi o ses?”

Leland henüz cevap vermeden, Stamm yattığı yerden hafifçe doğrularak Vance’a bakıp, “tanrı aşkına!” dedi. Durumdan pek hoşlanmadığı sesinden anlaşılıyordu. “Beyler lütfen artık buradan gidin! Dışarı çıkın diyorum size! Çıkın dışarı!” Sonra doktora dönerek devam etti. “Doktor, lütfen yukarı çıkıp anneme bir bakın, onu sakinleştirecek bir şeyler verin! Evin içinde olup bitenler yüzünden bir atak geçiriyor olmalı!”

Odadan çıkan doktorun, üst kata çıkan merdivenlerdeki ayak seslerini duyduk. Vance, tüm olup bitenden hiç etkilenmemiş gibi duruyordu. Dikildiği yerde sakince sigarasını tüttürüp, yataktaki adama dalgın gözlerle bakıyordu. “Sizi ve ev halkını rahatsız ettiğimiz için son derece üzgünüz Bay Stamm,” diye mırıldandı. “Herkesin sinirleri oldukça gergin, öyle değil mi? Umarım yarına kadar daha iyi olursunuz... Biz de yavaş yavaş aşağıya inelim, ne dersin Markham?”

Leland şükran dolu bakışlarla Vance’a bakıp onaylarcasına kafasını salladı. “Bu durumda en iyi şeyi yapmış olursunuz,” diyerek kapıya doğru

ilerleyip yolu gösterdi. Odadan çıkıp merdivenleri indik. Heath, merdivenlerin ortasında durup üçüncü kata bakmaya çalışmayı ihmal etmiyordu.

“Hadi Çavuş,” dedi Vance. “Sen de bu gece çok yoruldun.” Heath sonunda elini silahının bulunduğu cepten çekip gönülsüzce bizi takip etti.

Yeniden oturma odasına döndüğümüzde, Vance bir sandalyeye yerleşip açıklama bekleyen bakışlarını ısrarcı bir şekilde Leland’a dikti. Leland bu arada piposunu çıkarmış, yavaş hareketlerle tütün dolduruyordu. “O çığlık sesi Matilda Stamm’dan geldi, Stamm’ın annesi,” dedi işine devam ederken. “Evin üçüncü katında gözetim altında yaşıyor. Hafif dengesiz bir kadın.” Eliyle kafasını işaret ederek belli belirsiz ama anlaşılır bir işaret yaptı. “Tehlikeli bir kadın olmasa da gördüğü halüsünasyonlar nedeniyle biraz dengesizdir. Ara ara tuhaf ataklar geçirir, anlaşılmayan şeyler söyler.”

“Sanırım paranoyak,” diye mırıldandı Vance. “Bazı gizli korkuları var galiba.”

“Benim tahminime göre de böyle,” dedi Leland. “Yıllar önce bir psikiyatrist kliniğe yatırılmasını önermişti ama Stamm bunu aklına bile getirmek istemedi. Bunun yerine üçüncü katı tamamen kadına ayırıp, yanına bir hemşire yerleştirdi. Kadının fiziksel sağlığı son derece yerinde, genellikle zihinsel olarak da bir sıkıntısı yok. Sadece dışarı çıkmasına izin verilmiyor. Çok iyi bakılıyor, üçüncü katın balkon manzarası iyi vakit geçirmesini sağlıyor. Zamanının çoğunu nadir bitkiler yetiştirerek geçiriyor.”

“Ne sıklıkta atak geçiriyor?”

“Kafası her zaman tuhaf fikirlerle dolu olmasına rağmen, sanırım yılda iki ya da üç kez. Neyse ki, çok şiddetli krizler değil.”

“Nasıl krizler bunlar?”

“Her defasında farklı olabiliyor. Kimi zaman hayali insanlarla konuşuyor veya kavga ediyor. Bazen ise gençliğinde ya da çocukluğunda yaşadığı kimi olayları sayıklıyor. Ya da birdenbire sevmediği insanlara kötü davranmaya başlayıp, onlara tehditler savurabiliyor.”

Vance kafasını salladı. “Evet, tipik bir paranoya hastası.” Sonra uzunca bir süre sigarasından derin nefesler çekti, Leland’a umursamaz bir ses tonuyla, “Bayan Stamm’ın balkonuyla odası evin ne tarafına bakıyor?” diye sordu.

Leland’ın gözleri hızlıca Vance’ın yüzünde gezdi, havuz tarafını kafasıyla işaret ederek: “Kuzeydoğu yönüne.” Kısa bir duraklama anından sonra devam etti: “Havuz onun eğlence merkezi. Pek çok halüsünasyonu havuzla ilgili. Bazen hiç kıpırdamadan saatlerce oturup havuzu izler, ona bakan Alman hemşire -oldukça yetenekli bir kadın, ismi Schwarz- bana havuzu seyretmeden asla yatağa girmediğini söylemişti.”

“Çok ilginç... Bu arada Bay Leland, bu havuzun ne zaman yapıldığını biliyor musunuz?”

Leland’ın alnı düşünceli bir ifadeyle kırıştı. “Tam olarak değil. Stamm’ın büyükbabası zamanında yapıldığını hatırlıyorum, akıntının ağzını genişletmek için bir set yaptırmış. Sanırım tek amacı evin manzarasını güzelleştirmekti. Stamm’ın babası, Joshua Stamm, suyun evin temeline zarar vermesini engellemek için havuzun ev kıyısındaki istinat duvarını yaptırmış. Evin önünden geçen suyu havuz olarak değerlendirme düşüncesi ise Stamm’a ait. Suyun geçtiği kapıları, filtreleri taktıran, havuz olarak ilk kullanan Stamm. Su aslında akıntının taşıdığı pisliklerin tamamından arınamıyor ama duvardaki filtre suyu önemli oranda temizliyor, alt duvara takılan kapılar sayesinde su havuzun içinde kalıyor, ayrıca bu kapılar havuz temizlenmek istendiğinde açılıyor, böylece havuz kurutuluyor.”

“Havuz bu ismi nereden almış?” diye sordu Vance, sıradan bir sesle.

Leland hafiften omuzlarını silkti. “Tanrı bilir. Muhtemelen eski bir Kızılderili geleneğinden. Aslında bu yörenin Kızılderilileri bu havuzu pek çok farklı, orijinal isimle anarlar: *Amangaming*, *Amangemokdom Wikit* ya da bazen *Amangemokdomipek;* fakat genellikle daha kolay gelen *Amangaming* kullanılır. Bu kelime Algonkianların Lenape lehçesinde “su canavarının yuvası” anlamına gelir.[5] Ben küçük bir çocukken, annem bana daima bu havuzla ilgili hikâyeler anlatırdı, o zamanlarda bile bu havuzdan Kızılderili dilinden birebir çevirilmiş ‘Ejder Havuzu’ diye bahsedilirdi. Bu havuz pek çok efsanenin, batıl inancın kaynağı olmuştur. Su canavarı –

Amangemokdom[6] ya da kimi zaman *Amangegach*- çocukları korkutmak, uslandırmak için kullanılırdı...”

Bu sırada Markham ayağa fırlayıp saatine baktı. “Saat çok geç oldu,” diye yakındı.” Mitoloji tartışmak için çok geç bir saat.”

“Vah, vah; demek sıkıldın dostum,” diyerek hafiften dalga geçti Vance. “Hâlbuki bu etnolojik bilgiler çok keyiflidir. Bu akşam ilk kez birazcık konuya yaklaştığımızı hissetmeye başlamıştım. Yavaş yavaş bu evdeki herkesin niye bu kadar şüphe ve kaygıyla dolu olduklarını anlıyorum.” Sevimli bir şekilde gülümseyerek dikkatini yeniden Leland’a yöneltti. “Bu arada,” diyerek devam etti. “Bayan Stamm rahatsızlandığı zamanlarda bu akşamki gibi ürkütücü çığlıklar mı atar?”

Leland yeniden biraz duraladı, sonunda cevap verdi: “Genellikle, evet.”

“Bu çığlıklar genellikle havuzla ilgili sanrılarından kaynaklanır, öyle mi?”

Leland kafasıyla onaylayarak, “evet, daima. Fakat asla bu kaygısının sebebini söylemez. Stamm nedenini öğrenmek için onunla konuşurken ben de yanındaydım, kadın anlaşılır bir açıklama yapamadı. Sanki olacak bir şeyden korkmuş gibiydi de, bunu anlatamıyordu. Anlattıkları mantıkla ilgisi olmayan, birbiriyle bağlantısız şeyle...”

Tam bu anda kapının perdeleri açıldı, eşikte bir sorun olduğunu belli eden yüzüyle Doktor Holliday belirdi. “Burada olmanıza çok sevindim beyler,” dedi. “Bayan Stamm yeni bir atak geçiriyor, sizinle görüşmek istiyor. Her zaman geçirdiği nöbetlerden biri ama bu kez son derece heyecanlı, kendisine bir sakinleştirici yapmama izin vermiyor. Sizinle bunları konuşmak istemezdim ancak bu koşullarda...”

“Ben beylere Bayan Stamm’ın durumundan bahsettim doktor,” dedi Leland, sakince.

Doktor biraz rahatladı. “Açıkçası bu kez,” diyerek devam etti. “Biraz endişeli olduğumu söylemeliyim. Söylediğim gibi polisleri görmek konusunda ısrar ediyor.” Pek emin değilmiş gibi duraksadı. “Eğer sizin için sakıncası yoksa sizinle görüşmek ona iyi gelebilir. Sizinle yapacağı konuşma muhtemelen rahatlatacaktır; yine de sizi uyarıyorum, sanrılar görüyor, bu nedenle onunla konuşurken...”

Vance ayağa kalkmıştı bile. “Ne demek istediğinizi anlıyoruz doktor.” Sonra üzerine basarak: “Belki hep birlikte gitmemiz daha iyi olur,” dedi.

Loş ışıklı merdivenleri tırmanarak, üçüncü kata çıktık. Önden yolu gösteren doktorun ardından geniş bir antreye çıktık, koridorun ucunda altından hafif bir sarı ışık sızan kapı görünüyordu. İçeri girdiğimizde odanın oldukça büyük, Viktoryan stili döşenmiş olduğunu fark ettim. Yere tüm zemini kaplayan, büyük yeşil bir halı serilmişti, duvarlarda yeşil duvar kâğıdı fark ediliyordu. Koltukların üzerinde yine bir zamanlar yeşil beyaz olduğunu düşündüğüm, artık oldukça yıpranmış saten örtüler seriliydi. Oldukça büyük, geniş bir yatak odanın sağ tarafına konmuştu. Üzerinde solmuş, işlemeli pembe bir örtü seriliydi. Penceredeki işlemeli perdeler yatak örtüsüyle uyum içindeydi ama onlar da zamanla solmuşlardı. Yatağın tam karşısında şömine vardı, rafının üzerine bir sürü ıvır zıvırla birlikte bir deniz kabuğu koleksiyonu göze çarpıyordu.

İçeri girdiğimizde, uzun boylu, güçlü kuvvetli, önlük giymiş bir kadın bizi karşılamak için kapıya doğru geldi. Biz ilerlerken doktor, “siz de burada kalsanız iyi olur Bayan Schwarz,” dedi.

Bayan Stamm odanın kapıya uzak tarafında, pencerenin yakınında ayaktaydı, beni ürperten bakışları üzerimdeydi. Eliyle önündeki sandalyenin arkasına tutunmuş, kafasını ürkütücü bir beklentiyle havaya dikmişti. Odanın parlak ışığının altında bile, gözlerindeki acayip ışık fark ediliyordu. Ufak tefek, zayıf bir kadın olmasına rağmen son derece enerjik, güçlü biriymiş etkisi yaratıyordu, vücudunun her parçası çelik bir yay gibi gergindi, sandalyenin arkasını kavramış iri kemikli elleri bir kadından ziyade erkek eline benziyordu. (Bunu sandalyeyi büyük bir kolaylıkla kaldırıp yanına koyunca düşündüm.) Burnu oldukça düzgün ve küçüktü, dudakları alaycı bir gülümsemeyle incelmişti. Çoğu beyazlamış saçları küçük kulaklarının arkasına doğru taranarak geriden toplanmıştı. Üzerinde yere kadar uzanan kırmızı bir kimano vardı.

Doktor Holliday bizim kim olduğumuza dair kısa bir açıklama yaparken kadının dinleyip dinlemediği belli değildi. Sadece kendisinin bildiği bir şeyi saklayan çarpık bir gülümsemeyle bizi süzüyordu. Dakikalar sonra dudaklarındaki gülümseme kayboldu, yüzüne korkutucu derecede sert bir ifade yerleşti. Dudakları hafifçe ayrıldı, gözlerindeki parlaklık daha da

belirginleşti. İlk sözleri, “ejderhâ yaptı!” oldu. “Size söylüyorum, her şeyi ejderhâ yaptı! Artık onun için yapabileceğiniz bir şey yok!”

“Ne ejderhâsı, Bayan Stamm?” diyerek hafif bir sesle sordu Vance.

“Ne ejderhâsı mı?” kadın korkunç bir kahkaha attı. “Penceremin önündeki havuzda yaşayan ejder, tabiî ki!” eliyle belirsiz bir işaret yaparak, “sizce niye buraya Ejder Havuzu diyorlar? Ben size söyleyeyim. Çünkü burası onun evi, bu yaşlı su ejderi Stamm ailesinin yaşamını, servetini koruyor. Ne zaman ailem tehdit altında olsa, ejderhâ ortaya çıkarak üzerine düşeni yapar.”

“Peki, size,” Vance’ın sesi yumuşak, anlayışlıydı. “Bu akşam ejderin güçlerini kullandığını düşündürten ne?”

“Ben biliyorum, biliyorum!” kadının gözlerinde bu kez fanatik bir ışık yerleşmişti, dudakları yine ürkütücü bir gülümseyişle kıvrılmıştı. “Ben yıllardır bu odada yalnız yaşarım ama her şeyi görür, bilirim. Onlar benden olup biteni saklamaya çalışsalar da bunu başaramazlar. Son iki gündür olanları da biliyorum, evimde olup biten hiçbir şey benden gizli kalamaz. Bu nedenle bir süre önce aşağıdan tuhaf sesler duyunca, merdivenlerin başına gidip, aşağıyı dinledim. Zavallı oğlumun söylediklerini duydum. Sanford Montegue havuza atlamış, bir daha dışarıya çıkmamış! Dışarıya çıkamamış, asla bir daha çıkamayacak! Çünkü ejder onu öldürdü, suyun altında yakalayıp öldürdü!”

“Bay Montegue düşman değildi ki?” dedi, aynı yumuşak ses tonuyla Vance. “Niçin ailenizin koruyucu gücü onu öldürsün?”

“Bay Montegue düşmandı!” dedi kadın, yandaki sandalyeyi biraz daha itip ilerlerken. “Küçük kızımı etkileyip onunla evlenmeyi planlıyordu. Yalanlar söyleyip, kızım arkasını döndüğünde başka kadınlarla aldatıyordu. Ben bu iki gün içinde her şeye tanık oldum!”

“Ne demek istediğinizi anlıyorum,” diyerek kafa salladı Vance. “Yine de, şu ejderhânın sadece bir efsane olma ihtimali yok mu?”

“Efsane mi?” Kadın samimi bir inançla konuşuyordu. “Hayır, o bir efsane değil. Ben pek çok defa gördüm. Çocukken de gördüm. Henüz genç bir kızken onu görmüş pek çok kişiyle konuştum. Köydeki yaşlı Kızılderililer

de gördü. Onları ziyarete gittiğimde bana ejderhâyla ilgili hikâyeler anlatırlardı. Uzun yaz gecelerinde, ay ışığının altında karşıdaki tepeliğin üzerine oturup havuzdan çıkmasını beklerdim, çünkü su ejderleri her zaman güneş battıktan sonra ortaya çıkarlar. Bazen, tepelerin gölgeleri uzayıp nehrin üzerine hafif bir sis indikten sonra, o havuzdan kanatlarını açarak çıkar, kuzeye doğru uçarak kaybolurdu. Havuzda olmadığı geceler, dadım benim uyuduğumu sanırken, ben penceremin önünde tüm gece oturup dönüşünü beklerdim. Bilirdim ki o benim dostum ve beni koruyor, bu yüzden o buradaki yuvasına dönmeden uyumaktan korkardım. Bazen tepede dönüşünü beklerken, o havuzdan hiç çıkmamış olurdu, bana orada olduğunu anlatmak için suyun yüzeyine küçük işaretler gönderirdi. Böyle gecelerde onun gelişini beklemeden rahatça yatağıma yatar, uyurdum." Bayan Stamm'ın sesi, bu hayal ürünü hikâyesini anlatırken son derece duyguluydu. Önümüzde dikilmiş, elleri sakince iki yanına bırakılmış, bakışları sanki bizden ötelere bakıyormuşçasına dalgındı.

"Bu anlattıklarınız son derece ilginç şeyler," diye mırıldandı Vance kibarca, yarı kapalı göz kapaklarının altından kadının tek bir hareketini kaçırmamak için onu dikkatle izlediğini fark ettim. "Peki, tüm bu anlattıklarınız, bir çocuğun romantik hayal gücünün esintileri olamaz mı? Çünkü biliyorsunuz, günümüz modern bilimi ejderhâlârın var olduklarına dair hiçbir veriye sahip değil."

"Modern bilim mi? Peh!" Kadın suçlayan gözlerini Vance'a dikerek acı bir sesle devam etti. "Bilim-bilim! İnsanoğlunun cahilliğini örtbas etmek için çok büyüleyici bir kelime! İnsanoğlu doğmayla büyüme, yaşamla ölüm hakkında ne kadarcık şey biliyor ki? Suyun altındaki yaşamı hangi insanoğlu biliyor? Dünyanın çok büyük bir kısmı su, dipsiz derinliklerdeki gerçekleri kim biliyor? Oğlum nehir ağızlarından, sığ akıntılardan birkaç ilginç balık türü topluyor da o büyük okyanusların derinlikleri hakkında ne biliyor? Herhangi biriniz bu suların derinliklerinde hiçbir canavarın yaşamadığını söyleyebilir misiniz? Yakaladığı birkaç yeni balık türü bile oğlumu şaşkınlığa düşürüyor. Ne sizler, ne de herhangi bir balık koleksiyoncusu suların derinliklerinde yatan gerçekler hakkında bir şey biliyor! Bu yüzden bana bilimden bahsetme genç adam. Ben yaşlı gözlerimin görüp geçirdiklerine inanıyorum!"

“Tüm bu söylediklerimiz gerçekten doğru,” diyerek kadının sözlerini kabul etti Vance. “Havuzda ara ara ortaya çıkan dev bir balık türünün yaşadığını kabullensek bile, siz onun akıllı bir yaratık olduğunu söylüyorsunuz; sizi, evinizi koruyacak kadar zeki bir yaratık?”

“Siz,” dedi kadın sesinde bir horlamayla, “hiç kimsenin bilmediği bir yaratığın zekâsı hakkında nasıl fikir sahibi olabiliyorsunuz peki? İnsanoğlu kendisinden başka hiçbir canlının kendisi kadar zeki olamayacağı bilgisiyle şişirip durur egosunu.”

Vance hafiften gülümsedi. “Siz pek insan sever sayılmazsınız sanırım?”

“İnsanlardan nefret ederim,” dedi kadın, iğneleyici bir sesle. “Bence insanın olmadığı bir dünya kesinlikle daha güzel bir yer olurdu.”

“Peki, sizi anlıyorum.” Vance’ın ses tonu aniden değişmişti, kararlı bir tonda devam etti. “Farkındasınızdır ki saat epeyce geç oldu. Bizi görmek için niçin ısrar ettiniz?”

Kadın hafifçe duraksadı, sonra yeniden yürümeye başladı. Ellerini göğsünde birleştirmiş, gözlerine o çılgın bakış yeniden oturmuştu. “Siz polissiniz, değil mi? Ne olup bittiğini öğrenmek için buradasınız. Size Montegue’nun öldüğünü söylemek istedim. Beni dinleyin! Ejder Montegue’yu öldürdü, anlıyor musunuz? Onu ejder öldürdü! Bu evdeki hiç kimse artık geri getiremez! Hiç kimse! Size söylemek istediğim buydu!” Sesi konuşurken oldukça yükselmişti, sözcüklerinde insanı ürperten bir tını vardı.

Vance’ın bakışları kadının üzerinden ayrılmıyordu. “İyi de niçin Bayan Stamm? Niçin bizim Montegue’nun ölümüyle ilgili, birini suçlayacağımızı düşündünüz?”

“Eğer böyle olmasaydı, burada olmazdınız!” dedi kadın, sert bakışlarla.

“Merdivenlerde çığlık atmadan önce aşağıyı dinlerken, oğlunuzun olay hakkında anlattığı şeyler, olup bitenle ilgili ilk duyduğunuz şeyler miydi?”

“Evet!” cevabı bir feryat halinde çıkmıştı ama sonra sakin bir sesle devam etti. “Birkaç gündür bu evin çevresinde kötü bir şeylerin gezindiğini biliyordum.”

“O zaman neden çığlık attınız Bayan Stamm?”

“Ejderhânın yaptığı şeyi duyunca şaşırdım, biraz da korktum.”

“Peki, ejderhânın suyun altında Montegue’yu öldürdüğünü nasıl bilebiliyorsunuz?”

Kadın yeniden alaycı bir tavırla gülümsedi. “Bu akşam gördüklerimle duyduklarım sayesinde.”

“Ah! Demek öyle!”

“Tabiî ki! Yaklaşık bir saat önce, uyuyamadığım için yataktan çıktım, pencerenin önüne geldim. Birdenbire gökyüzünde tanıdığım kanatları fark ettim, buraya doğru yaklaştı, yaklaştı... Sonra ejderhânın karşıdaki tepeliğe doğru alçaldığını gördüm, büyük bir gürültüyle suya daldı, havaya sıçrattığı suyun köpüklerini gördüm... Sonra yeniden bir sessizlik oldu, ejderhânın yuvasına dönmüş olduğunu anladım.”

Vance pencereye doğru ilerleyip aşağıya baktı. “Dışarısı oldukça karanlık. Ben buradan ne tepeliği ne de suyu görebiliyorum.”

“Ben görebiliyorum, görebiliyorum,” kadın sert bir şekilde Vance’a karşı çıktı, parmağını ona doğru çevirerek: “Ben başka insanların göremedikleri pek çok şeyi görebilirim. Sana ejderin geri döndüğünü söy...”

“Geri döndüğünü mü?” diye tekrar etti Vance, kadını süzerken, “nereden geri döndü?”

Kadın gizemli bir şekilde gülümsedi. “Bunu size söylemeyeceğim, size ejderin sırrını açıklamayacağım... Şu kadarını söyleyebilirim ki, cesedi saklamak için gitmişti.”

“Bay Montegue’nun cesedini mi?”

“Tabiî ki. Kurbanlarının cesetlerini asla havuzda bırakmaz...”

“Yani başka kurbanlar da var?”

“Bir sürü.” Dümdüz, duygusuz bir sesle konuşuyordu. “Onları her zaman saklar.”

“Bu durumda Bayan Stamm,” dedi Vance, kadını işaret ederek, “Bay Montegue’nun cesedini havuzda bulursak, teoriniz çökecek.”

Kadın omuzlarını silkerek ürkütücü bir bakış yolladı. “Cesedini mi bulacaksınız? Cesedi havuzda bulacaksınız? Bulamazsınız. Çünkü orada değil!”

Vance bir dakika kadar konuşmadan bekledi. Sonra kadını selamlayarak: “Yardımlarınız için çok teşekkür ederiz Bayan Stamm. Umarım bu olay size daha fazla rahatsızlık vermez.”

Hepimiz onu takip ederken kapıya doğru ilerledik. Hole çıktığımızda Doktor Holliday durdu.

“Ben biraz daha burada kalmalıyım,” dedi Vance’a, “sanırım artık uyumasını sağlayabilirim... Tanrı aşkına, bu akşam anlattığı hiçbir şeyi ciddiye almayın. Ara ara böyle ufak halüsinasyonlar görüyor. Hakkında çok fazla endişelenmeye gerek yok.”

“Sizi anlıyorum Doktor,” dedi Vance, adamın elini sıkarken.

BÖLÜM 6

SUÇLAMA

(12 Ağustos Pazar, 02.20)

Merdivenlerden aşağı inip Vance'ı takip ederek oturma odasına döndük. "Eee, rahatladın mı artık?" diyerek rahatsızlığını belirten bir sesle konuştu Markham.

"Tam olarak değil."

Vance'ın şimdiye kadar bir soruşturmayı ertelemekte bu kadar gönülsüz olduğunu pek görmemiştim. Bayan Stamm'ın dengesiz durumuyla son derece ilgili olduğunu fark etmiş olsam da bunun nedenini o anda pek anlayamıyordum. Kadını görmek konusunda bu kadar istekli davranması da beni şaşırtmıştı. Şöminenin önünde ayakta dikilirken, düşüncelerinin bizden çok uzakta olduğu alnındaki kırışıklıktan belli oluyordu. Dakikalarca sessizliğini bozmadan sigarasından kıvrılarak çıkan dumanı seyretti. Aniden başını hafifçe sallayarak aramıza katıldı, ortadaki masaya yaslanmış bekleyen Leland'a dönerek sordu: "Sizce Bayan Stamm ejderhânın diğer kurbanların cesetlerini sakladığını söylerken ne demek istiyordu?"

Leland rahatsızca yerinde kıpırdanarak piposuna baktı. "Kadının söylediği şeyde bir nebze de olsa gerçeklik var. Benim bildiğim kadarıyla daha önce de havuzda iki tuhaf ölüm gerçekleşti. Sanırım Bayan Stamm havuzla ilgili anlatılan eski hikâyelerdeki gizemli yok oluşları kastediyordu."

"İnsana Newark'daki Kehoe'nin Çukuru[7] hakkında anlatılanları çağrıştırıyor... Peki, şu iki tuhaf ölüm vakası nedir?"

"Biri yaklaşık yedi yıl önce oldu, Stamm ile ben Cocos Adaları'na yaptığımız geziden yeni dönmüştük. Evin çevresinde iki şüpheli adam dolaşıyormuş, herhalde hırsızdılar, biri havuzun karşı tarafındaki tepelikten aşağı düşüp hemen boğulmuş. Okul çağında iki kız çocuğu adamın düşüşünü görüp polise haber vermişler. Polis diğer hırsızı hemen yakaladı ve ortağının ortadan yok olmasıyla ilgili sorguladı."

“Ortadan yok olması mı?”

Leland hafiften kafasını sallayarak: “Evet, adamın cesedine hiçbir zaman ulaşılamadı.”

Vance’ın yüzünde kuşkucu bir gülümseme belirirken soru sormaya devam etti: “Peki, siz bu işe ne diyorsunuz?”

“Bence olayın tek bir mantıklı açıklaması var,” diye hafif gergin bir sesle, kelimeleri dikkatle seçmeye çalışarak konuşmasına devam etti Leland. “Zaman zaman havuza su taşıyan akıntı çok güçlenir, böyle dönemlerde su kapıları aşarak taşar. Muhtemelen bu olayda da böyle oldu, adamın bedeni güçlü akıntıyla birlikte havuzdan taşan sularla aşağıdaki seti aştı, akıntının etkisiyle Hudson Nehri’ne karıştı.”

“Düşük bir olasılık gibi ama mantıklı bir açıklama... Peki, ya diğer vaka?”

“Birkaç genç gündüz vakti evin duvarlarını aşıp yüzmek için havuza girmişler. Hatırladığım kadarıyla bir tanesi, tepeliğin oradaki sığ sulara atlayıp yüzeye çıkamamış. Adını vermek istemeyen biri telefonla polise haber verince, yetkililer buraya gelip hemen havuzun suyunu boşalttılarsa da cesetten bir iz bulunamadı. Gazeteler bu olayı büyük bir sansasyonla iki gün boyunca manşette tutunca, boğulan gencin cesedi Clove’un diğer tarafındaki Kızılderili Mağarası’nda bulundu. Kafatası kırılmıştı.”

“Peki, siz olayın ayrıntısını öğrenebildiniz mi?” Vance’ın sorusu kısa ve sertti. Leland ona kısa bir bakış attı: “Sanırım genç çocuk dalış sırasında kafasını çarptı, etrafındakiler de çok korkup, izinsiz girdikleri bir evin havuzunda cesedi bırakmayıp, sudan çıkarıp taşıdılar ve mağaraya sakladılar. Muhtemelen polise telefon eden de onlardan biriydi.”

“Ah! Tabiî. Oldukça basit bir açıklaması var, değil mi?” Vance, gözlerini boşluğa dikmişti.

“Bu iki olay da Bayan Stamm’ın hastalıklı zihninde derin izler bırakmış olmalı.”

“Şüphesiz,” diyerek onayladı Vance. Kısa bir sessizlik oldu. Vance başı düşünceli bir şekilde önde, ağzının bir köşesinde sigarası, elleri ceplerinde odada gidip geliyordu. Bu halinin ne anlama geldiğini biliyordum: Aklında yeni bir fikir belirmişti. Sonra yeniden şöminenin önüne dönüp sigarasını

söndürdü, deminki pozisyonuna geçti. Kafasını Leland’a doğru çevirip, “Cocos Adaları’na keşif gezisine çıktığınızdan bahsetmiştiniz.” dedi, umursamaz bir tavırla. “Bu gezi Mary Dear hazinesini bulmak için miydi?”

“Ah! Evet. Diğer hazineler hakkında anlatılanlar çok belirsiz. Fakat Kaptan Thompson’un hazinesi kesinlikle gerçek, içlerinde en büyükleri.”

“Keating Haritası’nı[8] mı kullandınız?”

“Tam anlamıyla değil.” Leland tıpkı bizler gibi Vance’ın bu konuyla ilgili soru sormasına oldukça şaşırmıştı. “Harita zamanımıza göre oldukça eski. İçine şu Ali Baba hikâyesindeki mağara gibi pek çok romantik işaret eklenmiş. Stamm seyahatlerinden birinde bu haritaya rastlamış, harita 1838’in Cocos Adaları’na yolculuk yapan bir İngiliz araştırmacısı tarafından hazırlanmış, orijinal. Bugünün yeryüzü şekillerine oldukça yakın verilere sahip, bu nedenle Stamm haritanın faydalı olacağından çok emindi. Biz haritadaki bilgileri Birleşik Devletler Donanması Deniz Bilimciliği Ofisi tarafından hazırlanan bilgilerle karşılaştırarak kullandık.”

“Stamm’ın haritası, hazinenin yerini adadaki mağaralarda saklanmış olarak mı gösteriyordu?”

“Haritanın detayları bu kısımda biraz karışık. Açıkçası bu hem beni, hem de Stamm’ı oldukça heyecanlandırdı. Harita Denizcilik Ofisi’nin hazırladığı haritayla birebir uyuşmuyor, donanmanın haritasına göre hazine Wafer Bay’da, orijinal haritaya göre ise adanın buraya denk gelen koyunda.”

Vance’ın gözüne ince bir ışık yerleşmiş olmasına rağmen, konuştuğunda sesiyle tavırları son derece normaldi. “Vay! İşe bak! Çok ilginç doğrusu. Şüphesiz adanın tropik yağmurları coğrafik şekilleri değiştirmiş, haritada belirtilen pek çok eski işaret artık yok, donanmanın haritasıyla eski harita birbirini tutmuyor. Korkarım Bay Stamm’ın aradığı hazine şu an koyda suların altında yatıyor.”

“Kesinlikle. 1889’daki Fransız gemicilerin haritasında gösterilen koy, 1891’deki Amerikalıların keşif gezisinde çizdikleri haritada bile yok. Bu nedenle hazinenin Wafer Bay koyunun sığ sularında olması sadece Stamm’ın bir teorisi.”

“Zor iş doğrusu. Adada ne kadar süre kaldınız?”

“Neredeyse üç ay,” diyerek kederli bir ifadeyle gülümsedi Leland. “Araştırmaya başlamak için ne tür ekipmana ihtiyacımız olduğunu anlamak Stamm’a bu kadar süreye mal oldu. Koyun kıyısı aldatıcıydı, derinliğin nerede başlayıp nerede bittiği belli olmuyordu, suyun altında çukurlar vardı ve bu koşullarda bizim getirdiğimiz ekipman ancak inci avcılığına yeterdi. Bay Beebe’in batisferine benzer dalış hücrelerine ihtiyacımız vardı. Bu bile ancak sadece başlangıç için yeterli olabilirdi, işi ilerletmek için ağlı kepçe yardımı şarttı. Yanımızda getirdiğimiz ekipman son derece yetersizdi...”

Vance’ın gizli hazineye dair sorularıyla birlikte sıkıntısı dayanılmaz bir hal almış olan Markham artık dayanamayarak ayağa fırladı, purosunu dişlerinin arasına sıkıştırıp: “Tüm bunlar bizim ne işimize yarayacak Vance? Eğer Cocos Adaları’na bir gezi yapmayı düşünüyorsan, eminim Bay Leland sana bundan daha uygun bir zamanda seve seve yardımcı olur. Tüm akşam boyunca yaptığın soruşturmaya gelince, bize meseleleri anlamak hatta konuya yakınlaşmak için bile en ufak bir ipucu bile kazandırdığını düşünmüyorum.”

Tüm soruşturmayı yakından takip eden Heath, kendini konuya dâhil olmaktan alıkoyamadı: “Bu evde olup biten hiçbir şey normal değil ki efendim.” Hafif çekingenliğine rağmen sesi kararlıydı. “Bu davanın sorumluluğunu ben üstleniyorum. Bu akşam burada tuhaf şeyler oluyor, ben bundan hiç hoşlanmıyorum.”

Vance, Çavuş’a takdir edercesine gülümsedi. “Dayan dostum!” sonra Markham’a baktı. “Son bir yarım saat daha, sonra eve gidebiliriz.”

Markham ona kaba bir bakış attı. “Başka yapmak istediğin ne var?”

Vance yeni bir sigara yakarken: “Greeff ile kısa bir görüşme yapsam iyi olur diye düşünüyorum... Uşağa Greef’i buraya çağırmasını söyler misin Çavuş?”

Birkaç dakika sonra Alex Greeff, Trainor tarafından oturma odasına alındı. Buldoklarınkine benzeyen yüzüyle -genişçe açılmış gözler, kısa küt bir burun, büyük dudaklar, küçük kulaklarını çevreleyen gri saçlar- iri yarı, güçlü görünen bir adamdı. Sıradan bir takım elbise giymişti ama üzerindeki seçkin dokunuşlar belliydi. Ceketinin saten yakası oldukça yüksekten kıvrılmıştı, gömleğinin yakasında iki elmas düğme göze çarpıyordu. Saten

yeleğinin üzerinde büyük incilerin oluşturduğu platinyum bir zincir fark ediliyordu. Ayrıca katlanmış yakası, kısa küt boynu için fazla yüksekti. Elleri ceplerinde bize doğru birkaç adım attı. Sonra ciddi bir ifadeyle dikilip öfkeli bakışlarını bize çevirdi. “Sanırım sizlerden biri Bölge Savcısı?” diye başladı.

“Ah! Evet,” dedi Vance, umursamaz bir tavırla Markham’ı işaret ederek.

Greeff artık tüm dikkatini Markham’a yöneltmişti. “Belki,” diye gürledi, “siz bana niçin bu evden dışarı çıkamadığımı açıklayabilirsiniz? Bu adam -eliyle Heath’i göstererek- bir sonraki emre kadar odamda kalmak zorunda olduğumu, evime gidemeyeceğimi söyledi. Bunun anlamı nedir?”

“Bu akşam burada bir trajedi yaşandı Bay Greeff,” diye başladı Markham, diğeri sözünü tamamlamasına fırsat vermeden atıldı: “Burada bir kaza yaşanmış olsa bile, bu benim bir suçlu gibi alıkonulmam için bir neden oluşturabilir mi?”

“Olayla ilgili bazı verilerin,” diye açıkladı Markham, “bir süre daha araştırılması gerekiyor, soruşturmanın gereği olarak Çavuş’a tüm görgü tanıklarıyla görüşünceye kadar onları odalarında tutma emrini vermek zorunda kaldık.”

“Peki, o zaman benim sorgumu hemen yapın ki bitsin.” Greeff biraz yumuşamış görünüyordu.

Vance ona doğru ilerleyerek: “Lütfen oturun bir sigara yakın, Bay Greeff. Emin olun sizi fazla meşgul etmeyeceğiz.”

Greeff duraksayarak Vance’a şüpheli gözlerle baktı, sonra omuz silkerek kendisine gösterilen sandalyeye oturdu. Vance adamın mücevherli ağızlığına bir sigara yerleştirerek yakmasını bekledi, sonra başladı: “Montegue’nun bu akşam havuzda yok olmasıyla ilgili dikkatinizi çeken özel bir şey var mı?”

“Özel bir şey mi?” Greeff’in gözleri hafiften küçüldü. “Soru bu mu? Peki, bu olayda ilgi çeken özel bir şeyler olduğunu düşünüyorum, ne yazık ki bunun ne olduğu hakkında size bir şey söyleyemeyeceğim.”

“Genel yargı böyle gibi görünüyor,” diyerek devam etti Vance, “yine de sizin bu konuda diğerlerinden daha fazla yardımcı olabileceğinizi

umuyordum?”

“Daha fazla yardımcı olunabilecek ne var ki?” Greeff kolay çözüleceğe benzemiyordu. “Sanırım Montegue gibi iyi yüzen bir adamın başına gelen şey, yeterince tuhaf. Sadece bunun zamanlamasının bu kadar iyi olması hakkında biraz kafa yorulabilir.”

“Tabiî, tabiî. Fakat sizden istediğimiz yardım olayın fiziksel koşulları ile ilgili değil.” Vance’ın sesinden hafiften öfkelendiği belli oluyordu. “Bizim istediğimiz, iki gündür bu evin içinde hissedilen atmosfer ve bunun yol açtığı nedenlerle belki de bir kazayı bir cinayete çevirmeye dönük şüpheler.”

“Evin havası konusunda kesinlikle haklısınız,” diye cevap verdi Greeff, kaba bir sesle. “Havada, sizin sözlerinizle konuşursak, bir cinayet kokusu vardı, eğer Montegue boğulmak dışında başka bir nedenle ortadan kaybolduysa bu konu kesinlikle bir soruşturmayı hak ediyor. Adam zehirlenmedi, kazayla vurulmadı, bir delilik krizi geçirip kendini camdan atmadı veya merdivenlerden yuvarlanıp boynunu kırmadı. Adam hepimizin gözü önünde tramplenden havuza atladı.”

“Tüm meseleyi zorlaştıran da bu zaten... Bildiğim kadarıyla adam suya atlayıp ortaya çıkmayınca siz, Bay Leland ile genç Tatum havuza dalıp adamı aramışsınız.”

“En azından bunu yapabildik,” dedi adam geri dönen hırçınlığıyla. “Açıkçası, itiraf etmeliyim ki ben yüzmek konusunda pek iyi değilim, eğer onu aramak için atladığı yere ben de atlasaydım, çoktan boğulmuştum. Eğer gözlerinizin önünde bir adamın ölüp gittiğini görürseniz, kurtarmak için en azından elinizden geleni yapmak zorunda hissediyorsunuz.”

“Bu oldukça soylu bir davranış,” diye mırıldandı Vance, söyledikleriyle çelişen umursamaz bir ifadeyle. “Bu arada bildiğimiz kadarıyla Bay Montegue ile Bayan Bernice nişanlıymış.”

Greeff kafasını salladı sigarasından bir nefes çekti. “Özellikle iyi kadınların niye hep bu tip adamların peşine düştüğünü asla anlayamamışımdır,” dedi bir filozof tavrıyla. “Bence o nişan eninde sonunda bozulacaktı.”

“İzin verirseniz sizin Bayan Bernice ile ilgili hislerinizi öğrenebilir miyiz?”

Greeff şaşkınlıkla gözlerini açarak gürültülü bir kahkaha attı. “Ah! Ne demek istediğinizi anlıyorum da, ben bu bulmacanın bir parçası değilim. Bernice’i severim, tanıyan herkes sever zaten. Onunla ilgili hissi tarafıma gelince; ben onun için fazla yaşlı ve olgunum. Ancak bir babanın hissedebileceği duygularla bağlıyım. Stamm işlerine gömüldüğünde, kız gelip benden tavsiye ister. Ben de iyi tavsiyelerde bulunurum. Tanrım, hatta daha dün Montegue ile evlenmekle büyük bir aptallık yapacağını söyledim.”

“Peki, o bu tavsiyeyi nasıl karşıladı Bay Greeff?”

“Bir kadın kendisine verilen bir öğüdü nasıl karşılarsa -kibirli ve alaycı-. Hiçbir kadın öğütten hoşlanmaz. Kendileri bile isteseler, her koşulda kendi bildiklerini yapmaktan geri durmazlar.”

Vance konuyu değiştirerek: “Bu akşam sizce Montegue’nun başına ne gelmiş olabilir?”

Greeff, bu açık değil mi dercesine ellerini açtı. “Dibe çarpıp kafasını vurdu, ya da bir yerlerine kramp girdi. Başka ne olmuş olabilir ki?”

“Tam olarak bir fikrimiz yok,” dedi Vance, kuru bir sesle. “Ancak bu olayda pek çok ihtimal varmış gibi görünüyor. Açıkçası sizin bize bir fikir verebileceğinizi umuyorduk.” Sesi neşeliydi ama gözleri soğuk bir ifadeyle karşısındaki adama dikilmişti.

Greeff dakikalarca sessizlik içinde kaldı, kırmızı yüzü yavaş yavaş bir ciddiyet maskesine büründü. “Sizi çok iyi anlıyorum,” dedi sonunda iğneli bir tonla. “Yine de size tavsiyem, bu olayı fazla büyütmeyin. Montegue bu işleri başına kendisi açtı. Bu kaza herkesin istediği bir şeydi. İstediğiniz kadar düşünüp araştırabilirsiniz, eninde sonunda benim söylediğime geleceksiniz; Montegue bir kaza sonucu boğuldu.”

Vance, alaycı bir ifadeyle gülümsedi: “Aman tanrım! Montegue’nun kriminalogların tanımladığı gibi “mükemmel bir cinayet”le mi yok olduğunu ima ediyorsunuz?”

Greeff sandalyesinde kıpırdandı, ağızlığını çıkararak: “Ben hiçbir şey ima etmiyorum, dostum; sadece fikrimi söylüyorum.”

“Gerçekten size minnettarız.” Vance sigarasını söndürdü. “Bu konuyla ilgili biraz daha...”

Tam bu sırada konuşması bölündü. Merdivenlerden bir ses geldiğini işittik, hemen ardından Stamm’ın öfkeli sesi duyuldu: “Çıkın kolumdan! Ben ne yaptığımı biliyorum!” Stamm odanın kapı görevini gören perdelerini çekerek eşikte belirdi. Hemen arkasında soluk soluğa Doktor Holliday dikiliyordu. Stamm’ın üstünde pijaması vardı, saçı darmadağındı. Yataktan yeni fırlamış olduğu belli oluyordu. Gözleri kızgın bir ifadeyle Greeff’e dikilmişti. “Polislere ne anlatıyorsun?” dedi, kapının yanındaki duvara tutunmaya çalışırken.

“Sevgili Rudolf,” Greeff yerinden doğrulurken itiraz dolu bir sesle konuşuyordu. “Hiçbir şey anlatmıyorum. Söylenecek ne var ki?”

“Sana güvenmiyorum,” diye bağırdı Stamm. “Olay çıkarmaya çalışıyorsun değil mi? Sen buradayken hep olay çıkarmaya çalışırsın zaten. Bernice’i bana karşı doldurmaya çalıştın, şimdi de polislere aynı şeyi yapmaya çalışıyorsun,” gözleri parladı, sesi öfkeyle titredi. “Neyin peşinde olduğunu biliyorum: Para! Fakat istediğini elde edemeyeceksin. Eğer yeterince konuşursan bana şantaj yapabileceğini sanıyorsun...” Sesi bir fısıltıya dönüşmüş, anlaşılmaz bir hal almıştı. Doktor Holliday yavaşça koluna girip adamı odadan çıkarmaya çalıştı ama Stamm öfkeyle kolunu kurtardı, odanın ortasına doğru ilerledi.

Greeff bu arada ayıplayan, acıyan bakışlarla sakince karşısındaki adama bakıyordu. “Büyük bir hata yapıyorsun eski dostum,” dedi, kısık bir sesle. “Bu gece kendinde değilsin sen. Yarın sözlerinin anlamsızlığını fark edecek, sana asla ihanet etmeyecek bir dostuna bunları söylediğin için pişman olacaksın.”

“Yaa, öyle mi?” Stamm biraz sakinleşmiş olmasına rağmen hâlâ aynı şeyi düşündüğü belliydi. “Bu durumda eminim buradakilere,” dedi, kafasıyla bizleri işaret ederek, “sana Montegue hakkında söylediğim şeyi söylememişsindir?” Greeff ona itiraz edercesine elini kaldırdı, cevap vermek üzereyken Stamm atıldı: “Farzedelim ki söyledin! Benim böyle bir

şeyi söylemeye buradakilerin hepsinden daha çok hakkım vardı! Ayrıca buradan devam edeceksek, sen çok daha kötü şeyler söyledin! Sen ondan, daha çok nefret ediyordun!” Kaba bir kahkaha atarak devam etti. “Nedenini de biliyorum. Gözlerini Bernice’den ayıramadığını fark etmiyorum mu sanıyorsun!” Kolunu kaldırarak parmağını tehditkâr bir ifadeyle Greeff’e doğru kaldırdı, “eğer Montegue öldürüldüyse, katili kesinlikle sensin!”

Harcadığı çabadan yorgun düşerek bir sandalyeye yığıldı, sanki nöbet geçirir gibi titremeye başladı. Vance hızlıca adamın yanına gitti, “sanırım az önce büyük bir hata yaptınız Bay Stamm,” dedi, kibar olduğu kadar kararlı bir sesle. “Bay Greeff bize sizin kastettiğiniz anlamda, size ihanet edecek hiçbir şey söylemedi. Sanırım sizin sinirleriniz fena halde bozulmuş.”

Stamm uykulu gözlerle bakıyordu, Greeff adamın yanına giderek bir elini omzuna koydu: “Hadi dostum, senin dinlenmeye ihtiyacın var.”

Stamm hafiften duraksadı. Bedenini sarsmaya başlayan yeni bir titreme dalgasının etkisiyle Doktor ile Greeff in koluna girmelerine izin verdi, kapıya doğru ilerlediler. “Bu akşam için bu kadarı yeterli Bay Greeff,” dedi Vance arkasından. “Yarın kaldığımız yerden devam edeceğiz.”

Greeff omzunun üzerinden başını çevirip salladı: “Peki, anlaşıldı.” Sonra Stamm’ı odadan çıkararak merdivenlere doğru ilerlediler.

Yaklaşık bir dakika sonra kapı zili çaldı. Trainor, doktorun telefon ederek çağırdığı hemşirenin geldiğini haber verdi, kadını hızlıca Stamm’ın odasına çıkardı.

Vance, Greeff ile Stamm’ın konuşmasından önceki yere dönerek, Leland’ın karşısına dikildi.

“Sizin,” dedi, “az önce tanık olduğumuz suçlamalarla ilgili söyleyeceğiniz bir şey var mı?”

Leland hoşnutsuzlukla elindeki piposunu inceliyordu. “Hayyyıırr,” dedi. “Tabiî Stamm’ın hâlâ fazla kaçırdığı içkinin etkisi altında olduğunu saymazsak... Bu durum Greeff ile ilgili para konusundaki şüphelerini bilince çıkarıp onu suçlamasına sebep olmuş olabilir.”

“Gayet mantıklı bir açıklama,” Vance gülümsedi. “Peki, Stamm neden katil kelimesini kullandı ki?”

“Muhtemelen siz burada olduğunuz için gergin ve şüpheci. Ayrıca o trajediye tanıklık etmedi, detayları bilmiyor.”

Vance cevap vermek yerine şömineye doğru gidip, rafta duran oymalı altın saati incelemeye başladı. Elleri işlemelerin üzerinde bir süre gezindikten sonra, yavaşça döndü. Yüzü son derece ciddiydi, bakışları bizi delip geçiyordu. “Sanırım bu akşamlık bu kadar yeter,” dedi uzak, düşünceli bir sesle. “Yardımlarınız için çok teşekkürler, Bay Leland. Yine de yarına kadar burada kalmanızı istemek zorundayız. Sabah yeniden burada olacağız.”

Leland tek kelime etmeden başıyla hepimizi selamlayarak, sessizce odadan çıktı. Odadan çıkışıyla birlikte Markham ayağa kalktı: “Yani yarın buraya yine geliyorsun, öyle mi?”

“Evet, sevgili dostum.” Vance’ın tavrı aniden değişmişti. “Tabiî ki sen de. Bu olayı çözmeyi seçmenlerine borçlusun. Oldukça ilgi çekici bir vaka. Cezanne tablolarımın üzerine iddiaya girerim ki, Montegue’nun cesedi bulunduğunda adli tabip senin duymak istediğin şeyi söylemeyecek.”

Markham’ın gözleri büyüdü, dikkatle Vance’a baktı. “Yani adamın kaza sonucu ölmediğini iddia ediyorsun, öyle mi?”

“Oh! Dostum, ben bir sürü şey öğrendim,” dedi Vance, lütufkâr bir sesle. Markham onu başka bir şey söyletemeyeceğini bilecek kadar iyi tanıyordu.

BÖLÜM 7

HAVUZUN DİBİ

(12 Ağustos Pazar, 09.30)

Ertesi sabah, 09.30’da Vance, Markham’ı evinden alıp Inwood’daki eski Stamm Malikânesi’ne götürmek için direksiyon başındaydı. Bir gece önce eve dönüş yolundayken Markham adli tabip raporunu görmeden kesinlikle konuyla ilgilenmeyeceğini söylemişti ama itirazları bir işe yaramadı. Ertesi sabah Vance’ı son derece kararlı bir şekilde karşısına dikilmiş bulunca, etkilendi. Vance ile yıllardır süren dostluğu, onun iyi bir nedeni olmadan asla böyle davranmayacağını Markham’a öğretmişti.

Vance, şu ‘sezgileri güçlü’ insanlardan biri olarak bilinirdi. Aslında yaklaşımı tamamen mantığa, insan doğasının gizlenmeye meyilli gerçeklerine dayanırdı. Daha önce soruşturmaya dâhil olduğu pek çok vakada, soruşturmanın başında şüphelerini Markham’a söylemekte isteksiz davranır, meseleyi tüm boyutlarıyla çözmeden de hiçbir şey söylemezdi. Markham bu huyunu bildiği için, Vance’ın nedenlerini açıklamadığı kararlarına uymak zorunda kalırdı. Sebeplerini anlamamış olsak da, Vance’ın şimdiye kadar bu tür olayları çözerken yaptığı seçimlerde yanıldığı hiç olmamıştı. Bu geçmiş tecrübeler nedeniyle Markham isteksiz de olsa ertesi sabah Vance’la birlikte yeniden malikâneye dönmeyi kabul etti.

Bir gece önce Stammlar’ın evinden çıkmadan, ayrıntılı bir değerlendirme yapılmış, Vance’ın yönlendirmeleriyle Çavuş’un neler yapması gerektiği belirlenmişti. Misafirlerin tümünün evin içinde tutulması kararlaştırılsa da hareketlerine başka bir sınırlama getirilmedi. Vance, kendisi evin çevresini incelemeden kimsenin evden dışarı çıkmaması konusunda ısrar etti, özellikle havuzun çevresine hiç kimse adımını atmayacaktı. Vance, Hennesey ve Çavuş’un bir gece önce ayak izi araştırmasını yaptıkları filtreli duvarın kuzeyindeki küçük bölgeyle çok alakadar olmuştu.

Doktor Holliday evden gitmek ya da kalmak konusunda serbestti. Vance, doktorun eve çağırdığı hemşirenin de evdeki diğer konuklar gibi izin

verilinceye kadar evden çıkmamasını önerdi. Tarainor'a diğer hizmetlilerin -bir aşçı, bir orta hizmetçisi- bir sonraki uyarıya kadar evden dışarıya çıkmaması buyruldu.

Vance ayrıca Çavuş'a evin çevresine ahalinin gözetlenmesi için adamlar yerleştirmesini söyledi. Çavuş ertesi gün havuzun kurutulması için filtrenin üzerindeki kapıları kapatacak, setteki kilidi açacak bir ekip ayarladı. "Adamların East Road tarafından gelen nehir yoluyla buraya gelmelerine dikkat et Çavuş," diye öğütledi. "Böylece havuzun çevresindeki hiçbir ayak izine dokunulmamış olur."

Markham, Çavuş'un Cinayet Büro Amiri Moran tarafından bu vakanın sorumlusu olarak görevlendirilmesini sağladı. Heath geceyi malikânede geçirmeye karar vermişti. Onu şimdiye kadar hiç böyle bir ruh halinde görmemiştim. Bu halde olmasının mantıklı bir açıklaması olmadığını kabul ediyordu ama bu olayda kesinlikle yanlış bir şeyler olduğu konusunda da keçi gibi inatçıydı.

Ben ise Vance'ın bu konuyla bu kadar derinden ilgilenmesine şaşırmıştım. Bu ana kadar Markham'ın soruşturmalarına büyük bir soğukkanlılık, umursamazlıkla dâhil olmuştu. Ancak olaydaki tavrının önceki tutumuyla alakası yoktu. Montegue'nun kayboluşunun onu bu kadar etkilemesi, durumunun kanıtıydı. Bu şüphesiz, vakaya dair bizim fark edemediğimiz bir şeyleri görmüş olmasından kaynaklanıyordu. Vakanın kayıtlara geçmesini, Montegue'nun ölümüne neden olan ürkütücü gerçeğin ortaya çıkartılarak herkes tarafından öğrenilmesini sağlayan bu tavrıydı; Markham'ın her zamanki soyluluğuyla itiraf ettiği gibi, eğer onun ilk andan beri süren ısrarı olmasaydı, modern zamanların en uğursuz cinayetlerinden biri asla adaletin keskin kılıcıyla yüzleşmeyecekti.

Eve vardığımızda saat sabahın 03.30'unu geçmesine rağmen, Vance, yatağa gitmekte isteksizdi. Piyanonun başına oturup Bethoveen'in görkemli ve tutkulu 106. Sonesi'ni çaldı. Bu parçayı yalnızca sıkıntılı olduğu zamanlarda değil, kafasındaki bir probleme yoğun bir şekilde odaklandığı zamanlarda da çalardı. Son notalara bastıktan sonra piyanonun taburesinde dönerek: "Sen neden yatmıyorsun, Van?" diye dalgın bir şekilde sordu. "Uzun, yorucu bir gün geçirdik. Ben yatmadan önce biraz okumayı düşünüyorum." Kendisine biraz brendi-soda koyup, bardağını alarak kütüphaneye gitti.

Nedenini bilmediğim bir şekilde ben de uyumak için fazlasıyla gergindim. Ortadaki sehpanın üzerinde duran ‘Marius the Epicureanlar’ın bir cildini alarak açık pencerenin önündeki koltuğa oturdum. Yaklaşık bir saat sonra odama giderken, kütüphanenin açık kapısından içeriye göz attığımda Vance’ı başını ellerinin arasına almış, kalın ciltli bir ansiklopediyi okurken gördüm. Masanın üzerinde kimi açık, kimi üst üste dizilmiş bir sürü kitap yığılıydı; bir köşede ise sararmış bir harita göze çarpıyordu.

Beni fark etmiş olmalıydı ki, başını çevirip: “Biraz Napolyon-soda getirir misin, Van? Bana iyi eşlik ediyor.” Şişeleri getirdiğimde omzunun üzerinden ne okuduğuna bir göz attım. Önündeki kitap ‘Malleus Maleficarum’un eski bir basımıydı. Bir tarafında, Elliot Smith’in ‘The Evolution of the Dragon’u açık bir şekilde duruyordu, diğer tarafında ise Remy’nin ‘Demonolatry’si vardı. Masanın öbür ucunda Howey’in sürüngenler üzerine çalışmalarının bir cildi dikkatimi çekti. “Mitoloji çok büyüleyici bir konu, Van,” dedi. “Konyak için çok teşekkürler.” Sonra yeniden okumaya gömüldü, ben de yatmaya gittim.

Ertesi sabah Vance benden önce kalkmıştı. Onu oturma odasında buldum, koyu renk ipekliden poplin takım elbisesini giymiş, her sabahki âdeti üzerine Türk kahvesini içiyor, sigarasını tüttürüyordu. “Currie’yi çağırsan iyi olur,” diyerek beni karşıladı. “Kahvaltını getirmesini söyle. Yarım saat içinde bizim isteksiz Bölge Savcısı’nı evinden almamız gerekiyor.”

Markham’ın yanımıza inmesini Vance’ın arabasında yaklaşık yirmi dakika bekledik. Keyifsizdi, bizi selamladı. Arabanın arkasına yerleşirken yumuşatmaya çalıştığı sesiyle, “bu olayı ne kadar çok düşünürsem Vance,” diye yakındı, “senin hem kendi zamanını hem de benimkini ziyan ettiğine o kadar çok ikna oluyorum.”

“Bugün yapman gereken başka ne işin var?” diye sordu Vance, neşeli bir sesle. “Uyumak, tek bir iş. Sen beni sabahlara kadar ayakta tuttuğun için. Uşağım beni arayıp beklediğini söyleyene kadar huzur içinde uyuyordum.”

“Yazık sana...” diyerek alaycı bir şekilde vahvahlandı Vance. “Dayan dostum, umarım tüm bunlara değecek.”

Markham surat asıp Stamm Malikânesi’ne varıncaya kadar sessizliğini bozmadan oturdu. Akşam geçtiğimiz yollardan geçip arabayı dün akşam

park ettiğimiz yere bırakırken, yolumuzu gözlediği belli olan Heath kapının önündeki merdivenlerde belirmişti bile. Yorgun ve rahatsız görünüyordu, gündüzün aydınlığıyla birlikte bu vakayla ilgili şüphelerinde dün akşamki kadar kararlı görünmediğini fark ettim. “Evde ufak bir hareketlenme var,” dedi hafiften sıkkın bir sesle. “Ama yeni bir şey olmadı. Gerçi sanki hepsi birden bir şeylerin olmasını bekler gibiler. Şu anda hep beraber kahvaltı yapıyorlar.”

“Hımm!” dedi Vance, “Stamm ne durumda?”

“Şöyle böyle. Ortalıkta yemyeşil bir suratla, yarı ayık bir halde geziyor. Şimdiden kendine gelmek için birkaç ilaç aldı bile.”

“Bayan Stamm kendine geldi mi?”

“Evet,” Heath söyleyecekleri henüz bitmemiş gibi sıkıntılı bir yüzle devam etti. “Fakat o kızla ilgili bir tuhaflık var. Dün akşamki olaylar sırasında sanki iki dakikada bir bayılan kendisi değilmiş gibi bugün son derece canlı ve keyifli, hatta bana sorarsanız rahatlamış görünüyor.”

“Peki, bu sabah iltifatları kimin üzerine yoğunlaşıyor Çavuş?”

“Ben nereden bileyim!” dedi Çavuş, bozulmuş bir ses tonuyla. “Beni kahvaltıya bile davet etmediler. Gerçi bakkala yollamadıklarına sevinmek gerek belki ya! Fark edebildiğim kadarıyla kahvaltıdan sonra kızla Leland misafir odasına gidip uzunca bir süre konuştular.”

“Bak işte bu,” dedi Vance ciddileşerek, “oldukça ilginç.”

“Yaa! Evet evet,” diye homurdandı Markham, Vance’a öldürücü bir bakış fırlatarak. “Sanırım tezinin zayıflamaya başladığını kabul edeceksin?”

“Zayıflamak mı! Sevgili Markham, zayıflamak bir kenara; tezim güçleniyor!” Tekrar Heath’e dönerek: “Bayan Stamm’dan bir haber var mı?”

“Bugün gayet kendinde. Doktor kısa süre öncesine kadar buradaydı. Duruma iyice bakıp kendisine ihtiyaç kalınmadığına emin oluncaya kadar burada kaldı. Öğleden sonra yeniden uğrayacakmış... Doktordan bahsetmişken, Doktor Doremus’a[9] buraya gelmesi için telefon ettim.

Bugünün Pazar olduğu aklıma gelince belki daha sonra ulaşamayız diye düşündüm. O zamana kadar biz de Montegue'nun cesedine ulaşmış oluruz."

"O zaman adamların havuzun kapılarını kapattılar?"

"Tabiî. Ama oldukça zor oldu. Kapılardan biri paslanmış. Her neyse, şimdi halledildi. Neyse ki akıntı fazla güçlü değil. Aşağıdaki setin kilidi de sıkışmıştı, onu da açmayı başardık. Stamm'ın söylediğine göre havuz bir saat içinde boşalırmış. Bu arada, o da aşağıya inip yapılanlara bir göz atmak istedi ama onsuz yapmamızın daha iyi olacağını söyledim."

"İyi yapmışsın," diyerek onayladı Vance. "Suyun boşaldığı setin yanına gözcü olarak birini koydun mu? Akıntı adamın cesedini sürükleyebilir, biliyorsun."

"Onu da düşündüm," dedi Heath, kendinden memnun bir ses tonuyla. "Sorun yok. Sete ince bir ağ gerdik. Ceset ağa takılmadan havuzdan çıkamaz."

"Bu sabah eve gelen giden oldu mu?"

"Hiç kimse, efendim. Zaten bir gelen olsa içeri giremezdi. Burke, Hennesey, Snitkin işlerinin başına döndüler. Ayrıca birkaç adamım daha evi gözetlemek için gece burada kaldılar. Snitkin doğudaki kapıda; Burke ise evin girişinde. Hennesey evin aşağı tarafında gelene gidene göz kulak oluyor." Heath soru dolu gözlerle Vance'a baktı. "İlk önce ne yapmak istersiniz efendim? Belki önce Bayan Stamm ve genç Tatum'la görüşmek istersiniz? Eğer bana sorarsanız, onlarda bir tuhaflık var derim."

"Hayır," diye kısaca cevap verdi Vance. "Bence henüz ev halkını sıkıştırmanın zamanı gelmedi. Önce havuza bir göz atalım, lütfen Bay Stamm'a bize katılmasını söyler misin Çavuş?"

Heath bir saniye kadar duraksadı, sonra eve gitti. Birkaç dakika sonra yanında Rudolf Stamm'la geri döndü. Stamm, gri tüvit bir pantolonla boynunu açıkta bırakan gri bir gömlek giymişti. Üzerinde ceket yoktu, başı çıplaktı. Yüzü yorgun ve solgun görünüyordu, gözlerinin altındaki halkalar hâlâ kaybolmamıştı. Bize yaklaşırken oldukça dinç olduğu belli oluyordu. Bizi, hissettiğim kadarıyla hafif bir çekingenlikle selamladı: "Günaydın

beyler. Dün akşamki huysuzluğum için özür dilerim. Olayların çok fazla etkisindeydim...”

“Hiç sorun değil,” diyerek rahatlatmaya çalıştı Vance. “Sizi çok iyi anlıyoruz. İnsanı oldukça rahatsız edecek bir olay... Bu meseleyi kapatalım. Biz evin, özellikle de havuzun çevresine bir göz atmak istiyoruz, sizin bu konuda bize yardımcı olabileceğinizi düşündük.”

“Memnuniyetle.” Stamm, evin kuzey tarafına doğru ilerleyen yolu hafifçe göstererek başı çekti. “Burası eşsiz bir yerdir. New York’ta ya da başka bir şehirde buranın bir benzerini bulamazsınız.”

Onu takip ederek evden havuza doğru inen merdivenleri geçip evin arkasına doğru ilerledik. Önümüzde, biraz ilerimizde görünen beton, dar yola doğru ilerleyen toprak bir patika vardı. “Burası East Road,” diye uzakta görünen yolu gösterdi Stamm. “Babam bu yolu yıllar önce yaptırmış. Şu ilerde görünen ağaçların içinden tepeye doğru ilerliyor, malikânenin sınırlarının bittiği yerde eski bir otoyola bağlanıyor.”

“Eski otoyol nereye doğru gidiyor?”

“Aslında hiçbir yere. Clove’un güneyindeki Bird Refuge’u geçince ikiye ayrılıyor. Yollardan biri Shell Bed ile Indian Cave üzerinden kuzeye doğru gidiyor, orada bir daire çizip River Road’a bağlanıyor. Diğer yol ise Green Hill’i geçerek Military Ovens’ın kuzeyinden Payson Caddesi’ne kıvrılıyor. Ancak bu yol pek iyi durumda değil. Bu nedenle çok nadir kullanıyoruz.” Toprak yolda ilerledik. Sağımızda, yani evin güneydoğusunda kalan tarafta önünde beton bir alan bulunan büyük bir garaj vardı. “Burası garaj için pek uygun bir yer sayılmasa da elimizden gelen buydu. Eğer evin önünü garaj yapsaydık oradaki alanı ziyan etmiş olacaktık. Bunun yerine evin önündeki beton yolu güneye doğru uzatıp buraya bağladım.”

“Bu durumda East Road havuzun yanından geçiyor?” Vance, önümüzdeki küçük vadinin arkasındaki ağaçlıklı tepelere bakıyordu.

“Doğru,” diye onayladı Stamm. “Yaklaşık elli metre kadar yakınından geçiyor.”

“Bu yolu takip edersek, yolun devamında yeniden havuzun merdivenlerinin oraya çıkıyoruz yani.”

Stamm en ufak bir gurur belirtisi göstermeden, halinden memnun bize yolu gösterdi. Yokuşu tırmandık, havuza su taşıyan akarsu üzerindeki köprüden geçip sağa döndüğümüzde, havuzun yanındaki kayalığın yakınında olduğumuzu gördük. Birkaç metre ötemizde yaklaşık bir metre genişliğinde beton bir yol fark ediliyordu. Yol, kayalığın sağ tarafından dolanıp havuza çıkıyordu. Stamm yürümeye devam ederken biz de takip ediyorduk. Yürüdüğümüz yol sık ağaçlık ve çalılıklarla çevrilmişti, ne tarafa doğru gittiğimizi fark edemiyordum. Yolun bitiminde havuzun kuzeydoğusundaki kayalık ile havuzu besleyen akıntının arasındaki boşluğa çıktığımızı fark ettim. Bulunduğumuz nokta Stamm Malikânesi'nin bulunduğu tepeyle havuzun evin ön girişinin tam çapraz noktasıydı.

Havuzdaki suyun seviyesi belirgin bir şekilde düşmüştü. Aslında kayalığın eteklerindeki kısım tamamen boşalmış gibiydi, sadece evin yakınındaki kısımda bir kanal gibi yaklaşık beş metre genişliğinde bir su birikintisi kalmıştı. Havuzda kalan su da havuzun boşaldığı sete doğru yavaş yavaş akıyordu.

Sağ tarafımızda kalan filtrenin üzerindeki kapılar sıkı sıkıya kapatılmıştı, bu nedenle havuza su taşıyan akarsuyun geldiği tarafta küçük bir göl oluşmuş gibiydi. Neyse ki yılın bu zamanı akarsuyun debisi fazla güçlü olmadığından gölün önündeki kapıları aşıp havuza taşma riski yoktu. Kapalı kapılardan çok az bir miktar su havuza ulaşabiliyordu. Ceset henüz ortalıkta görünmüyordu. Uzun bir süredir havuzu gözleyen Heath'in fikrine göre zaten adamın cesedi havuzun derin tarafında ortaya çıkacaktı. Tam karşımızdaki kayalığın zirvesine birkaç metre kala bir mesafede koni şeklinde oldukça büyük bir kaya göze çarpıyordu. Stamm kayayı göstererek: "Dün akşam size sözünü ettiğim lanet kaya şu. Şurası da akşam havuzdaki sesin geldiği yer. Haftalardır bu kayaların bir kısmının havuza yuvarlanmasından endişeliydim. Neyse ki hiç kimseye zarar vermedi. Gerçi bir süredir havuza giren herkesi kayalığa yakın yüzmemeleri konusunda uyarıyordum ama... Sanırım yuvarlanan parçayı dışarı çıkarmak pek kolay bir iş olmayacak."

Gözleri havuzda gezinmeye devam ediyordu. Karşıdaki istinat duvarının bulunduğu taraftaki su seviyesi oldukça azalmıştı. Hâlâ ölü adamdan bir iz yoktu. "Sanırım Montegue kafasını tramplenin olduğu yerin dibine çarptı,"

dedi Stamm, duygusuz bir sesle. “Ben böyle işin... İnsanlar sürekli bu havuzda boğulup duruyorlar. Bu havuz bir şeytan kadar şanssız.”

“Hangi şeytan?” dedi Vance, adama bakmaksızın. “Piasa mı?[10]” Stamm hızlıca Vance’a bir göz atıp, alaycı bir kahkahayı bastırmaya çalışarak: “Bakıyorum siz de şu deli saçmalarını işitmişsiniz. Tanrım! Bu kocakarı zırvaları yakında beni bile bu havuzda insan yiyen bir ejderhâ olduğuna inandıracak... Bu arada, şu Piasa terimi de nereden çıktı? Bu bölgede yaşayan Kızılderililer Amangemokdum’u kullanırlar sıklıkla. Piasa terimini uzun yıllardır duymamıştım. En son Batı’dan burayı ziyarete gelen bir Kızılderili şefi tarafından yıllar yıllar önce kullanılmıştı. Oldukça yaşlı fakat etkileyici bir adamdı. Onun tüyler ürpertici Piasa tanımını hiçbir zaman unutabileceğimi sanmıyorum.”

“Aslında Piasa da Amangemokdom da aynı anlama geliyor: Ejderhâ canavarı.” Vance gözleri havuzda, oldukça sakin bir tavırla söylemişti son sözcükleri. “Sadece lehçeler farklı, değil mi? Amangemokdom Lenapeliler[11] tarafından kullanılır ama Mississippi kıyısında yaşayan Kızılderililer bu canavara Piasa derler.”

Havuzun suyu artık belirgin bir şekilde çekiliyordu. Stamm, sanırım manzarayı daha iyi görebilmek için havuzun kenarındaki düz boşluğa ilerlemek istediyse de Vance durdurarak, “çok üzgünüm,” dedi, kibar aynı zamanda kararlı bir sesle. “Henüz o taraftaki ayak izi araştırmasını bitirmedik...”

Stamm şaşırmış bir ifadeyle Vance bakarken diğeri devam etti: “Aptalca göründüğünün farkındayım ama Montegue’nun havuzun karşı kıyısına kadar yüzüp gizlice havuzdan çıkmış olma ihtimalini incelememiz gerekiyor.”

“Tanrı aşkına niye böyle bir şey yapmış olsun ki?”

“Emin olun hiçbir fikrim yok,” dedi Vance, neşeli bir sesle. “Hatta muhtemelen böyle bir şey yapmamıştır. Eğer havuzu boşalttığımızda içinde bir cesede ulaşamazsak bu bizim için oldukça utanç verici olacak, böyle bir durumda kayıtlara kayıp olarak geçirmek zorunda kalacağız, anlıyorsunuz ya?”

“Saçmalık!” Stamm’ın kafası karışmış görünüyordu. “Adamın cesedi buralarda bir yerde olmalı. Basit bir boğulma vakasını bir kara büyüye dönüştürmeye çalışmayın lütfen!”

“Bu arada,” diye ekledi Vance, “havuzun dibi neyle kaplı?”

“Sert ve kumludur,” dedi Stamm, hâlâ kafası Vance’ın bir önceki söylediklerine takılı bir halde. “Bir ara dibe beton döktürmeyi düşünmüştüm, sonra bunun çok fark yaratmayacağını anladım. Şimdikinden daha iyi bir halde olmayacaktı, çünkü zaten elimizden geldikçe havuzu temiz tutmaya çalışıyoruz. Şu gördüğünüz zemini kaplayan çamur sadece birkaç santim derinliğinde. Havuzun suyu tamamen boşaldığında bir çift lastik çizmeyle havuzun içinde rahatça gezinebilirsiniz, böylece ayakkabılarınız kirlenmemiş olur.”

Artık havuzda sadece bir iki metre genişliğinde bir su birikintisi kalmıştı, oldukça hızlı boşalıyordu. Sadece birkaç dakika içinde havuzun dibini görebilecek gibiydik. Beşimiz birden -Vance, Markham, Heath, Stamm ve ben- bir çizgi halinde beton zemin üzerinde dikilmiş, dikkatle havuzun suyunun boşalmasını izliyorduk. Küçük kanalın dibinde görünen su yavaş yavaş gözden kayboldu, havuzun dibi tamamen ortaya çıktı. Suyun havuzdan çıkışını hep birlikte gözlerimizi ayırmadan izliyorduk. Son su birikintisi akarak önce soyunma kabinlerinin önüne ulaşıp orayı geçti. Yavaş yavaş tramplene yaklaşırken az sonra karşımıza çıkacak manzaranın düşüncesiyle oldukça gerilmiştim. Su trampleni geçerek havuzun çıkış duvarına yaklaştı. Oldukça tuhaf hissediyordum, sanki büyülenmiş gibiydim, sonra gözlerimi yanımdakilere çevirmeyi başardım. Stamm’ın ağzı açıktı, gözleri ipnotize olmuş gibi sabit bakıyordu. Markham’ın büyük bir tereddüt içinde olduğu halinden belliydi. Heath’in yüzü sert, kararlıydı. Vance ise alaycı gözlerini havuzdan ayırmadan yüzünde belirmiş garip bir gülümsemeyle sakin sakin sigarasını içiyordu. Gözlerimi yeniden havuzun suyunun boşaldığı sete çevirdim. Artık havuzdaki bütün su boşalmıştı...

Tam o anda, biz cehennem sıcağının altında beklerken uğursuz bir kahkaha sesi duyduk. Hepimiz aynı anda evin üçüncü katının balkonuna bakarak, kollarını uzatmış el sallayan Bayan Stamm’ı gördük. Kadının kahkahası sanki o sıcakta kanımı dondurmuş gibiydi. Birdenbire bunun ne anlama geldiğini anladım. Bulunduğumuz yerden artık havuzun zeminin tamamını görebiliyorduk.

Cesetten hiçbir iz yoktu!

BÖLÜM 8

GİZEMLİ AYAK İZLERİ

(12 Ağustos Pazar, 11.30)

Ejder Havuzu'nun boşaltılmasıyla ortaya çıkan sonuç, bizi dakikalarca süren bir sessizliğe itti. Markham'a bir göz attığımda, kaşlarını çattığını fark ettim, yüzündeki ifade bana sanki bilinmeyen bir şeyle karşı karşıya kalındığında hissedilen bir korkuyu yansıtıyor gibi geldi. Heath, aklının almadığı bir olayla her karşılaşmasındaki gibi, sert sert purosunu çiğniyor, öfkeli görünüyordu. Stamm gözleri hâlâ havuzun boşaldığı sete dikili, sanki hipnotize edilmiş gibi öne doğru eğilmişti. İçimizde en sakin görünen Vance'dı. Hafifçe kaşlarını yukarıya doğru kaldırmış, soğuk gri gözlerinde alaycı bir gülümsemeyle oldukça serinkanlı bir tavırla dikiliyordu. Deminden beri Montegue'nun cesedinin ortaya çıkmasını beklemiyormuş gibi, dudaklarında durumdan son derece memnun olduğunu gösteren bir gülümseme belirmişti.

İlk konuşan Stamm oldu. "Lanetlenmiş olmalıyım," diye mırıldandı. "Bu imkânsız, böyle bir şey mümkün değil!" Elini beceriksizce spor gömleğinin cebine atıp bir paket sigara çıkararak zorlukla bir tanesini yaktı.

Vance belli belirsiz omuzlarını silkerek, "işe bak..." dedi, o da bir sigara yakmak için paketine uzandı. "Artık ayak izlerini araştırmak daha önemli bir iş haline geldi Çavuş."

Heath yüzünü buruşturdu. "Belki evet, belki hayır... Şu havuza düşmüş kaya parçasına ne dersiniz? Belki adamın cesedi onun altında kalmıştır?"

Vance kafasını sallayarak: "Hayır Çavuş. O kayanın havuzun dibine gömülen kısmı en fazla on santimetre derinliğindedir. Bu kadarcık bir derinlik adamın cesedini gömemez."

Stamm, sigarasını ağzında bırakarak Vance'ın bahsettiği yere baktı: "Haklısınız. Bu konuyu böyle konuşmak pek hoş değil ama gerçek şu ki, havuzun dibi bir cesedin böyle bir kaya altında kalıp gömülemeyeceği

kadar sert.” Yeniden havuzun suyunun boşaldığı sete bakıp, “Montegue’nun yok oluşunu açıklamak için başka bir açıklama bulmalıyız,” dedi.

Heath kızgın ve huzursuzdu. “Pekâlâ,” diye homurdandı. Sonra Vance’a dönüp, “dün gece burada tek bir ayak izi bile yoktu. En azından Snitkin’le ben hiçbir şey bulamadık.”

“Bir daha araştıralım,” diye önerdi Vance. “Snitkin’i de buraya çağıralım, böylece daha sistematik bir araştırma yapabiliriz.”

Heath tek kelime etmeden beton yolda ilerlemeye başladı. Yaklaşık altı yedi metre ileride East Road kapısında bekleyen Snitkin’e ıslık çalarak seslendiğini duyduk.

Markham bulunduğu yerde sinirli bir şekilde gidip geliyordu. “Sizin bir fikriniz var mı Bay Stamm?” diye devam etti. “Bay Montegue’nun cesedine ne olmuş olabilir?”

Stamm hâlâ kafası karışık bir ifadeyle havuzun dibine bakıyordu. Yavaşça kafasını sallayarak, “hiçbir fikrim yok,” diye cevap verdi. Biraz duraksayarak devam etti: “Tabiî eğer yürüyerek havuzun bu tarafından çıkıp gitmemişse.”

Vance tuhaf bir gülümsemeyle Markham’a sırıtarak, “tabiî bir de ejderhâ olasılığı var,” dedi, eğlenen bir sesle.

Stamm aniden Vance’a doğru döndü. Konuşmaya başladığında yüzü öfkeden kızarmıştı, dudakları titriyordu. “Tanrı aşkına, yeniden bu konuya başlamayın!” diye patladı. “İşin içine şu hokus-pokusları sokuşturmadan da her şey yeterince kötü. Tüm bu olanların basit, mantıklı bir açıklaması olmalı.”

“Tabiî, kesinlikle doğru,” diyerek iç çekti Vance. “Mantık her şeyin üstündedir.”

Bu arada üçüncü katın balkonu gözüme takıldı, Bayan Schwarz’la Doktor Holliday, Bayan Stamm’ı nazikçe içeri sokmaya çalışıyorlardı. Az sonra Heath, Snitkin ile birlikte yanımıza döndü.

Havuz suyunun azami kabarma noktası ile bulunduğumuz yer arasındaki ayak izi araştırması oldukça zaman aldı. Vance, Snitkin, Heath filtrenin

bulunduğu yerden sağımızdaki kayalığın eteklerine kadar tüm alanı sistematik bir şekilde araştırdılar. Bu alan yaklaşık bir buçuk metrekare genişliğinde bir bölgeydi. Bu bölgede havuz duvarının bittiği kısım topraktı, buradan Stamm, Markham ve benim bulunduğumuz yere kadar olan kısmı ise kısa otlarla kaplıydı. Uzunca bir süre sonra kayalığın dibine kadar araştırma yaparak gitmiş olan Vance, yüzünde soru dolu bir ifadeyle bizim yanımıza döndü. “Hiç iz yok,” diye belirtti. “Montegue, kesinlikle havuzun bu tarafından çıkmamış.”

Ardından ciddi, sıkıntılı bir yüzle Heath geldi. “Hiçbir şey bulamayacağımızı biliyordum,” diye öfkeyle bağırdı. “Dün akşam Snitkin’le ben el fenerlerimizle bu bölgeyi dikkatli bir şekilde aramıştık.”

Markham hâlâ kayalığın zirvesine bakıyordu. “Montegue tepeye tırmanıp oradan arka tarafa atlayarak gitmiş olabilir mi?” diye ortaya bir soru sordu.

Vance memnuniyetsizce kafasını salladı. “Montegue iyi bir sporcu olabilir ama kanatları yoktu.”

Stamm hâlâ hipnotize olmuş gibi dikiliyordu. “Eğer buradan çıkıp gitmemişse,” dedi, “havuzdan nasıl çıktığını anlayamıyorum.”

“Ama çıkmış, değil mi?” diye devam etti Vance. “Bence ortalığı biraz daha araştıralım.” Önden filtrenin bulunduğu duvara doğru ilerledi. Ne yapacağımızı bilmeden tek sıra halinde takip ettik. Filtreli duvarın yanından yürürken, yaklaşık yarısını geçtikten sonra durdu, kapatılan kapıların arkasında biriken suyun seviyesine baktı. Su filtrenin yaklaşık bir buçuk metre, kapılarınsa neredeyse iki metre aşağısındaydı. Filtre galvanize edilmiş ince bir tel şeklinde, duvarın kenarına çimentoya benzer bir harçla tutturulmuştu. Bir adamın filtrenin üzerinden ona zarar vermeden tırmanıp diğer tarafa geçmesi mümkün görünmüyordu. Vance, gördüğünden memnun bir halde ilerleyerek havuzun diğer tarafındaki soyunma kabinlerine kadar yürüdü. Havuzun istinat duvarı suyun normal seviyesinin yaklaşık bir metre yukarısında sonlanıyordu.

Heath gözlemini söylemeden duramadı: “Çok açık, Montegue bu duvardan çıkmış olamaz. Şu kenardaki projeksiyonlara bakın, buradan kimseye görünmeden çıkmış olması imkânsız.”

“Kesinlikle haklısınız,” diyerek onayladı Stamm. “Havuzun bu tarafından kaçmış olamaz.”

Suyun boşaldığı sete doğru yürüdük. Vance, dikkatlice araya asılmış ağın sağlamlığını kontrol etti, sonra havuzun dışında kalan su yatağına inip oraları da bir şey bulmak ümidiyle inceledi. “Cesedi orada aramak anlamsız,” diye seslendi Stamm, bulunduğumuz yerden. “Geçen aydan beri ölü bir kediyi sürükleyebilecek kadar bile güçlü bir akıntı olmadı.”

“Ah! Peki.” Vance adamın söylediğini kabullenip tekrar bizim yanımıza tırmandı. “Aslında cesedi aramıyordum,” dedi. “Eğer güçlü bir akıntı olsaydı bile, Montegue’nun bedeninin sürüklenmesi pek mümkün görünmüyor. Eğer boğulduysa sadece cesedinin yüzeye çıkması bile yirmi dört saati bulurdu.”

“O zaman ne arıyordun orada?” diye merakla sordu Markham.

“Emin ol ben de bilmiyorum dostum,” diyerek yanıtladı Vance. “Sadece göz atıp, umuyordum... Hadi havuzun diğer tarafına gidelim. Hiç ayak izi bulamadığımız o küçük alan oldukça ilgi çekici.”

Geri dönerek filtreli duvarın yanından geçip ilk araştırdığımız düzlüğe geldik. Markham hissedilir bir rahatsızlıkla: “Burada ne bulmayı umuyorsun Vance? Burası ayak izi için zaten arandı?”.

Vance oldukça ciddi ve düşünceliydi. “Yine de hâlâ buralarda bir yerlerde ayak izleri olabilir,” dedi, ümitsizliğini gösteren bir yüz ifadesiyle. “Bu adam havuzdan uçup gitmedi ya...” Birdenbire durdu. Gözleri biraz ilerimizdeki kuru toprak zemine takılmıştı, oraya doğru ilerleyip yere diz çöktü, kısa bir süre araştırdıktan sonra ayağa kalkıp yanımıza döndü. “İşimizi kolaylaştıracak bir ayak izi bulduğumu sandım,” diye açıkladı. “Fakat sadece sağ ayak topuğunun bıraktığı bir iz olabilir, ayak izi değilmiş.”

Heath homurdanarak: “Dün akşam gördüm ama o izin hiçbir anlamı yok Bay Vance. Sanki biri oraya ağır bir kutu ya da bir valiz koymuş gibi oysa o iz haftalar öncesinden kalmış olabilir. Ayrıca havuzdan neredeyse üç metre uzakta... Ayak izi bile olsa işimize yaramaz.”

Stamm sigarasını fırlatıp ellerini cebine soktu. Solgun yüzünde afallamış bir ifade vardı. “Bu durum beni hayrete düşürdü beyler. Emin olun bu olanlar hiç hoşuma gitmemeye başladı. Tüm bunlar benim hakkımda bolca dedikodu yapılacak anlamına geliyor, ben zaten bu lanet havuz yüzünden yeterince skandala konu oldum.”

Vance önümüzde dikilmiş, kayalığa doğru bakıyordu. “Acaba diyorum Bay Stamm, sizin fikrinize göre Montegue bu kayalığa tırmanmış olabilir mi? Basamak görevi yapabilecek bolca çıkıntı görebiliyorum.”

Stamm yılgınlıkla kafasını sallayarak: “Hayır. Bu basamakları tırmanmış olamaz. Bu çıkıntılar pek sağlam sayılmaz, aralarındaki mesafe oldukça fazladır. Ben çocukken bir kez bu kayalığa tırmanmaya kalkmıştım, bir noktadan sonra ne ileriye devam edebildim ne de geri dönebildim. Beni indirmek babamın neredeyse yarım gününe malolmuştu.”

“Peki, Montegue ip kullanmış olabilir mi?”

“Eeeee... Aslında evet. Bu şekilde buraya tırmanılabilir. O iyi bir sporcuydu, halatı dikkatle kullanarak bu işi yapmış olabilir. Lanet olsun, böyle bir şeyi neden yapmış olsun ki?”

Markham adamın sözünü keserek, “böyle bir yöntem kullanmış olabilir Vance,” dedi, hafif bir heyecanla. “Bu havuzdan çıkmasının tek yolu bu kayalığa tırmanmakmış gibi görünüyor. Ayrıca hatırlıyorsundur, Leland bize Bayan McAdam’ın nasıl büyük bir dikkatle havuzun karşı kıyısını seyrettiğinden bahsetmişti. Ayrıca, ona bu taraftan gelen sesten bahsettiğimizde güçlü bir hayal kırıklığına uğramıştı. Belki de Montegue’nun planını sezmiştir -o plan her neyse artık-.”

Vance dudaklarını kemirerek: “Uzak bir ihtimal gibi görünüyor ama... Sonuçta adam ortalıktan yok oldu, değil mi? Ortaya pek çok teori atılabilir bu durumda.” Stamm’a dönerek devam etti. “Bu kayalığın tepesine nasıl çıkabiliriz?”

“Bu oldukça kolay aslında,” dedi, Stamm. “East Road’a kadar gidip Clove tarafına dönerek yokuşu tırmanırız. Görüyorsunuz, bu kayalık buraların en yüksek yeri, kayalığın etekleri yokuş aşağı inildiğinde Kızılderili yerleşiminden, Clove’un ortasından geçerek Spuyten Duyvil

Nehri’nin eteklerine kadar gidiyor. Denemeye değer diyorsanız, buraya geri dönmemiz en fazla on dakika sürer.”

“Bu iyi bir fikir olabilir. Ayrıca kayalığa tırmanan yokuşta ayak izi var mı diye de bir göz atmış oluruz.”

Stamm, East Road’a doğru giden yola doğru başı çekti, biz de onu takip ederek evin kuzeyindeki kapıya vardık. Kapının yaklaşık yüz metre kadar ilerisinden batıya doğru dönerek Clove’un eteklerinden bizim bulunduğumuz yere doğru uzanan geniş patikayı takip ederek bir daire çizmiş olduk. Yol kayalığa doğru bir yokuş şeklinde devam ediyordu. Birkaç dakika sonra kayalığın tepesinde durmuş, yaklaşık otuz metre aşağımızda önümüze serilen havuzun boş zeminini izliyorduk. Karşı tarafımızda kalan Stamm Malikânesi hemen hemen bizimle aynı yükseklikteydi. Bastığımız yerin neredeyse tamamı kayalarla kaplıydı, sadece yaklaşık üç metrekarelik bir alanda toprak zemin göze çarpıyordu. Kayalığı tırmandıktan sonra East Road’a gitmek isteyen birinin bu toprak zemini kullanmadan geçmesi imkânsız gibiydi. Maalesef Vance, Heath ve Snitkin’in tüm dikkatli araştırmalarına, bir gece önceki yoğun yağmurun oluşturduğu uygun koşullara rağmen, oradan geçen herhangi biri olduğuna dair hiçbir ayak izi bulunamadı. Benim tecrübesiz gözlerim bile bu gerçeği tüm acılığıyla fark etmişti. Markham hayal kırıklığına uğramıştı: “Çok açık,” dedi, umutsuz bir ifadeyle, “havuzdan bu yolla çıktığı teorisi çöktü.”

“Evet, korkarım haklısın.” Vance, düşünceli bir ifadeyle sigarasını yaktı. “Eğer Montegue kayalığa tırmanarak havuzdan çıktıysa, buraya geldiğinde uçmuş olmalı.”

Stamm hızlıca Vance’a doğru döndü, yüzü solmuştu: “Bununla ne demek istediniz bayım? Yine şu aptal ejderden mi bahsedeceksiniz?”

Vance gözlerini şaşkınlıkla açarak: “Söylediğim şey hiçbir ima içermiyordu aslında. Fakat ne demek istediğinizi anlıyorum. Piasa ya da Amangemokdom’un kanatları vardı değil mi?”

Stamm Vance’a dik dik bakıyordu, sonra tuhaf bir sesle güldü. “Şu ejderhâ hikâyeleri benim de sinirlerimi bozmuş olmalı,” diyerek özür diledi. “Bugün oldukça huzursuzum.” Kayalığın uç noktasına doğru ilerleyip yeni bir sigara yaktı. “Size bahsettiğim kaya şu,” diyerek uç kısmın hemen

aşağısında büyük bir kaya parçasını işaret etti. “Geçen gece havuza yuvarlanan, bu kayanın bir parçası olmalı.” Eğilip kayanın kenarına dokunarak parçayı dikkatlice inceledi. Sonra bastığımız zemindeki ince bir yarığı göstererek, “ben kayanın şuradan parçalanmasından korkuyordum. Leland ile benim dün incelediğimiz, birinin başına iş açmasından korktuğumuz kaya parçası buydu. Gerçi yağmur nedeniyle oldukça gevşemiş, hâlâ aşağıya yuvarlanma riski taşıyor.”

“Evet, çok ilginç.” Vance, East Road’a doğru inen yokuşu inmeye başlamıştı bile. Havuzun yanındaki beton yoldan havuza yaklaştığımızda, Vance beni şaşırtan bir şekilde yeniden havuzun kıyısındaki küçük boş alana döndü. Filtreyle kayalık arasındaki bu küçük alan onu büyülemiş gibiydi. Havuzun yanında durarak düşünceli gözlerle yeniden havuzun dibine bakmaya başladı.

Hemen arkamızda, dikildiğimiz yerin biraz gerisinde sağda, taştan küçük bir yapı fark ettim. Yaklaşık üç metre genişliğinde, bir buçuk metre yüksekliğindeydi, yapının neredeyse tamamı sarmaşıklarla sarılmıştı. Bina çok fazla ilgimi çekmemişti, Vance birdenbire Stamm’a orayı sorana kadar bu yapının varlığını unutmuştum bile.

“Şu mezara benzeyen küçük yapı da ne?”

“Tam dediğiniz şey,” diye cevap verdi Stamm. “Eski aile mezarlığı. Büyükbabam her zaman malikânenin bahçesine gömülmek istermiş, bu nedenle kendisi ve kendisinden sonra gelenlerin gömülmesi için bu küçük mahzeni yaptırmış. Babam oraya gömülmek istemedi, cesedinin yakılmasını tercih etti, bu nedenle mezarlık benim hayatım boyunca hiç açılmadı. Annem ise öldüğünde mutlaka buraya gömülmek istediğini söylüyor.” Stamm duraksadı, sıkıntıyla devam etti: “Açıkçası bu konuda ne yapacağımı bilmiyorum. Tüm bu arazi günün birinde şehrin bir parçası haline gelecek, biliyorsunuz artık böyle eski malikânelerin pek yaşama şansı yok. Burası bu anlamda Avrupa’ya benzemiyor.”

“Medeniyetin laneti de bu,” diye mırıldandı Vance. “Büyükbabanızdan başka bu mezarlıkta yatan var mı?”

“Ah! Evet,” dedi Stamm, umursamazca. “Mezarlardan birinde büyükannem var, iki halam burada yatıyor, sanırım büyükbabamın en küçük

kardeşi de buradaki mozolelerden birinde. Hepsi ben doğmadan ölmüşler. Soyağacımızı gösteren aile defterinde bu bilgilerin hepsi kayıtlı ama ben bu konuya pek ilgi duymadım. Açıkçası mahzenin kapısını açmak istesem herhalde demir kapıyı dinamitlemek zorunda kalırım. Buranın anahtarı nerede, hiçbir zaman bilmedim.”

”Belki anneniz nerede olduğunu bilir,” dedi Vance, sıradan bir sesle.

Stamm Vance’a hızlıca bakarak: “Bunu söylemeniz çok tuhaf. Annem kimse içeri girip ölüleri rahatsız etmesin diye anahtarı sakladığını bana yıllar önce söylemişti. Zaman zaman böyle tuhaf fikirleri olur. Bunların hepsi de ortalıkta anlatılan evle ilgili hikâyeler, eski aile gelenekleriyle ilgili saplantılar.”

“Ejderhâyla ilgili şeyler mi?”

“Lanet olsun, evet!” Stamm hırsla dişlerini gıcırdattı. “Ejderin ailemizi koruduğu, başımız derde girince bize yardım ettiği gibi aptalca bir fikir. Bilirsiniz yaşlılar böyle fikirleri asla kafalarından atamazlar.” (Sesinde durumdan duyduğu rahatsızlığın yanında hafif bir özür dileme ifadesi var gibiydi.) “Anahtara gelince, eğer gerçekten söylediği gibi saklamışsa, yüksek ihtimalle nereye koyduğunu çoktan unutmuştur.”

Vance anlayışla kafasını salladı. “Emin olun hiç sorun değil. Bu arada, misafirlerden herhangi birine bu mezarlıktan bahsettiniz mi hiç?”

Stamm kısa bir süre düşündükten sonra: “Hayır. Hiçbirinin malikânede böyle bir yer olduğundan haberinin olduğunu sanmıyorum, Leland hariç tabiî. Fark etmişsinizdir, şuradaki ağaçlar buranın evin bulunduğu yerden görülmesini engelliyor, ayrıca hiç kimse bu yolu kullanarak havuza gelmez.”

Vance düşünceli gözlerle karşı taraftaki yaşlı malikâneye bakıyordu, ben kafasından neler geçirdiğini anlamaya çalışırken: “Aslında, şu mezarlığa bir göz atmayı çok isterdim. İnsanda romantik bir merak uyandırıyor.” Ağaçların arasındaki yolda ilerlemeye başladı. Stamm bu işi sıkıcı bulduğunu hissettiren bir havada onu takip etti.

“Mezarlığa giden bir yol var mı?” diye sordu Vance.

“Ah! Evet. East Road’dan mozoleye uzanan bir yol daha var ama herhalde artık çalılıklar yüzünden kullanılmaz bir hale gelmiştir.”

Vance üç metre kadar ilerleyip mezarın önüne gitti, küçük taş yapıyı bir müddet inceledi. Yapının çatısı oldukça hasar görmüştü, her an çökebilir gibi görünüyordu. Ayrıca binanın her tarafı sarmaşıklarla sarılmıştı. Duvarlar Stamm Malikânesi ile aynı malzemeden yapılmıştı. Batıya doğru bakan ve çok sağlam görünen kapısı, üzerinde ince işlemeler olan ağır bir demirden yapılmış gibiydi, antika gibi görünüyordu. Kapının önündeki yolda yosunla kaplı üç kaya parçası vardı. Stamm’ın açıklamasına göre, bu mozolenin önemli bir kısmı yerin altındaydı, bu nedenle dışarıdan bakıldığında yapının en yüksek yeri yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğindeydi.

Mahzenin yanında, yığılmış keresteyle odun parçaları fark ediliyordu. Vance bu kereste yığınının yanına gidip onları incelemeye başladı. Bu arada Stamm’a sordu: “Bu keresteler ne için burada?”

“Onlar havuzun filtresini yaptırdıktan sonra arta kalan parçalar.”

Vance tahtalarla ilgilenmeyi bırakıp yanımıza dönmüştü bile. Stamm yanına geldiğinde: “Buranın Manhattan şehrinin sınırları içinde olduğuna inanmak ne kadar zor.”

Markham bu ana kadar, sanırım Vance’ın araştırmalarının gereksizliğinden duyduğu rahatsızlığı belli etmek adına, konuyla ilgili hiçbir şey söylememişti. Sonunda dayanamayıp rahatsızlığını, sabrının tükenmekte olduğunu belli eden bir ses tonuyla konuştu: “Çok açık ki artık burada yapabileceğimiz bir şey kalmadı Vance. Montegue’nun havuzun bu tarafından çıktığını gösterecek hiçbir iz bulamamıza rağmen, onun havuzdan çıkıp gittiğini artık biliyoruz. Belki adamın kendisini bulunca bu konuyu açıklayabilir hale geleceğiz. Bence artık buradan gitsek iyi olur.” Ses tonundaki ağırlık bana, söyledikleriyle kendini de ikna etmeye çalışıyormuş gibi hissettirdi. Sesinde olayların bu aşamada olmasından hiç memnun olmadığını düşündüren bir ifade vardı.

Vance ise biraz kararsızdı. “İtiraf etmeliyim ki Markham, çıkarımın son derece mantıklı,” diyerek Markham’ı onayladı. “Yine de, Montegue’nun kaybolmasıyla ilgili hoşuma gitmeyen bir şeyler var. Eğer seni çok rahatsız

etmeyecekse, havuzun dibini biraz incelemenin faydalı olabileceğini düşünüyorum.” Sonra Stamm’a dönerek: “Havuzun kapalı kapıları, akıntı içeri taşmadan daha ne kadar dayanabilir dersiniz?”

Stamm, filtrenin önünde biriken suyun yüksekliğine bakarak: “Sanırım yarım saat, ya da biraz fazlası,” diye cevap verdi. “Havuzun kapıları kapatılıp akıntı kesildikten sonra akıntının durumuna göre havuz en fazla iki saat boş kalır. Eğer bu süreyi uzatırsak setin diğer tarafında kalan su taşarak çevreye zarar verir.”

“Yarım saat yeterli bir zaman gibi görünüyor. Senden rica etsem Çavuş, demin mezarlığın yanında gördüğümüz keresteleri getirip, buradan Montegue’nun havuza daldığı yere kadar, havuzun dibine ince bir yol şeklinde dizer misin? Böylece herhangi bir iz varsa rahatça görürüz, hem ayaklarımız da kuru kalmış olur?”

Heath bu vakaya mantıklı bir açıklama getirecek herhangi bir şeyi yapmaya son derece gönüllü olarak, yanına Snitkin’i alıp keresteleri bulunduğumuz yere taşımaya başladı. Yaklaşık on dakika içinde, bulunduğumuz yerden hemen hemen havuzun ortasına kadar ince bir yol yaptılar. Bu yol ince uzun tahtaların birbirine eklenmesiyle oluşmuştu, yaklaşık otuz santim genişliğinde, havuzun dibinden beş santimetrelik bir yükseklikteydi. Havuzun dibindeki çamurun kalınlığı pek fazla olmadığı için, ayakkabılarımız çamur olmadan dibi inceleyebilecektik.

Tüm bu koşuşturma esnasında Markham hiçbir şeyle ilgilenmeden, purosunun yoğun duman bulutu içinde olup biteni seyretmişti. “Tüm bunlar zaman kaybından başka bir şey değil!” diye yakındı, Vance paçalarını sıvamış ilk tahta parçasına inmeye çalışırken. “Tanrı aşkına, orada ne bulmayı umuyorsun? Havuzun dibini buradan da rahatlıkla görebiliyoruz işte.”

Vance omzunun üstünden ona şakacı bir bakış atarak cevapladı: “Dürüst olmam gerekirse Markham, hiçbir şey bulmayı ummuyorum ama bu havuz beni büyülüyor. Böyle bir gizem yuvasını incelemekten kendimi alıkoyamıyorum. Hadi gel, Çavuş’un hazırladığı köprü oldukça kuru, ya da siz hukukçuların deyişiyle susuz.”

Markham isteksizce takip etti. “Birşey bulmaya dair herhangi bir umudunun olmayışını söylemen beni memnun etti,” dedi alaycı bir sesle. “Yoksa bir an için ejderhâ aradığını falan düşünmeye başlamıştım.”

“Hayır,” diyerek gülümsedi Vance. “Geleneklere göre, Piasa hiç kimseye görünmez ama bazı doğu mitolojilerinde ejderler insanların karşısına güzel bir kadın biçimine bürünmüş olarak çıkarlar.”

Hemen önümde yürüyen Stamm duraksayarak alnını kuruladı. “Beyler çok rica ederim şu lanet ejderlerden bahsetmeyi kesin artık.” Sesi hem kızgın, hem de korkmuş gibiydi. “Sinirlerim sabah sabah bundan daha fazlasına dayanamayacak.”

“Afedersiniz,” diye mırıldandı Vance. “Sizi rahatsız etmek istememiştim.” Hemen hemen köprünün ucuna gelmişti, elini gözlerine siper ederek Stamm’a bakıp konuşuyordu. Neredeyse havuzun ortasındaydık, güneş bir cehennem sıcaklığıyla ortalığı kavuruyor, havuzun buharıyla nefes almakta güçlük çekiyorduk. Vance’a baktığımda gözleriyle dikkatli bir şekilde çamurlu zemini araştırdığını gördüm. Hepimiz tek sıra halinde dizilmiştik, Vance’ın ne bulmayı umduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu. Vance’a duyduğum tüm saygıma rağmen, Markham gibi hissetmeye başlamıştım. Bunda sıcağın, az sonra beyin kanaması geçirecekmiş gibi hissetmemin payı büyüktü.

Ben bu düşüncelerle boğuşurken Vance’ın aniden dizleri üzerine çöküp tramplenin bulunduğu tarafa bakarak, “vay, şu işe bak!” diye haykırdığını duydum. “Hay Allah! Şu işe bak!” Çok tuhaf bir şey yaptı. Monoklunu düzelterek çamurlu dibe inip keşfettiği şeyi incelemek üzere yürümeye başladı.

“Ne buldun Vance?” diye sabırsız bir sesle seslendi Markham. Vance elini kaldırıp anlaşılmaz bir işaret yaptı. Heyecenlı bir sesle, “bir dakika!” dedi. “Bu tarafa doğru gelmeyin!”

Biz gergin bir sessizlik içinde beklerken, dümdüz yürüyüp kayalığa doğru dönerek hafif bir yarım daire çizdi. Şimdi hemen hemen bizim durduğumuz hizadaydı. Bu arada gözlerini yerden ayırmıyordu. Biz de tüm merakımızla adım adım bulunduğumuz dar yolda onu takip ediyorduk. Kayalığın

eteklerine yaklaştığında eğimli alana birkaç adım kala durdu. “Çavuş!” diye emretti, “köprünün sonunu buraya uzat.” Heath hızlıca emre uydu.

Köprü yerleştiğinde, Vance üstüne sıçradı. Vance’ın sesindeki alışılmadık tondan tuhaf bir şeyle karşılaşacağımızı anlamış gibiydik. O anda bile hiçbirimiz, göreceğimiz şeyin bizi, sıradan yaşamımızın gündelik bilgilerini nasıl allak bullak edeceğini hayal edemiyorduk. Vance hafiften öne eğilip havuzun çamurlu zemininde bir noktayı işaret ederek: “İşte bulduğum şey, Markham! Bu iz havuzun ortasından başlayarak, tramplene, oradan da kayalığın dibindeki bu sığ bölüme kadar uzanıyor. Tek yönlü değil, farklı yönlere doğru izler var. Bu izler havuzun merkezinde bir daire oluşturuyor.”

İlk bakışta çamurlu zemin içinde Vance’ın işaret ettiği şey anlaşılmaz gibi görünüyordu. Dikkatle bakmaya devam edince, gördüğümüz şey bizde dehşet verici bir şaşkınlığa yol açtı. Önümüzde, fazla derin olmayan çamur birikintisi içinde gördüğümüz şey, tamamı yaklaşık otuz santimetre uzunluğunda, pullarının izi de belli olan bir toynak iziydi. Sağa sola doğru karışık bir şekilde devam eden aynı izlerin devamı da görünüyordu. Ama sayısız iz arasında bizim tüylerimizi ürperten, sanki bir canavara aitmiş gibi görünen bu izlerin ucundaki üç tırnaklı bir pençe görüntüsü oldu.

BÖLÜM 9

YENİ BİR KEŞİF

(12 Ağustos Pazar, 12.30)

Bu korkunç ayak izlerinin görüntüsü bizi bir süre aptallaştırdı, gerçeklik algımızı zorladı. Heath ile Snitkin, gözlerini izlerden ayıramayan birer puta dönüşmüş gibiydiler. Şimdiye kadar pek çok kez sıradışı şeylerle karşılaştığını bildiğim Markham; konuşamayacak kadar şaşkındı. Sanki fiziksel bir şokla karşılaşmış da kendini kontrol edemiyormuş gibi ellerini açıp kapatıyordu. Benim hissettiğim en yoğun şey ise korku ve şaşkınlıktı. Gerçeküstü bir şeyle karşılaşmış olma hissi beni titretiyordu.

En fazla etkilenmiş görünen Stamm'dı. Hayatım boyunca hiç kimseyi bu kadar korkmuş görmemiştim. Yüzü zaten bir gece öncesinden solgundu, göz kapaklarının altındaki gölgeler hâlâ duruyordu. Şimdiyse yüzü inanılmaz derecede sararmış, vücudu titriyordu. Sonra, sanki bir kukla gibi kafasını sallayıp derin bir nefes aldı. Yüzüne birden bire kan hücum ettiği için yüzü kızarmış, ağzının kenarındaki kasları seğiriyordu. Gözleri sanki hipnozdaymış gibiydi.

Bizi kendimize getiren Vance'ın soğuk, duygusuz sesi oldu. "Evet," dedi, "bu izler oldukça etkileyici değil mi? Ayrıca insanın aklına pek çok şey de getiriyorlar. Artık buradan çıkalım, ayakkabılarım çok ıslandı."

Yeniden havuzun kıyısındaki küçük alanda toplandığımızda Stamm gergin bir sesle Vance'a sordu: "Sizce o izleri ne bırakmıştır?" Sesi sanki ölü birinden geliyormuş gibi derindendi.

"Şimdilik hiçbir şey," dedi Vance, umursamazca. Sonra Heath'e dönerek: "Çavuş, kayıtlara geçebilmesi için o izlerin çizimine ihtiyacımız var. Havuzun kapılarının açılmasına çok az kaldı ama sanırım bu işi halledebiliriz."

Çavuş az da olsa kendine gelmişti. "Çizimleri elinizde bilin," dedi, Snitkin'i işaret ederek. "İzleri defterine çiz, ölçülerini al. Bu işi çok çabuk

yap. Sonra tahta parçalarını topla, işin bittiğinde adamlara havuzun kapılarını açtır, sonra da gelip bana rapor ver."

Vance, Çavuş'un bir işadamı ciddiyetiyle konuşmasına gülümsedi. "Bu iş halloldu sanırım. Artık eve geçebiliriz. Burada yapacak bir şey kalmadı. Kısa zamanda iyi iş çıkardık değil mi?"

Soyunma kabinlerinin oraya doğru giderken biriken suyun seviyesine baktık. Havuzun kapılarının seviyesini geçmesine yaklaşık otuz santim kalmıştı. Havuzun içine göz attığımda Snitkin iki tahta parçası üzerinde eğilmiş, izleri defterine geçirmekle uğraşıyordu. New York Polis Departmanı'nda bu tip çizim işlerini yapmakta Snitkin'den daha usta birisi yoktu. Onu bu halde görünce 53. Doğu Caddesi'ndeki Green Köşkü'nde, kar üstündeki ayak izlerini Çavuş'un yine ona çizdirdiğini hatırladım.[12]

Soyunma kabinlerini geçip evin merdivenlerini tırmanırken Vance durdu: "Çavuş, Montegue'nun kıyafetlerini soyunma kabininden aldınız mı? Eğer henüz almadıysanız, onları buraya getir. O eşyalar bize yardımcı olabilir. Belki bir intihar mektubu, ya da genç bir hanımdan gelen bir tehdit notu... Yahut gazetelerin bayılacakları böyle herhangi bir şey..."

Heath geri dönüp bir sürü soyunma kabinine girip çıktıktan sonra, kolunda Montegue'nun eşyalarıyla yanımıza geldi, birlikte basamakları tırmanmaya devam ettik. Son basamağa geldiğimizde Adli Tabip Emanuel Doremus bizi kapının girişinde karşıladı. Kısa boylu, şık, canlı, biraz da huysuz bir adamdı. Doktor olmaktansa bir borsacı olmasının ona daha çok yakışacağını düşünürdüm hep. Soluk gri spor bir takım giymişti, başındaki hasır şapka ise oldukça havalıydı. Bizi samimi bir el hareketiyle selamladıktan sonra, dikildiği yere iyice yerleşerek ellerini cebine soktu, kötü kötü Heath'e bakarak: "Çok iyi zamanlama doğrusu. Beni şehir dışına çağırmak için harika bir gün! Acaba benim dinlenmeye hiç ihtiyacım olmadığını mı düşünüyorsunuz -en azından pazarları?- Her neyse, ceset nerede? Bir an önce işimizi halledelim de, ben de en azından öğle yemeğine yetişebileyim."

Heath utanmış bir tavırla boğazını temizleyip konuşmaya başlamaya çalışırken, doktor sabırsızca yerinde kıpırdanıyordu. "Aslında," Heath'in sesinde belirgin bir özür hissediliyordu. "Ortada... Bir ceset yok."

Doktor birdenbire kıpırdandığı yerde durdu, şaşkın şaşkın Heath'in yüzüne baktı. "Bu da ne demek!" diye bağırdı. "Ceset yok mu?" kafasındaki şapkayı elinde çevirip yeniden yerine oturttu. "Bu elindeki kimin kıyafetleri?"

"Sizi buraya incelemeniz için çağırdığım adamın." Heath uysal bir yüz ifadesiyle devam etti: "Ne yazık ki, adamı bulamadık."

"Bana telefon ettiğinde neredeydi?" Doremus'un çok rahatsız olduğu belliydi. "Herhalde ceset bay bay deyip, gitti... Bu ne şimdi, eşek şakası mı?"

Markham diplomatik bir tavırla konuya el attı. "Başınıza bu işleri açtığımız için üzgünüz, doktor. Fakat bu olayın çok basit bir açıklaması var. Çavuş, tüm şüpheli duruma rağmen, adamın havuzda boğulmuş olduğunu düşünmekte haklıydı. Havuzu boşalttığımızda adamın cesedine ulaşamadık, tabiî bu da hepimizi biraz şaşırttı."

Doktor Doremus Markham'ın açıklamasını dinlerken kısa kısa kafasını sallıyordu, sonra son derece mutsuz görünen Heath'e dönerek, "Kayıp Kişiler Bürosu sorumlusu değilim." diye gürledi. "Ben adli tabip şefi olmak üzereyim..."

"Düşündüm ki..." diye başladı Heath, Doktor konuşmasına devam etmesine izin vermedi. "Yüce tanrım!" Çavuş'u yerin dibine sokacakmış gibi bakıyordu. "Demek düşündün! Cinayet Bürosu çalışanları ne zamandan beri düşünebiliyorlar acaba? Bugün Pazar! Dinlenme günü! Çok sıcak! Ben rahat sandalyemden kalkıp tanrının gözden çıkardığı bu yere geliyorum, çünkü sen 'düşünmüşsün'! Ben düşünce ya da fikir istemiyorum, ben ceset istiyorum. Eğer ortada bir ceset yoksa rahat bırakılmak istiyorum!"

Çavuş pusmuştu ama Adli Tabip'le geçirdiği deneyimleri onu fazla ciddiye almamayı Heath'e öğretmişti; bu nedenle makul davranmayı seçti. "Sana bir ceset bulduğumda," dedi, "bundan yakınıyorsun. Şimdi elimde bir ceset yok. Bu durumda senin de yapacak işin yok, yine yakınıyorsun. Gerçekten doktor, seni buraya kadar yorduğum için çok üzgünüm, eğer sen de benim yerimde olsaydın..."

"Allah korusun!" Doremus acıyan bakışlarla Heath'e bakıp kafasını sallıyordu. "Cesetsiz bir cinayet!" Sanırım Markham, doktorun bu

meseleyle dalga geçmesine biraz sinirlenmişti. “Bu ciddi bir durum, doktor,” dedi. “Mantıken adamın cesedinin havuzda olması gerekiyor ama yok ve bu olay insanların sinirlerini bozacak kadar kötü zaten.”

Doremus abartılı bir tavırla iç çekip, avuç içlerini açarak: “Pekâlâ, Bay Markham, sizi anlıyorum ama ben bu durumda teoride bir otopsi yapamam ki, ben filozof değil, doktorum.”

Vance bir duman şeridinin arkasından: “Hâlâ öğle yemeğine yetişebilirsiniz doktor. Bunun için aslında, Çavuş’a size iş çıkarmadığı için teşekkür etmelisiniz.”

“Hıh! Sanırım haklısınız.” Doktor mavi ipek mendiliyle alnını kuruladı. “Bu durumda ben artık gidiyorum.”

“Eğer cesedi bulursak,” diye başladı Heath.

“Ah! Tabiî; sakın beni umursamayın,” diye böldü doktor. “Başka bir ceset bulsanız da benim için fark etmez. Tanrı aşkına, sadece böyle bir şeyi yemek saati yapmayın!” Hepimize neşeli bir şekilde el sallayıp, arabasına doğru ilerlemeye başladı.

“Çavuş aceleciliğinin cezasını çok ağır çekti,” diyerek gülümsedi Vance. “Sanırım kaldığımız yerden devam etsek iyi olur.”

Stamm iç kapıyı anahtarıyla açtı, evin loş antresine girdik. Gündüz saatinde olmasına rağmen, evin dün akşam fark ettiğim yoğun, bunaltıcı havasını yeniden hissettim. Dışarıdan sızan gün ışığı bile evin içindeki karanlık, tarih öncesini anımsatan bu atmosferi yok edemiyordu. Kütüphaneye yaklaştığımızda içeriden gelen mırıltılar, bize tüm ev halkının burada toplanmış olduğunu anlatmaya yetti. İçeri girdiğimizde konuşmalar kesildi, Leland bizi karşılamak için kapıya doğru yaklaştı. Soğukkanlı bir adam olmasına rağmen, onun da huzursuz, geceyi dinlenmeden geçirdiği belli oluyordu. Herkesle kısa bir selamlaşmanın ardından, sesinde tuhaf bulduğum bir ifadeyle sordu: “Yeni bir şey bulabildiniz mi?”

“Oh! Pek çok şey,” dedi Vance, neşeli bir sesle. “Montegue’nun kendisini elden kaçırmamız bizim için en büyük sürpriz oldu.”

“Havuzda değil miymiş?”

“Hayır, değilmiş,” dedi Vance, tatlılıkla. “Tamamen ortadan yok olmuş, çok gizemli değil mi?”

Leland afalladı, Vance’ın yüzüne dikkatle baktı, sonra hepimize hızlıca göz gezdirdi. Bir şey söyleyecek oldu, son anda vazgeçti. “Bu arada,” diye devam etti Vance, “Montegue’nun odasına çıkıp kıyafetlerine bir göz atmayı düşünüyoruz. Bize eşlik eder misiniz?”

Leland bir an kafası karışmış gibi duraksadı, sonra Heath’in taşıdığı kıyafetlerin farkına varıp, “hay Allah!” diye haykırdı. “Zavallı adamın kıyafetlerini tamamıyla unutmuştum. Onları dün akşam eve getirmeliydim... Sizce bunlarda onun kaybolmasını anlamamıza yardımcı olacak bir şeyler var mıdır?” Vance hole doğru ilerlerken, omzunu silkti. “Kim bilir?” diye mırıldandı.

Stamm kapının yanında bekleyen Trainor’ı çağırarak, ayakkabıları temizlenirken Vance’ın giymesi için bir çift terlik istedi. Uşak terlikleri getirdi. Vance giyer giymez üst kata çıkmaya başladık. Montegue’nun odası, ikinci katın kuzey tarafında, anladığım kadarıyla Bayan Stamm’ın odasının hemen altında kalıyordu. Onunki kadar geniş değildi, fakat bu da diğeri gibi Ejder Havuzu’na bakıyordu. Oda küçüktü, konforlu bir şekilde döşenmişse de, evin her zaman kullanılan odalarından biri olmadığı hissediliyordu. Tahminimce, yalnızca yatılı misafir geldiğinde kullanılan bir yerdi. Şifonyerin yanındaki alçak masanın üzerinde, kapağı arkadaki duvara yaslanmış, deriden yapılmış siyah bir seyahat çantası fark ediliyordu. İçi gümüş tuvalet malzemeleriyle, bir erkeğin ihtiyaç duyabileceği kişisel eşyalarla doluydu. Geniş yatağın üzerinde katlanmış lila rengi pijamalar, yakındaki sandalyede yine aynı renkte bir sabahlık vardı.

Heath soyunma kabininde bulduğu eşyaları odanın ortasındaki masanın üzerine koydu, sistematik bir şekilde aramaya başladı. Vance açık pencereye doğru ilerlemiş, havuzun arkasındaki tepeliğe bakıyordu. Havuzda dört adam, kapıları açmaya çalışıyorlardı. Çizim yapmayı bitirmiş Snitkin son kalas parçasını da mezarlığın oraya taşımakla meşguldü. Vance düşünceli bir şekilde sigarasını içerken, gözleri karşıdaki tepelikle havuz arasında gidip geliyordu. “Aslında belki de,” dedi Stamm’a dönerek, “şu kaya parçası havuzun kapıları açılmadan çıkarılsa iyi olurdu.”

Stamm anlamadığım bir nedenden, bu öneriden hoşlanmamış gibiydi. “Yeterince zaman yoktu,” diye cevap verdi. “Hem o kısımda havuzun suyu sığ. Kayayı bir iki gün içinde çıkarırım.”

Vance’ın adamı duyup duymadığı belli değildi ama aniden odaya dönüp ortadaki masada Çavuş’un kıyafetlerden bulduklarıyla yaptığı küçük yığınağa yaklaştı. Heath son cebi de boşalttıktan sonra Vance’a dönerek, “hepsi bu,” dedi, belirgin bir hayal kırıklığıyla. “İşimize yarayacak hiçbir şey yok burada.”

Vance masanın üzerindeki nesneleri alaycı bir bakışla süzdü; platinyumdan bir zincir, saat, bir çakı, altın bir sigara tabakası ve çakmak, bir dolma kalem, iki mendil, az bir miktarda kâğıt, demir para. Sonra valize doğru yürüyüp oradaki eşyalara bir göz attı. “Burada da işe yarar bir şey yok, Çavuş,” dedi sonunda. Çavuş ona bir göz atıp, şifonyerin çekmecelerini açtı, tuvalet masasını kontrol etti, yatağın, yastıkların altına baktı ve son olarak pijamayla sabahlığı inceledi. “Her şey gayet normal görünüyor,” diyerek iç çekti, pencerenin önündeki sandalyeye otururken. “Sanırım ipucu bulabilmek için başka yerlere bakmamız lazım.”

Stamm elbise dolabına gidip kapısını açtı, Leland arkasında, takip eden bir ruh gibi eşlik ediyordu. Stamm uzanıp dolabın içindeki ışığı yaktı. Omzunun üstünden içeri bakan Leland, başıyla dolabın içini işaret ederek, “tabiî ki,” dedi, hiçbir heyecan belirtisi göstermeden. “Günlük kıyafeti.”

Vance hızlıca yerinden kalktı. “Hay benim aklım! Bay Leland, ben bunu tamamen unutmuştum... Rica etsem Çavuş, adamın diğer kıyafetlerini de arar mısın?”

Heath dolaba doğru seğirterek Montegue’nun spor, günlük takım elbisesini ortadaki masanın üzerine koydu. Ceketinin iç cebindeki deri cüzdana sıra gelinceye kadar ceplerinden işe yarar bir şey çıkmadı. Cüzdanda ikisi zarfın içinde biri açıkta olan üç tane mektup vardı. Zarf içindeki iki mektuptan biri terzidendi, diğeri borç isteyen birinden geliyordu. Öte yandan zarfsız olan mektup, ejder cinayeti davasının en önemli ipuçlarında biriydi. Vance yüzünde düşünceli bir ifadeyle mektuba göz attı, tek bir kelime etmeden bize gösterdi. Bir kadının elyazısına ait olduğu belli olan, mavi kokulu bir kâğıda yazılmış kısa bir nottu. Üzerinde

adres belirtilmemişti, tarih olarak 9 Ağustos vardı. (Bu evdeki partiden bir gün öncesine, Perşembe'ye denk gelen gündü.)

Sevgili Monty,

East Road'daki kapının önünde, saat onda arabada seni bekliyor olacağım. Her zaman senin,

Ellen

Notu okuyan son kişi Stamm'dı. Yüzü solmuştu, notu Vance'a uzatırken elleri titriyordu. Vance, Stamm'a bakarak imzaya yeniden bir göz attı, "Ellen... Ellen..." diye mırıldandı. "Bu isim, Bay Stamm, sizin partiye davet ettiğiniz ve son anda Güney Amerika'ya gideceği için gelemeyeceğini bildiren hanıma ait değil mi?"

"Evet, o," Stamm'ın ses tonu boğuktu. "Ellen Bruett. Bana Montegue'yu tanıdığını söylemişti. Hiçbir şey anlamadım. Neden arabasında beklesin ki? Hem Montegue âşıksa bile, niçin böyle eski moda bir yöntemle kaçsın?"

"Bence bu duruma uyuyor," dedi Leland aniden. "Montegue bu kadınla olacağını söylemek yerine ortadan kayboldu. O, Bernice'e gelip başka bir kadına âşık olduğunu itiraf edip nişanı bozamayacak kadar korkak, ahlaksız bir adamdı. Ayrıca o bir aktör. Sorumluluklarından kaçmak için böyle dramatik oyunlara başvurabilecek nitelikte bir adam. Açıkçası kişisel olarak ben bu sonuca şaşırmadım."

Vance hafif bir gülümsemeyle Leland'ı dinliyordu. "Bay Leland, henüz bir sonuca ulaşmış sayılmayız değil mi?"

"Fakat, nasıl..." diye karşı çıktı Leland, belirgin bir vurguyla. "Bu not bütün durumu açıklıyor."

"Bu not pek çok şey açıklıyor," diye ekledi Vance. "Yalnız Bay Montegue'nun havuzun kenarında tek bir iz bile bırakmadan gidip, randevusuna nasıl yetiştiğini açıklamıyor."

Leland, Vance'a açıklama bekleyen gözlerle bakarak elini piposuna attı. "Hiçbir ayak izi olmadığına," diye sordu. "Emin misiniz?"

“Ah! Ayak izleri var,” diye cevap verdi Vance. “Ama Bay Montegue’ya ait olamazlar. Ayrıca, bu ayak izleri havuz ile East Road arasında bir yerde değil... Ayak izleri, Bay Leland, havuzun dibinde.”

“Havuzun dibinde mi?” Leland derin bir soluk aldı, bu arada titreyen ellerinden biraz tütün döküldüğünü fark ettim. “Ne çeşit ayak izleri bunlar?”

Vance sakince gözlerini tavanda gezdiriyordu. “Bunu anlamak biraz zor. Büyük, tarih öncesi bir canlının izleriymiş gibi görünüyorlar.”

“Ejderhâ!” Bu kelime Leland’ın dudaklarından bir haykırış olarak fırladı. Sonra adam sinirli bir sesle gülerek, titreyen parmaklarıyla piposunu yaktı. “Tabiî Montegue’nun yok oluşunu,” diye ekledi kesik kesik, “bu ejderhâ mitolojisi açıklayamaz.”

“Eminim açıklayamaz,” dedi Vance, umursamazca. “Havuzun dibinde bulduğumuz izleri de değerlendirmeye almak zorundayız, öyle değil mi?”

“Sanırım şu izleri ben de görmeliydim,” dedi asık bir suratla. “Galiba çok geç kaldım.” Pencereye ilerleyerek dışarı baktı. “Su havuza dolmaya başlamış bile...”

Bu sırada koridorda duyulan ayak sesleriyle birlikte Snitkin odanın kapısında belirdi. Elinde bir tomar kâğıt vardı. “Çizimler burada Çavuş,” dedektif gergin bir sesle konuşuyordu, bu onun hâlâ havuzun dibindeki maceranın etkilerini taşıdığını gösteriyordu. “Adamlara kapıları açtırdım. Aşağıdaki setin kilidi de kapatıldı. Başka bir emriniz var mı?”

“İşlerin başına dönebilirsin,” dedi Heath, çizimleri alırken. “Dışarıdaki adamların işi bittiğinde onları gönder, sonra da yolun oradaki kapıya geri dön.” Snitkin tek kelime etmeden selam vererek çıktı.

Vance Heath’e doğru ilerleyip, monoklünü yerleştirerek çizimleri aldı. “Çok güzel,” dedi, takdir dolu bir sesle. “Çok yetenekli adamlar değil mi... Bu adam doğuştan ressam... Buyurun Bay Leland, havuzda bulduğumuz ayak izlerinin çizimleri bunlar.”

Leland, sanırım hafiften duraksayarak, Çavuş’un yanına geçip çizimlere baktı. Çizimlere bakarken dikkatle tetkik ettim ama yüzünde herhangi bir ifade değişikliği yakalayamadım. Bakması bitince, soğuk gözlerini Vance’a

doğru çevirerek, “oldukça belirgin,” dedi, hissiz bir tonla, “bu kadar belirgin izleri ne bırakmış olabilir, hayal edemiyorum.”

BÖLÜM 10

KAYBOLAN ADAM

(12 Ağustos Pazar, 13.00)

Saat 13.00 olmuştu. Stamm yemeğe kalmamız için çok ısrar edince, kabul ettik. Trainor öğle yemeğimizi misafir odasına hazırladı. Stamm ile Leland diğer misafirlerle yemek için yemek salonuna gittiler. En sonunda baş başa kalabilmiştik. Markham soru dolu bakışlarını Vance'a çevirerek: "Tüm bunlar ne demek oluyor? Havuzun dibindeki izlerden hiçbir şey anlayamıyorum. O izler, o izler açıkçası ürkütücü."

Vance umutsuzca kafasını salladı, onun durumunun da Markham'dan pek farklı olduğu söylenemezdi. "Hiç sevmedim, bu işten hiç hoşlanmadım." Sesinde bir yılgınlık hissediliyordu. "Bu vakada uğursuz bir şeyler var; bu şey öyle bir şey ki bizim günlük, sıradan olayları kavrayışımızı aşıyor."

"Eğer Stamm Malikânesi'nin sınırları içerisinde bir ejder yuvası yoksa," dedi Markham, "belki de bu izler havuzun suyu boşalırken suyun çekilmesiyle birlikte deforme olmuş, büyümüş izlerdir ve belki biz bunu fark edememişizdir."

Vance yorgun bir ifadeyle gülümsedi. "Tabiî, bu açıklamayı kabul etsek bile kesinlikle bilimsel olmaz. İzlerden bazıları akıntının yönünü gösterirken bir kısmı tam tersi tarafı işaret ediyordu. İzlerdeki ağırlık çukurları hiçbir deformasyona uğratmamıştı. Ayrıca havuzun suyu çok yavaş boşaldı, zemin ise üzerindeki izleri kolayca bırakmayacak kadar sıkı, bu kadarcık bir akıntı öyle bir zeminde hiçbir izi yok edemez. Hem, hadi büyük izlerin açıklamasını bulduk diyelim, pençeye benzeyen izleri nasıl açıklayacağız?"

Vance birdenbire yerinden fırlayıp kapıya doğru giderek perdeleri araladı. Açılan perdenin önünde Trainor yuvarlak şaşkın suratıyla, bir elinde Vance'ın ayakkabıları, dikiliyordu. Vance hiçbir şey söylemeden adama alaycı gözlerle bakarken, adam yakalanmanın verdiği telaşla şişman bedeninden beklenmeyecek bir hızla içeri girmek için bir hamle yaptı. "Ben-ben çok özür dilerim efendim," diye aceleyle konuşmaya başladı.

“Sohbet ettiğinizi duydum, sizi rahatsız etmek istemedim... Bu nedenle, bekledim efendim. Ben... Ayakkabılarınızı getirmiştim efendim.”

“Sorun değil Trainor,” dedi Vance, yeniden sandalyesine dönerken. “Birinin perdelerin arkasında kıpırdadığını hissedince birdenbire çok meraklandım... Ayakkabılar için teşekkürler.” Uşak yaltaklanarak içeriye doğru ilerledi, Vance’ın önünde diz çökerek ayağındaki terlikleri çıkarıp ayakkabılarını giydirdi. Bağcıkları bağlarken ellerinin titrediğini fark edebiliyordum. Adam boşalan tabakları alıp odadan çıkarken Heath, arkasından adama öldürecek gibi bakıyordu. “Bu herif burada ne arıyordu dersiniz?” diye tısladı. “Kesin kafasında bir şeyler var.”

“Oh! Şüphesiz,” diyerek gülümsedi Vance. “Hatta ben ne olduğunu söyleyebilirim: Ejderhâ.”

“Buraya bak Vance,” Markham ters bir sesle konuşuyordu. “Şu ejder saçmalığını bir kenara koyalım artık.” Sesi çok kesindi. “Montegue’nun cebinde bulduğumuz not için ne düşünüyorsun, sence ne anlama geliyor?”

“Of! Markham. Ben kâhin değilim.” Vance arkasına yaslanarak Regie sigarasından birini daha yaktı. “Bulduklarımız Montegue’nun kendi sıkışmışlığından kurtulmak için böyle dramatik bir yöntemle ortadan kaybolmayı tercih ettiğini gösteriyor; yine de adamın tek bir iz bile bırakmadan havuzdan nasıl çıkıp gittiğine dair bir açıklamamız yok. Görüyorsun ya, bu olayda çok fazla gizem var.”

“Lanet olsun!” Çavuş dayanamayıp konuşmaya girdi. “Sonuçta kuş yuvadan kaçmış değil mi Bay Vance? Eğer biz bir kanıt bulamazsak, o bizi kafeslemiş olacak.”

“Cık cık, bu hiç olmadı Çavuş. Sen de fazla kötümsersin, eminim olayın açıklaması son derece basit ama ben ispat etmenin çok zor olacağını düşünüyorum.”

“Hiç olmazsa,” diyerek tartışmaya katıldı Markham. “Şu Bruett denilen kadının bıraktığı not ile Montegue’nun yok oluşu arasında çok açık bir bağlantı olduğunu biliyoruz.”

“Kesinlikle,” diyerek onayladı Vance. “Hatta çok fazla açık bir bağlantı diyebiliriz. Yine de havuzda izler bulmamız, aynı kıyıdaki bankın

çevresinde hiç iz bulamamamız birbiriyle çelişen iki gerçek olarak karşımızda duruyor.” Ayağa kalktı, odanın içinde yürümeye başladı. “Bir de içinde şu gizemli kadının beklediği bir araba var... Önerim Markham, Bayan Stamm ile kısa bir görüşme yapmak. Gizemin birazını olsun aydınlatmaya yarayabilir... Şu titrek uşağı çağırabilir misin Çavuş?”

Heath odadan fırladı. Trainor geldiğinde Vance ona Bayan Stamm’ı misafir odasında beklediğimizi söyledi. Birkaç dakika sonra genç kız yanımıza gelmişti. Bernice Stamm tam anlamıyla çok güzel bir kız sayılmasa da kesinlikle çok etkileyici bir havası vardı. Onu görüp de ne kadar sakin olduğunu fark edince, bir gece önceki halini duyduğum için biraz şaşırdım. Çin ipeğinden yapılmış kolsuz, beyaz bir tenis elbisesi giymişti. Bacakları çıplaktı, ayak bileklerinden kıvrılmış turuncu çorap giymişti, ayağında güderi sandaletler göze çarpıyordu. Pek atletik yapılı biri olmamasına rağmen, abisindeki canlılık ve güç onda da hissediliyordu. Vance oturması için ona bir sandalye gösterdi. Kız nazik bir şekilde bu teklifi reddederek ayakta durmayı yeğlediğini söyledi.

“Belki bir sigara içersiniz,” diyerek Vance kıza sigara paketini uzattı. Kız bir sigara alınca kibar bir tavırla yaktı. Kız sanki burada değilmiş gibiydi, bu halde görünce Çavuş’un onunla ilgili şikâyetini hatırladım; kızın sanki evde yaşanan olayla direk değil dolaylı bir şekilde ilgili olduğundan bahsetmişti. Belki Vance da aynı izlenimi edinmiş olduğu için, ilk sorusu, “geçen akşam burada yaşanan olayla ilgili ne hissediyorsunuz Bayan Stamm?” oldu.

“Açıkçası ne söyleyeceğimi bilemiyorum,” dedi kız, belirgin bir açıklıkla.

“Herhalde bu meseleyle derinden alakadarsınızdır. Sonuçta, anladığım kadarıyla Bay Montegue ile nişanlıydınız.”

Kız efkârlı bir ifadeyle kafa salladı. “Evet, ama bu büyük bir hataydı. Bunu şimdi fark edebiliyorum... Eğer bu bir hata olmasaydı,” diyerek devam etti, “herhalde şimdi olup biteni daha derinden hissediyor olurdum.”

“Sizce bu olay bir görünmez kaza mı?” diye ani bir açık sözlülükle konuya girdi Vance.

“Tabiî ki öyle!” Kızın gözleri parlamaya başlamıştı. “Başka hiçbir şey olamaz. Ne demek istediğinizi anlıyorum -bu evin içinde dönen saçma

dedikodulardan haberdarım- ancak Montegue'nun ölümüne bir kazadan başka bir şeyin neden olması imkânsız."

"Sanırım şu havuz çevresinde dönen ejderhâ efsanesini hiç umursamıyorsunuz?"

Kız zeki bir ifadeyle güldü. "Hayır, ben peri masallarına inanmam; ya siz?"

"Aslında ben hâlâ şu yakışıklı prense inanıyorum," dedi Vance, eğlenen bir sesle. "Gerçi her zaman ondan çok şüphelenmişimdir. Bence gerçek olamayacak kadar iyi."

Kız sakince birkaç dakika kadar Vance'ın gözlerine baktı. Sonra: "Demek istediğinizden hiçbir şey anlamadım."

"Hiç önemli değil," diyerek devam etti Vance. "Dün akşam havuza dalan şu genç adamın cesedini bulamamamız bizi biraz kaygılandırdı."

"Demek istediğiniz..."

"Evet, Bay Montegue tamamen ortadan yok olmuş."

"Ama ağabeyim öğle yemeğinde... Bunu bana söylemedi. Montegue'nun yok olduğundan emin misiniz?"

"Ah! Evet, ne yazık ki... Biliyorsunuz havuzu boşalttık." Vance durdu, kıza hafifçe gülümseyerek, "tek bulduğumuz bazı tuhaf ayak izleri oldu," dedi.

Kızın gözbebekleri büyüdü. "Nasıl ayak izleri?" diye sordu, gergin bir fısıltıyla.

"Daha önce böyle bir şey görmemiştim," diye devam etti Vance. "Eğer gizemli sualtı canavarlarına inanıyor olsaydım, bu izlerin bu tür bir yaratık tarafından bırakıldığını düşünürdüm."

Bernice Stamm kapının perdelerine yakın ayaktaydı, Vance'ın cümlesini duyunca farkında olmaksızın sanki düşmemek için perdeye elini atıp tutundu ama bu şok hali sadece bir an sürdü. Kendini zorlayarak gülümsedi ve odanın ortasına doğru ilerleyerek şöminenin duvarına yaslandı. "Korkarım," -konuşmak için kendini zorladığı açıkça belli oluyordu-

“burada bir ejderhâ olduğunu gösteren kanıtlardan ürkmek için biraz fazla gerçekçi bir insanım.”

“Öyle olduğunuza eminim, Bayan Stamm,” dedi Vance, kibarca. “Böyle gerçekçi bir insan olduğunuz için, bu küçük tezkere sizi ilgilendirebilir diye düşündüm.” Cebinden Montegue’nun cüzdanında bulduğumuz mavi, kokulu notu çıkararak kıza uzattı. Kız ifadesiz bir yüzle notu okudu, Vance’a geri verirken sanki rahatlamış gibi derin bir nefes aldığını fark ettim.

“Bu not bahsettiğiniz ayak izlerinden daha açıklayıcı görünüyor.”

“Notun kendisi gerçekten son derece açıklayıcı,” diyerek kızın söylediğini kabul etti Vance. Yine de bu notu mantıksız hale getiren bazı küçük ayrıntılar var. İlk olarak, şu Ellen’in içinde beklediği araba. Inwood’un gece karanlığında, böyle bir araba sesinin metrelerce uzaktan duyulması gerekirdi.”

“Evet, duyuldu!” diye haykırdı kız. “Ben duydum!” yanakları kızarmıştı, parlayan gözlerle konuşmasına devam etti. “Bu ana kadar anlayamamıştım. Bay Leland diğerleriyle birlikte Monty’i ararken -dalışından yaklaşık on dakika sonra- bir arabanın çalıştığını, motorunun sanki gaza basılmış gibi homurtusunu duydum. Sesi anlıyorsunuz değil mi? Bu ses East Road tarafından geliyordu...”

“Evden uzaklaşan bir araba sesi mi?”

“Evet-evet! Sanki Spuyten Duyvil’e gidiyor gibiydi... Her şeyi şimdi anlıyorum. Orada, havuzun kıyısında korkudan, şaşkınlıktan dizlerimin üzerine çöküp kalmıştım. Sonra suyun sesine karışmış bir halde şu arabanın gürültüsünü duydum. Fakat bunun bir araba sesi olabileceğini o an düşünemedim -açıkçası o ses bana çok önemsiz görünmüştü- özellikle o birkaç dakika içinde... Anlıyorsunuz değil mi? Siz aklıma getirinceye kadar o sesin bir araba sesi olabileceğini düşünmemiştim bile.”

“Ah! Sizi çok iyi anlıyorum,” diyerek yatıştırdı. “İnanın bu araba sesini hatırlamanız bize çok yardımcı oldu.” Vance tüm konuşma boyunca ortadaki masaya yaslanmış duruyordu, son cümlelerini söyleyince kızın yanına gidip anlayışlı bir ifadeyle elini tuttu. Kız şükran dolu bir yüzle kısa bir an elini Vance’ın avuçlarına bıraktı, sonra da Vance kızı kapıya kadar

geçirdi. “Sizi şimdilik daha fazla rahatsız etmeyeceğiz,” dedi kibarca. “Bize son bir iyilik yapıp Bay Leland’a buraya gelmesini söyler misiniz?” Kız kütüphaneye doğru ilerlerken başını salladı.

“Sence araba hakkında doğruyu mu söylüyor?” diye sordu Markham.

“Ah! Şüphesiz.” Vance yeniden ortadaki masaya doğru yürüyüp bir sigara yaktı, yüzünde düşünceli bir ifade vardı. “Oldukça ilginç bir kız. Montegue’nun arabayla kaçtığını düşündüğünü sanmıyorum ama kesinlikle uzaklaşan bir arabanın sesini duymuş. Sanırım... Belki de birini korumaya çalışıyor, ne dersin Markham?”

“Sence kız bir şeyler mi biliyor, ya da birinden mi şüpheleniyor?”

“Bir şeyler bildiğini sanmıyorum...” Vance yakınındaki bir sandalyeye çöktü. “Ama bir şeylerden şüphelendiği kesin...”

Tam bu sırada Leland misafir odasının kapısında belirdi. Piposunu çekiştirerek neşeli görünmeye çalışan bir ifadeyle, “Bayan Stamm beni görmek istediğinizi söyledi,” dedi, şöminenin önünde dikilirken. “Umarım onu üzecek şeyler söylememişsinizdir.”

Vance bir an dikkatli bir bakışla gözlerini dikerek, “Bayan Stamm,” diyerek devam etti. “Montegue’nun bu muhiti terk etmesinden pek rahatsız olmuşa benzemiyordu açıkçası.”

“Belki de olup bitenin farkına yeni varmaya başlamıştır,” diye başladı Leland, birdenbire durup yeniden piposunu doldurmakla meşgulken, “ona notu gösterdiniz mi?” diye sordu. “O not bana bir şeyler hatırlattı,” diyerek devam etti. “Şu otomobilden bahsediyorum. Notu bulduğumuzdan beri düşünüp, Montegue’nun suya dalışından sonra olup biteni hatırlamaya çalışıyorum. Kendimi iyice zorladığımda, Montegue’yu ararken nefes almak için suyun yüzeyine çıktığım anlardan birinde, East Road tarafından gelen bir araba sesi duyduğumu anımsadım. Tabiî o an duyduğum sese bir anlam verememiştim, fakat notu bulduktan sonra her şey yerine oturdu.”

“Bayan Stamm da bir araba sesi hatırlıyor,” diye ekledi Vance. “Bu arada, Montegue’nun suya dalışıyla duyduğunuz ses arasındaki süreyi hatırlayabiliyor musunuz?”

Leland kısa bir an düşündü. “Sanırım on dakika falan,” diyerek ekledi. “Tabiî öyle bir durumdayken bu süreden asla emin olamayacağımı anlamalısınız.”

“Haklısınız,” diye mırıldandı Vance. “Yine de bir iki dakika kadar bir süre olmadığına emin misiniz?”

“Bu kadar kısa bir süre olması mümkün değil,” dedi Leland, sözcüklerini hafiften vurgulayarak. “Zaten adam suya dalıp ortaya çıkmayınca bir süre bekledik, yani araba sesini duymadan önce suya atlayıp Montegue’yu aramaya başlamıştık bile.”

“Bu durumda,” diyerek olayı özetledi Vance, “ortaya hiç çıkmamış Ellen’in bulunduğu arabanın sesiyle olayı bağlamak oldukça zor; çünkü Montegue’nun kendisini arabada bekleyen Jülyet’ine kavuşması havuzdan çıktıktan sonra en fazla birkaç dakikasını alırdı, tabiî eğer yolda oyalanmadıysa veya nazlanmak için gizli sevgilisini bekletmek istemediyse.”

“Anlıyorum,” diyerek düşünceli bir yüzle kafasını salladı Leland. “Ayrıca oyalanmak istemediği için kıyafetlerini de önceden hazırlamış olması gerekirdi.”

“Haklısınız. Görüyorsunuz ya, düşündükçe olasılıklar artıyor...”

Konuşma Doktor Holliday ile Stamm’ın merdivende belirmeleriyle kesildi. Koridoru geçip bulunduğumuz odaya doğru ilerlediler.

“Sizi yeniden rahatsız ettiğim için özür dilerim beyler.” Doktorun yüzü durgundu. “Bu sabah geldiğimde Bayan Stamm’ı oldukça sakin, normal haline yakın bulmuştum. Yanına yeniden çıktığımda, durumu yine kötüleşmişti. Dün akşam bu evde olanlar çok sarstığı için bir türlü tam anlamıyla normal haline dönemiyor. Havuzun boşaltılmasını izlemek için çok ısrar etti, ortaya çıkan sonuç onu aşırı derecede heyecanlandırdı. Bu kadar heyecanlandıran her neyse bunu benimle, oğluyla paylaşmak istemiyor.” Doktor kısa bir an duraksayıp boğazını temizledikten sonra devam etti: “Açıkçası ben, dün akşamki ziyaretinizin ne kadar sakinleştirdiğini fark ettiğim için, sizden onu yeniden ziyaret etmenizi rica etmek istiyorum. Belki kafasındaki, onu bu kadar heyecanlandıran

düşünceleri size açabilir. Sizin yeniden ziyaret edeceğinizi söylediğimde son derece gönüllü ve bu görüşmeyi yapmak için ısrarcı davrandı.”

“Bayan Stamm’ı görmekten çok memnun oluruz,” diyerek devam etti Vance, “acaba yalnız mı ziyaret etsek?”

Doktor önce bir an duraksayıp, sonra kafasını hızlıca sallayarak: “Sanırım en iyisi bu olur. Kafasındaki sır her neyse, bunu mantıksız bir ısrarla ev halkından, tanıdığı kişilerden gizlemeye çalışıyor gibi...”

Doktor Holliday’i, Leland’ı ve Stamm’ı odada bırakarak hızlıca Bayan Stamm’ın odasına çıktık. Bayan Schwarz bizi kapıda bekliyordu, doktorun bizim geleceğimizi ona söylediği belliydi. Elleri kucağında, pencerenin önündeki bir sandalyede oturuyordu. Geçen akşamki gerginliğinden eser yoktu, yüzünde belirgin bir sakinlik vardı. Hatta bunun yerine, yüzünde durumdan hoşnut olduğunu gösteren bir ifade seziliyordu.

“Geri döneceğinizi biliyordum,” dedi, bir zafer edasıyla. “Size onu ejderhânın öldürdüğünü söylemiştim. Cesedin havuzdan çıkmayacağını da... Oysa siz bana inanmadınız. Söylediklerimi deli bir kadının saçmalamaları sandınız. Fakat doğruyu söylediğimi anladınız, şimdi daha fazlasını öğrenmek için buradasınız. Durum bu, değil mi? O sizin aptal biliminiz sizi başarısızlığa uğrattı.” Kadın kıkırdadı, bu hali bana Macbeth’deki cadıların bulunduğu sahneyi anımsattı, bu kadın da sanki kazanına bir ejderhâ kuyruğu eklemiş gibi davranıyordu. “Genç adamın ayak izlerini bankın çevresinde, kayalığın eteklerinde nasıl aradığınızı seyrettim,” bir zafer edasıyla konuşmasına devam etti. “Ama ejderhâ kanatlarıyla suyun üzerinde yükselir, kurbanıyla birlikte uçar gider. Onu bu halde pek çok kez gördüm! Siz havuzun suyunu boşaltırken; burada, bu pencerenin önünde dikilerek sizi izledim. Sizin beklemenizi seyrettim. Beklediniz, beklediniz... Hiçbir şey bulamadınız! Sonra sanki gözlerinize inanamamışsınız gibi havuzun içinde yürüdüğünüzü gördüm. Ben size dün gece o havuzda hiçbir şey bulamayacağınızı söylememiş miydim? Sizse hâlâ bir şeyler bulabileceğinizi düşünüyordunuz.” Ellerini kucağından kaldırarak sandalyenin kolçaklarına koydu. İri kemikli parmakları sanki birer pençe gibi görünüyordu.

“Aslında, bir şey bulduk Bayan Stamm,” dedi Vance kibarca. “Çamurun içinde bazı tuhaf izler fark ettik.”

Kadın ona gülümsedi, sanki küçük bir çocukla eğleniyor gibiydi. “Ben size bunu da söylemiştim. Onlar ejderhânın toynaklarının izleri. Tanımadınız mı?” (Bunu söylerken dünyanın en doğal şeyinden bahsedermiş gibi konuşması kanımı dondurmuştu.)

“Nerede o zaman?” dedi Vance, “ejderhânın öldürdüğü genç adamın cesedi nerede?”

Kadının gözlerine sinsi bir bakış yerleşti. “Bana bunu soracağınızı biliyordum,” dedi, halinden son derece memnun bir gülümsemeyle. “Size asla söylemeyeceğim! Bu ejderin sırrı; ejderin ve benim!”

“Ejderin bu havuzdan başka bir yuvası daha mı var?”

“Oh! Tabiî. Burası onun asıl evi. Bu nedenle buraya Ejder Havuzu deniyor. Bazen Hudson Nehri’ne doğru uçup sularına gizlendiği de olur. Bazen de Spuyten Duyvil’in derinliklerine saklanır. Soğuk gecelerde, vadiye doğru uçar ve Kızılderili Mağaraları’na girer ama kurbanlarını bu yerlerden hiç birine götürmez. Onları saklamak için başka bir yeri vardır. Bu yer bildiğimiz her şeyden daha eskidir, hatta insanoğlundan bile. Burası daha dünya çok gençken onun için yapılmış bir sığınaktır...” Sesi çatallandı, gözlerine çılgın bir bakış yerleşti. Bu hali bana çarmıha gerilerek işkence gören eski din şehitlerini anımsatmıştı.

“Bu çok ilginç,” dedi Vance. “Sanırım bu söyledikleriniz bizim sorumuzun tam olarak cevabı değil. Bize ejderin genç Montegue’nun cesedini nereye götürdüğünü söylememekte kararlı mısınız?”

“Asla söylemeyeceğim!” Kadın artık bizimle bağını koparmış gibi sandalyesinden kalktı, bize sırtını döndü. Vance kısa bir süre kadına acıyan bakışlarla baktı, birkaç kelimeyle bu sinir bozucu görüşmeyi bitirdi. Yeniden misafir odasına döndüğümüzde doktora kısa bir açıklama yaptıktan sonra, Stamm ile doktor yeniden merdivenlere yöneldiler.

Vance sessizlik içinde bir süre sigarasını tüttürdükten sonra, “bu kadının çok tuhaf kehanetleri var...” dedi, hafif bir sesle. “Aslında merak ediyorum...” Sandalyesine rahatça yerleşti, Leland’ı ejder efsanesi ve ejderhânın yaşadığı yerlerle ilgili sorgulamaya başladı. Leland’ın net cevapları, Bayan Stamm’ın tuhaf yorumlarını aydınlatabilecek bir bilgi içermiyordu. “Eski ejder efsaneleri, yakınlardaki akarsuları mesken tutar;

Hudson, Spuyten Duyvil hatta Hell Gate nehirleri gibi. Özellikle küçük bir çocukken duyduklarımdan hatırladığım kadarıyla, Kızılderili Mağaraları’nı. Genellikle ejderhânın buradaki havuzda yaşadığı anlatılırdı.”

“Bayan Stamm’ın söylediği bir şey,” diye ısrarını sürdürdü Vance, “aklımdan çıkmıyor. Ejderhânın kurbanlarını sakladığı yerden bahsederken buranın çok eski, hatta insanoğlundan bile eski, daha dünya çok gençken onun için yapılmış bir sığınak olduğunu söyledi. Bu söylediklerim aklınıza bir yer getiriyor mu?”

Leland bir süre düşündü. Sonra birdenbire yüzü aydınlandı, piposunu ağzından çıkararak, “çukurlar tabiî!” diye haykırdı. “Söyledikleri onlara tam olarak uyuyor. Buzul çukurları, bilirsiniz onlardan Clove yakınında bir sürü vardır. Buzul çağında oluşmuşlar, -sanırım buzulların dairesel hareketleri sonucu- aslında silindir şeklindeki küçük çukurlardan başka bir şey değiller...”[13]

“Evet, evet, buzul çukurlarının ne olduğunu biliyorum,” diye böldü Vance, hafif bir telaşla. “Onlardan Inwood’da olduğunu bilmiyordum. Buraya ne kadar uzaktalar?”

“Yürüyerek on dakika, dediğim gibi, Clove tarafında.”

“East Road’a yakın mı?”

“Hemen batısında.”

“O zaman arabayla daha hızlı olur.” Vance hızlıca hole doğru ilerledi. “Hadi Markham, kısa bir gezinti yapacağız... Siz bizim rehberimiz olur musunuz Bay Leland?” Kapıya varmıştı bile. Birdenbire böyle canlanmasına şaşırarak peşinden ilerledik.

“Peşinden atlı koşturmuyor ya Vance, niye böyle acele ediyorsun?” diye homurdandı Markham, evden çıkmış otomobile doğru ilerlerken. “Bilmiyorum, dostum,” diye yanıtladı Vance. “Şu buzul çukurlarını bir an önce görmek için çok sabırsızlanıyorum.”

Vance’ın peşi sıra arabaya bindik. Bir dakika sonra evin önünden kıvrılarak East Road’a doğru dönüyorduk. Yola çıkan kapıya gelince Snitkin bizim için kapıyı açtı, Bird Refuge’u geçerek Clove’a doğru ilerledik. Yaklaşık beş yüz metre ilerlemiştik ki, Leland durmak için sinyal

lambasıyla işaret verdi. Vance arabayı yolun kenarına çekti, indik. Ejder havuzunun kuzeyindeki kayalığın eteklerinden yaklaşık elli metre kadar uzaktaydık. “Şimdi biraz jeolojik araştırma yapalım,” dedi Vance, gerginliğini bastırmaya çalıştığı neşeli bir sesle.

“Burada pek çok büyük buzul çukuru var,” dedi Leland, başı çekmiş, kayalığa doğru ilerlerken. “Birinde büyük bir meşe ağacı yetişmiş, biri de artık fark edilmeyecek kadar düzleşmiş. İçlerinden bir tanesi tam olarak buzul çukurlarına örnek oluşturuyor, işte şurada.”

Şimdi hemen hemen tepenin eteklerine gelmiştik. Önümüzde sanki bir keskiyle yontulmuşçasına düzgün, oldukça büyük, yaklaşık sekiz metre uzunluğunda, iki metre genişliğinde -sanki bir meteor izi gibi görünen- bir yükselti vardı. Bu dümdüz tünelin tam ağzında, tünele minyatür bir kuyu görüntüsü veren yaklaşık üç metre genişliğinde, duvara benzeyen büyük bir kaya vardı.[14]

“Bu en dikkat çekici buzul çukurlarından biridir,” diye açıkladı Leland. “Bu çukurda buzulların çekilmesi sırasında oluşan tüm izleri görebilirsiniz.”

Vance sigarasını fırlatıp duvara yaklaştı. Markham hemen arkasında dikiliyordu. “Tanrı aşkına, burada ne bulmayı umuyorsun Vance?” diye sinirli bir sesle sordu. “Gerçekten Bayan Stamm’ın zırvalamalarını ciddiye almıyorsun değil mi?”

Vance bu arada alçak duvara tırmanmış, çukurun içine bakıyordu. “Bu çukurun dibine bakmak senin ilgini çeker diye düşünüyorum Markham,” dedi, gözlerini baktığı yerden ayırmadan. Sesinde alışılmadık bir huşuyla karışık dehşet ifadesi vardı. Hepimiz hızlıca duvara tırmanıp yaşlı çukurun dibine baktık.

Orada, dipte mayosunun içinde çarpılmış bedeniyle yatan bir adam gördük. Kafasının sol tarafında büyük bir yarık vardı, buradan omzuna doğru akan kan koyulaşmıştı. Vücudunu kaplayan mayosunun göğüs kısmı üç derin yarayla yırtılmıştı. Bacakları hiç doğal olmayan bir şekilde geriye doğru kıvrılmıştı, kolları sanki vücuduna sonradan eklenmiş gibi iki yana doğru açıktı. İlk bakışta adamın baktığımız yerden bu çukura atıldığını düşündüm.

“İşte zavallı Montegue,” dedi Leland, yavaşça.

BÖLÜM 11

UĞURSUZ KEHANET

(12 Ağustos Pazar, 14.30)

Çukurun dibindeki korkunç manzaraya rağmen, Montegue'nun ezilmiş cesedini bulmak bizde bir şok etkisi yaratmadı. Markham'ın o ana kadar ısrarcı olduğu tüm delillere rağmen; Heath'in soruşturma boyunca takındığı ikircikli tavır, bu vakada olağandışı bir şeyler olduğuna dair inatçı tutumu, bizi bu sonuca hazırlamış olmalıydı. Fikrime göre Markham'ın akılcı bir değerlendirmeyle bu vakanın sıradan bir kaybolma olayı olduğuna dair iddiası, ortaya çıkan bu son delille tamamen yenilmişti. Markham'ın üzerinde bunun ezilmişliği hissediliyordu. Vance olayın başından beri şüphelerini koruyordu. Bana gelince tüm kuşkuculuğuma rağmen, Montegue'nun cesedinin bulunmasına böyle olağan yaklaşabilmem benim de en başından beri aklımın gerisinde böyle bir olasılığı canlı tuttuğumun kanıtıydı. Çavuş ise elbette en başından beri adamın ortadan kayboluşunun arkasında kötü bir şeyler olduğunda ısrarcıydı. Leland'ın yüzündeyse tuhaf bir ifade vardı, cesedin bulunmuş olmasına şaşırmadığı, bu kısa gezimizin sonucundan hiç hoşlanmadığı anlaşılıyordu. Montegue'nun cesedini teşhis ettikten sonra yavaşça tırmandığımız yerden aşağıya kaydı, düşünceli bir ifadeyle hemen sol tarafımızdaki kayalığa doğru bakmaya başladı. Gözleri bulutluydu, piposunu doldurmak için elini cebine attığında yüzü sertleşmişti. Sanki kendi kendine konuşur gibi: "Ejderhâ teorisine tamı tamına uyuyor."

"Ah! Evet," diye mırıldandı Vance. "Hatta çok fazla uyuyor diyebilirim. Cesedi burada bulmamız olaya renk kattı, hatta tüy dikti bile diyebiliriz değil mi?"

Hep birlikte duvardan indikten sonra arabayı park ettiğimiz yere doğru yürüdük. Markham purosunu yeniden yakmak için durdu. "Bu olay gittikçe şaşırtıcı hale geliyor," dedi, dumanlar arasında. "Tanrı aşkına, bu çukura nasıl girmiş olabilir ki?"

“Bir şekilde...” dedi Heath, gizlemeye çalıştığı memnuniyet ifadesiyle. “Aradığımız şeyi bulduk, artık en azından üzerinde çalışabileceğimiz bir şey var... Sizin için bir sakıncası yoksa Bay Vance, Snitkin’i getirmek için beni kapıya kadar götürebilir misiniz? Böylece biz eve dönerken Snitkin burada cesedin başında kalabilir.”

Vance kafasını sallayarak arabaya bindi. Oldukça dalgın görünüyordu, sanırım Montegue’nun cesedini burada bulmamız onun da hiç hoşuna gitmemişti. Soruşturma boyunca tavırlarından, bu işin cinayet olduğunu ortaya çıkaracak bir kanıt aradığını fark etmiştim. Fakat bu son gelişme kafasında kurduğu teorisiyle bağdaşmıyor gibiydi. Arabayla kapıya kadar gidip Snitkin’i alarak cesedin bulunduğu çukurun başına nöbetçi olarak bıraktık. Heath ona kimseyi buraya yaklaştırmamasını tembihledi. İşimiz bitince tekrar Stamm Malikânesi’ne döndük. Arabadan inerken Vance, Montegue’nun cesedini bulduğumuzu ev halkına söylemeden önce öğrenmek istediği bir iki şey daha olduğunu, bu nedenle henüz kimseye bir şey söylememizi rica etti.

Eve ön kapıdan girdik, Heath telefona doğru seğirtti. “Hemen Doktor Doremus’a haber vermeliyim.” Sonra birden durdu, yüzünde uysal bir gülümsemeyle Markham’a dönerek: “Benim yerime doktoru siz arar mısınız Şef?” diye sordu. “Sanırım bu gün bana dair pek hoş şeyler hissetmiyor. Eğer siz ararsanız, cesedi bu kez gerçekten bulduğumuza daha kolay ikna olur.”

“Kendin ara Çavuş,” Markham ters bir sesle cevap verdi. Pek havasında olmadığı belli oluyordu ama Çavuş’un yüzü onu yumuşatınca gülümsedi. “Peki, tamam, ben ararım.” Sonra telefona gidip Adli Tabip’e Montegue’nun cesedini bulduğumuzu haber verdi. Telefonu kapatırken, “Hemen geliyor,” dedi.

Stamm eve gelmiş olduğumuzu duymuştu, merdivenlerden yanında Doktor Holliday ile birlikte iniyordu. “Az önce sizi East Road’a giderken gördüm,” dedi, bize doğru yaklaşırken. “Yeni bir gelişme var mı?”

Vance dikkatlice adama bakıyordu. “Ah! Evet. *Kurbanın cesedini* bulduk. Fakat bu gerçeği şimdilik ev halkına duyurmak istemiyoruz.”

“Yani, Montegue’nun cesedini mi buldunuz?” diye haykırdı Stamm. (Loş ışıkta bile yüzünün beyazladığı fark ediliyordu.) “Tanrı aşkına, neredeymiş?”

“Yolun biraz aşağısında,” dedi Vance sıradan bir sesle, yeni bir Regie sigarası yakarken. “Pek iyi durumda değil, tabiî. Zavallının kafatası yarılmış, ayrıca göğsü de üç yerinden deşilmiş.”

“Üç yerinden deşilmiş mi?” Stamm bulunduğu yerde hafiften sallandı, duvara dayanmak zorunda kaldı. “Nasıl deşilmiş? Söyle be adam! Bu da ne demek?” Adamın sesi titriyordu.

“Eğer batıl inançlarım olsaydı,” dedi Vance sakince sigarasını tüttürürken, “bu yaraların bir ejderin pençesi tarafından yapıldığını söylerdim. Adamın göğsündeki izler havuzun dibinde bulduklarımızın aynısı.” (Vance birdenbire şakacı bir hale bürünmüştü, bunun ne anlama geldiğini anlayamadım.)

Stamm birkaç dakika sessiz kaldı. Sanki Vance’ın gözlerinde ürkütücü bir şey varmış gibi ona doğru bakarak ileri geri sallandı. Sonra hafiften kendini toparlamayı başardı, yüzü normal halini aldı. “Bu nasıl bir saçmalık böyle?” dedi yarı tedirgin bir sesle. “Beni sinirlendirmeye mi çalışıyorsunuz?” Vance henüz cevap vermeden, gözlerini Leland’a doğru çevirerek öfkeyle ona baktı. “Bu saçmalığın sorumlusu sensin. Sen ne yapmaya çalışıyorsun? Bu adam ne demek istiyor?”

“Her şey Bay Vance’ın söylediği gibi Rudolf,” dedi Leland, soğukkanlı bir ifadeyle. “Tabiî zavallı Montegue’nun göğsündeki yaraları bir ejderhâ falan yapmadı ama orada üç yara izi var.”

Stamm, Leland’ın soğukkanlı tavrıyla birlikte biraz sakinleşmiş gibiydi. Vance’ın Montegue’nun göğsündeki yaralardan bahsetmesiyle hissettiği korkuyu zorlama bir kahkahayla üzerinden atmaya çalıştı. “Sanırım bir içki alacağım,” diyerek odadan çıkıp kütüphaneye doğru ilerledi.

Vance Stamm’ın tepkisinin farkına varmamış gibi, Doktor Holliday’e dönerek: “Acaba Bayan Stamm’ı birkaç dakika görmemiz mümkün mü?”

Doktor önce duraksadı, sonra kafasını sallayarak: “Sanırım bir sakıncası yok. Öğle yemeğinden sonraki ziyaretiniz onu yatıştırdı. Tabiî yanında fazla

uzun kalmamanızı rica etmek zorundayım.” Biz hızlıca yukarıya çıkarken, doktor ile Leland, Stamm’a eşlik etmek üzere kütüphaneye gittiler.

Bayan Stamm bizi gündüz karşıladığı sandalyede oturuyordu. Daha önceki ziyaretimizden daha heyecanlı ya da sinirli görünmüyordu, hatta bizi gördüğüne hiç şaşırmamış gibi bir hali vardı. Gözlerini hafifçe kaldırıp bizi süzdüğünde göründüğü gibi olmadığını, kadının büyük bir değişiklik geçirdiğini fark ettim. Gözlerinde ağırbaşlı bir ciddiyet okunuyordu. “Size bir sorumuz olacaktı Bayan Stamm, bu nedenle sizi görmek istemiştik. Acaba geçen gece, saat onu biraz geçe East Road tarafından gelen bir araba sesi duydunuz mu?” diye sordu Vance.

Kadın hafiften kafasını sallayarak: “Hayır, ben hiçbir şey duymadım. Oğlumun misafirlerinin havuza girdiğini bile duymadım ben o gece. Yemekten sonra sandalyemde biraz şekerleme yaptım.”

Vance pencereye doğru ilerleyerek dışarı baktı. “Çok yazık,” diyerek devam etti. “Buradan havuzun tamamı görünüyor, tabiî East Road’un da.” Kadın sessizliğini koruyordu ama kısacık bir an da olsa yüzünden hafif bir gülümseme geçtiğini fark ettim.

Vance, pencereyi terk ederek kadının önüne doğru ilerledi ve orada durdu. “Bayan Stamm,” dedi, yüzüne son derece ciddi bir ifade vererek, “ejderhânın kurbanlarının cesetlerini nereye sakladığını galiba bulduk.”

“Eğer bulduysanız efendim,” dedi kadın, beni şaşırtan bir soğukkanlılıkla, “son kez buraya geldiğinizden çok daha fazla şey biliyor olmalısınız.”

“Haklısınız,” diyerek başını salladı Vance. “Ejderhânın sakladığı yerden söz ederken bahsettiğiniz yer buzul çukurları değil miydi?”

Kadın esrarengiz, ürkütücü bir ifadeyle gülümsedi. “Eğer saklanma yerini söylediğiniz gibi bulduysanız, niçin bana soruyorsunuz?”

“Çünkü,” dedi Vance sakin bir sesle, bildiğim kadarıyla bu sirk çukurları yakın zamanda, tamamen tesadüfen keşfedildi.”[15]

“Fakat ben orayı çocukluğumdan beri bilirim!” diye itiraz etti kadın. “Tüm bu civarda benim bilmediğim hiçbir yer yoktur. Sizin hiçbir zaman, asla öğrenemeyeceğiniz şeyleri de bilirim ben!” Gözlerine yerleşen tuhaf

bir ışıkla, “genç adamın cesedini buldunuz mu?” diye sordu yeni bir canlılıkla.

Vance kafasını salladı. “Evet, onu bulduk.”

“Üzerinde ejderhânın işaretleri yok muydu?” Sesinde cevabı zaten bilen bir memnuniyet gizliydi.

“Vücudunda bazı izler vardı,” dedi Vance. “Clove yakınındaki geniş bir çukurun dibinde yatıyordu.”

Kadının gözleri daha da parladı, nefesi hızlandı, sanki duyduğu şeye şaşırmış gibiydi; yüzüne sert, vahşi bir ifade yerleşti. “Tam size söylediğim gibi, değil mi!” diye heyecanlı bir sesle haykırdı. “O, bizim ailemizin düşmanıydı, ejder onu öldürdü! Öldürdü, cesedini alıp uzaklara sakladı!”

“Tüm bunlar doğru, fakat,” diye devam etti Vance, “ejder cesedi yeterince iyi saklayamamış, ne de olsa biz cesedi bulduk öyle değil mi?”

“Eğer bulabildiyseniz,” diye cevapladı yaşlı kadın, “ejder bulmanızı istediği içindir.” Bu sözlerine rağmen, gözlerine şüpheli bir bakış yerleşmişti. Vance, kafasını hafifçe sallayıp eliyle kadının sözlerini hem kabul ettiği hem de reddettiği manasına gelebilecek bir işaret yaptı. “Size bir soru sorabilir miyim Bayan Stamm?” Vance sıradan bir sesle konuşuyordu. “Sizce havuzu boşalttığımızda niye bizzat ejderin kendisini bulamadık?”

“O sabah şafakla beraber uçup gitmişti de ondan... Sabahleyin güneşin ilk ışıklarıyla birlikte havuzdan çıktığını gördüm. Ne zaman Stammlar’ın düşmanlarından birini öldürse havuzdan bir süreliğine uzaklaşır, çünkü havuzun suyunun boşaltılacağını bilir.”

“Peki, ejderhânız şimdi havuzda mı?”

Bilmiş bilmiş kafasını sallayarak cevap verdi diğeri: “Hava kararmaya yüz tutup gölgeler iyice uzadığında yuvasına geri döner.”

“Sizce bu gece geri dönecek mi?”

Kadın kafasını hafiften geriye doğru iterek, bizim ilerimizde bir yerlere doğru gözlerini dikti. Yüzünde yine aynı çılgın ifade belirmişti. “Bu gece

geri dönecek,” dedi yavaşça, sanki lanetli bir şarkı söylermiş gibi ezgili. “Vazifesi henüz bitmedi.” (Sanki eski çağların uğursuz kehanetlerini dile getiren keşişleri gibiydi; kadının sözlerini duyunca ensemdeki tüylerin diken diken olduğunu hissettim.)

Vance hiç etkilenmemiş gibi, önündeki tuhaf yaratığı bir süre inceledi. “Görevini ne zaman tamamlayacak?”

“En doğru zamanda,” diye yanıtladı kadın soğuk, zalim bir sesle. “Belki de bu gece.”

“Bu söylediğiniz çok ilginç!” Vance gözlerini kadından ayırmıyordu. “Bu arada Bayan Stamm, ejderhâyla havuzun yanındaki aile kabristanının herhangi bir ilgisi var mı?”

“Ejderhâ,” diye gürledi kadın, “ailemizin yaşayan üyelerinin olduğu kadar ölülerimizin de bekçisidir.”

“Oğlunuz mozolenin tek anahtarının sizde olduğunu söyledi, başka hiç kimse yerini bilmiyormuş.”

Kadın kurnaz bir ifadeyle gülümsedi. “Evet, sakladım. Böylece hiç kimse orada yatan ölüleri rahatsız edemeyecek.”

“Fakat,” diye ısrar etti Vance, “bildiğim kadarıyla siz de öldükten sonra oraya gömülmek istiyormuşsunuz. Eğer anahtarın yerini sadece siz biliyorsanız, bu dileğiniz nasıl yerine getirilecek?”

“Ah! Ben her şeyi ayarladım. Ben öldüğümde anahtarı bulabilecekler, sadece o zaman.” Vance başka bir soru sormadı, hep birlikte odadan çıktık. Bu görüşmeyi niye yaptığımızı anlamamıştım, kadın bize yardımcı olacak hiçbir şey söylememişti. Merdivenleri inip misafir odasına giderken bu görüşmenin son derece gereksiz olduğu konusunda fikrim netleşmişti. Markham da benim hissettiklerimi düşünmüş olmalı ki yalnız kaldığımızda ilk sorusu: “Bu zavallı kadını yeniden niye rahatsız ettik ki? Ejderhâ konusundaki saçmalamalarının bize hiçbir faydasının olmayacağı zaten ortadaydı!” oldu.

“Bundan o kadar emin değilim, eski dostum.” Vance bir sandalyeye oturmuş, bacaklarını uzatmış tavana bakıyordu. “Bu vakanın gizemini çözecek anahtarın bu kadının elinde olduğunu düşünüyorum. Havuzda

yaşayan ejderhâ halüsinasyonlarına rağmen, o oldukça kurnaz bir kadın. Kesinlikle söylediğinden daha fazla şey biliyor. Ayrıca unutma, odası tam olarak havuza ve East Road'a bakıyor. Montegue'nun cesedini bir çukurda bulduğumuzu söylediğimde en küçük bir üzüntü ifadesi dahi göstermedi. Ayrıca fikrime göre, bu kadın dengesiz aklının yarattığı tüm ejderhâ yanılsamalarına rağmen, bu ejderhâ hikâyesini kendi inançlarının da ötesine taşıyor. Sanki bu hurafeyi abartarak, derinlerde bir yerde fark ettiği bazı şeyleri bastırmak için bir savunma mekanizması kurmuş gibi."

Markham düşünceli bir şekilde kafa salladı. "Ne demek istediğini anlıyorum. Buna benzer bir şeyi şu ejderhâ seremonisinden bahsederken ben de hissettim. Ejderhâya duyduğu güçlü inanç, ona bir liman olmuş gibi."

"Ah! Evet. Ejderhânın havuzda yaşadığına, Stammlar'ı düşmanlarından koruduğuna inandığı çok açık. Ancak bu inancın içine başka bir şeyler karışmış olmalı -insana dair, gizli bir şeyler-... Merak ediyorum..." Vance'ın sesi burada kesildi, uzunca bir süre sandalyesine gömülüp, düşünceli bir şekilde sigarasını çekiştirdi.

Markham yerinde huzursuzca kıpırdandı. "Neden kadınla konuşurken konuyu mozolenin anahtarına getirdin?

"Belirgin bir nedenim yok," dedi Vance açıkça, oysa yüzünde oldukça düşünceli bir ifade vardı. "Belki de mozolenin yerinin, havuzda ayak izlerini bulduğumuz sığ tarafa yakın olması beni etkilemiştir."

Ayağa kalktı, bir süre sigarasının külünü inceledi. "O mozole bende merak uyandırıyor. Son derece stratejik bir yerde. Orası sanki bir şeklin tepe noktası gibi."

"Neyin tepe noktası?" Markham sinirlenmişti. "Elimizdeki kanıtlara göre, hiç kimse havuzun o sığ kıyısından dışarı çıkmamış. Ayrıca cesedi oraya göre oldukça uzakta bulduk, bir çukurun dibine atılmış bir halde."

Vance derin bir iç çekti. "Senin mantığınla yarışamam Markham. Bu son derece gereksiz olur. Bu mozolenin hiçbir açıklaması yok... Sadece," hevesli bir sesle devam etti. "Başka bir yere yapılmış olmasını dilerdim. Bulunduğu yer beni çok rahatsız ediyor. Yeri, anlıyorsun ya, neredeyse

havuzla East Road’a açılan kapının tam ortasında. Bu hat havuzun sığ tarafı boyunca ilerliyor.”

“Saçmalıyorsun,” dedi Markham, öfkeli bir sesle. “Bu gidişle izafiyet kuramından, ışığın bükülmesinden falan da bahsedeceksin sanırım.”

“Sevgili Markham, sevgili dostum!” Vance sigarasını fırlatıp yeniden döndü. “Uzayla ilgili okumalarımı tamamlayalı çok oldu. Ben burada mitolojiden bahsediyorum. Fizik kuralları nerede kaybolur, yer altı canavarları nerelerde ortaya çıkar. Biraz çocuk gibi düşünmeye çalışıyorum, anlıyor musun?”

Markham Vance’a şaşırmış, tuhaf bakışlarla bir göz attı. Ne zaman Vance bu hafif alaycı, şakacı tavrı takınsa, bunun hep tek bir anlamı olurdu: Zihnini meşgul eden sorunlardan birini aydınlatmaya yaklaşmak. Gizemi aydınlatacak bir ışık yakaladığını düşündüğünde en başta zihninin tamamını buna vermeyip bunu aklından uzak tutmaya çalışırdı. Markham bunu fark etmişti, anlayışlı bir ifadeyle gülümsedi. “Peki, sen,” diye sordu, “şimdi soruşturmaya devam etmek mi istiyorsun, yoksa Adli Tabip’in Montegue’nun cesedini muayene etmesini mi bekleyeceksin?”

“Aslında şu anda yapmak istediğim çok şey var. Leland’a bir iki soru sormak istiyorum. Genç Tatum’la kısa bir görüşme yapmak da var aklımda. Ayrıca bir an önce Stamm’ın tropik balık koleksiyonunu da görmek istiyorum. Ne karmaşa ama değil mi?”

Markham bıkkın bir ifadeyle ona baktı, yumruğunu kızgınca havaya kaldırarak, “Peki, ilk olarak hangisi?” diye sordu.

Vance ayağa kalkarak gerindi. “Leland. Bu adam bir sürü bilgiyle, ilginç önerilerle dolu.” Heath aceleyle ayağa kalkıp adamı getirmeye koştu. Leland misafir odasına girdiğinde yüzünde hafif şaşkın bir ifade vardı. “Greeff ile Tatum az önce birbirlerine girdiler,” dedi. “Her ikisi de birbirini Montegue’nun kayboluşundan sorumlu olmakla suçladı. Sonra Tatum Greeff’i o gece Monty’i havuzda ararken samimi olmamakla itham etti. Ne demek istediğini anlamadım ama Greeff çok sinirlendi, araya Doktor’la ben girip de zorla odadan çıkarmasaydık daha da kötü şeyler olabilirdi.”

“Bu oldukça önemli işte,” diye mırıldandı Vance. “Bu arada Bay Stamm’la Greeff aralarındaki anlaşmazlığı çözebildiler mi?”

“Korkarım hayır. Tüm gün boyunca araları limoniydi. Stamm Greeff’e söylediği şeylerin olayın etkisiyle sinirlerinin çok bozulmasından kaynaklandığını söyledi, diğeri de ona inanmış gibi yaptı. Açıkçası onların arasındaki ilişkiyi anlayamıyorum. Bazen Greeff’in elinde Stamm’la ilgili bir şeyler olduğunu, Stamm’ın ondan korktuğunu düşünüyorum. Tabiî böyle düşünmek için belirli bir nedenim yok.”

Vance pencereye doğru ilerledi, dışarıdaki parlak güne bakmaya başladı. Yüzünü dönmeden, “acaba,” diye sordu, “Bayan Stamm’ın Greeff hakkındaki hislerini biliyor musunuz?”

Leland yüzünde hafif bir şaşkınlık ifadesiyle Vance’ın sırtına bakıyordu. “Bayan Stamm Greeff’i sevmez. Daha bir ay önce onu Stamm’a şikâyet ettiğini duydum.”

“Sizce Greeff’i Stammlar’ın düşmanlarından biri olarak mı görüyor?”

“Şüphesiz. Onunla ilgili fikri benim anlayamadığım bir önyargıya dayalı gibi. Gerçi o çok fazla şey bilir, bu nedenle bence onun gözünde evdeki tüm misafirler az biraz şüpheli durumda.”

Vance yavaşça pencereden döndü, yeniden şömineye doğru ilerledi. “Greeff’le devam edersek,” dedi, “size göre, havuzda Montegue’yu ararken dikkatinizi çeken tuhaf bir şey oldu mu?”

Leland bu soruya şaşırarak cevap vermeye çalıştı: “Açıkçası çok bir şey söyleyemem. İlk önce ben daldım, Greeff ile Tatum ise beni takip ettiler... Bu iş belki on dakika kadar sürdü.”

“Bu arada Greeff daima herkesin gözü önünde miydi dersiniz?”

Leland’ın yüzü daha da şaşkınlaştı. “Hayır, değildi.” Sonra birdenbire ciddileşerek devam etti. “Bir ya da iki kez daldıktan sonra, daha önce söylediğim gibi havuzun sığ tarafına yüzüp tepeliğin eteklerinde bir müddet kaldı. Bana oradan seslendiğini hatırlıyorum, hiçbir şey bulamadığını söylemişti. Tatum bunu hatırlamış olmalı ki bu nedenle Montegue’nun kaybolmasında Greeff’in parmağı olduğunu düşünüyor galiba.” Adam biraz duraksadı, kafasından sanki onu rahatsız eden bir düşünceyi atmak ister gibi hafifçe kafasını sallayarak devam etti. “Bence Tatum yanılıyor. Greeff iyi

bir yüzücü değildir. Bana göre o tarafa gitmesinin tek nedeni o tarafın kayalık yüzünden sığ olması. O durumdaki bir adam için bu çok normal.”

“Greeff havuzun bu tarafına geçtikten ne kadar zaman sonra size bir şey bulamadığını söylemek için seslendi?

Leland duraksadı. “Tam olarak hatırlamıyorum. Çok üzgündüm, olayların sırasını hatırlamakta zorluk çekiyorum. Hatırladığım tek şey, ben aramayı bıraktığımda, Greeff benim hemen arkamdan havuzdan çıktı. Bu arada Tatum zaten havuzdan ilk çıkandı. O da o gece çok içmişti, bu yüzden performansı pek yerinde değildi. Oldukça bitkin düşmüştü.”

“Tatum havuzun karşı kıyısına hiç yüzmedi değil mi?

“Ah! Hayır. İkimiz sürekli birbirimizi suyun altında fark ediyorduk. Bunu ona da söylemeliyim; genç Tatum Montegue’yu bulabilmek için elinden gelen her şeyi yaptı.”

“Ben de Tatum’la görüşmek için sabırsızlanıyorum. Henüz tanışmadığımızı biliyorsunuz değil mi? Söyledikleriniz beni onun hakkında oldukça meraklandırdı, bu görüşmeyi daha fazla ertelemek istemiyorum. Hele son olanlardan sonra... Greeff’le kavga ediyor ama neden? Bu çok ilgi çekici. Greeff kesinlikle bu evdeki “persona grata”-istenmeyen adam. Hiç kimse sevmiyor. Ne yazık... Zavallı adam...” Vance, oturup yeni bir sigara yaktı. Leland hiçbir şey söylemeden merakla izliyordu. Vance bir süre sessizlikten sonra aniden sordu: “Mozolenin anahtarıyla ilgili ne biliyorsunuz?”

Açıkçası ben Leland’ın bu soruya şaşırmasını beklemiştim ama yüz ifadesinde herhangi bir değişiklik oluşmadı. Vance’ın garipliklerine o da alışmış olmalıydı. “Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum,” dedi. “Sadece Stamm’ın bana söyledikleri... Yıllar önce anahtar kaybolmuş; Bayan Stamm anahtarı kendisinin sakladığını iddia ediyor. O anahtarı yıllardır hiç görmedim.”

“Ah! Demek ki bir zamanlar gördünüz, öyle değil mi? Yeniden görseniz tanırsınız?”

“Evet, anahtar pek öyle unutulur bir şey değildi. Anahtarın tepesi, bir Japon tasarımını andırır şekilde işlemeliydi. Ayrıca oldukça uzundu, hemen

hemen on beş santim kadar, üzerine büyük bir ‘S’ harfi işlenmişti. Eskiden anahtar daima Joshua Stamm’ın çalışma masasının arkasındaki çengelde asılı dururdu... Şu an nerede olduğunu Bayan Stamm belki biliyordur, belki de bilmiyordur. Bu o kadar önemli mi?”

“Umarım değildir,” diye mırıldandı Vance. “Yardımlarınız için size minnettarım. Bildiğiniz gibi Adli Tabip yolda, buraya geliyor. Eğer o gelmeden Tatum’la kısa bir sohbet edebilirsem çok memnun olacağım. Acaba ona buraya gelmesini söyleyebilir misiniz?”

“Yardımcı olabilmekten çok memnunum.” Leland, başıyla hepimizi selamlayıp odadan çıktı.

BÖLÜM 12

SORGULAMALAR

(12 Ağustos Pazar, 15.00)

Kirwin Tatum 30'lu yaşlarının başında, ince, uzun boylu, duruşundaki gevşeklikten pek disiplin sevmediği belli olan bir adamdı. Yüzü oldukça zayıf, sanki bir iskelete ait gibiydi. Orada, Stammlar'ın misafir odasının loş ışığında durmuş bize bakarken, yüzünde -belki de az önce yaşadığı tartışmanın etkisiyle- vahşi bir ifade vardı. Yine de somurtkan gözlerinde sinsi bir bakış fark ediliyordu. Açık renk saçları iyice briyantinlenerek arkaya doğru yatırılmıştı. İnce dudaklı ağzının köşesinden düşmek üzere gibi görünen bir sigara sarkıyordu. Oldukça şık, spor kıyafetler giymişti, sol bileğinde kalın bir altın zincir dikkat çekiyordu. Odanın girişinde uzun parmaklı ellerini sinirli sinirli kıpırdatırken bizi süzerek dakikalarca dikildi. İlk bakışta oldukça huzursuz, korkmuş görünüyordu.

Vance gözlerini adamdan ayırmadan onu selamladı, karşısındakini sanki laboratuarda bir tür incelermiş gibi süzüyordu. Sonunda eliyle yakındaki bir sandalyeyi gösterek, "lütfen buyurun, Tatum," dedi. Sesinde karşısındakini küçük gören amirane bir ifade vardı. Adam hiç zorluk çıkarmadan ilerleyip gösterdiği sandalyeye oturdu.

"Evet, ne istiyorsunuz?"

"Sanırım piyano çalıyorsunuz."

Tatum'un sinirlendiği belli oluyordu. "Söylesenize, ne çeşit bir oyun bu?"

Vance ağır ağır kafasını salladı. "Evet, korkunç ciddi bir oyun bu. Öğrendiğimiz kadarıyla, arkadaşınız Bay Montegue'nun ortadan kaybolması sizi oldukça rahatsız etmiş."

"Rahatsız?" Tatum, sinirli bir şekilde sönmüş sigarasını yeniden yaktı. Vance adamın gardını düşürmüştü, şu andaki sessizliği adamın dengesini bozmaya kararlı olduğunun göstergesiydi.

“Evet, olabilir. Yine de Monty’nin arkasından asla timsah gözyaşı dökmedim, ne demek istediğimi anlıyorsunuz sanırım. O ciğeri beş para etmez herifin tekiydi, bu şekilde ortadan kaybolması herkes için en iyisi oldu.”

“Geri döneceğini düşünüyor musunuz?” diye sordu Vance, sıradan bir sesle.

Tatum boğazındaki kahkahasını bastırmaya çalıştı. “Hayır, bir daha ortaya çıkmayacaktır, çünkü bunu yapamaz. Herhalde bu kayboluşu kendisinin planladığını düşünmüyorsunuz değil mi? O böyle bir şeyi yapmak için yeterli zekâya ya da cesarete sahip biri değildi. Bunun anlamı spot ışıkların altından çekilip gitmek olsa da o, sahne ışıkları olmadan nefes alabilecek biri değildi... Birileri bunu yapmaya zorlamış olmalı!”

“Sizce kim olabilir?”

“Ben nereden bileyim?”

“Sizce Greeff olabilir mi?”

Tatum’un gözleri hafiften kapandı, tekrar gözünü açtığında keskin, sert bir bakış yüzüne yerleşmişti. “Greeff olabilir,” dedi, dişlerinin arasından. “Bunun için çok iyi bir nedeni vardı.”

“Peki, ya sizin iyi bir nedeniniz yok muydu?”

“Bir sürü...” çarpık bir gülümseme Tatum’un dudaklarında belirir gibi olup hemen kayboldu. “Benim bu konuyla alakam yok. Beni hiçbir şeyle suçlayamazsınız.” Hafifçe yerinde kıpırdandı, yeniden Vance’la göz göze geldi. “Adam tramplenden atlar atlamaz, yüzeye çıkmayı başaramayınca peşinden daldım, onu bulmak için elimden geleni yaptım. Bütün akşam etrafımda birileri vardı. İstediğinize sorabilirsiniz.”

“Tabiî, soracağız,” diye mırıldandı Vance. “Eğer siz, kendinizi bu kadar şüpheden uzak görüyorsanız, Bay Greeff’i bu işte parmağı olmakla nasıl suçluyorsunuz? O da tüm akşamı sizin gibi geçirmiş, değil mi?”

“Ah! Öyle mi?” Tatum’un sesi alaycıydı. “Öyle diyorsa, öyledir tabiî.”

“Sanırım ima ettiğiniz şey,” diye devam etti Vance, “Greeff’in havuzun diğer sığ tarafına doğru yüzmüş olması?”

“Ah! Demek bunu biliyorsunuz?” Tatum hafifçe şaşırmış görünüyordu. “Peki, onun kimse tarafından görülmediği o on beş dakika boyunca ne yaptığını öğrenebildiniz mi?”

Vance kafasını salladı. “En ufak bir fikrim bile yok... Sizin var mı?”

“Bir sürü şey yapmış olabilir,” dedi Tatum, hafif bir baş işaretiyle.

“Montegue’nun cesedini havuzun dışına taşımak gibi mi mesela?”

“Neden olmasın?”

“Ama dışarı çıkabileceği tek yerde, havuzun sığ kıyısında tek bir ayak izi bile yoktu. Bunu hem geçen gece, hem de bu sabah kontrol ettik.”

Tatum sinirlendi. Öfkeyle: “Ne çıkar bundan? Greeff de diğerleri kadar sinsidir. Ayak izlerini yok etmenin bir yolunu bulmuş olabilir.”

“Bu biraz zor olabilirdi ama değil mi? Hem eğer sizin teoriniz doğruysa bile, o kadar kısa zaman içerisinde cesedi ne yapmış olabilir?”

Tatum’un sigarasının külü ceketine döküldü, külü bir fiskeyle uzaklaştırırken: “Oh! Muhtemelen cesedi havuzun diğer tarafında bir yerlerde bulabilirsiniz.”

Vance gözlerini adama dikerek bir süre konuşmadı. “Sizce bu olanağa sahip bir tek Greeff miydi?”

“Hayır,” diye cevapladı Tatum, yüzünde yarım bir gülümsemeyle. “Pek çok olasılık var. Ancak koşulları en uygun olan oydu. Eğer Leland havuzda sürekli benim etrafımda olmasaydı, onun da bu işi yapmış olabileceğini düşünürdüm. Ayrıca Stamm’ın da Monty’i yok etmek için kuvvetli nedenleri vardı, fakat neredeyse alkol denizinde boğulmak üzere olduğu için bunu yapabilmesi imkânsızdı. Ayrıca kadınlar -McAdam ile Ruby Steele- onlar da yakışıklı Monty’den kurtulmak için karşılarına çıkan bir fırsatı tepmezlerdi bence. Onların da bunu becerebilmesi mümkün değildi.”

“Farkındasınız değil mi Tatum,” dedi Vance, “siz de bu şüphelerden muaf sayılmazsınız... Peki, yaşlı Bayan Stamm hakkında neler düşünüyorsunuz?”

Tatum derin bir nefes aldı, yüzü neredeyse bir ölü beyazlığına bürünmüştü. Elleriyle gayri ihtiyari oturduğu sandalyenin kollarını sıkarak, “O kadın, o kadın bir şeytan!” dedi, dişlerinin arasından. “Deli olduğunu söylüyorlar. Çok fazla şey görüyor ve biliyor.” Yeniden arkasına yaslanarak, “*O kadın her şeyi yapabilir*!” sesinde bir korku vardı. “Sadece iki kez gördüm ama onun havası tüm evi sanki bir hayalet gibi sarıyor. Bu evde onun varlığını hissetmeden tek bir an geçirmek mümkün değil!” Vance hiçbir şey söylemeden Tatum’u inceliyordu. “Korkarım sizin de sinirleriniz oldukça bozulmuş,” dedi sonunda. Sonra sigarasından derin bir nefes alarak, şömineye doğru ilerleyip adamın tam karşısına gelecek bir şekilde durdu. “Bu arada,” diye ekledi sigarasının külünü şömineye silkerken, “Bayan Stamm’ın teorisine göre Montegue’yu bir ejder öldürüp cesedini saklamış.”

Tatum imalı bir şekilde güldü. “Ah! Tabiî. Bu hikâyeyi daha önce de duymuştum. Belki adamı bir dodo kuşu gagalamıştır, ya da bir unikorn boynuzlamıştır.”

“Belki ilginizi çeker, Montegue’nun cesedini bulduk.”

Tatum şaşkınlıkla doğruldu: “Nerede?”

“East Road’un aşağısındaki buzul çukurlarından birinin dibinde... Ayrıca göğsü üç yerinden deşilmişti, sanki mitolojik bir yaratık tarafından yapılmış gibi...”

Tatum ayağa fırladı. Sigarası dudaklarından düştü, parmağını korku-öfke karışımı bir ifadeyle Vance’a doğru sallayarak: “Beni korkutmaya çalışmayın! Beni böyle korkutamazsınız!” Bağırırken sesi titriyordu. “Ne yapmaya çalıştığınızın farkındayım. Sinirlerimi bozup bana yapmadığım bir şeyi itiraf ettirmeye çalışıyorsunuz. Ama konuşmayacağım! Anlıyor musunuz? Hiçbir şey söylemeyeceğim!”

“Hadi Tatum, sakin olun,” dedi Vance, yumuşak fakat kesin bir sesle. “Oturun, sakinleşin lütfen. Ben size sadece gerçeği söylüyorum. Yapmaya çalıştığım tek şey Montegue’nun ölümünü aydınlatmak. Sizin bize yardımcı olabileceğinizi düşünmüştüm.” Tatum Vance’ın tavrından etkilenerek, biraz sakinleşti, sandalyesine oturarak yeni bir sigara yaktı.

“Geçen gece,” diye devam etti Vance, “Montegue havuza gitmeden önce fark ettiğiniz dikkat çekici bir şey oldu mu? Örneğin bir şekilde ilaçla uyuşturulmuş olması falan gibi?”

“Hepimizin üzerinde bir uyuşukluk vardı, Monty’nin ki de tıpkı bizimki gibi içki nedeniyle bir uyuşukluktu,” dedi Tatum, duygusuz bir sesle. “Ayrıca, özellikle Monty, bize göre daha kendinde bile sayılabilirdi. Bizim kadar çok içmemişti, özellikle Stamm’dan çok daha az içtiği kesin.”

“Ellen Bruett adında bir kadının ismini daha önce duydunuz mu hiç?”

Tatum düşünceli bir ifadeyle kaşlarını kaldırdı. “Bruett? İsim tanıdık geliyor... Ah! Evet nerede duyduğumu hatırladım. Buraya geldiğim zaman, Stamm, Ellen Bruett diye bir kadının da partiye geleceğini söylemişti. Sanırım benim partide eşleşeceğim kişi oydu. Tanrıya şükür gelmedi.” Meraklı bir sesle sordu. “Bu konuyla ne alakası var?”

“Stamm’ın bize söylediğine göre Montegue’nun eski bir dostuymuş,” dedi Vance, sıradan bir sesle. Sonra yeni bir soruya geçti: “Geçen gece havuzdayken, East Road tarafından gelen bir otomobil sesi duydunuz mu?”

Tatum başını sallayarak: “Belki duymuşumdur ama kesinlikle hatırlamıyorum. Monty’i bulmak için suya dalmakla meşguldüm.”

Vance konuyu değiştirerek Tatum’u şaşırtmaya devam eden başka bir soruyla devam etti: “Montegue’nun kaybolmasından hemen sonra, siz, bu işte bir tuhaflık olduğunu, öldürülmüş olabileceğini düşündünüz mü?”

“Evet!” Tatum dudaklarını kısmıştı. “Aslında, dün tüm öğleden sonra bana sanki bir şeyler olacakmış gibi geldi. Hatta neredeyse öğleden sonra partiye kalmayıp gidecektim, evin havasından çok rahatsız olmuştum.”

“Sizde bu izlenimi yaratmış olan şey ne olabilir?”

Tatum bir süre düşündü, gözleri odada geziniyordu. “Tam olarak bilmiyorum,” diye mırıldandı. “Belki de her şey. Özellikle de üst kattaki o çatlak kadın...”

“Ah?”

“O kadın herkesin keyfini kaçırabilir. Stamm adet haline getirmiş, bu eve gelen tüm misafirler birkaç dakikalığına da olsa önce o kadının odasına çıkarılır, saygılarını sunmak, bu tür şeyler için. Hatırlıyorum, buraya geldiğimde, Cuma öğleden sonra; Teeny McAdam, Greeff ve Monty kadının yanındaydılar. Halinden çok memnun görünüyordu -hepimize gülümsedi, hoşgeldiniz bile dedi- oysa gözlerinde herkesi tek tek inceleyen o rahatsız edici bakış yine vardı. O bakışı görmeniz lazım. Karşısındakini en küçük hücresine kadar görmeye çalışan, hastalıklı, insanı ürküten bir bakış. Bana sanki en az hangimizden hoşlandığını bulmaya çalışıyor gibi gelmişti. Gözleri uzun süre Monty’nin üzerinde kalmıştı, açıkçası bana öyle bakmadığı için iyi hissettiğimi hatırlıyorum. Bizi odasından kibarca kovarken ‘iyi eğlenceler’ dedi ama sanki kobranın kurbanına tıslaması gibi bir şeydi. Normale dönebilmek için üç kadeh viski içmem gerekti.”

“Sizce diğerleri de mi aynı şekilde hissetti?”

“Pek bir şey konuşulmadı ama onların da bu durumdan keyif almadıkları belli oluyordu. Tabiî tüm parti boyunca herkes birbirini gizli gizli çekiştirdi, içindeki zehri döktü.”

Vance ayağa kalktı, eliyle kapıyı göstererek: “Şimdi gidebilirsiniz, Tatum. Fakat sizi uyarmak zorundayım, Montegue’nun cesedini bulduğumuzu henüz kimseye söylemedik, lütfen bu konu şimdilik aramızda kalsın. Ayrıca Eyalet Savcısı’nın yeni bir emrine kadar evde kalmanız gerektiğini hatırlatmak zorundayım.”

Tatum bir şey söyleyecek gibi olduysa da kendini engelleyip sessizce odadan çıktı. Adamın çıkmasıyla birlikte Vance şöminenin önünde ileri geri yürümeye başladı, hiçbir şey söylemeden, kafası önde sessizce sigarasını içiyordu. Sonunda yavaşça kafasını çevirip Markham’a bakarak: “Sinsi, güvenilmez bir adam... İyi birisi değil, kesinlikle iyi bir adam değil. Bir yılan kadar insafsız. Montegue’nun ölümüyle ilgili bir şeyler biliyor, ya da en azından bazı şüpheleri var... Fark etmişsinizdir, cesedi bulduğumuzu söylemeden önce, onu havuzun diğer tarafında bir yerlerde bulacağımızdan emin gibiydi. Bu güveninin tamamen tahmine dayandığına inanmıyorum, hayır, ses tonu öyle söylemiyordu. Ayrıca Greeff’in havuzun sığ tarafında bir iş çevirdiğinden neredeyse emin gibi konuşuyordu. Tabiî ejderhâ meselesiyle dalga geçti, bunu zekice yaptı... Ayrıca Bayan Stamm’la ilgili fikirleri de oldukça ilgi çekici. Onun çok fazla şey görüp bildiğini

düşünüyor ama bunu neden bu kadar umursuyor? Tabiî eğer saklayacak bir şeyleri yoksa... Diğerlerinin tam tersine, bize bir araba sesi duymadığını söyledi...”

“Evet, evet...” Markham, Vance spekülasyonlarını kesmek istercesine eliyle anlaşılmaz bir işaret yaptı. “Her şey daha da karışmış görünüyor. Benim bilmek istediğim şey şu: Greeff gerçekten de havuzun sığ tarafındayken bir şeyler yapmış olabilir mi?”

“Bu sorunun cevabı,” diye devam etti Vance, “Montegue’nun cesedinin havuzdan o çukura nasıl gittiği sorusunun cevabında yatıyor... Ayrıca, aptalca bir fikir olabilir ama bence Doremus’u beklerken Greeff’le kısa bir görüşme daha yapabiliriz. Lütfen buraya çağırtır mısın Çavuş?”

Greeff birkaç dakika sonra içeriye üzerinde pırıl pırıl, çok şık bir takım elbiseyle girdi, yakasına küçük bir gardenya takmıştı. Son derece sağlıklı görünmesine rağmen, yüzünde bir gece önce içkiyi fazla kaçırmış olmasının yorgunluğu hâlâ fark ediliyordu. Gerginliği neredeyse tamamen kaybolmuş görünmesine rağmen, sigarasına uzanan eli hafifçe titriyordu.

Vance son derece kibarca karşıladı, oturması için yer gösterdi. Greeff yerleştiğinde, Vance: “Leland ile Tatum bize, Montegue’yu aramak için havuza girer girmez havuzun sığ tarafına doğru yüzdüğünüzü, bir müddet orada kaldığınızı söylediler.”

“Pek sayılmaz,” Greeff’in sesinde açık bir itiraz vardı. “Adamı bulmak için çok uğraştım. Daha önce de söylediğim gibi, iyi bir yüzücü değilim, bana o an adamın bedeni havuzun sığ tarafına sürüklenmiş olabilir gibi geldi, çünkü o tarafa doğru dalmıştı. Ben de Tatum’la Leland zaten aşağıları aradıkları için o tarafa doğru yüzersem bir faydam olabilir diye düşündüm.” Hızlıca Vance’a bir göz atarak, “böyle yapmamak için bir neden var mıydı?”

“Haaayır,” diye uzatarak yanıtladı Vance. “Biz sadece herkesin o anda yaptığı şeyleri ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.”

Greeff sakinleşti, yanakları hafiften kızardı. “O zaman bu sorunun anlamı neydi?”

“Bir iki anlamadığımız noktayı aydınlığa kavuşturmak...” Vance diğeri konuşmaya başlamadan, neşeli bir sesle devam etti. “Bu arada, siz havuzun sığ kıyısındayken, East Road tarafından gelen bir araba sesi duydunuz mu?”

Greeff bir müddet konuşmadan Vance’a bakarak durdu. Yüzü normal rengine kavuşmuş, yanakları kızarmıştı: “Evet! Ulu tanrım! Bir ses duydum!” omuzlarını dikleştirmiş, sözcüklerini sigarasını tuttuğu elini sallayarak vurgularcasına konuşuyordu. “O anda bu bana çok tuhaf gelmişti. Geçen gece bunu tamamen unutmuştum, şimdi sizin söylediğiniz anda bunu hatırladım.”

“Montegue’nun suya dalmasından yaklaşık on dakika sonrasında falandı, değil mi?”

“Hemen hemen.”

“Bay Leland ile Bayan Stamm da aynı sesi duymuşlar. Fakat ne sesi olduğundan emin olamadılar.”

“Evet, o sesi ben de duydum. Hatta, acaba kimin arabası diye merak ettiğimi de hatırlıyorum.”

“Kendime hep şunu soruyorum,” dedi Vance, sigarasının ucuna hafifçe vurarak, “arabanın ne tarafa doğru gittiğini anlayabildiniz mi?”

“Spuyten Duyvil’e doğru,” diye yanıtladı Greeff duraksamadan. “Ses havuzun doğusunda bir yerlerden geldi. Ben tepenin eteğine ulaştığımda ortalık tamamen sessizdi, hatta çok fazla sessizdi, hoşuma gitmemişti. Leland’a seslendim, sonra Montegue’nun bedenini bulmak için kıyıya biraz daha bakındımsa da bir şey bulamadım. Orada öylece durmuş, omuzlarımın ve kafamın sadece bir kısmı suyun dışında dikilirken, çevrede bir yerlerden bir araba motorunun çalışmaya başladığını duydum.”

“Ses park edilmiş bir arabadan mı geliyordu?”

“Kesinlikle... Vitesin değiştirildiğini, arabanın East Road’da ilerlediğini duydum. Yeniden diğer kıyıya doğru yüzerken kimin evden ayrıldığını merak ettiğimi hatırlıyorum.”

“Montegue’nun ceketinin cebinde bulduğumuz nota göre, evin doğu kapısının yakınında bir kadın bekliyormuş; geçen gece saat 22.00’da.”

“Öyle mi?” Greeff memnuniyetsiz bir ifadeyle güldü. “Onu hangi rüzgârın uçurduğunu böylece anlıyoruz sanırım?”

“Hayır, hayır, pek sayılmaz. Bence bir yerlerde yanlış bir şeyler var. Gerçek farklı olmalı, anlıyorsunuz ya?” Vance üzerine basarak devam etti: “Montegue’nun cesedini Clove tarafında bir çukurun dibinde bulduk.”

Greeff’in ağzı şaşkınlıkla açıldı, gözleri küçüldü. “Buldunuz, öyle mi?” diye haykırdı. “Nasıl ölmüş peki?”

“Henüz bilmiyoruz. Adli Tabip buraya gelmek için şu an yolda. Cesedin durumu da pek iyi değil, göğsünde pençe izine benzeyen üç derin yara var.”

“Bir dakika! Bir dakika!” Greeff’in sesinde bariz bir hayret ve korku vardı. “Üç tane yara birden mi var?”

Vance adama bakarak kafasını salladı. “Tam üç tane, üstelik yaraların birbirine uzaklıkları neredeyse aynı.”

Greeff sandalyesine yığılırcasına oturdu. “Oh! Aman tanrım, aman tanrım!” diye mırıldanıyordu... “Eliyle bir süre çenesini ovuşturduktan sonra gözlerini yeniden Vance’a çevirerek: “Bunu Stamm’a söylediniz mi?”

“Ah! Evet,” dedi Vance, sıradan bir sesle. “Hemen hemen bir saat önce, eve döner dönmez söyledik.” Vance karşısındakinin bir şey daha soracağını anlamışçasına atılarak bir soru daha sordu: “Siz Stamm’a hiç define turlarında ya da tropik balık keşiflerinde eşlik ettiniz mi?”

Greeff konunun böyle hızlıca değişmesine çok şaşırmış görünüyordu. “Hayır, hayır,” diye kekeledi. “Böyle aptalca şeylerle işim olmaz benim. Sadece bir iki araştırma gezisinde Stamm’a finans ve ekipman konularında yardımım olmuştur, o kadar. Bazı müşterilerime nakit sağlamak konusunda faydam dokunur ama Stamm şimdiye kadar aldıklarını hep zamanında geri ödedi...”

Vance dikkatli bir ifadeyle karşısındaki adamı dinliyordu: “Anladığım kadarıyla siz tropik balıklarla ilgilenmiyorsunuz?”

“Şeyy, ilgileniyorum demek pek doğru olmaz, evet.” Greeff yeniden kontrollü haline geri dönmüştü fakat gözleri hâlâ karşısındakini tartmaya çalışır gibi kısıktı. “Onları seyretmesi güzel, renkleri, şekilleri...”

“Stamm’ın koleksiyonunda hiç ejderbalığı var mı?”

Greeff yeniden ayağa fırladı, yüzünün rengi atmıştı. “Tanrım, söylemeye çalıştığınız şey...”

“Tamamen bilimsel meraktan kaynaklı bir soru,” diye böldü Vance, hafif bir el işaretiyle.

Greeff hafif bir gürültüyle boğazını temizledi. “Evet, tanrım,” diye cevapladı. “Koleksiyonunda birkaç ejderbalığı var. Ne yazık ki, öldüler. Stamm onlardan iki tanesini hâlâ saklıyor. Ayrıca bu balıklar yaklaşık otuz santim uzunluğunda, görünüşleri gerçekten çok ürkütücü. Tuhaf bir isimleri de vardı.”

“Chauliodus sloanei”

“Evet, onun gibi bir şey... Ayrıca birkaç deniz atıyla, deniz-ejderi de var... Bay Vance, bu balık meselesiyle nereye varmaya çalışıyorsunuz?”

Vance cevap vermeden önce iç çekti. “Emin olun ben de bilmiyorum. Açıkçası Stamm’ın tropik balık koleksiyonunu çok merak ediyorum.”

Tam bu sırada Stamm yanında Doktor Holliday ile birlikte koridordan odaya doğru geldi. “Ben gidiyorum, beyler,” dedi, Doktor Holliday. “Eğer benden bir isteğiniz olursa, Bay Stamm bana nasıl ulaşacağını biliyor.” Daha fazla ilerlemeden kapıya doğru döndü, az sonra arabasının sesini, evden uzaklaştığını duyduk.

Stamm Greeff’e bakarak bir süre dikildi. “Ateşe benzin dökmeye devam mı?” dedi, sesinde belirgin bir iğnelemeyle. Greeff umutsuzca omuzlarını silkti, karşısındakiyle uğraşmaktan sıkıldığını gösterir bir tavırla arkasına yaslandı.

“Bay Greeff’le ben balıklarınız hakkında konuşuyorduk,” diye cevap verdi Vance.

Stamm ses çıkarmadan şüpheli bakışlarla ikisine bakıyordu, hiçbir şey söylemeden arkasını dönüp odadan çıktı. Vance arkasından Greeff’i de yolladı. Adam kapıdan çıkar çıkmaz ön kapıdan, duran bir arabanın sesi geldi. Birkaç dakika sonra Dedektif Burke, yanında Adli Tabip’le kapıda belirdi.

BÖLÜM 13

ÜÇ KADIN

(12 Ağustos Pazar, 15.30)

Doktor Doremus bize kinayeli bir şekilde göz atarken gözleri Çavuş Heath'de sabitlendi. "İyi, iyi," dedi, hafiften kafasını sallayarak. "Demek cesedimiz yuvaya döndü. Tekrar kaçmadan ona bir göz atsak iyi olur sanırım."

"East Road'un biraz aşağısında." Vance sandalyesinden kalktı, kapıya doğru ilerlemeye başladı. "Arabayla gidelim."

Evden çıktık. Dedektif Burke'ü de alarak Vance'ın arabasına bindik. Doremus bizi kendi arabasıyla takip ediyordu. Evin güneyine doğru kıvrılarak East Road'a çıktık. Buzul çukuruna geldiğimizde, Snitkin orada bekliyordu. Vance arabayı park edip motoru durdurdu. Montegue'nun dibinde yattığı çukuru göstermek için önden yürüyordu. "Ceset şurada," dedi, Doremus'a. "Dokunulmadı." Doremus sıkılmakla öfkelenmek arasında gidip gelen bir mimik yaptı. "Bir merdiven oldukça faydalı olurdu," dedi, çukurun ağzındaki duvara tırmanmaya çalışırken. Tırmanıp aşağıya bir süre baktıktan sonra bize dönüp: "Kesinlikle ölmüş görünüyor, onu ne öldürmüş?"

"Bunu sizin bize söyleyebileceğinizi umuyorduk," diye yanıtladı Heath.

Doremus kayarak duvardan indi. "Pekâlâ. Buraya çıkarıp yere yatırın." Montegue'nun cesedinin çukurdan çıkarılması kolay olmadı, çünkü adamın bedeni katılaşmıştı. Uzun bir çabadan sonra Burke ile Snitkin adamı çıkarıp yere yatırmayı başardılar. Doremus yere diz çökerek adamın hâlâ bükülü duran eklemlerini düzleştirmek için cesedi çekiştirdi, sonra da adamın kafasındaki, göğsündeki yarıkları muayene etti. İşi bitince ayağa kalkıp şapkasını başına yerleştirdi, kararsız bir şekilde kafasını salladı. "Bu tuhaf bir durum," dedi. "Adam kafasını sert, sivri bir zemine çarptığından kafatasının kırılmasına neden olmuş. Kolaylıkla ölüm nedeni olarak bu belirlenebilir. Öte yandan, adamın gırtlağı da sıkılmış. Boynunun iki yanındaki şu morluklara bir bakın. Yalnız bu morlukların insan eliyle

oluşmadığına, hatta bir ip ya da kordonla yapılmadığına da yemin edebilirim. Ayrıca adamın büyüyen gözlerine, morarmış dudaklarına, diline de dikkat edin.”

“Suda boğularak ölmüş olabilir mi?”

“Boğulmak mı?” Doremus acıyan gözlerle Çavuş’a baktı. “Bu adamın hem kafasına sert bir cisimle vurulmuş, hem de boğazı sıkılmış diyecektim. Eğer adamın ciğerlerinde hava yoksa orada suyun ne işi var tanrı aşkına?”

“Aslında Çavuş’un söylemek istediği, doktor,” diyerek konuya dâhil oldu Markham, “bu adamın tüm bunlardan önce boğulmuş olmasının mümkün olup olmadığı?”

“Hayır,” dedi Doremus, kesin bir sesle. “Öyle bir durumda yaralarının durumu şu anki halinde olmazdı. Yaraların etrafındaki kanla boğazındaki morluklar; eğer bunlar adam öldükten sonra yapılmış olsalardı böyle görünmezlerdi.”

“Ya göğsündeki yaralar?” diye sordu Vance. Doktor hafifçe şaşırarak duraksayarak dudaklarını kemirdi. Soruya cevap vermeden önce diz çöküp yaraları yeniden muayene etti. “Evet, bunlar çirkin yaralar,” dedi. “Ama öyle pek derin sayılmazlar. Göğüs kafesindeki bazı küçük kaslar bu kesiklerle zedelenmiş. Bu yaraların adam ölmeden önce açıldığına şüphe yok, bunu yaraların çevresindeki kana bakarak siz de görebilirsiniz.”

“Bu adama eziyet edilmiş,” dedi Heath, sesinde hissedilen acımayla karışık hafif bir merakla.

“Hepsi bu da değil,” diyerek devam etti Doremus. “Bazı kemikleri kırılmış. Sol bacak diz kapağından geriye doğru bükülmüş, bu hem tibia hem de fibulasının kırıldığını gösteriyor. Ayrıca sağ kol kemiği de kırık. Göğsünde de birkaç tane kaburgasının kırık olduğu zaten ilk bakışta anlaşılıyor.”

“Bu çukura atılmasıyla meydana gelmiş olabilir,” diye fikir yürüttü Vance.

“Muhtemelen,” diyerek onayladı Doremus. “Ayrıca ölümünden sonra oluşmuş bazı yaralar da var, topuklarının haline bakın; bu adam öldükten sonra sürüklenerek taşınmış gibi duruyor.”

Vance sigarasından derin bir nefes çekti. “Bu çok ilgi çekici işte,” diye mırıldandı dalgın gözlerle. Markham ona doğru kısa bir bakış fırlattı. Sinirli bir sesle: “Ne demek istiyorsun?”

“Kesin bir şey değil,” diye yanıtladı Vance, yumuşak bir tonla. “Doktorun açıklamaları da önümüzde yeni kapılar açıyor, öyle değil mi?”

Heath hâlâ yerde yatan cesede bakıyordu, korkuyla karışık bir huşu içinde dikildiğini hissettim. “Sizce göğsündeki bu yaralara ne sebep olmuş olabilir doktor?”

“Ben nereden bileyim?” diye tersledi Doremus. “Size daha önce de dedektif değil, bir doktor olduğumu söylemiştim, değil mi? Herhangi keskin bir alet bu yaraları açmış olabilir.”

Vance yüzünde hafif bir gülümsemeyle: “Çok garip göründüğünün farkındayım doktor, izninizle size Çavuş’un sıkıntısının nedenini açıklayabilirim. Bu civarda, bu adamın havuzda yaşayan bir ejder tarafından öldürüldüğüyle ilgili söylentiler var.”

“Bir ejder mi?” Doremus bir an büyük bir şaşkınlığa düştü, sonra Heath’e bakıp kocaman bir kahkaha attı. “Anladığım kadarıyla Çavuş da bu yaraların bir ejderin pençesinden çıktığını düşünüyor, öyle mi?” Kafasını sallayarak kıkırdamaya devam etti. “Evet, anlıyorum! Bu cinayeti çözmenin tek yolu: *Cherchez le dragon!(ejder avı!)* ulu tanrım, dünyanın geldiği hale bak!”

Heath bu alaycılığa incinmişti. “Eğer siz de şu iki gündür benim yaşadıklarımı yaşasaydınız, doktor,” diye gürledi. “Siz de her şeye inanır hale gelirdiniz.”

Doremus kinayeli bir ifadeyle gözlerini kıstı: “Leprikonları (cüce cin) düşündünüz mü hiç? Belki adamı bu hale onlar getirmiştir. Ya da satirler boynuzlamış olmasın? Belki de cücelerdir? Ya da periler büyülü değnekleriyle adamı birazcık gıdıklamışlardır ha?” Gülmesini bastırmaya çalışarak, “eğer bu raporu ejderhâ pençeleri yüzünden ölmüştür diye düzenlersem çok eğlenceli olur doğrusu...”

“Lütfen doktor,” dedi Vance, zorlama bir ciddiyetle. “Bir çeşit ejderhâ bu adamı öldürmüştür, diyeceksiniz.”

Doremus pes ediyorum anlamında ellerini kaldırdı. “Nasıl biliyorsanız öyle yapın. Eğer zavallı tıp bilimine soracak olursanız, adamın önce kafasına vurularak kafası yarılmış, sonra da boğazlanmış derim; çukura kadar sürüklenmiş, buraya atılmış. Eğer otopsi sonucu farklı bir şey gösterirse sizi haberdar ederim.” Not defteriyle kalemini çıkararak bir süre not aldı, sonra kâğıdı yırtıp Heath’e uzattı. “Buradan nasıl taşınacağını yazdım Çavuş. Yarına kadar otopsi yapılmayacak, hava çok sıcak. Sen de istersen o zamana kadar Aziz George’u oynayıp ejderhâ avına devam edebilirsin.”

“Tam olarak bunu yapacağız,” diyerek gülümsedi Vance. “Kayıtlara geçmesi için soruyorum,” diye başladı Heath, doktor sabırsız bir mimikle sözünü kesti: “Biliyorum, biliyorum... Bir gün cehenneme gitsem bile bu söz kulaklarımda çınlamaya devam edecek ‘ne kadar zaman önce ölmüş!’ Peki, Çavuş, söylüyorum, bu adam on iki saatten fazla, yirmi dört saatten az bir süredir ölü. Oldu mu?”

“Buna inanmak için yeterince nedenimiz var doktor,” dedi Markham, “bu adam dün akşam saat 22.00 civarında öldürüldü.”

Doremus saatine baktı. “Bu durumda on sekiz saat yapar, söylediğim gibi...” Dönüp arabasına doğru ilerledi. “Ben artık gidiyorum, gidip kendime serin, rahat bir koltuk bulacağım. Tanrım, ne gündü ama! Eğer acele etmezsem, kafama güneş geçecek -sizin gibi-, beyin kanaması geçireceğim!” arabasına bindi. “Evime de Spuyten Duyvil ile Payson Caddesi’ni kullanarak gideceğim, bu saatten sonra hiçbir güç beni o havuzun kıyısından geçmeye ikna edemez!” Heath’e seslenerek, “Ya o ejderhâ karşıma çıkarsa!” dedi ve neşeli bir el sallamayla arabasını East Road’a doğru sürdü.

Heath, Burke ile Snitkin’e yeniden çağırılana kadar cesedin başında kalmalarını söyledi. Stamm Malikânesi’ne yeniden döndüğümüzde Toplum Sağlığı Merkezi’ni arayarak buzul çukurunun oraya bir ambulans istedi. Misafir odasındaki koltuklara yeniden yerleşirken “Evet, şimdi ne durumdayız?” diye sordu Markham, umutsuz bir sesle. “Bulduğumuz her yeni ipucu bu davayı daha da derinleştirip gizemli bir hale sokuyor. Elimizdekilere rağmen karşımızda kocaman bir soru işaretinden başka hiçbir şey yok.”

“Ben bunu söyleyemeyeceğim,” diye yanıtladı Vance, neşeli bir sesle. “Gerçekten dostum, bazı olguların yerine oturmaya başladığını düşünüyorum. Doremus bize gerçekten oldukça aydınlatıcı bilgiler sundu. Bu cinayetin yöntemi eşsiz. Son derece zalimce, çok sinsi bir zekânın ürünü. Anlıyorsun ya Markham, başından beri cesedi asla bulamayacağımız umuluyordu; yoksa niye bu kadar dikkatle saklansın? Katil bizim Montegue’nun ortadan yok olduğunu düşünmemizi istedi.”

Heath ağır ağır başını salladı. “Ne demek istediğinizi anlıyorum, Bay Vance. Mesela Montegue’nun ceketinin cebinde bulduğumuz not. Benim fikrime göre, notu yazan şu kadın, arabasıyla kapıda bekleyen; bu işi o yaptı. Sonra da adamı çukurlardan birine...”

“Korkarım bu mümkün değil Çavuş,” diyerek sözünü kibar fakat ciddi bir sesle kesti Vance. “Eğer böyle olsaydı, Montegue’nun ayak izlerini havuzun kıyısında bulmamız gerekirdi.”

“Peki, o zaman neden bulamadık?” diye sordu Markham sabırsızlıkla. “Montegue’nun cesedi East Road tarafında bulundu. Bu adam havuzdan bir şekilde çıkmış olmalı.”

“Evet, evet, bir şekilde çıktı.” Vance sigarasını düşünceli bir şekilde söndürerek devam etti. “Burası işin en şeytani kısmı... Bence Markham, Montegue ayak izi bırakmadı çünkü bırakabilecek durumda değildi. Belki de havuzdan gizlice kaçmak istemedi, belki de havuzdan East Road tarafına taşındı...”

“Tanrım!” diyerek ayağa fırladı Markham. “Yeniden şu aptal ejderhâ teorisini anlatmaya başlamayacaksın değil mi?”

“Sevgili dostum!” Vance sakin bir sesle konuşuyordu... “Senin hayalindeki gibi bir ejderhâ değil. Tek söylemeye çalıştığım Montegue’nun havuzda öldürülüp başka bir yere taşınmış olabileceği.”

“Ama bu teori,” diye karşı çıktı Markham, “bizi daha büyük bir karışıklığa götürür.”

“Bunun farkındayım,” diyerek iç çekti Vance. “Ne dersek diyelim, bu zavallı adam havuzdan buzul çukuruna kadar kısa bir yolculuk yapmış. Çok açık ki, bu seyahate gönüllü değilmiş.”

“Peki, ya East Road tarafından gelen araba sesi?” Pratik zekâlı Çavuş olaya kendi açısından yeniden dâhil olmuştu. “Haklısın,” diyerek onayladı Vance. “O araba sesi beni de çok düşündürüyor. Bu Montegue’nun nasıl taşındığını gösteren bir ipucu da olabilir. Ama kahretsin! O zaman havuzdan arabaya nasıl gitmiş olabilir ki? Ayrıca neden böyle vahşi bir şekilde öldürülsün?” Bir süre sessizce sigarasını tüttürdükten sonra Markham’a dönerek: “Biliyorsun, hâlâ Montegue’nun cesedini bulduğumuzdan habersiz birkaç kişi var. Ruby Steele, Bayan McAdam, Bernice Stamm. Sanırım onlarla görüşme zamanımız geldi. Onların bunu duyduklarında verecekleri tepkiler işimize yarayabilir.”

Üç kadın yanımıza geldiğinde Vance onlara kısaca durumu özetleyip, cesedi nasıl bulduğumuzu anlattı. Mekanik bir sesle konuşsa da, kadınları dikkatle izlediğinin farkındaydım. (O an bunu niye yaptığını anlayamamıştım. Kısa süre sonra neden tüm ev halkına çukurdaki cesedi yüz yüze görüşerek söylemek istediğini anladım.) Üç kadın büyük bir dikkatle kendilerine yapılan açıklamayı dinlediler. Vance’ın konuşmasından sonra kısa bir sessizlik oldu. İlk söze başlayan Ruby Steele oldu, manalı bir sesle: “Bu geçen akşam size anlattıklarımı ispatlıyor herhalde. Havuzun orada ayak izi olmamasının hiçbir önemi yok. Leland gibi melez bir adam -tüm gizli güçleriyle- bu işin üstesinden kolaylıkla gelir. Ayrıca o gece eve dönen son kişi de oydu!”

Bernice Stamm’ın bu sözlere cevap vereceğini düşündüm, oysa yalnızca gülümseyip şaşırtıcı bir sakinlikle: “Zavallı Montegue’nun cesedinin bulunması beni şaşırtmadı ancak bu ölümü açıklamak için mucizelere ihtiyaç duyulması beni şaşırtır doğrusu...” Sonra gözleri hafifçe büyüdü, heyecandan göğsü kabardı, yüzüne bir kırmızılık yayıldı. “Ancak,” diye devam etti, “Monty’nin göğsündeki yaraların nedenini anlayamıyorum.”

“Yani hikâyenin kalanını anlayabiliyorsunuz, öyle mi Bayan Stamm?”

“Hayır, hayır!” Neredeyse tiz bir sesle itiraz etti. “Hiçbir şeyi anlayamıyorum!” Gözleri doldu, konuşmasına devam edemedi. “Lütfen bu olayın sizi daha fazla üzmesine izin vermeyin,” diyerek yatıştırmaya çalıştı Vance. “Zaten sinirleriniz yeterince yıprandı.”

“Şimdi çıkabilir miyim?” diye sordu kız yalvarırcasına. “Tabiî ki.” Vance ayağa kalkıp kıza kapıya kadar eşlik etti. Sandalyesine yeniden

oturduğunda Teeny McAdam'ın sesi duyuldu. Bir süredir sessizce sigarasını içiyordu, Bernice Stamm'ın söylediklerini duyup duymadığından bile emin olamamıştım. "Dinleyin!" dedi sert, yüksek bir sesle. "Tüm bu olup bitenden fena halde yoruldum. Madem Monty öldü, cesedini buldunuz, size söylemek zorunda olduğum bir şey var. Alex Greeff, Monty'den nefret ederdi. Cuma gecesi Monty'e dedi ki -bunu kulaklarımla duydum- 'Bernice ile benim yardımım olmazsa asla evlenemezsin.' Monty güldü, 'Peki, ne yapacaksın?'. Bay Greeff şöyle yanıt verdi: 'Bir sürü şey *-tabiî önce seni ejder kapıp kaçırmazsa*!' Sonra Monty ona küfredip yatmaya gitti..."

"Sizce Bay Greeff ejderhâdan bahsederken ne demek istiyordu?"

"Bilmiyorum. Nedense bana Bay Leland'dan bahsediyormuş gibi geldi."

"Bu yüzden mi Montegue suyun üstüne çıkmayınca çığlık attınız?"

"Evet! Dün bütün gün zaten endişeliydim. Bay Greeff Monty'i bulmak için havuza atlayınca gözden kaçırmamak için havuzda sürekli onu izledim ama birdenbire havuzun diğer tarafına yüzdü..."

"Siz de tabiî o tarafa gözlerinizi diktiniz?"

Bayan McAdam onaylarcasına başını salladı. "Ne yapmaya çalıştığını anlamıyordum, ona güvenmiyordum... Sonra kıyıya çıktığında bana şöyle fısıldadı: 'Montegue gitmiş, ondan kurtulduk.' Bunu söylediğinde bile ne yaptığını anlamamıştım. Siz Monty'nin cesedini çukurda bulduğunuzu söyleyince, bunu anlatmam gerektiğini düşündüm."

Vance anlayışla başını salladı. "Peki, neden geçen gece size havuzdan bir ses geldiğini söylediğimde o kadar endişelendiniz?"

"Ben gerçekten, bilmiyorum!" Kadın heyecanlı bir sesle hızlı hızlı konuşuyordu: "Bunun Monty'nin ortadan kaldırılmasıyla bir ilgisi olduğunu düşündüm -belki de Monty'nin cesedi tepeden aşağıya atılmıştı- ya da suyun içinde biri ona korkunç bir şeyler yapmıştı... Tam olarak ne olduğunu bilmiyordum; korkmuştum, çok korkmuştum..." Kadının sesi kısıldı, derin bir nefes aldı.

Vance ayağa kalktı, soğuk bakışlarla kadına bakarak, "anlattıklarınız için çok teşekkürler," dedi, kadını başıyla selamlayarak. "Tüm bu olup bitenler için, sizi üzdüğümüz için özür dileriz. Şimdi, Bayan Steele ile kütüphaneye

dönebilirsiniz. Umarım yeniden yardımınıza ihtiyaç duyarsak bunu bizden esirgemezsiniz.”

Kadınların odadan çıkmasından sonra kısa bir fikir alışverişinde bulunduk. En büyük zorluk elde somut bir delil olmamasıydı. Montegue’nun öldürüldüğü kesindi, ortada bir sürü şüpheli vardı. Ama hiçbir bağlantı noktası ya da soruşturmaya ışık tutabilecek hiçbir ipucu yoktu. Cinayetin *modus operandi*si (cinayet yöntemi) tamamen bir sır perdesinin altındaydı. Üstelik tüm vaka gizemli bir ejderhânın varlığında düğümleniyordu. Rutin polis işlemlerinin başlaması gerekiyordu; Markham da bu fikirdeydi. Çavuş vakit kaybedilmeden bu konu üzerinde çalışılmaya devam edilmesi gerektiğini düşünüyor, bir yandan da prosedürü yoluna koyması gerekiyordu. Cinayetlerin ardında daima derin psikolojik faktörlerin yattığını düşünen Vance, bu kez boyun eğmek zorunda kaldı. Bu vaka onu derinden etkilemişti. Her şeyi son derece dikkatle ele alıyordu, bu nedenle Çavuş’un halletmesi gereken sıradan işlerin planlanmasında bile bir saat harcamaktan çekinmedi. Ayrıca anladığım kadarıyla, tamamen kesinleşmiş olmasa da kafasında bu işin nasıl olup bittiğine dair bazı fikirler belirmeye başlamıştı.

“Oldukça basit bir anahtar,” dedi. “Bu gizemli hikâyeyi çözmek için tek ihtiyacımız olan şey bu. Anahtarı elde edemezsek çözüme ulaşamayacağız... Tanrım, ne kadar etkileyici bir bilmece! Montegue’nun yolun aşağısına nasıl taşındığını duyduğunu söyleyen bir sürü kişi var, bunların hepsi de neredeyse birbirini suçluyorlar. Öte yandan tüm veriler bunu adamı öldürmeden yapmanın imkânsız olduğunu gösteriyor. Yüzmeyi öneren adamın kendisiymiş, kendi isteğiyle herkesin gözü önünde havuza dalmış... Markham, artık eminim ki tüm bu olay dikkatle planlanmış, çok iyi hesaplamalarla uygulanmış.”

Markham’ın bütün siniri üstündeydi. “O zaman niye bu hesaplamaları çözmek yerine Çavuş’un kendi başına halledebileceği işlere karışıp bizi burada oyalıyorsun?”

“Şu an aklıma hiçbir şey gelmiyor,” dedi Vance, dalgın gözlerle boşluğa bakarken. “Aslında şu an tek istediğim şey Stamm’ın tropik balık koleksiyonunu görmek.”

Markham öfkeyle soludu. “Balıklar yarını bekleyecek ne yazık ki. Bu arada Çavuş da rutin işleri yoluna koyar.”

BÖLÜM 14

BEKLENMEYEN GELİŞME

(12 Ağustos Pazar, 17.30)

Markham ve Vance'la birlikte Stamm Malikânesi'nden çıkıp Vance'ın apartmanına geldiğimizde saat neredeyse 17.30'u bulmuştu. Tüm ev halkına, konuklara bir sonraki güne kadar evden dışarı çıkmamaları söylenmişti. Stamm bizimle işbirliği yapmak konusunda hiçbir zorluk çıkarmamıştı. Greeff itiraz etmiş, hatta bizi avukat çağırmakla tehdit etmişti ama sonunda yirmi dört saat daha -en azından Montegue'nun cesedinin otopsisi bitene kadar-kalmaya razı olmuştu. Diğer misafirler Markham'ın önerisini itirazsız kabul etmişlerdi. Evin tüm girişlerine polis memurları konmuştu, evdeki hizmetliler herhangi bir ipucu yakalama olasılığına karşı yeniden sorgulanmışlardı. Heath soruşturma sonlanana kadar Stamm Malikânesi'nde kalmaya karar vermişti, olayın idaresi ona verilmişti. Diğer Cinayet Büro çalışanları da konuya dâhil olmuşlardı. Montegue'nun çevresi, tanıdıkları araştırılmaya başlanmış, Ellen Bruett ile ilgili bir araştırma başlatılmış; ayrıca East Road'daki araba sesiyle ilgili bir ipucu yakalamak umuduyla Inwood sakinleriyle de görüşmeler yapılmıştı. Kısacası alışıldık tüm polis prosedürleri Çavuş Heath'in gözetiminde yerine getirilmişti.

"Bu olayı çözebilmenin daha başka bir yolu olduğunu düşünmüyorum," dedi Markham, Vance'ın terasındaki hasır koltuklara yerleşirken, umutsuzca.

Vance da sıkıntılı, durgun görünüyordu. "Sanırım haklı olabilirsin. Ama bu vakanın bileşenleri son derece sıradışı... Bütün cevap Stamm Malikânesi'nde bir yerlerde olmalı. Orası tuhaf bir yer, Markham. Sonsuz ihtimallerle dolu bir yer. Unutulmuş gelenekler, eski kocakarı masalları, ölmüş ve çoktan gömülmüş bir dönemi anımsatan atmosferi, bu atmosferdeki cinnet havasının çağrıştırdıkları, tarihçesi, demonolojisiyle... Öyle tuhaf bir yer ki oranın sıradan ziyaretçileri bile kendilerini bu atmosfere kolaylıkla kaptırabiliyorlar. Sen de şu son iki günde gördün ya, kiminle konuştuysak evin bu tuhaf havasından zehirlenmiş gibiydi."

Markham bir an Vance'a dikkatle bakarak, "kafanda oluşan belirgin bir düşünce mi var?" diye sordu. Vance ayağa kalkıp Currie'yi çağırmak için zili çaldı. "Bilirsin ben olayları psikolojik koşullarından ayrı bir zeminde değerlendirmem. Böyle bir değerlendirme şu fantastik ejderhâ motifini ele almadan yapılamaz."

"Ah Vance! Tanrı aşkına!"

"Oh! Ben oldukça ciddiyim. Eğer bunu göz ardı edersek kesinlikle ilerleyemeyiz." Bakışlarını bize doğru çevirerek, "pek çok farklı ejderhâ türü var, biliyorsunuz değil mi?" Currie kapıda belirdi, Vance ona Moraine Cooler[16] getirmesini söyledi.

"Ejderhâ," diye devam etti Vance, "insanoğlunun imgeleminde her zaman çok güçlü bir yer tutmuştur. Ejderi farklı farklı şekillerde de olsa neredeyse tüm inanışlarda, kültürlerde görürüz. Ejderhâ neredeyse mitoloji kadar derinlere gider Markham. İnsanın tarih öncesi dönemlerinden kalma bir mirasın parçasıdır, bu miras insanoğlunun korkularıyla, sembolleriyle, hayal gücüne yüklediği motiflerle süslüdür. Ejderhâ olmaksızın insanlık tarihi kesinlikle bugün yazılı olduğu gibi olmazdı. Hiçbirimiz ejderhâ mitolojisinden kaçamayız çünkü o bizim primitif doğamızın bir parçası olmuştur bile. Bu nedenle sana bu vakada ilk dikkate almamız gereken şeylerin bu ejder motifiyle ilgili olduğunu söylüyordum..." Vance, sandalyesinde hafifçe kıpırdanarak Manhattan'ın ufuk çizgisine doğru gözlerini çevirdi: "Ejderhâ kavramının ilk kez nasıl ortaya çıktığını kimse bilmiyor; muhtemelen batıl inançların atalarından biri olarak varolmuş. Hristiyanların bizim bildiğimiz haliyle şeytanı, eski geleneklerden uyarlanmış bir ejderhâ figüründen başka bir şey değil. Tabiî bu doğaüstü varlığın kökeninin neye dayalı olduğuna dair pek çok spekülasyon yürütülmüş, 'Demonology and Devil-Lore' isimli kitabında Moncure Conway, bu yaratıkların insan hafızasında tarih öncesi dev sürüngenlerin anılarının aktarılmasıyla kaldığını söyler. Oysa diğer araştırmacılar, örneğin Sir James George Scott, bu konuyu insanlık hafızasının yılanlarla ilgili anılarına dayandırarak ele alır. Kökeni ne olursa olsun, en eski, en çok dallanıp budaklanmış batıl inançlardan biridir. İnsanoğlunun aklında ejder figürü şimdiye kadar pek çok farklı forma girmiştir. Örneğin Hindistan Vrtrası'nın ve Yunan Hydrası'nın karışımıyla ortaya Burmese ejderi ya da Avrupa Çingeneleri'nin söylemiyle 'drakos' çıkmıştır. Bunların hiçbiri Kral

Thai-to'nun kraliyet gemisi üzerine resmedilen dev büyüklükteki kaplumbağayla karşılaştırılamaz bile."

Vance, Currie'nin az önce sunduğu içkisinden bir yudum aldı: "Her kıtanın, her kültürün Markham, kendi ejderhâ sembolüyle inancı vardır. Eski Mısır'da bile ejder figürü, Seth ile Horus'a karşı dövüşen su-canavarı olarak resmedilmiştir. Ani papirüslerinde -ya da Ölüm Kitabı- her yeri ağzından çıkan ateşle yerle bir eden Apop'dan bahsedilir. Hâlbuki ejderhâ, mitolojide her zaman kötü bir canavar olarak yer bulmamıştır. İsa'dan önce 3000'li yıllarda Fu Hsi'yi Eight Diagrams'a getiren ejder-at sayesinde bugünkü Çin İmparatorluğu, ejderhâları zenginlik simgesi olarak görür. Aslında Çin mitolojisi hem iyi hem de kötü misyonlu ejderlerle doludur. Ch'ü Yüan'ın şerefine düzenlenen Beşinci Ay festivalinin bir diğer adı Ejder Festivali'dir. Fei Ch'ang-fang'ın büyüsünün onu bir ejderhâya dönüştürdüğüne, ona karanlığın sırlarını verdiğine inanılır. Budist mitolojisinde ejderhâlarla balıklar arasında çok sıkı bir bağ vardır; hatta ejder kralın bizzat kendisinin suya daldığında balığa dönüşebildiğine inanılır..."

Markham dikkatli gözlerle ona bakıyordu. "Yani anlatmaya çalıştığın..." diye başladıysa da Vance sözünü tamamlamasına izin vermedi. "Ah! Hayır!" dedi. "Stamm'ın tropik balık koleksiyonunu falan ima etmeye çalışmıyorum. Beni büyüleyen ejderhânın kendisi... Tüm Hindu-Çin kültürlerinde yılanı -balık değil- ejderhâ motifinin kökeni olarak buluruz. Büyük olasılıkla bu algı Japonya ya da Çin merkezlidir, çünkü bir zamanlar buralarda su yılanına tanrı olarak tapınılırmış. Hindu-Çin mitolojisinde de Chutia Nagpur efsanesinin yaygınlaşmasından sonra çok sayıda ejderhâ mitolojisiyle karşılaşılır. Mesela uzun serpantinleriyle bir tapınağı boydan boya sarabilecek büyüklükte olduğu anlatılan Naga Min; Hint Garuda'sı biçiminde gözüken Burmese ejderhâsı Galon ile Bilu; bu ejder asla suyun sığ bölümlerinde yaşamaz, insan etiyle beslenirmiş. Ayrıca, Hkun Ai'yi ile Ejder Kral'ın kızı olan Naga Prenses'i hikâyesini hatırlarsınız sanırım: Hkun Ai, prensesi gizlice gözetler, ona ulaşabilmek için dev, ürkütücü yaratıklarla dolu gölü geçmenin bir yolunu arar... 'Han Dynasty', Doğu'nun Ruhu olarak bilinen Thang-long yani Mavi Ejder'in efsanesi Karenler'le Satan sembolizminin merkezine kadar uzanır. Tongkingese mitolojisi de ejderhâlarla doludur; bu mitolojik efsanelere göre ejderlerin gizli saklanma yerleri hâlâ duruyordur. Budist - Taoist hikâyelerinde de yoğun bir ejder

efsanesi vardır. Hatta Linh-İanh'ın muhteşem tapınağının bile bir ejder kafasına benzetilerek yapıldığı iddia edilir. Hanoi şehrinin koruyucusu bir ejderhâdır. Ly Dynasty şehrinin kralının başkentine verdiği isim 'Than-Long' -Ejder Şehir- anlamına gelir. Görüyorsun ya, ejderhâlar koruyucu bir güç olarak eski halk kültürlerinde yerlerini almışlar. Rajputana'daki Pokhar'da gizli bir göl varmış, efsanelerin anlattığına göre bu gölde Burmese Tapınağı'nı koruyan bir ejderhâ yaşarmış... Ejderhâ motifi Siam efsanelerine de nüfuz etmiş; bunun kökeni muhtemelen Brahmanizm'le yılana tapınmaya dayanıyordur. Siyam ejderhâları mağaralarda, suyun altında yaşarlarmış..."

Vance gözlerini düşünceli bir şekilde gökyüzüne çevirdi. "Su motifinin bu eski inançlarda ne kadar çok yer tuttuğuna dikkat edin," diye devam etti: "Herhalde bu hikâyelerin en dikkat çekicilerinden biri -bu defaki Japonya'dan- Kobo Daishi'ye ait olandır. Bu adam dokuzuncu yüzyılda Budizm'in kurucuları arasında yer alıyor. Kozuke bölgesindeki akıntının sularına bir ejder ideogramı çiziyor. İdeogramı çizmeyi bitirdiğinde çizim gerçek bir ejderhâya dönüşüp kanatlanarak sudan yükseliyor. İnanışa göre daima o suyun çevresinde yaşıyor. Kuşkusuz bu dağ akıntılarının yoğun buharlaşmasına dayandırılmış bir efsane. Bir benzeri de Leo-Ioi'nin kılıcının bedeni mücevherlerle kaplı bir ejderhâya dönüşmesi; bugün Great Sword diye bilinen gölde yaşadığının düşünüldüğü efsane. Bir de Japonya'da Izuma diye bilinen bir ejderhâ var, inanışa göre bu ejderhâya her yıl bir bakire kurban edilmesi gerekiyor; yoksa sudan çıkıp çevreye zarar verebilir diye düşünülüyor... Tıpkı Çin mitolojisi gibi Japon mitolojisi de Ejder krallarla dolu. Shinto yıllıklarında bununla ilgili pek çok hikâyeye rastlayabiliriz. Bunların en dikkat çekenlerinden biri Japonya'ya bir gemi mücevher yollayan Çin imparatoru ile Ejder krallar arasında geçer. Gemi denizdeyken fırtına sırasında çok değerli, kristal bir Buda heykelciği kaybolur, Sanuki kıyılarındaki sularda yaşayan ejder kral tarafından çalındığı düşünülür. Kristal heykel ejder kralın sarayından yoksul bir balıkçı kadın tarafından suya dalınarak çıkarılır. Kadın ödül olarak, tek çocuğunu zengin Fujiwara ailesi tarafından yetiştirilmesi için onlara verir. Yeniden su motifiyle karşı karşıyayız Markham... Toda'nın Lake Biwa hikâyesinde dev ejderhâyı zehirli oklarla nasıl avladığını hatırlıyor musun?"

"Hayır, hatırlamıyorum," diye gürledi Markham. "Ayrıca, tüm bunların konuyla ne ilgisi olduğunu da anlamıyorum!"

“Ejderhâ mitolojisi dostum, oldukça ilgi çekici bir konu. İran mitolojisi de ejderhâlarla doludur, üstelik bunların çok büyük bir kısmı suyla bağlantılıdır. Aslında dünyanın suyla kaplı bölümlerinin bulutların arasında gizlenmiş bir ejderhânın eseri olduğu iddia edilir. Indra, elinde yıldırımdan kırbacıyla kuraklık ejderini esir almış. Aptya’nın oğlu Trita ise üç başlı Visvarupa ejderini tutsak etmiş. Ayrıca Keresaspa’nın ejder Srvra ile Zarahustra arasındaki dövüşe müdahale ettiği anlatılır. Başka bir İran hikâyesi Ahura Mazda ile serpentleri omuzlarından sarkan Azhi canavarıyla ilgilidir. Bir İran el yazmazı olan Metropolitan Sanat Müzesi’ndeki Shahnamah’da Gushtasp’ın bir ejderle dövüşünü gösteren çok canlı bir resim vardır.”

“Umuyorum ki,” diye derin bir nefes aldı Markham, “bana Metropolitan Müzesi’ne gidip o resmi incele demeyeceksin.”

Vance, Markham’ın alayını görmezden gelerek tiradına devam etti: “Ermeni mitolojisinde ise Median Kralı Azdahak’ın -ki anlamı ejderhâ demektir- Ermenistan’ın kime kalacağının belirlenmesi için Tigranes ile dövüştüğünü görürüz. Ejderhâların annesi olarak bilinen Anush, bildiğimiz kadarıyla Azdahak’ın ilk kraliçesidir. Bu birleşme bizi ejderhâ çocukları anlatan şarkıların kökenine götürebilir... En popüler Ermeni tanrılarından biri olan Vahang, gelmiş geçmiş en büyük ‘ölüm-ejderi’ olarak bilinir, sonraları Herakles’in anlattıklarına konu olmuştur. Ayrıca Makedonyalıların da, Hintlilerin Vrtra’sıyla Ermenilerin Vishapları’yla akraba sayılan bir ejderleri vardı. Fakat tüm Ermeni mitoloji efsanelerinde ejderhâlar kuraklık, fırtına, hortum, şimşek, gök gürültüsü, sağanak yağış gibi doğa olaylarıyla bağdaştırılmıştır... Ejderhâlarla su arasındaki bağlantı Mayalar döneminde de vardı. Törenlerde kullanılan, yekpare taştan yapılmış Quirigua ya da bilinen ismiyle Büyük Kaplumbağa ya da ejderhâ, Maya inancında oldukça büyük bir yere sahiptir.” Vance içkisinden bir yudum alarak Markham’a baktı. “Korkarım seni çok sıktım?”

Markham dudaklarını sımsıkı kapatarak yanıt vermedi. Vance, sandalyesinde daha rahat bir pozisyona geçerek, “Semitik mitolojisinde,” diye devam etti, “ejderhâ oldukça büyük, şeytani bir rol oynar. Babilonların yaratılış efsanesinde ejderhâların Bel ile Imhullu rüzgârları tarafından serbest bırakılarak Tiamat’ın karnından çıktıklarını okuruz. Bu on bir ejderhâ daha sonraki dinler tarafından tanrı olarak kabul edilir, daha da

sonra astrologlar bu ejderleri çeşitli takımyıldızları olarak isimlendirirler. Assyrian balık-adamı bu Chaos ejderlerinden biridir, günümüzde Aquarius takımyıldızı olarak bilinir. Ninurta yaratılış efsanesinde, Anu ile Enlil tarafından yönetilerek *Ushumgal*'ı yenmek için kullanılır, diğer adıyla Great Sea Serpent'i..."

Vance bir süre sessizce sigarasını tüttürdü... "Yunanlarla Romalıların da ejderhâları vardı. Bellerophon'un tutsağı olan ateş-nefesli Chimera, ejderhâ-keçi-aslan karışımı bir canlıydı. Hesperides'in Altın Elmaları üç başlı ölümsüz bir ejder tarafından korunuyordu. Tabiî ki, bir de dişlerini yeryüzüne geçiren, ortalığı yakıp yıkan Cadmus vardı... Keltik mitolojisindeki ejderhâlarla peist ya da beist -muhtemelen Latincesi bestia-ismiyle karşılaşırız; göllerde yaşar, sürüngene benzerlerdi. Azizler bu ejderhâların çoğunu yok etmişlerdi. Eğer bir ejder mayıs akşamı çığlık atarsa o bölge, Lludd onu canlı canlı gömene kadar yasak bölge ilan edilirdi. Lucan'ın yazdıklarına göre, meşe ağaçlarının olduğu bir korulukta ejderhâlar vardı. Bu ejderlerden biri olan Merlin, gölgeli kayalıkların altında uyur, yeryüzüne çıktığındaysa diğeriyle kavgaya tutuşurdu. Ayrıca Cliach'ın çaldığı arpın sesiyle yer altına çekilen bir ejderhâ da vardı..."

"Oysa bizim arpımız yok!" diyerek sonunda çıkıştı Markham. Vance, üzgünce onaylayarak başını salladı. "Sevgili Markham! Korkarım sende eski halk kültürlerini sevecek bir ruh yok. Ama madem bu vakada bir şekilde elimizde bir ejderhâ var, ejderhâ söylenceleri de aklımızın bir köşesinde olmalı. Ejderhâ kavramı yaklaşık 5000 yıllık; kullanıldığı her kültüre göre yeni bir şekil kazanmış. Beş tırnaklı pençesiyle Manchus; iyilikseverlikle gücün sembolüydü ancak üçlü pençesi olan ejderhâ insanoğlunun düşmanıydı, ölümle yıkımın sembolü olmuştu."

"Hadiii, hadi!" dedi Markham, açıkgöz bir tavırla. "Beni bulduğumuz izlerdeki üç tırnaklı pençeyle mi baştan çıkarmaya çalışıyorsun?"

"Pek sayılmaz. Ben sadece bu vakayı çözerken belki işimize yarayacak, belki de yaramayacak birkaç tarihi detayla seni sıkıyorum. Ayrıca ejderhâ motifi karşımıza farklı farklı şekillerle çıkıyor: Bazıları tüylü bir kafayla, bazıları pullu bir bedenle, bazıları boynuzlu; pençeli olanların tümü bizim havuzda bulduğumuz izlerin benzerlerini bırakabilir." Vance, yerinde hafifçe kıpırdanarak devam etti: "Mitolojide pek çok kanatlı ejderhâ türünden de bahsedilir, Markham. Terk edilmiş havuzlarda ya da göllerde

suyun altında yaşadıklarının düşünülmesine rağmen, yine de uçabilirler, kurbanlarını çok uzak mesafelere taşıyabilirler. Örneğin, Triptolemus'un iki tekerlekli arabalarını gökyüzünün bir ucundan diğer ucuna taşıyabilen kanatlı ejderleri vardı. Madea, hatırlayacağın gibi, çocuklarını öldürdükten sonra Atina'ya kendisine Helios tarafından yollanmış kanatlı ejderhâların çektiği iki tekerlekli bir arabayla uçtu."

Markham ayağa kalktı, bir dakika kadar önümüzde ileri geri tur attı. "Tüm bu ejderhâ edebiyatının Montegue'nun ölümüyle nasıl bir ilgisi var?" diye sordu sonunda.

"Aslında, emin ol kesin bir fikrim yok," diyerek iç çekti Vance. "Algonkian Kızılderilileri'nin efsaneleri klasik ejderhâ mitolojisiyle hemen hemen aynı. Inwood'daki havuza Ejder Havuzu ismini veren, orayla ilgili tüm bu efsanelerin yayılmasını sağlayan da bu Kızılderililer. Algonkian mitolojisinin en önemli karakteri Great Hare, diğer ismiyle Manabozho; devlerle, yamyamlarla, cadılarla cesurca savaşmış. En büyük zaferini Great Fish ya da Snake olarak bilinen canavarı yenip onu insana tapmaya mahkûm ederek kazanmış. Bu canavar bir su-ejderiydi, Amangemokdom. O derinliklerin gücüne hükmetti, en meşhur zamanlarında ise balık adamlara saldırıp eline geçirdiklerini yedi... Ne kadar ilginç bir benzerlik var, farkında mısın? Markham, bu vakada biz sadece soğukkanlı bir tarzda işlenmiş bir cinayetle karşı karşıya değiliz, karşımızda şeytani bir efsane de var; bunların ne birini ne de diğerini görmezden gelebiliriz."

Markham, Vance'ın söylediklerinden rahatsız olmuştu. Terasın korkuluklarına doğru ilerleyip bir müddet dışarıyı seyretti. Sonra Vance'a doğru yürüyüp ona bakarak, "pekâlâ," dedi umutsuz bir yüz ifadesiyle. "Anlattıklarının doğru olduğunu farz edelim, nasıl bir yol izlememizi öneriyorsun?"

"Aslında şimdi," diye karamsar bir ifadeyle yanıtladı Vance, "kesin bir planım yok. Yarın sabah erkenden Stamm Malikânesi'ne yeniden gitmek niyetindeyim."

Markham sert bir ifadeyle kafasını salladı. "Ne gerekli görüyorsan onu yap. Ama yalnız gitmek zorundasın, çünkü yarın ofiste yapacak çok işim var."

Vance yalnız gitmedi. O gece Stammların evinde tuhaf, açıklanması güç bir olay oldu. Ertesi sabah dokuzu biraz geçe Markham, Vance’a telefon etti. Anlaşıldığı kadarıyla Heath, Bölge Savcısı’nın ofisini aramış, Greeff’in gizemli bir şekilde ortadan kaybolduğunu bildirmişti.

BÖLÜM 15

GECE GELEN SESLER

(13 Ağustos Pazartesi, 09.30)

Stamm Malikânesi'ne geldiğimizde saat henüz 10.00 olmamıştı. Markham, Vance'ı aradıktan hemen sonra hızla 38. Cadde'ye gelip bizi almıştı. Montegue cinayeti, Greeff'in ortadan kaybolduğu haberiyle birlikte Markham için son derece önemli hale gelmişti. Arabayla eve gelirken bize anlattığına göre, bu yeni gelişme ona göre bu davanın en somut gelişmesiydi, şu an için bundan daha önemli hiçbir işi yoktu. "Benim tüm şüphelerim öncelikli olarak Greeff üzerindeydi. O adamda uğursuz bir şeyler vardı, bana hep Montegue'nun öldürülmesiyle bir ilgisi var gibi gelmişti. Şimdi de kaçtığına göre onun üzerinden soruşturmaya kesin bir yön kazandırabiliriz." dedi.

Vance, "Ben bu kadar emin değilim," diyerek sözlerine karşı çıktı. Düşünceli bir şekilde sigarasını içiyordu. "Bence bu vaka gittikçe daha karışık bir hal alıyor. Neden Greeff evi terk ederek bütün şüpheleri kendi üzerine çekmeyi istesin ki? Elimizde onun aleyhine bir kanıt yoktu. Ayrıca şehirde polisin kendisini arayacağını da bilmesi gerekir. Bu çok büyük bir aptallık Markham, rahatsız edici derecede büyük bir aptallık. Bence Greeff kesinlikle bu kadar aptal bir adam değil."

"Korku," diye başladı Markham.

"O adam korkmuyordu," diye böldü Vance. "Eğer başka biri gitmiş olsaydı bu belki mantıklı olabilirdi... Yine de bu durum, çok kafa karıştırıcı."

"Gerçek şu ki adam gitmiş," diyerek tersledi Markham. "Her neyse, eve varınca daha çok şey öğreneceğiz."

"Ah! Evet." Vance, sessizliğe gömüldü.

Eve vardığımızda Heath bizi keyifsiz bir şekilde girişte karşıladı. "Aman ne güzel, değil mi?" diye yakındı. "Gözlerimi üzerinden ayırmadığım tek adam evden tüyüverdi."

“Vah, vah!” diye iç çekti Vance. “Ama lütfen kendini topla da bize hikâyeyi anlat Çavuş.” Heath önde biz arkada misafir odasına gittik, Heath şöminenin önündeki yerine yerleşip anlatmaya başladı. “Önce, en iyisi,” dedi, Markham’a bakarak: “Dün öğleden sonradan başlayarak raporumu vereyim. Elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışarak şu Bruett denilen kadından bir iz bulmaya çalıştık fakat hiçbir şey elde edemedik. Ayrıca son dört gündür Güney Amerika’ya giden hiçbir gemi kalkmamış. Galiba Stamm’a anlattığı hikâye baştan aşağı uydurmaydı. Tüm otelleri kontrol ettik, yine bir sonuç alamadık. Daha da komiği, kadının ismi son iki haftadır Avrupa’dan ülkeye giriş yapanlar içinde de yok. Sanırım yapılacak başka bir şey yok. O kadınla ilgili bir sürü tuhaflık var, adamlarım onu bulunca bize büyük bir açıklama yapması gerekecek.”

Vance anlayışlı bir ifadeyle gülümsedi. “Hevesini kaçırmak istemem ama Çavuş, bence o genç hanımı hiçbir zaman bulamayacaksınız. O kadın bir kurgu.”

“Ne demek istiyorsun?” diye parladı Markham. “Notta belirtilen East Road’daki otomobil...”

“Sence de gerçekten,” dedi yumuşak bir sesle Vance, “bu kadının var olmama ihtimali yok mu? Ciddiyim Çavuş, yerinde olsam o kadını bulmak için kendimi yıpratmazdım.”

“O kadını arıyorum, aramaya da devam edeceğim,” dedi Çavuş, sinirli bir sesle. Sonra Markham’a dönerek: “Şimdiye kadar bildiklerimiz dışında Montegue hakkında bir şey öğrenemedik. Adamın çevresinde hep kadınlar olmuş ama yakışıklı bir aktör için bu çok normal sayılmaz mı? Her zaman parası varmış -gayet yüksek standartlarda yaşıyormuş, bol para harcıyormuş- oysa ortada görünür olarak yaptığı bir iş yok, bu kadar parayı nerden bulduğunu kimse bilmiyor.”

“Peki, Cumartesi akşamı East Road’daki araba?” diye sordu Markham.

“Hiçbir şey yok,” Heath hayal kırıklığına uğramıştı. “Inwood’da o arabayı gören ya da duyan hiç kimse bulamadık. Ayrıca o gece Payson Caddesi’nde görevli olan memur saat 09.00’dan sonra Inwood tarafına geçen hiçbir araba görmediğini söylüyor. Saat sekizde nöbeti devralmış, tepeden geçen

her arabayı görebilecek durumdaymış. Yakınlarda bir yerde akşam olmasını beklemiş olabilir."

"Ya da," dedi Vance, anlaşılmaz bir ifadeyle, "Inwood'dan hiç ayrılmamış olabilir."

Markham hızlıca Vance'a bir göz attı. "Ne demek istiyorsun?"

Vance hafif bir el işareti yaparak omuz silkti. "Ah! Ne dedim ki? Niye her söylediğimin altında başka bir şey arıyorsun? Ben sadece şu bulunamayan araçla ilgili tahminde bulunuyorum."

Markham yutkundu. "Başka bir şey var mı Çavuş?"

"Evet, bütün hizmetlileri sorgudan geçirdik, o pasta suratlı uşak da dâhil." Heath yüzünü buruşturdu. "Yeni hiçbir şey öğrenemedik. Hiçbir şey bilmiyorlar, bu yüzden onları listeden çıkardık."

"Uşak," diye konuşmaya dâhil oldu Vance, "liste dışı kalamaz Çavuş. Hiçbir şey bilmiyor olabilir ama onun gibi gözleri olan bir kişi her türlü şüpheyi üzerine çeker."

Heath, Vance'a dikkatli bir şekilde gözlerini kısarak baktı. "Sanırım bir şey ima ettiniz Bay Vance. Söylediğiniz şeyi anlamadım ama o adam yardım etmek istemezse bir şey söyleyebilecek biri değil."

"Senin bu soruşturmayı çözmek için adamı iğnelediğini ima etmek istememiştim Çavuş," diye düzeltti Vance. "Fakat balık-seven Trainor'un kafası fikirlerle dolu... Her neyse... Alex Greeff'in yok olmasıyla ilgili ne diyordun? Onun havaya karışması beni çok şaşırttı."

Heath derin bir nefes alarak hafifçe kıpırdandı: "Gecenin bir yarısı ortadan kaybolmuş. Bunu kimseye fark ettirmemiş. Gece saat 23.00'a kadar, herkesin odasına çekilmesine kadar yani, ben buradaydım. Sonra görevi Snitkin'e bırakarak evime gittim. Evin ön kapısında, doğu kapısında adamlarım vardı. Hennesey evin güney tarafına göz kulak oluyordu, bürodan başka bir memur ise Bulton yolu tarafındaydı. Bu sabah 08.30'da buraya döndüğümde, Greeff gitmişti. Eviyle ofisini araştırdık, orada da değil. Sanki gerçekten ortadan yok olmuş..."

"Peki, sana," diye sordu Vance, "onun evde olmadığını kim haber verdi?"

“Uşak. Beni kapıda karşıladı...”

“Ah! Uşak mı?” Vance bir an düşündü. Ne dersiniz, onu buraya çağırıp bir kez de bize anlatmasını isteyelim mi?”

“Bana uyar.” Heath odadan çıktı. Bir iki dakika sonra yanında Trainor’la geri döndü. Adam bir gece önce pek uyumamış gibiydi, gözlerinin altı gölgeliydi ama sanki yüzüne bir maske takmış gibi hissiz görünüyordu.

“Bay Greef’in yokluğunu fark eden ilk sen miydin Trainor?” diye sordu Vance.

“Evet, sanırım bendim efendim.” (Adam Vance’ın gözlerine doğrudan bakmıyordu.) “Bay Greeff kahvaltıya inmeyince, Bay Stamm onu çağırmak için beni yolladı...”

“Saat kaçtı?”

“Heme hemen 08.30’du, efendim.”

“O saatte uyanık olan başkaları da var mıydı?”

“Herkes kalkmıştı, efendim. Hepsi yemek odasındaydılar. Saat henüz çok erkendi -anlıyorsunuz değil mi- bence geçen gece kimse pek iyi uyuyamamıştı efendim. Bay Leland ile Bayan Stamm saat 07.00’dan önce aşağıya indiler, diğerleri de kısa bir süre sonra. Bay Greeff dışında, herkes efendim.”

“Peki, dün gece hepsi odalarına erken mi çıkmışlardı?”

“Evet, efendim, oldukça erken. Alt katın ışıklarını hemen hemen on bir gibi söndürdüm.”

“En son kim kalmıştı?”

“Bay Stamm, efendim. Yine oldukça fazla içmişti. Böyle söylediğim için beni affedin efendim. Fakat şu an kibarlık gösterecek zaman değil, değil mi efendim?”

“Haklısın Trainor,” Vance adamı dikkatle izliyordu. “Şu an en küçük bir ayrıntı bile bizim için hayati olabilir. Eminim Bay Stamm bunun için seni sadakatsizlikle suçlamayacaktır.”

Adam biraz rahatlamıştı. “Teşekkür ederim, efendim.”

“Devam edelim, Trainor,” dedi Vance. “Bize bu sabahı anlatıyordun. Saat 08.30’da Bay Stamm sana seslenip Bay Greeff’i çağırmanı istedi. Sonra?”

“Odasına gittim, efendim. -Bay Stamm’ın hemen yanındaki odada kalıyordu- Kapısını çaldım. İçeriden ses gelmedi, yeniden çaldım. Uzun süre kapıyı çaldıktan sonra ses gelmeyince endişelendim -bu aralar tuhaf şeyler oluyor, biliyorsunuz efendim-.”

“Evet, evet. Çok tuhaf şeyler, Trainor. Devam et. Sonra ne yaptın?”

“Ben, ben kapıyı açmaya çalıştım efendim.” Adamın gözleri büyümüştü ama hâlâ hiçbirimize bakmıyordu. “Kapı kilitli değildi, açtım, içeriye göz attım... Yatakta hiç yatılmamış olduğunu fark ettim. Çok heyecanlandım.”

“Şimdilik tespitlerini boşver.” Vance sabırsızlanmaya başlamıştı. “Ne yaptığını anlat.”

“Odaya girdim efendim, Bay Greeff’in orada olmadığından emin oldum. Sonra yemek odasına geri dönüp Bay Stamm’a onunla yalnız konuşmak istediğimi söyledim. Benimle birlikte hole geldiğinde, Bay Greeff’in odasında olmadığını bildirdim.”

“Bay Stamm ne dedi?”

“Hiçbir şey söylemedi, efendim. Ama yüzüne çok tuhaf bir ifade yerleşti. Merdiven sahanlığında öylece dikiliyordu. Birkaç dakika sonra beni itip hızlıca üst kata koşturdu. Ben yemek odasına dönüp servise devam ettim.”

Heath burada hikâyeye dâhil oldu. “Stamm aşağıya inerken ben ön kapıdaydım. Gerçekten de tuhaf görünüyordu. Beni gördüğünde yanıma gelip Greeff’in gittiğini söyledi. Ben biraz ortalığa bakındım, gece görevde olan memurlarla konuştum. Onlar da evden çıkan hiç kimseyi görmediklerini söylediler. Sonra da Bay Markham’a telefon ettim.”

Vance, nedense, oldukça şaşırmış görünüyordu. “Çok ilginç,” diye mırıldandı, kendine yeni bir sigara yakmakla meşgulken. Sigarasını yakınca uşağa dönüp, “Bay Greeff dün gece odasına gittiğinde saat kaçtı?” diye sordu.

“Tam olarak bilmiyorum, efendim.” Adamın çok gergin olduğu belli oluyordu. “Bay Greeff sona kalanlardan biriydi.”

“Peki, sen saat kaçta kendi işlerinle uğraşmaya başladın?”

Uşak sarsıldı, zorlukla yutkunarak cevap verdi: “23.00’ı biraz geçe efendim. Bu bey –Heath’i gösterek- evden çıkar çıkmaz kapıları kapattım, sonra da odama gittim...”

“Senin odan nerede?”

“Bu katta efendim, mutfağın bitişiğindeki oda.” Adamın sesindeki tonlama beni şaşırtmıştı. Vance sandalyesine daha da gömülerek bacak bacak üstüne attı. “Peki, Trainor,” dedi ağır ağır, “söyle bakalım, dün gece odana gittikten sonra neler duydun?”

Uşak parmaklarıyla oynamaya başlayarak hızlı hızlı nefes aldı. Cevap vermesi için bir süre beklememiz gerekti. “Ben,” sesi neredeyse mekanikti. “Birinin yan kapıdan yavaşça çıktığını duydum.”

“Havuzun bulunduğu tarafa açılan kapıdan mı?”

“Evet, efendim.”

“Başka bir şey duydun mu? Herhangi bir ayak sesi?”

Trainor kafasını salladı. “Hayır efendim, hiçbir şey.” Adamın gözleri amaçsızca odada geziniyordu. “Hiçbir şey, ta ki bir saat ya da daha sonrasına kadar...”

“Ah! Demek sonra bir şey duydun?”

“Bir sürgü sesi duydum...”

“Başka?” Vance ayağa kalkmış adama çelik gibi bakışlarını dikmişti.

Trainor parmaklarıyla daha da heyecanlı oynamaya başlayarak yerinde kıpırdandı. “Birinin yukarı çıktığını duydum, çok yavaş adımlarla.”

“Hangi odaya?”

“Ben, ben anlayamadım efendim.”

Vance bir süre daha adama aynı bakışlarla baktı, sonra sandalyesinin arkasına doğru yürüdü. “Sence kim olabilir?” diye sordu tembel bir sesle.

“Bana Bay Stamm kısa bir yürüyüş için dışarı çıkmış gibi geldi.”

Vance anlayışla gülümsedi. “Bence Trainor, eğer gerçekten Bay Stamm olduğunu düşünseydin bu kadar üzülmezdin.”

“Başka kim olabilir ki efendim?” diyerek zayıf bir sesle karşı çıktı adam.

Vance bir süre sessiz kaldı. “Hepsi bu kadar, Trainor,” dedi sonunda. “Bay Leland’a onu burada beklediğimizi söyle.”

“Peki, efendim.”

Trainor sorgusunun bitmesinden son derece rahatlamış bir halde odadan çıktı, kısa bir süre sonra Leland misafir odasına girdi. Sakince piposunu tüttürüyordu. Bizi bir önceki günden daha az mesafeli bir tavırla selamladı.

“Sizin de bildiğiniz gibi Bay Leland,” diye söze başladı Vance, “Bay Greeff bu sabahtan beri ortada yok. Sizin bununla ilgili bir fikriniz var mı?”

Leland endişeli bir tavırla sandalyesine oturdu. “Hayır. Buradan böyle kaçması için bir neden göremiyorum.”

“Ben de böyle düşünüyorum. Evdeki herhangi biriyle bu konu hakkında konuştunuz mu?”

Leland yavaşça başını salladı. “Evet, kahvaltıda ve sonrasında bunu konuştuk. Herkes şaşırmış görünüyordu.”

“Dün akşam evden gittiğini size düşündürecek herhangi bir şey duydunuz mu?”

Leland soruyu yanıtlamadan önce hafifçe duraksadı. “Evet,” dedi sonunda. “Ama aynı zamanda dışarı çıkanın Greeff olmadığını düşündüren sesler de duydum.”

“Evin yan tarafındaki kapının sürgüsünün açılmasını, yaklaşık bir saat sonra yeniden sürgülenmesini duyduğunuzu mu söylemek istiyorsunuz?”

Leland şaşırmıştı. “Evet, bunu söyleyecektim. Gece yarısından biraz sonra evin yan kapısından biri dışarı çıktı fakat bir süre sonra yeniden eve

girdi. Ben henüz uyuyamamıştım, kulaklarım oldukça keskindir...”

“Trainor da dün gece evden birinin çıktığını, yeniden girdiğini duymuş. Ama bu gece yarısı gezgininin hangi odadan olduğunu bize söyleyemedi. Belki siz bizim için bu noktayı aydınlığa kavuşturabilirsiniz?”

Leland hafiften duraksadı, kafasını salladı. “Hayır, korkarım yardımcı olamayacağım. Benim odam üçüncü kattadır, alt katımda bir sürü kişi kalıyor. Sadece şu kadarını söyleyebilirim, her kimse gürültü yapmamak için oldukça çabaladı.”

Vance sorgu boyunca Leland’dan gözlerini ayırmamıştı, bu cevapla ayağa kalktı, odada gezinmeye başladı. “Sizin kaldığınız oda,” diye sordu, “havuzun bulunduğu tarafa mı bakıyor?”

Leland piposunu ağzından çıkardı. Rahatsız olmuşçasına yerinde kıpırdandı. “Evet, Bayan Stamm’ın odasının manzarasıyla aynı.”

“Gece yarısı evin kapısı açıldıktan sonra dışarıdan gelen herhangi bir ses duydunuz mu?”

“Evet, duydum.” Leland sandalyesinde dimdik oturmuş, dikkatlice piposunu dolduruyordu. “Bazı sesler duydum, sanki iki kişi alçak bir sesle konuşuyormuş gibiydi. Sadece belli belirsiz bir mırıldanmaydı, bu nedenle kim olduklarını ya da ne konuşulduğunu anlayamadım.”

“Peki, konuşanın kadın mı yoksa erkek mi olduğunu ayırt edebildiniz mi?”

“Hayır. Bana kimsenin duymaması için özellikle fısıltıyla konuşuluyormuş gibi geldi.”

“Bu fısıltılar ne kadar sürdü?”

“Sadece birkaç saniye. Sonra sesler uzaklaştı.”

“Sanki iki kişi evden konuşarak uzaklaşıyormuş gibi miydi?”

“Evet, tam olarak.”

Vance hızlıca ilerleyerek Leland’la yüz yüze geldi. “Dün akşam başka neye kulak misafiri oldunuz, Bay Leland?”

Leland yeniden duraksadı, kendini pipo doldurma işine verdi. “Emin değilim ama,” dedi gönülsüzce, “havuzun uzak kıyısından, East Road tarafından sanki bir şeyler kazılıyormuş gibi bir ses geldi.”

“Çok ilginç,” dedi Vance, adamdan gözlerini ayırmadan. “Tam olarak nasıl bir ses duyduğunuzu olabildiğince tarif eder misiniz?”

Leland yere bakarak, bir süre dumana boğuldu. “Önce,” dedi, “çok hafif bir gıcırtı duydum, sanki bir metal parçası diğerinden ayrılıyor gibi, en azından ben öyle düşündüm. Sonra bir süre sessizlik oldu, arkasından aynı ses tekrarlandı. Bir süre sonra sanki ağır bir şey kumlu bir yüzeye sürtünüyormuş gibi çok hafif bir ses geldi. Ses gittikçe azaldı, azaldı, en sonunda duyulmaz oldu. Hemen hemen bir yarım saat kadar başka bir ses duymadım. En son olarak eve birinin yeniden girişiyle yeniden sürülen kapı sesini duydum.”

“Bu sesler sizde belirgin bir fikir uyandırdı mı?”

“Hayır, böyle bir şey söyleyemem. Hepimize evden ayrılmamamız gerektiği söylendi. Sürgü sesini duyduğumda birinin hava almak için dışarı çıktığını düşündüm. Havuzun diğer tarafından gelen seslerse oldukça belirsizdi, pek çok açıklaması olabilir. Evin doğu kapısında bir memurun görevlendirildiğini biliyordum, bu nedenle bahçeye dışarıdan birinin girmiş olabileceğini düşünmedim. Bu nedenle havuzun diğer tarafından gelen seslerin bu memurdan gelmiş olabileceğini düşündüm. Bu sabah Greeff’in gittiğini öğreninceye kadar bu seslere özel bir anlam yüklemek aklıma gelmemişti.”

“Peki, Bay Greeff’in gidişinden sonra bu seslerin ne anlama gelebileceğini bulabildiniz mi?”

“Hayır, bulamadım,” Leland bir süre düşündü. “Sesler pek tanıdık değildi, o metalik sesi duyduğum sırada belki de Greeff bahçe kapılarından birini açıyordu, diğer seste ise yavaşça yolda yürüyordu. Aslında ses eve bahçe kapısından daha yakın bir yerden geliyor gibiydi. Her durumda, bahçe kapısında bir polis vardı, Greeff’in oradan kolaylıkla çıkması mümkün değildi. Yine de gitmek isteyen biri için, bu evden gidişin pek çok farklı yolu bulunabilir.”

Vance tatmin olmuş gibi kafasını salladı, yeniden pencereye doğru ilerledi. “Peki, ” dedi umursamaz bir sesle, “dün akşam herhangi bir araba sesi duydunuz mu?”

“Hayır,” dedi, kesin bir ifadeyle Leland. “Sizi temin ederim dün akşam benim uyanık olduğum süre boyunca East Road’dan hiç araba geçmedi, yani hemen hemen sabah saat 02.00’a kadar.”

Vance pencerenin önünde odaya doğru dönerek, “Bay Greeff,” diye devam etti, “size evden kaçacağını düşündürtecek herhangi bir şey söyledi ya da yaptı mı?”

“Tam tersine,” dedi Leland. “Buradan gidemediği için biraz kızgındı, sabah için ofisinde halletmesi gereken bazı işleri varmış ama sonradan kalmasının gerekli olduğuna ikna olmuş gibiydi.”

“Dün akşam herhangi biriyle ilgili bir şey söyledi mi?”

“Hayır, hatta alışılmadık şekilde neşeliydi. Her zamankinden biraz fazla içti, yemekten sonra zamanının çoğunu Stamm’la finansal meseleleri konuşarak geçirdi.”

Vance, Leland’ın önüne doğru ilerledi. “Peki, ya diğer konuklar? Onlar yemekten sonra neler yaptılar?”

“Çoğu terasa çıktı. Bayan Stamm’la ben havuza doğru bir yürüyüş yaptık fakat hemen döndük -oraya kasvetli bir hava çökmüştü-. Eve geri döndüğümüzde Bayan McAdam’la Bayan Steele genç Tatum’la birlikte terasın basamaklarında oturuyorlar, Trainor’ın onlara hazırladığı pançı içiyorlardı.”

“Greeff ve Stamm neredeydiler?”

“Onlar hâlâ kütüphanedeydiler. Sanırım dışarıya hiç çıkmamışlardı.”

Vance düşünceli bir şekilde sigarasını çekiştirdi, sonra yeniden sandalyesine oturarak, “çok teşekkürler,” dedi. “Şimdilik bu kadar yeterli.”

Leland kalktı. “Eğer bir yardımım olduysa...” diye başladı, piposuna baktı. Cümlesini tamamlamadan odadan çıktı. Yalnız kaldığımızda

Markham şaşkın bir ifadeyle Vance'a bakarak, "nereye varmaya çalışıyorsun Vance?" diye sordu.

"Bu durumdan hiç hoşlanmadım," dedi Vance, gözleri tavanda. "Bu tarih öncesi yerde bir sürü tuhaf şey oluyor. Gece yarısı yürüyüşe çıkan kişi bana hiç de Greef'miş gibi gelmiyor..."

Bu arada dışarıdaki merdivenlerde bir koşturmaca oldu. Stamm'ın Doktor Holliday'i aradığını duyduk. Sinirli bir sesle, "ne kadar çabuk gelirseniz o kadar iyi olur," diyordu. Sonra kısa bir an durakladıktan sonra ahizenin yerine koyulduğunu duyduk.

Vance yerinden kalkıp kapıya doğru yürüdü. "Sizinle bir dakika konuşabilir miyiz, Bay Stamm?" Sesinde bir ricadan çok bir emir vardı. Stamm hızlıca holü geçerek misafir odasına geldi. Büyük bir heyecan içinde olduğu belliydi. Yüzündeki kaslar seğiriyor, gözleri hızlı hızlı oradan oraya geziniyordu. Konuşmaya başlamadan önce Vance: "Doktorla konuşmanızı duyduk. Bayan Stamm yeniden mi rahatsızlandı?"

"Aynı mesele. Sanırım bu kez benim yüzümden. Az önce yanına gittiğimde, Greeff'in kayıp olduğunu söyledim. Yine o ejderhâ halüsinasyonu başladı. Greeff kayıpmış çünkü onu da ejder götürmüş. Dün gece ejderhâyı havuzdan çıkıp Spuyten Duyvil'e inerken görmüş."

"Çok ilginç," dedi Vance, ortadaki sehpaya yaslanmış yarı kapalı gözlerle Stamm'a bakarken. "Sizin Greeff'in kayboluşuyla ilgili daha gerçekçi bir teoriniz var mı?"

"Ben bunu anlayamıyorum," diye kafası karışık bir halde cevapladı. "Dün gece Greeff'le ben, o odasına çıkıncaya kadar kütüphanede sohbet ettik. Ben arkasından son bir içki alıp hemen yatağıma gittim."

"Dün gece yarısından sonra," diye hafif bir sesle devam etti Vance. "Birisi evden dışarı çıkmış."

"Ulu tanrım! Greeff çıkıp gitmiş olmalı!"

"Ama aynı kişi yaklaşık bir saat sonra eve geri dönmüş gibi görünüyor."

Stamm şaşkın gözlerle baktı, alt dudağı titriyordu. "Siz, siz emin misiniz?" diye kekeledi.

“Hem Trainor hem de Leland evin yan kapısının açılıp kapandığını duymuşlar,” diye devam etti Vance.

“Leland mı duymuş?”

“Birkaç dakika önce bize böyle söyledi.”

Stamm’ın tavrı birdenbire değişti, kendini zorlayarak yüzüne rahat bir ifade vermeye çalışıp: “Muhtemelen biri hava almaya çıkmıştır.”

Vance onaylarcasına başını salladı. “Bu mümkün... Sizi rahatsız ettiğimiz için üzgünüz. İstediğiniz an annenizin yanına dönebilirsiniz.”

Stamm teşekkür edercesine kafa salladı. “Sizin için sakıncası yoksa Doktor Holliday birkaç dakikaya burada olacak. Eğer bana ihtiyacınız olursa üst katta olacağım,” diyerek hızlıca odadan çıktı. Adamın ayak sesleri koridorda duyulmaz olunca Vance ayağa fırladı, sigarasını ezdi. “Hadi Markham,” dedi, kapıya doğru ilerlerken.

“Şimdi nereye gidiyorsun?”

Vance kapının perdelerini açtı. Gözleri sert, soğuktu. “Buzul çukurlarına” dedi, kısaca.

BÖLÜM 16

KAN VE GARDENYA

(13 Ağustos Pazartesi, 10.15)

Markham ayağa fırladı. “Ulu tanrım! Ne demek istiyorsun?”

Vance cevap vermeden kapıya neredeyse varmış, biz ona yetişene kadar o ön tarafta bıraktığı arabasına yerleşmişti. Markham’la Heath sessizce takip ediyorlardı, bense biraz şaşalamış olmakla birlikte Vance’ın peşindeydim. Buzul çukurlarından bahsederken ki tavrı beni çok etkilemişti, belli belirsiz -aklımdan geçen bazı şüpheleri kafamdan atmaya çalışarak- Montegue’nun bulunduğu yeri yeniden görmek istediğini düşünüyordum, orada ne bulmayı umduğunu açıkçası çok merak ediyordum. East Road’a doğru ilerleyip kapıdan çıktık, Clove’a doğru devam ettik. Çukurların oraya geldiğimizde Vance frene basıp arabayı park etti. Daha önce Montegue’yu bulduğumuz çukurun duvarına tırmanmaya çalışırken biraz geriden izliyorduk. Tepeye tırmandığında hiçbir şey söylemeden durdu. Hemen arkasında Heath, onun arkasında da Markham’la ben vardık. Bir an derin bir sessizlik oldu. Hiçbirimiz dehşetten konuşabilecek durumda değildik.

Heath çukurun ağzına doğru biraz daha eğildi, yüzündeki korkuyu, öfkeyi fark edebiliyordum.

“Vay anasını!” diye mırıldanıp istavroz çıkardı. Markham, hızlıca duvardan aşağıya atladı. Gördüğümüz manzarayla bu sakin yaz sabahı arasında inanılmaz bir tezat vardı. Yine de aklımın gerisinde bir yerlerde zaten tahmin edilen bir sonuçla karşılaştığımızı hissedebiliyordum. Orada, çukurun dibinde Alex Greeff’in cesedi duruyordu. Tıpkı Montegue gibi, aşağıya fırlatıldığı cesedin tuhaf pozisyonundan belli oluyordu. Kafasının sol tarafındaki yara ile boğazındaki morluklar bizim baktığımız yerden bile fark ediliyordu. Üzerinde ceket yoktu, gömleğinin düğmeleri göğsünü ortada bırakacak şekilde açıktı. Atletinin ön kısmı tıpkı Montegue’nun mayosu gibi yırtılmıştı, göğsünün üç yerinde aynı yaralar göze çarpıyordu. Ona bakar bakmaz, Montegue ile aynı şekilde öldüğü fark ediliyordu. Bu

görüntü ejder havuzu ile ilgili tüm efsaneleri yeniden aklıma getirdi, kanımı dondurdu.

Markham dalgın bakışlarını Vance'a dikmişti. "Burada olduğunu nereden bildin?"

Vance'ın gözleri elindeki sigarasının ucundaydı. "Bilmiyordum," dedi yavaş bir sesle. "Fakat Stamm bize annesinin Greeff'in kaybolduğunu öğrendikten sonraki halini anlatınca, buraya bakmanın iyi olacağını düşündüm..."

"Yine mi şu ejderhâ?" Markham'ın sesi öfkeli çıkmıştı ama ses tonunda hafif bir korku sezer gibi oldum. "Şu çatlak kadının söylediklerini ciddiye almamız gerektiğini söylemeye çalışmıyorsun umarım?"

"Hayır, Markham," Vance aynı yumuşak sesle devam ediyordu. "O kadın çok fazla şey biliyor, tahminleri şimdiye kadar hep doğru çıktı."

"Bu sadece bir tesadüf," diyerek karşı çıktı Markham. "Hadi, hadi... Biraz mantıklı olalım."

"Greeff'i öldüren her kimse, son derece mantıklı, zeki olduğu kesin."

"Tanrı aşkına! Şimdi ne yapacağız?" Markham hem öfkelenmiş, hem de kafası karışmış görünüyordu. "Greeff'in öldürülmesi işleri daha da karmaşık bir hale getirdi! Şimdi bir yerine iki tuhaf cinayet vakamız var."

"Hayır, hayır Markham," Vance yavaşça arabaya doğru ilerliyordu. "Ben böyle olmadığını düşünüyorum. Bunların hepsi tek bir problem; artık öncekinden daha kolay bir problem. Cinayetin mantığı yavaş yavaş belirmeye başlıyor, her şey yerine oturuyor. Olayı çözmek için elimizdeki en belirgin ipucu: Ejderhâ!"

"Saçma sapan konuşma!" Markham, Vance'ı hafif bir sesle tersledi.

"Bu saçma değil dostum." Vance arabaya bindi. "Havuzun dibindeki izler, Montegue'nun göğsündeki pençe izleri, şimdi de Greeff... Ayrıca tüm bunların arkasında yaşlı Bayan Stamm'ın oldukça ilgi çekici kehanetleri... Tüm bunlar bize ejder teorisini kesinlikle es geçemeyeceğimizi söylüyor. Dostum, bu oldukça ilgi çekici bir vaka."

Vance arabayı çalıştırırken Markham sessizliğe gömülmüştü. Sonra sesinde belirgin bir alayla: “Herhalde bu vakayı çözebilmek için bir ejderhâ kesip biçmemiz gerekiyor.”

“Bu tamamen kafandaki ejderhânın nasıl bir şey olduğuyla ilgili,” dedi Vance, arabayı East Road’dan Stamm Malikânesi’nin yoluna sokarken.

Eve vardığımızda Heath hızlıca telefona koşup Doktor Doremus’u arayarak ikinci cesedi bulduğumuzu haber verdi. Telefonun ahizesini yerine koyarken Markham’a bakarak ümitsiz bir ifadeyle nefesini koyverdi. “Bu işle nasıl baş edeceğiz hiç bilmiyorum Şef.” Yüzündeki umutsuzluk sesine de yansımıştı.

Markham kısa bir an ona bakarak onaylarcasına kafasını salladı: “Ne hissettiğini anlıyorum Çavuş.” Bir puro çıkarıp ucunu dikkatle keserek yaktı. “Her zamanki yöntemlerimiz bu kez işe yaramayacakmış gibi görünüyor.” Onun da kafasının karışık olduğu belliydi.

Vance üst katın merdivenlerine bakarak holün ortasında duruyordu. “Hayır,” diye mırıldandı bize doğru bakmadan. “Alışıldık metotlar bu vakada işe yaramaz. Her iki cinayetin çözümü de bizim düşündüğümüzden çok daha derinlere uzanıyor. Katilin ya da katillerin birden fazla hesapla hareket ettiği, konunun kesinlikle bu evin sakinleriyle, etkileriyle tuhaf bir şekilde bağlantılı olduğu su götürmez...” Konuşmasını tamamlar tamamlamaz kafasını tekrar merdivenlere doğru çevirdi. Bu sırada Stamm’la Leland ikinci katın merdivenlerinde gözüktüler. Vance hemen onlara seslendi: “Beyler, lütfen misafir odasına iner misiniz? Size verecek yeni haberlerimiz var.”

Oturma odası azıcık da olsa serindi, güneş evin henüz bu tarafına ulaşmamıştı. Vance batıya bakan pencereye gidip oradan bir süre dışarıyı seyretti. Sonra kapının girişinde dikilen Stamm’la Leland’a dönerek: “Greeff’i bulduk. Ölmüş, Montegue’nun cesedini bulduğumuz çukura onun da cesedi atılmış.”

Stamm’ın rengi attı, nefesi kesildi. Oysa Leland’ın ifadesinde hiçbir değişiklik yoktu... Piposunu ağzından çıkararak: “Öldürülmüş, değil mi?”

Vance cevap vermeden kafasını salladı. “Oldukça karışık bir vaka. Montegue’nun yaralarının aynısı onda da var. Açıkçası aynı teknik ikinci

kez başarıyla uygulanmış gibi görünüyor.”

Stamm bulunduğu yerde hafiften sallandı, sanki bayılacak gibiydi. “Ulu tanrım!” diye mırıldandı derin bir nefes alırken. Leland hemen kolundan tutup bir sandalyeye oturttu. “Otur Rudolf,” dedi, kibarca. “Greeff’in kaybolduğunu öğrendiğimizden beri sen de ben de az çok böyle bir sonuç bekliyorduk.”

Stamm çöker gibi sandalyeye oturmuş, görmeyen gözlerle etrafına bakıyordu. Leland, Vance’a dönerek: “Bütün sabah çok endişeliydim. Greeff’in kendiliğinden çekip gitmediğinden şüpheleniyordum... Bir şey öğrenebildiniz mi peki?”

Vance kafasını salladı. “Hayır, hiçbir şey bulamadık. Sanırım Greeff’in odasına bir göz atmamız gerekiyor. Hangisinin onun odası olduğunu biliyor musunuz?”

“Evet,” diye yanıtladı Leland. “Size memnuniyetle gösteririm.”

Tam odadan dışarı çıkmak üzereydik ki Stamm’ın telaşlı sesi bizi durdurdu. “Bir dakika, bir dakika!” Sandalyesinden telaşla fırlamıştı. “Size söylemem gereken bir şey var! Bunu daha önce söylemeliydim ama tanrı yardımcım olsun, korkmuştum!”

Vance soru dolu bakışlarını adama dikmişti. “Neymiş o?” diye sordu, sert bir sesle.

“Dün geceyle ilgili,” Stamm yeniden sandalyeye oturmuştu, elleri güç almak istercesine sandalyenin kenarlarını kavramıştı. “Ben odama çıktıktan kısa bir süre sonra, Greef kapımı çaldı. Ben de odaya aldım. Uykusunun henüz gelmediğini söyledi, birlikte birer kadeh daha bir şeyler içmeyi önerdi. Yaklaşık bir saat kadar sohbet ettik...”

“Ne hakkında konuştunuz?” diyerek adamın sözünü kesti Vance.

“Önemli şeyler değildi. Biraz ekonomiden bahsettik, gelecek bahara güney denizlerine yeni bir gezi yapmaktan falan söz ettik... Sonra Greeff saatine bakıp ‘gece yarısı olmuş, yatağa girmeden kısa bir yürüyüş yapsam iyi olur.’ diyerek odadan çıktı, merdivenlerden inen ayak seslerini duydum, sonra da ön kapının açılan sürgüsünün sesini... Biliyorsunuz ya, odam

hemen bu merdivenlerin üstünde. O çıkınca ben de çok yorgun olduğum için hemen yatağa girdim. İşte, hepsi bu."

"Peki, bunu bize daha önce söylemekten niye korktunuz?" diye sordu Vance, soğuk bir sesle.

"Bunun nedenini tam olarak ben de bilmiyorum." Stamm biraz da olsa rahatlamış, sandalyesinin arkasına yaslanmıştı. "Dün gece bunlar olup biterken aklıma kötü bir şey gelmedi. Greeff bu sabah ortalıktan kaybolunca, dün akşam onu en son gören kişinin ben olduğumu fark ettim. Yine de bunu söylemek için bir sebep yok diye düşündüm, fakat siz az önce onu ne halde bulduğunuzu söyleyince, ben... Bilmeniz gerektiğini düşündüm..."

"Sizi anlıyoruz," dedi Vance, hafifçe yumuşamış bir sesle. "Bu koşullar altında böyle hissetmeniz son derece normal."

Stamm kafasını sallayarak müteşekkir gözlerle ona baktı. "Lütfen Trainor'a bana biraz viski getirmesini söyler misiniz?" diye sordu hafif bir sesle.

"Tabiî." Vance arkasını dönerek odadan çıktı.

Uşağı Stamm'a gönderdikten sonra üst kata çıktık. Greeff'in odası koridorda, Stamm'ınkinden sonra ikinci odaydı. Kapı kilitli değildi, hep birlikte içeri girdik. Trainor'ın söylediği gibi yatak hiç bozulmamıştı, pencereler kapalıydı. Oda Montegue'nun odasının bir benzeriydi ama eşyaları diğer odaya göre biraz daha lüks sayılırdı. Birkaç tuvalet malzemesi aynalı komidinin üzerinde duruyordu, bir pijamayla sabahlık yatağın ayakucuna katlanarak konmuştu. Pencerenin yanındaki sandalyenin üzerinde Greeff'in hafifçe kırışmış takım elbisesi duruyordu. Masanın yakınlarında, yerde, Gladstone bir valiz vardı.

Greeff'in eşyalarını araştırmak kısa sürdü. Vance önce gardroba bir göz attı, spor bir takım elbiseyle kahverengi bir takım daha vardı, ikisinin de ceplerinden işe yarar bir şey çıkmadı. Yemek için kullandığı takım elbiseyi araştırmak da bize pek yardımcı olmadı. Abanozdan yapılmış bir sigara ağızlığı, siyah bir sigara tabakası, iki adet büyük mendil. Banyoda ya da tuvalet eşyalarının arasında da alışılmışın dışında bir şeyle karşılaşmadık: Tıraş malzemeleri, diş fırçası, macun, tıraş sonrası kullanım için biraz da

pudra. Valizin içinde de dikkate değer bir şey yoktu. Vance bu arama-tarama çalışması sırasında hiçbir şey söylememişti ancak bu işi yaparken ki hevesliliği bir şeyler bulma ümidinde olduğunu bana düşündürtmüştü.

Markham da Vance için aynı şeyi hissetmiş olmalı ki: “Hadi Vance, bu odada ne bulmayı umduğunu bize de söylesene?”

Vance duraksayarak bize doğru döndü. “Ben de çok emin değilim... Ama bir şeyler bulabileceğimizi düşünüyordum. Ne olduğunu sakın sorma, işe yarayacak bir şeyler çıkar diye umuyordum...” Tuhaf bir şekilde gülümseyip odadan çıktı, biz de onu takip ettik. Merdivenlere ulaştığımızda Doktor Holliday’in yukarı çıkmakta olduğunu fark ettik. Birbirimizi selamladık. Tam aşağıya doğru inmek üzereyken, Vance ani bir fikirle durdu. “Acaba, doktor,” diye sordu. “Benim de sizinle gelmemin bir sakıncası var mı? Bayan Stamm’a sormam gereken son derece önemli bir konu var da, emin olun ona fazla rahatsızlık vermeyeceğim.”

“Buyurun,” dedi doktor, ifadesini hiç değiştirmeyerek üçüncü katın merdivenlerini tırmanmaya başladı.

Bayan Schwarz bize kapıyı açtığında Bayan Stamm sırtı odaya dönük pencereden dışarısını izliyordu. Odaya girince gözlerini yavaşça bize doğru çevirdi. Gözlerinde neşeli sayılabilecek bir ifade vardı, fakat dudakları gülümsemekten son derece uzak, sımsıkı kapalıydı. Vance doğrudan kadına doğru ilerleyerek ona birkaç adım kalıncaya kadar devam etti. Yüzü son derece ciddi, ifadesi kararlıydı. “Bayan Stamm,” dedi sert bir sesle, “bu evde korkunç şeyler oluyor. Olmaya da devam edecek, eğer bize yardım etmezseniz. Gerçekleşeceğini düşündüğüm bu kötü şeyler, sizi de mutlu etmeyecek. Tüm sorumluluk Stammlar’ın düşmanı olmayanların üstüne kalacak, ailenizin koruyucusu olarak gördüğünüz ejderhânın bu olanlardan sorumlu tutulması mümkün değil.”

Kadının gözlerine korku dolu bir bakış yerleşmişti. “Size nasıl yardım edebilirim ki ben?” Sesi neredeyse monotondu, sanki kelimeler dudaklarından iradesinin dışında dökülmüş gibiydi.

“Bize söylemelisiniz,” Vance aynı ciddi ses tonuyla devam ediyordu, “aile mezarlığının anahtarını nereye sakladığınızı bilmemiz gerekiyor.”

Kadının gözleri sanki Vance'ın söylediklerine fiziksel bir tepki gösteriyormuşçasına hafifçe kapandı, uzun, derin bir nefes aldı. Belki bunu sadece ben uydurmuş olabilirim ama sanki Vance'ın söyledikleri bana kadını rahatlatmış gibi geldi. Sonra kadının gözbebekleri yeniden büyüdü, üzerine ani bir soğukkanlılık gelmiş gibiydi. "Tek istediğiniz bu mu?" diye sordu.

"Sadece bu madam, bunu öğrenmek bizim için çok çok önemli. Size söz veriyorum, kararınız asla ölülerinizin rahatsız edilmesine neden olmayacak."

Kadın bir müddet sessizce Vance'a baktı. Sonra yavaşça pencerenin önündeki geniş koltuğa oturdu. Sakin bir kararlılıkla elini üzerindeki sabahlığın sol cebine soktu, cebinden küçük bir aziz heykeli çıkardı. Bu heykelciğin üst kısmı açılıyordu, böylece küçük bir çanta gibi de kullanılıyordu. Kadın heykeli ters çevirip elinde salladı, avucuna küçük bir anahtar düştü. "Bayan Schwarz," dedi hükmeden bir sesle, "bu anahtarı al, elbise dolabındaki küçük sandığın yanına git."

Bayan Schwarz uysal bir tavırla anahtarı aldı. Sağdaki duvarda bulunan beyaz kapıdan çıkarak loş ışıkta kayboldu. "Evet, Bayan Stamm," diye seslendi kadın. "Şimdi sandığı açıp kapağını kaldır," diyerek sonraki emrini bildirdi. "Orada gördüğün keten örtüleri dikkatlice kaldır. Sağ tarafta, arkada masa örtüsüne sarılmış eski bir mücevher kutusu var. Kutuyu buraya getir."

Vance'ın sessizce pencereden havuzu izlemesiyle geçen birkaç dakikadan sonra, Bayan Schwarz elinde leylak rengi bir kadifeyle kaplanmış güzel bir kutuyu taşıyarak içeri girdi. Kutunun kapağı oval bir görüntüye sahipti, üzerinde metal işlemeler vardı. "Onu bu beye ver," dedi Bayan Stamm, gözleriyle Vance'ı göstererek. "Mezarlığın anahtarı onun içinde." Vance yaklaşarak kutuyu aldı. Kutunun kapağını yavaşça açarken Markham merakla omzunun üzerinden eğilmiş kutuya bakıyordu. Kısa bir sessizlikten sonra Vance kutuyu kapattı, yeniden Bayan Schwarz'a verdi. "Yerine koyabilirsiniz," dedi, anlayamadığım bir ifadeyle. Sonra Bayan Stamm'a dönerek başıyla selamladı: "Bize yardım ettiğiniz için çok teşekkürler. Emin olun bize güveninize layık olmaya çalışacağız."

Bayan Stamm'ın yüzünde iğneleyici bir gülümseme belirdi. "Tatmin oldunuz mu?" diye sordu. Sesinde hem kinaye hem de zafer havası vardı.

"Kesinlikle."

Sonra odadan çıktık. Doktor Holliday hastasıyla kalmıştı. Yeniden koridora ulaştığımızda Bayan Schwarz kapıyı arkamızdan kapatır kapatmaz Markham, Vance'ın koluna girdi. "Buraya baksana sen!" dedi keskin bir fısıltıyla, "ne yapmaya çalışıyordun? Seni boş bir kutuyla vazgeçirdiğini sanmasına izin mi vereceksin?"

"Ama vazgeçiremedi, değil mi?" dedi Vance, hafif bir sesle. "Kadın kutunun boş olduğunu bilmiyordu. Anahtarın orada olduğunu sanıyor. Neden kutunun boş olduğunu söyleyip onu üzelim ki?"

"Bu anahtar ne işe yarayacak ki?" diye kızgın bir sesle sordu Markham.

"Benim bulmak istediğim de bu zaten." Markham'ın başka bir şey söylemesine izin vermeden Vance, tüm olup biteni sessiz bir şaşkınlık içinde izlemiş Leland'a dönerek, "Bize Tatum'un odasını gösterir misiniz lütfen?" diye sordu.

Şimdi hemen hemen ikinci kata inmiştik bile... Leland artık kendini merakına teslim edip her zaman ki serinkanlı tavrını bırakarak, "Tatum'un odası mı?" diye tekrar etti, sanki doğru duyup duymadığını kontrol etmek istercesine. Fakat hemen kendini toparladı. "Odası bu katta, koridorun diğer ucunda. Stamm'ın ve Greeff'in odalarının ortasındaki oda."

Vance, Leland'ın gösterdiği odaya doğru ilerledi. Kapı kilitli değildi, iterek içeri girdi. Biz de şaşkın, sessiz takip ediyorduk. Markham, Vance'ın bu odayı ziyaret etmek istemesini Leland'dan daha büyük bir şaşkınlıkla karşılamıştı. Vance meraklı gözlerle bakıyor, arada bir şey söylemek ister gibi dudakları kıpırdatsa da kendini tutuyordu. Vance odanın ortasına kadar ilerledikten sonra durdu, odadaki her parça eşyayı tek tek gözleriyle incelemeye başladı. Heath'in yüzü sert, aynı zamanda kararlıydı. Bir süre Vance'ın konuşmasını bekledikten sonra, "adamın eşyalarını çıkarıp aramamı ister misiniz?" diye sordu. Vance düşünceli bir ifadeyle hafifçe kafasını salladı. "Buna gerek kalacağını sanmıyorum Çavuş. Belki de yatağın altına, elbise dolabının önüne, yere bir göz atabilirsin."

Heath el fenerini çıkararak diz çöküp yatağın altına baktı. Kısa bir araştırmadan sonra suratı asılmış bir halde ayağa kalktı. “Burada bir çift terlikten başka hiçbir şey yok.” Elbise dolabının oraya gidip oraya da bir göz attıktan sonra, “sadece birkaç çift ayakkabı,” dedi. Bu arada Vance pencerenin önündeki komidine gitmiş, çekmeceleri dikkatle araştırıyordu. Sonra aynı şeyi şifonyere de yaptı. İşi bittiğinde yüzünde belirgin bir hayal kırıklığıyla dönüp bir sigara yaktı. Gözlerini odada gezdirmeye devam ederken, en son yatağın kıyısındaki küçük sehpada durdu. “Son bir şans daha,” diye mırıldandı, hızlıca sehpanın yanına giderek tek çekmeceyi açtı. “Ah! Evet!” Çekmeceye uzanıp bizim göremediğimiz bir şeyi aldı. Sonra Leland’a doğru ilerleyerek elindekini havaya kaldırdı: “Mezarlığın anahtarı bu mu Bay Leland?”

“Evet, anahtar bu,” dedi Leland, kısaca.

Markham ileri atıldı, öfkeden yüzü kızarmıştı. “Anahtarın burada olduğunu nasıl anladın?” diye sordu öfkeyle. “Bu ne anlama geliyor?”

“Burada olduğunu bilmiyordum eski dostum.” Vance abartılı bir sevimlilikle konuşuyordu. “Ne anlama geldiğini de bilmiyorum. Sanırım şimdi şu mezarlığa bir göz atmanın zamanı geldi, değil mi?” Odadan çıktığımızda Vance ciddi bir yüzle Leland’a dönerek: “Siz lütfen burada kalın. Kimseye ama hiç kimseye anahtarı bulduğumuzu söylemeyin.” Sesi çelik gibi sertti.

Leland da onun bu halinden etkilenmiş gibiydi. Fark edilir bir uysallıkla başını sallayarak onayladı. “Tabiî ki isteğinize saygı göstereceğim.” deyip kütüphaneye doğru ilerledi.

Vance hızlıca ön kapıya doğru ilerledi. Evin çevresinden kuzeye doğru dolanarak, havuzun yanındaki merdivenleri, filtreli duvarı geçip küçük beton yoldan East Road’a doğru ilerledik. Kimsenin bizi göremeyeceği kadar evden uzaklaştıktan sonra Vance, mezarlığa çıkan sarmaşıklı yola saptı. Mezarlığa vardığımızda cebinden anahtarı çıkarıp anahtar deliğine yerleştirerek çevirdi. Kapının kilidinin kolayca açıldığını görmek beni oldukça şaşırttı. Vance ağır kapıya doğru omzuyla hafiften yüklenerek kapıyı ardına kadar açtı. İçerisi oldukça karanlıktı ve tozlu görünüyordu.

“Senin el fenerini kullanalım Çavuş,” dedi Vance, içeriye doğru girerken. Heath aceleyle el fenerini uzatırken hepimiz mezarlığa girmiştik. Sonra Vance dikkatlice kapıyı arkamızdan ittirdi. Elindeki feneri duvarda, yerde gezdirdi. O sıcak yaz gününde bile içeride yarı gömülü mozolelerin, sıvayla kaplanmış duvarların, yerde yıllar içinde rengini kaybetmiş mermer zeminin, tahta tabutların yarattığı atmosfer dışarıdaki hayata inat insanın tüylerini diken diken etmeye yetiyordu. Etrafa bir göz attıktan sonra Vance, yere diz çöküp zemini dikkatle incelemeye başladı. “Yakın zamanda birisi burada gezinmiş,” dedi. Feneri tabutların arasında mermer karoların üzerinde gezdirirken birden bire durdu. Yerdeki karolardan birinin üzerinde iki kara leke göze çarpıyordu. Vance bu lekeye doğru yaklaştı. Işık yaklaştıkça bu karartının aslında kırmızı olduğu ortaya çıkıyordu. En sonunda yeterince yaklaşıp durduğunda, “bu kan olmalı Markham,” dedi, kuru bir sesle. Sonra feneri bu noktanın çevresinde gezdirmeye devam etti. Artık her bir mermer karoyu sistematik bir biçimde gözden geçiriyor gibiydi. Sonra birdenbire ilerideki mozolelerden birine doğru hızlıca ilerleyip gözlerimin ışığı takip etmesine rağmen göremediğim bir şeyi eğilerek yerden aldı. “Vay canına! İşte bu çok ilgi çekici!” El fenerinin ışığında elindekini bize gösterdi. Dikkatle baktığımız şey, biraz hırpalanmış olmasına rağmen hâlâ taze görünen beyaz bir gardenyaydı.

“Tahminimce bu Greef’in gardenyası.” Vance’ın sesi hafif ve ürkütücüydü. “Hatırlarsanız dün onunla konuştuğumuzda yakasına bir tane takmıştı. Bu sabah çukurun dibinde bulduğumuzda yakasında gardenyası yoktu!”

BÖLÜM 17

KOPYALANMIŞ CİNAYET

(13 Ağustos Pazartesi, 11.15)

O insanın kanını donduran karanlık mezarlıktan tekrar sıcak gün ışığına çıktığımızda, dışarıdaki her şey önceki kadar olağan, huzurlu görünüyordu. "Sanırım şimdilik bu kadar," dedi Vance, kapıyı kapatıp anahtarı yeniden cebine koyarken. Alnında düşünceli zamanlarında oluşan kalın çizgiler vardı. Yeniden eve doğru yürümeye başladık. "Kan lekeleri, gardenya! Tanrım!"

"Fakat Vance," diye karşı çıktı Markham, "Greeff'in göğsündeki şu izler... -Greeff'in dün gece havuzda olmadığı kesin. Adamı bulduğumuzda kıyafetleri tamamen kuruydu, daha önce ıslak olduğuna dair de herhangi bir iz-"

"Aklından neler geçtiğini anlıyorum," diyerek sözünü kesti Vance. "Tamamen haklısın. Greeff mozolede öldürülmüş olsa bile, Montegue olayıyla aynı olduğunu söylemek imkânsız. Bu işin kafa karıştırıcı kısmı... Yine de fikir yürütmeden önce birazcık düşünelim." Sessizliğe ihtiyacı olduğunu gösteren hafif bir işaret yaptı, filtrenin bulunduğu duvarı geçerek yola devam etti. Havuzun güney tarafına geldiğimizde, eve çıkan merdivenlere doğru adım atmak üzereyken eve bir göz attım. Üçüncü katın balkonunda Bayan Stamm dirseklerini balkon demirlerine dayamış, başı omuzlarının arasında duruyordu. Bayan Schwarz biraz arkada ona göz kulak oluyordu.

Tam bu anda kütüphanenin penceresinden dönemin meşhur dans şarkısı 'Fortissimo'nun piyanodan çalındığını belli eden gürültüsü gelmeye başladı, sanırım Tatum, eski evin insanın içini sıkan havasını dağıtmak için piyanonun başına geçmişti. Ancak müzik sesi başladığı gibi aniden kesildi, bu arada önümüz sıra merdivenleri çıkan Vance, zor bir meseleyle ilgili son kararını vermiş bir ses tonuyla konuştu: "Evdekilere mozoleye yaptığımız ziyaretten bahsetmemek en iyisi olacak. Henüz bunun için doğru zaman değil." Gözleri hepimizin üzerinde gezinerek Markham'ın üstünde durdu.

“Henüz tüm parçaları bir araya getiremedim. Burada korkunç bir şeyler oluyor, bildiklerimizin duyulmasıyla neler olabileceğiniyse henüz kestiremiyorum.” Başka bir karar daha vermeye çalışıyormuş gibi gözlerini elindeki sigarasına dikti. “Belki de en iyisi, olup biten hakkında Leland’la konuşmak. Mozolenin anahtarını bulduğumuzu zaten biliyor... Evet, evet Leland’a söyleyelim. O her zaman bize işimize yarayacak bir şeyler söyledi.”

İçeri girdiğimizde Leland ön tarafta, merdivenlerin yakınında dikiliyordu. Huzursuzca yanımıza doğru geldi. “Kütüphaneden çıkmak zorunda kaldım,” diye özür dilermişçesine bir açıklama yaptı. “Tatum piyanonun başına geçti. Korkarım ona biraz sert çıkıştım.”

“Sanırım bununla baş edebilir,” diye mırıldandı Vance. “Neyse, sizi burada gördüğüme sevindim. Size Tatum’la ilgili birkaç şey sormak istiyorum.” Bu arada misafir odasına doğru ilerliyorduk. “Acaba Tatum, bir şekilde,” yerine yerleşirken devam etti, “Stamm’a herhangi bir tropik gezisinde ya da hazine bulma serüveninde eşlik etti mi?”

Leland yavaşça Vance’a doğru başını çevirdi, bu arada göz bebekleri şaşkınlıkla hafifçe büyümüştü. “Bunu sormanız çok komik.” Sesi her zamankinden biraz yüksekti. “Doğrusu, Tatum, Cocos adalarına yaptığımız bir gezide bize eşlik etti, sanırım amcası bunu finanse etti. Bu gezi pek ona göre değildi. Oranın ölümcül iklimi, sanırım bol alkol tüketimi Tatum’a pek iyi gelmedi. Bir süre onunla deniz altında çalışmayı denedik ama olmadı. Bize sadece köstek oluyordu. Sonunda bir tekne kiralayıp onu Kosta Rika’ya gönderdik, oradan Amerika’ya döndü.”

Vance anlaşılmaz bir ifadeyle kafasını salladı, başka bir şey sormadı. Cebinden çıkardığı paketinden bir sigara daha yaktıktan sonra, “Stamm mezarlığındaydık Bay Leland,” dedi, adama doğru bakmadan.

Leland, Vance’dan tarafa bakarak ağzından piposunu çıkarıp: “Tahmin etmiştim. Ben oranın içinde hiç bulunmadım ama sıradan bir yer öyle değil mi?”

“Oldukça,” dedi, Vance. Sigarasından birkaç nefes daha çektikten sonra: “Bir iki ilginç noktanın dışında tabiî; yerdeki kan lekesiyle dün Greeff’in yakasına taktığı gardenya. Bunların dışında her şey çok sıradandı.”

Leland oturduğu sandalyede şaşkınlıktan irkildi, ayağa fırladı; bu haberin onu çok şaşırttığı belliydi. Uzunca bir süre ayakta gözleri yere dikili, durdu. “Başka tuhaf bir şey bulamadınız mı?”

“Hayır,” dedi Vance. “Başka bir şey yoktu. Bir şeyleri gözden kaçırdığımızı mı düşünüyorsunuz? Orada pek öyle kuytu köşe yoktu ama...”

Leland birden dalgınlığından sıyrıldı, hızlıca kafasını sallayarak: “Hayır, hayır. Sorumun özel bir anlamı yoktu. Sadece bana söylediğiniz şeyin şaşkınlığındaydım. Bulduğunuz şeyin ne anlama geldiğini çözemiyorum.”

“Hiçbir fikriniz yok mu?” Vance sakince sormuştu. “Herhangi bir fikir çok işimize yarardı doğrusu.”

Leland irkilmişti. “Hiçbir fikrim yok,” dedi, ifadesiz bir sesle. “Ben... Aslında...” cümlesini tamamlamadan susarak olasılıkları düşünüyormuş gibi gözlerini yeniden yere dikti.

“Bu arada,” diye devam etti Vance, “sizin dün akşam duyduğunuz gıcırtı, -sanki bir parça metal diğerine sürtünüyormuş gibi diye tarif etmiştiniz yanılmıyorsam- bu ses mozolenin demir kapısının açılma sesi olabilir mi?”

“Oldukça mümkün,” diye yanıtladı Leland, gözlerini halıdan ayırmadan. “Ses tam olarak o taraftan geliyor gibiydi.”

Vance konuşmadan bir süre adamın yüzünü inceledi. “Çok teşekkürler... Artık Tatum’la biraz konuşsam iyi olacak sanırım. Sakıncası yoksa buraya gönderir misiniz? Ah! Lütfen ona konuştuklarımızdan bahsetmeyin -ona ya da bir başkasına- şimdilik...”

Leland hafifçe kıpırdandı, sonra Vance’ın yüzüne bakarak: “Nasıl isterseniz,” diye cevap verdi. Duraksadı. “Mozolenin anahtarını Tatum’un odasında buldunuz, acaba dün gece mezarlıkta olan kişinin o olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Gerçekten bunu söyleyemem,” dedi Vance, soğuk bir sesle. Leland döndü, kapıya doğru ilerledi, çıkışa geldiğinde yeniden durarak, “rica etsem,” dedi, “mozolenin kapısını kilitleyip kilitlemediğinizi öğrenebilir miyim?”

“Yeniden kilitledim,” dedi Vance, bir an önce çıkmasını isteyen bir tavırla. Kısa bir süre durduktan sonra devam etti. “Anahtar cebimde. Bu vaka hepimizi tatmin edecek bir şekilde sonlanıncaya kadar da cebimden çıkarmayı düşünmüyorum.”

Leland sessizce Vance’a baktı. Sonra hafifçe başını sallayarak: “Bunu duyduğuma sevindim. Sanırım bu kadarı yeterli.” Kütüphaneye doğru ilerledi.

Tatum odaya girdiğinde son derece asık suratlı, savunma modundaydı. Hiçbirimizi selamlamadan kapının eşiğinde durup, alaycı gözlerini üzerimizde gezdirdi. Adam odaya girdiğinde Vance ayağa kalkıp odanın ortasında duran masaya doğru ilerledi; bir işaretle adamı masanın yanına çağırdı. Geldiğinde, Vance hiçbir şey söylemeden cebinden anahtarı çıkarıp masanın üzerine koydu. “Bu anahtarı hiç gördün mü?” diye sordu. Tatum yapmacık bir gülümsemeyle anahtara baktı, bir süre inceledikten sonra omuzlarını silkerek, “hayır, daha önce hiç görmedim,” dedi, umursamaz bir sesle. “Bununla ilgili bir gizem mi var?”

“Evet, önemli bir gizem,” dedi Vance, anahtarı alıp yerine yerleşirken. “Bu sabah senin odanda bulduk.”

“Belki de evin anahtarlarından biridir.” Tatum yarı kapalı soğuk gözleriyle küçümsercesine konuşmuştu.

“Evet, tabiî...” Vance hafifçe gülümsedi. “Ama söylediğim gibi, senin kaldığın odada bulduk.” Adam konuşmadan bir müddet sigarasını içti. Sonra ağzındaki sigarayı eline alarak (bu arada adamın parmaklarının hiç titremediğini fark etmiştim) “Ne çıkar bundan?” diye sordu, umursamaz bir sesle. “Bu eski evin odalarında gereğinden fazla çöple karşılaşacağınıza eminim.” Gülmesini bastırmaya çalışan bir ifadeyle Vance’a doğru dönerek: “Biliyorsunuz, ben burada yaşamıyorum, sadece misafirim. Odamda paslı bir anahtar buldunuz diye korkmam ya da sinir krizi mi geçirmem gerekiyor yani?”

“Ah, hayır, kesinlikle...” Vance adama neşeli bir sesle yanıt verdi. “Kendinize son derece hâkim olduğunuz belli.”

“Peki, o halde nereye varmaya çalışıyorsunuz?” Tatum’un sesi aşağılayıcıydı.

“Açık konuşalım, mezarlığa gittik.” Vance’ın ses tonu alışılmadık bir şekilde yumuşaktı.

Tatum şaşırmış görünüyordu: “Ne mezarlığı?”

“Stammlar’ın aile mezarlığının bulunduğu mozole.”

“Nerede ki?”

“Havuzun diğer tarafında, küçük beton yolun yakınında, ağaçların arasında.” Tatum’un gözleri yeniden küçüldü. Yüzü yeniden sert savunma maskesinin arkasına saklandı. “Benimle kafa mı buluyorsunuz siz?” diye sordu metalik bir sesle.

“Hayır, hayır,” diye yatıştırmaya çalıştı Vance. “Sadece sorunuza cevap vermeye çalışıyordum... Gerçekten, mezarlık hakkında bir şey bilmiyor musunuz?”

Tatum gözlerini devirip sırıttı. “Orayı ne gördüm ne de duydum.” Aniden bulunduğu yerde döndü, sigarasını söndürdü, yeniden Vance’a bakarak, “mesele nedir?” dedi. (Sinirleri iyice gerilmiş gibiydi.) Hangi pis işi üzerime atmaya çalışıyorsunuz?”

Vance adama bakmaya devam etti, kafasını salladı: “Yapmayın... Üzerinize bir gardenya bile atmaya çalışmıyorum.”

Tatum’un gözleri öfkeyle büyüdü. “Bununla ne demek istediğinizi anladım!” Yüzü kızarmış, uzun düz parmakları öfkeyle kıvrılmaya başlamıştı. “Geçen gece Greeff yakasına bir gardenya takmıştı, değil mi? Belki de az sonra bana odamda bir de gardenya bulduğunuzu söyleyeceksiniz!”

Adamın sözleriyle Vance’ın yüzü bir an karıştı fakat aynı anda düzeldi. “Hayır, gardenya odanızda değildi. Aslında, Greeff’in bir buket çiçeğinin sizin odanızda bulunması o kadar da üzücü olmazdı değil mi, tabiî eğer biri Greeff’e tuzak kurmadıysa.”

Tatum’un yüzünde ironi dolu bir gülümseme daha oluştu. “Greeff de kendisine kurulan tuzakla tanıştı, tıpkı Montegue gibi. Greeff hiçbir yere kaçmadı. Burada onu yerde sürünürken görmekten mutluluk duyacak bir sürü kişi var.”

“Siz de onlardan birisiniz değil mi?” diye sordu Vance, hafifçe.

“Kesinlikle öyleyim,” Tatum’un gözleri kin doluydu. “yine de bu benim yaptığımı göstermez.”

“Haklısınız, göstermez.” Vance ayağa kalktı. Karşısındakini serbest bıraktığını gösteren bir ifadeyle: “Şimdilik bu kadar yeterli. Ben sizin yerinizde olsam, müzik tutkumu biraz kontrol etmeyi denerdim. Leland sırf bu yüzden ölmeyi hak ettiğinizi düşünebilir.”

Tatum hırçın bir sesle tısladı: “Şu kırma!” hiçbir şey söylemeden odadan çıktı.

“Belalı bir herif,” dedi Markham, duyamayacağı kadar uzaklaşınca.

“Doğru,” diye onayladı Vance. “Üstelik uyanık da...”

“Bana öyle geliyor ki,” dedi Markham, yerinden kalkıp sinirli sinirli odayı arşınlarken, “eğer mezarlığın anahtarını Bayan Stamm’ın sandığından kimin aldığını bulabilseydik, dün gece burada ne olup bittiğine dair daha fazla şey öğrenebilirdik.”

Vance kafasını salladı. “Anahtarın daha önce de orada olup olmadığından emin değilim Markham. Hatta belki de oraya hiç konmamıştır. Anahtarı saklamak, tüm bu gizem, belki de tüm bunlar Bayan Stamm’ın ejder halüsinasyonlarının bir parçası...”

“Tanrı aşkına, neden anahtar Tatum’un odasındaydı? Tatum’un anahtarı daha önce hiç görmediğini söylerkenki hali bana gerçekmiş gibi geldi.”

Vance, Markham’a doğru kısa, meraklı bir bakış attı. “Adam gerçekten de ikna ediciydi...” Markham durdu ve Vance’a baktı. “Bu vakada elle tutulur bir nokta göremiyorum,” dedi, hayal kırıklığı yüklü bir sesle. “Dokunmaya çalıştığımız her ipucu sanki bizi kördüğüme sürüklüyor. Ucundan tutulacak bir ipucu... Olayın kendisi bile üzerine teori geliştirmeye engel.”

“Hadi, cesaretini kaybetme dostum,” Vance, yatıştırmaya çalıştı. “Göründüğü gibi bir karakutu değil. Tüm sorun bizim bu vakaya sıradan, çok mantıklı bir gözle yaklaşmamızda. Bu olayın derinliklerine inmek için şimdiye kadar kullandıklarımızdan daha farklı, daha sinsi bir yöntem kullanmamız gerekiyor. Bu vakada bazı sıradışı şeyler var ki...”

“Lanet olsun, Vance!” Markham bir hırsla bağırmıştı. “Umarım yine şu ejderhâ teorine dönmüyorsundur!”

Vance daha cevap vermemişti ki, dışarıdan gelen bir araba sesi duyduk. Yaklaşık bir dakika sonra Snitkin’in açtığı kapıdan giren Doktor Doremus misafir odasına geldi. “Başka bir ceset daha, ha?” diye gürledi herkesi genel bir el hareketiyle selamlarken. “Bütün cesetleri bir anda bulamaz mısın, Çavuş? Evet, nerede? Tüm bu telaşın nedeni nedir?” Heath alaycı bir sesle “Yine şu senin ejderhâ mı yoksa?” diyerek takıldı.

Vance ayağa kalktı. “Öyle görünüyor,” dedi, yavaşça.

“Ne!” Doremus şaşırmıştı. “Pekâlâ, yeni kurban nerede?”

“Aynı çukurda.” Vance şapkasını almış, hole çıkmıştı. Doremus afallamış bir şekilde, tek kelime etmeden onu takip etti. Çavuş, Snitkin’den bize katılmasını istedi. Bir kez daha arabayla East Road’un oradan kıvrıldık. Buzul çukurunun orada beklerken Doremus duvara tırmanıp aşağıdaki cesede bir göz attı. Yanımıza döndüğünde yüzünde tuhaf bir ifade vardı. Bütün alaycılığını, neşesini kaybetmişti. “Ulu tanrım, ulu tanrım!” diye tekrarladı. “Bu nasıl bir vaka böyle?” Dudaklarını kemirirken Heath’e doğru başıyla bir işaret yapıp, “Cesedi oradan çıkarın,” dedi.

Snitkin ile Çavuş, Greef’in cesedini çukurdan çıkarıp yere yatırdılar. Kısa bir incelemeden sonra Doremus ayağa kalkarak Markham’a döndü. “Dünkü vakanın aynısı,” dedi. “Yaralar tamamen aynı. Aynı kafatası kırığı, göğüsteki delikler, boynundaki morarmalar. Boğazı sıkılmış, kafasının sol tarafına vurulmuş, buraya fırlatılmış... Sadece,” diye ekledi, “diğeri kadar uzun zamandır ölü değil.” Heath’e doğru yüzünü buruşturarak “Senin bilmek istediğin de bu, öyle değil mi?”

“Dün gece saat 00.00 desek, uygun olur mu?”

“Geceyarısı, ha?” Doremus yeniden eğilip cesedi kontrol etti. “Bu durumda hemen hemen on iki saat yapar... Evet.” Ayağa kalkıp defterinden boş bir sayfa açtı. Karaladığı kâğıdı Çavuş’a teslim ederken: “Dünkü cesedin otopsisinde size söylediğimden farklı bir şey çıkmadı; fakat siz yine de bunu bir an önce morga ulaştırmaya bakın. Bu defa otopsiyi ben yapacağım.” (Doremus’u hiç bu kadar ciddi görmemiştim.) “Ben yine Payson Avenue üzerinden döneceğim. Şu senin ejderhâya ben de inanmaya

başlıyorum galiba, Çavuş... Ne tuhaf iş," diye mırıldandı arabasına doğru giderken. "Bir adamı böyle öldürmek yeterince zor. Burada iki tane var! Sabah gazetelerindeki Ejderbalığı safsatasını görmüştüm.[17] Ulu tanrım, ne hikâye ama!" Arabasına binerken hâlâ konuşuyordu, motoru çalıştırdı, Spuyten Duyvil'e doğru ilerledi.

Snitkin'i Greeff'in cesedine göz kulak olması için bırakarak eve döndük. "Evet, yapacak ne kaldı?" Markham, ön kapıdan girdiğimizde bu soruyu umutsuzca sordu. "Oh! Ama bu çok belli, değil mi dostum?" diye yanıtladı Vance. "Ben Stamm'ın balık koleksiyonuna bir göz atmaya gideceğim. Bence sen de gelsen iyi olur. Tropik canlılar büyüleyicidir Markham." Kapıda Snitkin'in yerini almış olan Trainor'a dönerek "Bay Stamm'a onu görmek istediğimi söyle." Trainor korku dolu gözlerle Vance'a baktı, sonra saygıyla eğilip hole doğru seğirtti.

"Buraya bak Vance!" dedi Markham, rahatsızlığını gösteren bir sesle. "Şimdi bunu yapmandaki amaç ne? Yapmamız gereken ciddi bir iş varken, sen kalkmış balık koleksiyonundan söz ediyorsun! İki adam öldürüldü..."

"Emin ol," diyerek onun sözünü kesti Vance, "balık koleksiyonunu son derece eğitici bulacaksın." Tam bu sırada Stamm kütüphaneden çıkıp yanımıza doğru ilerledi. "Bize sizin büyük akvaryumunuzu gezerken rehberlik ederek bir iyilikte bulunmanızı isteyebilir miyiz?" Stamm'ın şaşırdığı belli oluyordu. "Neden olmasın, tabiî," dedi, sesine zorlama bir ev sahibi havası katarak. "Tabiî, tabiî. Çok memnun olurum. Lütfen bu taraftan..." Dönüp kütüphaneye doğru ilerlemeye başladı.

BÖLÜM 18

BALIKLAR ÂLEMİ

(13 Ağustos Pazartesi, 12.15)

Kütüphane oldukça büyük bir odadaydı. Fransız tarzı rahat mobilyalarla döşenmiş, tavana kadar uzanan kitaplıklarıyla oldukça etkileyici bir yerdi. Odanın iki tarafında pencereler vardı. Tam karşımızda akvaryumla teraryuma açılan kemerli bir kapı göze çarpıyordu. Leland kanepelerden birine oturmuş, kucağında Eumorphopoulos'un ciltlerinden biri açık duruyordu. Bir köşede küçük bir sehpanın iki kenarında McAdam ile Tatum iskambil oynuyorlardı. Odada başka kimse yoktu. İçeriye girdiğimizde üçü de bize merakla baktı, fakat bir şey söylemediler.

Stamm, kütüphanenin karşı duvarındaki kapıya doğru ilerleyerek bizi ilk odaya aldı. Kütüphaneden çok daha geniş, kocaman yüksek pencerelerden bolca ışık alan aydınlık bir odaydı. İleride bu odaya benzer ikinci bir odaya geçit veren kemerli bir giriş göze çarpıyordu. Stamm, içinde bulunduğumuz odayı bir akvaryum salonu olarak düşünmüş; üç tarafında büyük pencereler olan diğer odayı ise teraryum olarak değerlendirmişti. İçinde bulunduğumuz odada beş galondan yüz galona kadar değişen büyüklüklerde yüzlerce akvaryum vardı.

Stamm sol taraftan başlayarak bize bu canlı hazinelerini göstermeye başladı. Her akvaryumun önünden geçerken bize tek tek balıkları tanıtıyordu. Pek çok farklı türüyle *Platypoecilus Maculatus (plati cins balıklar), Pulcher(gökkuşağı), Ruber, Auratus, Sanguineus,* Xiphophorus Helleri (Meksika kılıçkuyruklusu), Red Helleri (Meksika kılıçkuyruklusu ile kırmızı plati karması), noktalı sedef sırtıyla Molliensia Latipinna, orijinali siyah olan türün mükemmel bir kırması olan Black Mollies... Bu türler koleksiyonunun en geniş bölümü Barbuslar'a ayırılmıştı. Işıltılı parlak sırtlarıyla Oligolepis, pembe Conchonius, yanardöner sırtıyla altın renkli ve siyah-kırmızı türleriyle Latesristriga, Characinidae'nın pek çok güzel türü; özellikle sarı, kırmızı, bronz, ve şeffaf renkleriyle bu türün bir alt türü olan Tetragonopterea, Flag Tetralar, kafadan kuyruklular olarak da bilinen Hemigrammus Ocalifferler.

Yan yana sıralanmış akvaryumların yanında ilerlerken Stamm bize onu çok gururlandıran Cichlidae türlerini gösterdi: Cichlasoma, Facetum, Severum, Nigrofesciatum, Festivum, Urphthalmus, Aureum... Bize Symphysodon Discus familyasının çok az insan tarafından bilinen pek çok türünü de gösterdi. “Bu tür üzerinde hâlâ çalışıyorum,” dedi, balıkları bize gösterirken gururlu bir sesle. “Bu tür Pterophyllum türüyle de akraba, çok az bulunabilen bir cins. Biraz çalışıp tüm eski akvaryumcuları şaşırtmak niyetindeyim.”

“Bu Pterphyllum türlerinden üretmeyi başarabildiniz mi?” diye ilgiyle sordu Vance. Stamm kıkırdadı. “Bu ülkede bunu yapmanın yolunu keşfeden tek akvaryumcu benim... Buraya bakın,” biraz ileride en az yüz galonluk bir akvaryuma doğru ilerledi. “Açıklaması burada. Yeterince geniş bir yüzme alanı, yumurtalar için güvende bekleyebilecek bir alan, iyi bir sıcaklık derecesi.” (Akvaryumun içinde kimisinin uzunluğu yirmi santimi geçen pek çok güzel balık türü fark ediliyordu.) Sol taraftaki duvarın kıyısından ilerleyerek coşkulu bir sesle balık türlerinden söz etmeye devam etti. Büyük bir daire çizip başladığımız yere dönene kadar *Æquidens Portalegrensis, Grahami*, *Ambassis Lala*, *Belonesox Belizanus Haplochromis Multicolor, Osphromenus*, *Macropodus*, *Anabas* gibi pek çok balık türü daha görmüştük. Son akvaryumun yanına yaklaştığımızda Stamm, “Scalare Fodder,” diye mırıldandı.

“Ortalıkta pek çok güzel balık türü olmasına rağmen,” dedi Vance, “bence hâlâ Guppyler’den daha güzel sayılabilecek pek balık türü yok.”

Stamm burnundan soluyarak bir sonraki odaya doğru ilerlerken: “Bence burada, bu konuda değerlendirilebilecek bazı türler var.”

Geçtiğimiz ikinci odada pek çok akvaryum vardı, bunlar ilk salondakilerden daha farklı tasarlanmışlardı. “Mesela bu,” dedi Stamm, sağ tarafında kalan bir akvaryumun önünde dikilirken. “Bu Monudactylus Argenteus.”

“Hafif tuzlu su içindeler tabiî, değil mi?” dedi Vance.

“Oh! Evet.” Stamm hızlıca Vance’a bir göz attı. “Buradaki akvaryumlardan çoğunda deniz suyu var. Ayrıca tabiî ki Toxotes Jaculator

ve Mugil Oligolepisler'in bulunduğu akvaryumlarda da tuzlu su kullanıyorum."

"Mugil Oliolepisler Barblar'a benziyorlar ancak bir yerine iki omurgaları var; öyle değil mi?"

"Haklısınız," dedi Stamm, Vance'a merakla bakarken. "Siz de balıklarla ilgilisiniz sanırım, öyle değil mi?"

"Evet, bir dönem ilgimi çekmişti," diye cevap vererek ilerledi. Stamm, odanın tam ortasına yerleştirilmiş akvaryumların yanında durarak, "İşte benim en kıymetlilerim de burada," dedi. Yan yana sıralanmış akvaryumların içinde bize *Colossoma, Nigripinnis, Mylossoma Duriventris, Metynnis Roosevelti* türlerini göstererek açıklamalarına devam etti.

"Bu nadir bulunan Characinler'e bu kadar iyi bakmayı nasıl başarıyorsunuz?" diye sordu Vance.

"Bu da benim sırrım," dedi Stamm, kurnaz bir gülümsemeyle. "Yüksek ısı, büyük bir akvaryum, canlı besin... Tabiî bazı başka şeyler daha." Sözlerini esrarengiz bir havayla bitirerek soldaki duvarın önündeki akvaryumlara doğru yöneldi. "Burada da daha az bilinen birkaç tür daha var." Ellerini cebine sokmuş, büyük bir memnuniyetle akvaryumlara doğru bakıyordu. "Bunlar Şavaşçı balıklar: *Gasteropelecus Sternicla, Carnegiella Strigata, Thoracocharax Securis*. Bildiğiniz tüm uzmanlar size bu türlerin akvaryumda beslenemeyeceğini söyleyecektir. Saçmalık! Ben bu işi gayet güzel başarıyorum işte." Biraz ilerleyerek, "İşte ilginç bir tür daha..." Eliyle gerçekten etkileyici görünen akvaryuma hafiften vurarak: "Blow Fish-Tetrodon Cucita. Şunu izleyin." Eline küçük bir ağ alarak balıklardan birini sudan çıkardı, balık kendini koruma refleksiyle küçük bir balon gibi şişti. "Müthiş değil mi!" Stamm devam etti. "Boğulmamak için kendini havayla dolduruyor."

"Neredeyse insanlar gibi diyebiliriz," dedi Vance, kuru bir sesle. "Tüm politikacılar da neredeyse aynı şeyi yapıyor." Stamm sırıttı. "Hiç böyle düşünmemiştim," diyerek kıkırdadı. "Bir de şu kapının yanındakiler..." dedi, kapıya doğru ilerleyerek. "Pantodon Buchholzi. Şunun şeffaf yüzgeçlerine bir bakın... Şu Kelebek Balıkları'nı Batı Afrika'dan kendim getirdim. Burada da diğer güzellikler: Scatophagus." İlerideki altıgen

görünüşlü balıkları işaret ediyordu. Yan yana iki akvaryumda aynı cinsin çizgili, noktalı olanları rengârenk güzellikleriyle göz alıcıydı. “Burada ise, bir çift Luciocephalus Pulcher.”

Vance bu balıklara ilgiyle yaklaştı. “Bunlar hakkında bir şeyler duymuştum. Bildiğim kadarıyla bunlar Anabantidae cinsiyle akrabalar. Şimdiye kadar bunları yaşatabilen hiç kimseyle tanışmamıştım.”

Stamm çok gururlanmıştı. “Ben hariç hiç kimse,” aynı gururlu sesle devam etti. “Ayrıca eklemeliyim ki, pek çok kişi bu türün diğer balıklar gibi yumurtladıklarını düşünseler de bu tür aslında doğurgandır.”

“Çok etkileyici,” diye mırıldandı Vance. Stamm dikkatimizi rafa sıralanmış bir dizi küçük akvaryuma çekti. “Piranalar,” dedi. “Nadir bir türdür. Son derece vahşidirler. Şu küçük ağızlarındaki dişlere bir göz atın. Tahminimce bunlar Amerika’ya canlı ulaşmayı başaran ilk türlerden biri. Onları Brezilya’dan bizzat kendim getirdim, tabiî her birini ayrı ayrı kavanozlara koyarak, yoksa birbirlerini yerlerdi. Şunlara bakın, lanetlenmiş yamyamlar; Serrasalmuslar. Bunlardan bir çift vardı bende, yaklaşık 25 santim uzunluğundaydılar ama Spilopleura cinsinden değil; biliyorsunuz nadiren bir ayak boyunu geçecek kadar büyürler... İşte burada da,” diyerek ilerledi. “Denizatlarından güzel bir koleksiyon: Hippocampus Punctulatuslar. Bunlar New York akvaryumundakilerden bile daha iyi durumdalar...”

Stamm biraz daha ilerledi. “Bu da oldukça ilginç bir balık türü, kavgacı, tehlikeli: Gymnotus Carapo. Bunların diğerlerinden ayrı bir yerde tutulması gerekiyor. ‘Elektrikli Yılanbalığı’ olarak da bilinir, Electrophorus Electricus. Oysa bu kesinlikle yanlış bir iddia. Gövdeleri yılanbalığına benzese de, tam olarak yılanbalığı sayılmazlar ama Characinidae ile akrabalıkları var. Bunlar yaklaşık yirmi santim kadarlar ancak otuz santimetreye kadar büyüyebilirler.”

Vance bu garip görünüşlü türe ilgiyle baktı. Hırçın, iğrenç görünüyorlardı. “Bunları duymuştum. Bir anlık dokunmayla kocaman bir adamı elektrikle yere serecek kadar güçlüymüşler.” Stamm dudaklarını büzerek: “Evet, evet, öyle derler...”

Tam bu sırada Tatum’la Bayan McAdam yanımıza geldiler. Tatum yapmacık bir gülümsemeyle, “savaş nasıl gidiyor?” diye sordu. “Teeny’yle sıkıldık.”

Stamm hafiften yavaşlayarak, “şimdi en iri Bettalarımdan sekizini senin üstüne salacağım...” diye yanıtladı. “Her neyse, devam edelim.” Her birinin içinde birer Siyam Dövüş Balığı’nın olduğu bir sürü akvaryumun dizili olduğu diğer duvar kenarına doğru ilerledi. Burada tavana kadar yükselen kocaman bir akvaryumun içi, yaklaşık bir buçuk metrelik bölümlere ayrılmıştı. Stamm eline küçük bir süzgeç alarak iki küçük balığı -güzel bir mavi-yeşil, bir tane de mor- bu büyük akvaryumlardan birinin içine attı. Karşı karşıya gelen iki balık saldırmadan önce birbirlerini süzdüler. Sonra dipte rengârenk halkalar oluşturarak yüzmeye başladılar. Yan yana geldikleri her anda hafifçe yükseldiler, yükseldiler, yüzeye çıktıklarında hızlıca dibe daldılar. Bu manevraları yaklaşık birkaç dakika sürdü. Ardından şiddetli bir dövüş başladı. Birbirlerine canhıraş bir şekilde saldırıyorlardı; kuyrukları, yüzgeçleri... Birbirlerinden aldıkları küçük kanlı ısırıklar suyun rengini hafiften değiştirmişti. Tatum, mor Betta üzerine bahis koydu ama kimse ona karşı başka bir çıkış yapmadı. Mavi-yeşil olan diğerinin solungacına doğru çok hızlı bir atak yaparak, tuttuğu yeri bırakmadan suyun yüzeyine doğru fırladı. Rakibi ise yüzeye doğru sürüklendiğinde son bir atak yaparak hasmının ağzından kurtulmaya çalıştıysa da sonunda hareketsiz kaldı. Korkunç bir manzaraydı fakat ortaya çıkardığı rengârenk şölenle, aynı zamanda çok da güzeldi.

Vance Tatum’a bakarak: “Bu tip şeylerden hoşlanır mısınız?” diye sordu.

“Çok sıradan,” diyerek yakındı Tatum, memnuniyetsiz bir gülüşle. “Ben aslında horoz dövüşünü tercih ederim. Madem mümkün değil, bununla da idare edilir...” Leland biz hiç fark etmeden yanımıza gelmişti. “Bence bu çok vahşi bir spor,” dedi, öfkeden parlayan gözlerini Tatum’a dikerek. “Tam bir zorbalık.”

Mor Betta, artık akvaryumun dibindeydi. Rakibi hâlâ kendini kollamaya çalışırken, kısa saldırılarla hasmının zafer saldırılarından korunmaya çalışıyordu. Leland eline bir ağ alarak kaybedeni akvaryumdan çıkarıp ilaçlı küçük bir akvaryuma aktardı. Sonra da hiçbir şey söylemeden kütüphaneye döndü. Tatum hafifçe kıkırdayarak Bayan MacAdam’ın koluna girdi: “Hadi

Teeny, gidip misket oynayalım, eminim Leland o zaman bizi takdir edecektir.” Birlikte odadan çıktılar.

“Sevimli ev ahalisi,” dedi Stamm, arkalarından belirgin bir küçümsemeyle. Akvaryumların arasında türlerin özelliklerinden bahsetmeye devam ederek biraz daha gezindik. Adamın tüm bunlara son derece meraklı olduğu, bu konuda pek çok şey bildiği ortadaydı. Diğer tarafa geçen eşiğe yaklaştığımızda, bizi teraryumda gezdirmeyi teklif etti ancak Vance kafasını sallayarak, “bugün için yeterli,” dedi. “Zahmetiniz için çok teşekkürler.”

“Ama burada çok ilginç türler var -Alytes Obstetricans- Avrupa’dan ilk gelen türler...” diyerek ısrar etti Stamm. “Midwivesları başka bir zaman inceleyelim,” diyerek yanıtladı Vance. “Aslında şu an sizin İblis balıklarınızı daha çok merak ediyorum. Şu tarafta birkaç ilgi çekici tür vardı sanırım.” Sağ taraftaki pencerenin önüne koyulan bir rafa pek çok büyük cam fanus dizilmişti. İçlerinde tuhaf deniz canlıları oldukça ilginç bir görüntü oluşturuyordu. Stamm bizi hemen o tarafa doğru götürdü. “Burada bazı eğlenceli küçük türler var,” dedi, koni şeklindeki bir kavanozu gösterirken. “Omosudis Lowi. Şu kılıca benzer dişlere bir bakın!”

“Tipik bir ejderhâ ağzı,” diye mırıldandı Vance. “Aslında göründüğü kadar vahşi değil. Bunun üçte biri kadar bir balık, örneğin bir Chaismodon Niger, gelip bu yaratığı iki parçaya bölebilir.”

“Haklısınız,” dedi Stamm, dikkatli gözlerle Vance’a bakarken. “Bu yorumda herhangi bir ima var mıydı?”

“Ah! Hayır,” diyerek itiraz etti Vance. Sonra şimdiye kadar gördüğüm hiçbir balık türüne benzemeyen iğrenç bir yaratığı işaret ederek, “bu bir Chauliodus Sloanei mi?” diye sordu.

“Evet, doğru,” diye yanıtladı Stamm, gözlerini Vance’dan ayırmadan. “Ondan bir tane daha var.”

“Evet, sanırım Greeff iki tane olduklarından bahsetmişti.”

“Greeff!” Stamm’ın yüzü sertleşti. “Ne sebeple bundan bahsetmişti size?”

“Aslında bunu ben de bilmiyorum. Peki, bunlar ne?”

Stamm hevesli bir şekilde dönerek, Vance'ın parmağıyla dokunmakta olduğu kavanoza bir baktı. "Onlar da bir çeşit ejder-balığı," dedi, "Lamprotaxus Flagellibarba." Kara yeşil, kırış buruş görünen üzerinde zümrüt yeşili çizgiler bulunan tuhaf bir türdü. Stamm bize diğer türleri de gösterdi: Gövdesi siyah, kuyruğu altın renkli sürüngen bir ejderhâya benzeyen Idiacanthus Fasciola; büyük ağzı, güçlü dişleri, sakallıymış gibi bir kurda benzer kafasıyla Linophrye Arborifer; oldukça küçük olmasına rağmen gövdesinin yarısını kaplayan kocaman kafasıyla keskin, sıralı dişleriyle Photocorynus Spiniceps... Bize gövdesi kırmızı çizgilerle bir zırh gibi bezeli bir deniz-ejderi gösterdi, bu yaratık bizim bildiğimiz mitolojik ejderhâların bir minyatürü gibiydi...

"Büyüleyici bir koleksiyon..." dedi Vance, incelemesi bittiğinde. "Bu deniz ejderini gördükten sonra, havuza dair olan batıl inancın kaynağını merak etmek artık gereksiz."

Stamm hafiften irkildi, Vance'ın son yorumunun onu rahatsız ettiği belliydi. Cevap vermeye niyetlendi fakat son anda vazgeçip hiçbir şey söylemeden Vance'ı takip etti. Yeniden kütüphaneye döndüğümüzde Vance, meraklı gözlerle odadaki bitkileri incelemeye başladı. "Burada bazı nadir botanik türleriniz de var sanırım."

Stamm pek umursamadan, "Evet ama onlarla pek ilgilendiğim söylenemez. Bunları bazı seyahatlerimden getirdim, değişiklik olsun diye."

"Özel bir bakıma ihtiyaçları var mı?"

"Oh! Evet. Bu yüzden pek çoğu öldü. Tropikal iklim bitkileri için buranın iklimi fazla soğuk, kütüphanenin daha sıcak olduğunu düşünerek onları bu odaya getirdim, burada bolca ışık alıyorlar."

Vance saksılardan birinin önünde durarak bir müddet inceledi. Sonra başka bir saksıya geçti, bodur, her daim yeşil dallarında duta benzeyen küçük sarı uzantılarıyla oldukça ilginç bir bitkiydi. "Bu nedir?"

"Aslında ben de bilmiyorum. Guam'dan getirmiştim."

Vance, Leland'ın gazetesini okuduğu köşeye doğru ilerleyerek koltuğunun yanında bulunan büyük bir saksının içindeki minyatür ağacı incelemeye başladı. Bu ağaç büyük uzun yapraklarıyla Hindistan'dan Avrupa'ya

getirilen süs bitkilerine benziyordu ama bunun yaprakları orijinalininkinden biraz daha küçüktü. Vance, bir müddet saksının önünde durduktan sonra “Bu Ficus Elastica (kauçuk) mı?” diye sordu.

“Herhalde öyledir,” diye yanıtladı Stamm. (Ses tonu balıklara olan ilgisinin bitkilere pek yansımadığının kanıtı gibiydi.) “Aslında bu karışık bir tür, kırma olabilir. Şüphesiz bodur bir tür. Ayrıca şimdiye kadar hiç pembe tomurcuk da vermedi. Bunu üç yıl önce Burma’dan getirmiştim.”

“Buraya uyum sağlaması mucize,” Vance eğilerek saksıdan biraz toprak aldı. “Toprakta özel bir şey var mı?” Stamm kafasını sallayarak: “Hayır. Sadece iyi gübreyle karıştırılmış toprak.”

Tam bu sırada Leland gazetesini bıraktı. Vance’a doğru sert bir bakış atarak, akvaryumun bulunduğu odaya gitti. Vance mendilini çıkarmış, parmaklarını temizliyordu. “Sanırım oldukça oyalandık, neredeyse öğle yemeği saati geldi. Sizinle sohbetimize öğleden sonra devam ederiz. Tabiî artık buradaki zorunlu misafirliğimizi sonlandırma zamanı da yaklaşıyor. Yalnız hâlâ buradan kimsenin ayrılmasını istemiyoruz.”

“Sorun değil,” dedi Stamm, bize kapıya kadar eşlik ederken. “Ben de bir çıkrık ayarlayıp havuza yuvarlanan şu kayayı öğleden sonra çıkaracağım. Biraz spor yapmış olurum en azından, değil mi?” Hepimize genel bir el sallamayla hoşçakal deyip sevgili balıklarının yanına döndü.

Misafir odasına döndüğümüzde Markham öfkeli bir şekilde Vance’a dönerek, “o kadar zamanı balıklarla, otlarla ziyan etmeye ne gerek vardı sanki?” diye patladı. “Yapılması gereken bu kadar önemli bir işimiz varken!”

Vance hafifçe omzunu salladı. “Ben de oldukça ciddi bir iş yapıyordum, Markham,” dedi, hafif bir sesle. “Bu son yarım saatte pek çok önemli şey öğrendim.” Markham dikkatle ona baktı ama bir şey söylemedi. Vance şapkasını giymişti bile. “Hadi sevgili dostum, burada yeterince oyalandık. Şimdi seni benim evime götürüyorum. Biz dönene kadar Çavuş ortalığa göz kulak olur.” Sessizce ayakta purosunu içen Heath’e bakarak: “Bu arada Çavuş, senden öğleden sonra benim için bir şey yapmanı isteyeceğim.” Heath aynı şekilde Vance’a bakmaya devam ederken, diğeri sözlerini sürdürdü. “Adamlarını toparlayıp Buzul Çukuru’nun civarını incelemeni

istiyorum, özellikle çalılıklarla ağaçların diplerini. Orada bir el arabası ya da buna benzer bir şey bulabilirseniz çok memnun olacağım.”

Heath’in mutsuz gözleri bir müddet Vance’a dikildi. Purosunu ağzından aldı, birdenbire yüzünde anlayışlı bir ifade belirdi. “Peki, efendim.”

BÖLÜM 19

EJDERHÂNIN İZLERİ

(13 Ağustos Pazartesi, 13.00)

Vance'ın apartmanına doğru yol alırken aniden bastıran bir yağmura tutulduk. Stamm Malikânesi'nden henüz ayrılmadan, bulutlar batıda toplanmaya başlamıştı ama yağmur yağacağına dair bir işaret yoktu. Broadway yoluna girdiğimizde nem dayanılmaz bir hal almıştı. Yaklaşık 13.30 gibi Vance'ın evine geldiğimizde, fırtına East River'a doğru kaymış, güneş yeniden parlamaya başlamıştı. Böylece yemeğimizi terasta yeme şansımız oldu. Yemek boyunca Vance belirgin bir şekilde vakayı konuşmaktan kaçındı, Markham da bir iki başarısız denemeden sonra zorlamaktan vazgeçti. Yemeğimizi sessizlik içinde tamamladık.

Saat 14.00'ı biraz geçe, Vance masadan kalktı, bizi birkaç saat yalnız bırakmak zorunda olduğunu belirtti. Markham buna çok şaşırmıştı. "Fakat Vance," diye karşı çıktı, "herşeyi böyle bırakamayız. Hemen bir şeyler yapmamız gerekiyor... Sen gerçekten çıkmak zorunda mısın? Nereye gidiyorsun?"

Vance ilk soruyu duymazdan gelerek, "Alışveriş yapmaya gidiyorum," dedi, kapıya doğru ilerlerken. Markham bu cevabı duyunca ayağa fırlamıştı. "Alışveriş mi? Tanrı aşkına, böyle bir zamanda ne alışverişine gidiyorsun?"

Vance Markham'a dönüp garip bir gülümsemeyle, "Kıyafet, sevgili dostum," dedi. Markham afallamıştı, yeniden ağzını açmasına fırsat kalmadan Vance atıldı: "Seni sonra ofisinden arayacağım." Baştan savma bir el sallamayla odanın kapısından kayboldu. Markham tek bir kelime etmeden kendini bir sandalyeye bıraktı. Şarabını bitirdi, yeni bir puro daha yaktı. Sonra da bir taksi çağırıp ofisine döndü.

Ben evde kalıp son zamanlarda ihmal ettiğim işlerimle uğraştıysam da bir işle uzun süre ilgilenmeyi başaramayarak kütüphaneye döndüm ve Vance'ın özel olarak yaptırdığı kısa-dalga radyosunu karıştırmaya başladım. Berlin radyosunda güzel bir Brahm senfonisi yakaladım. Akademische Fest-Ouverture'ü ve e-minör senfonisini dinledikten sonra radyoyu kapattım,

Vance'ın bana havale ettiği bir satranç bulmacasını çözmek için çalışmaya başladım.

Vance apartmana saat 16.00 gibi döndü. Elindeki orta büyüklükte, kahverengi bir kâğıda sarılmış paketi ortadaki masanın üzerine bıraktı. Bana selam verirken son derece ciddi görünüyordu. Vance'ın geldiğini duyan Currie bastonuyla şapkasını aldığında: "Onları buraya bırak. Az sonra yeniden çıkacağım. Ama şu masanın üzerindeki paketi benim için küçük bir çantaya koyarsan sevinirim." Currie masanın üzerindeki paketi alarak yatak odasına gitti.

Vance pencerenin önündeki en sevdiği koltuğa rahatça yerleşirken bir sigara yaktı. "Markham ortalıkta yok sanırım, ha?" diye mırıldandı kendi kendine. "Burada benimle 16.00'da buluşması için onu Whitehall Caddesi'nden aramıştım hâlbuki." Saatine baktı. "Bana biraz kızgındı. Umarım gelir. Bu çok önemli." Ayağa kalkıp odada gezinmeye başladı. Anladığım kadarıyla kafası çok meşguldü.

Currie elinde küçük bir çantayla döndü. Çantayı yere bırakıp emirleri beklemeye başladı. "Çantayı arabanın bagajına koy lütfen," dedi Vance, dalgın gözlerle. Currie yukarı çıktıktan kısa bir süre sonra kapı zili çaldı. Vance canlandı. "Bu Markham olmalı."

Birkaç dakika sonra Markham kütüphaneye girdi. "Evet, işte buradayım," dedi, bizi selamlamak için tek bir kelime bile etmeden. "Senin tuhaflıklarına niye boyun eğiyorum, tanrı bilir."

"Hadi ama huysuzluk yapmak istememiştim," dedi Vance, yatıştırmaya çalışarak.

"Eee, istediğin kıyafeti alabildin mi bari?" diye sordu Markham alaycı bir sesle.

Vance kafasını salladı. "Oh! Evet. Fakat tüm aldıklarımı kendim getiremedim. Sadece ayakkabılar, eldivenler. Onları da arabaya koydurdum zaten."

Markham hiçbirşey söylemeden durdu. Vance'ın bu cümleleri söyleyiş şeklinde bir tuhaflık vardı. "Aslında Markham, düşündüm ki, biz bu son iki gündür olup biten tuhaflıkların makul bir açıklamasını bulabiliriz."

“Kılık kıyafet düzerek mi?” diye sordu Markham, iğneleyici bir ses tonuyla.

Vance heyecanlı bir şekilde kafasını salladı. “Evet, evet, öyle... Tam söylediğin gibi, yeni bir kıyafetle... Eğer haklıysam, bu olayın gizemi bu sözlerin arkasında yatıyor. Zaten başka bir açıklaması olamaz. Bilimsel bakış açısıyla bu işin başka türlü bir açıklaması olamaz. Ayrıca kanıtlamak gerek, benim bakış açıma göre teorim bütün bildiklerimizle uyuşuyor.”

Markham kütüphane masasına dayanarak dikkatli gözlerle Vance’a baktı. “Teori nedir? Kanıtlaman gereken gerçekler neler?”

Vance hafifçe kafasını salladı. “Teorim bekleyebilir,” dedi, Markham’a bakmadan. “Kanıtları da burada bulamayız.” Birden canlandı, sigarasını şömineye atarak şapkasını giydi, bastonunu aldı. “Hadi, araba bizi bekliyor dostum,” diyerek devam etti canlı bir sesle. “Inwood’a gidiyoruz. Ayrıca yol boyunca bana bu konuyla ilgili hiçbir şey sormazsan sana minnettar olacağım.”

O öğleden sonra Stamm Malikânesi’ne gidişimizi hiçbir zaman unutmayacağım. Yolda son olup bitenlere dair hiçbir şey konuşulmadı. Beni de Markham gibi garip bir gerginlik sarmıştı. Yol boyunca çevremizden akan manzarayı ikimizin de gözü görmedi. Hava da bu ortama uyumlu bir şekilde, son derece dayanılmazdı. Vance’ın evine giderken bizi yolda yakalayan fırtına havada hiçbir serinleme yaratmamıştı. Tam tersine, buharlaşmadan kaynaklı sıcaklık nefes aldırmaz bir hale gelmişti. Stammların evine vardığımızda, bizi Dedektif Burke karşıladı. Koridorda ilerlerken, Heath koşturarak arkamızdan yetişti. “Greeff’in cesedini götürdüler,” diyerek başladı. “Çocuklar rutin işleri hallettiler. Size verecek yeni bir haber yok maalesef. Bana sorarsanız hâlâ aynı kör kuyudayız.”

Vance dikkatle Heath’e baktı. “Söyleyecek başka bir şeyin yok mu Çavuş?”

Heath hafifçe yutkunarak kafasını salladı. “Son bir şey... Sormanızı bekliyordum... Bir el arabası bulduk.”

“İşte bu!”

“Buzul çukurunun yaklaşık on metre yakınında, East Road civarında bir çalılığın içindeydi. Geri döndüğümde Hennesey bu çalılıktan söz edince gidip göz atmak istedim. Bird Refuge ile Clove arasındaki kumlu açık alanı biliyorsunuz, aklınızdan neler geçtiğini anladığım için o alanı tekrar araştırdım. Küçük bir el arabasıyla ayak izlerine benzeyen pek çok iz buldum. Sanırım tahmininiz doğru çıktı efendim.”

Markham’ın gözleri Heath ile Vance arasında gidip geliyordu. “Ne tahmini?” diye sordu, öfkeli bir sesle.

“Greeff’in ölümüyle ilgili önemli detaylardan biri,” diyerek yanıtladı Vance. “Daha fazla açıklama için ben şu el arabasını inceleyene kadar beklemen gerekiyor.” Bu sırada Leland yanında Bernice Stamm ile birlikte misafir odasının kapısında belirdi. Biraz utanmış görünüyordu. “Bayan Stamm’la ben gürültüye dayanamadık,” diye açıkladı. “Bu yüzden diğerlerini kütüphanede bırakıp buraya geldik. Dışarısı çok boğucu, evin içi nispeten daha serin.”

Vance adamın açıklamasını pek önemsememiş gibiydi. “Herkes hâlâ kütüphanede mi?” diye sordu.

“Stamm hariç herkes. Öğleden sonrasının çoğunu havuzun diğer tarafına bir çıkrık yerleştirmeye çalışarak geçirdi. Havuza düşen kayayı çıkarmaya niyetli. Aslında benden de yardım istedi ama hava çok sıcak. Açıkçası ben de bu tip şeylerle uğraşabilecek bir ruh halinde değilim bu ara.”

“Stamm şu anda nerede?”

“Sanırım çıkrığı çalıştıracak bir iki adam bulmak için yola kadar gitti.”

Bu arada Bernice Stamm merdivenlere doğru ilerledi. “Sanırım odama gidip biraz dinlensem iyi olacak,” dedi. Ses tonu biraz tuhaftı. Kızın merdivenden çıkışını izleyen Leland’ın gözleri endişeliydi. Sonra Vance’a dönerek, “ben de izninizi rica edebilir miyim?” dedi. “Aslında Stamm’a şu kayayı çıkarmakla ilgili yardım etmem gerekirdi ama Bayan Stamm’la konuşmam gereken bazı şeyler vardı. Kendine bile itiraf etmiyor ama bu olup bitenler onu dışarıya yansıttığından çok daha fazla yıprattı. Her an bir sinir krizi geçirebilir, ben de mümkün oldukça yanında olmaya çalışıyorum.”

“Tabiî, haklısınız,” dedi Vance, adama dikkatli gözlerle bakarken. “Bayan Stamm’ı bu hale getiren yeni bir şey mi oldu?”

Leland hafifçe afalladı. Sonra: “Yemekten sonra annesi beni görmek istediğini söylemiş. Meğer kadın Stamm’ın havuza girdiğini görmüş, benden onu havuzdan çıkarmamı istedi. Bunu neden istediğini açıklayamadı; sanırım yine şu ejderhâ halüsinasyonunu hatırladı. Durumu kötüleşince Bayan Schwarz’la konuşup Doktor Holliday’e telefon ettim. Doktor şimdi yukarıda, onunla birlikte...”

Vance hiçbir şey söylemeden aynı bakışlarla Leland’a bakıyordu. Sonunda, “Sizden bir müddet daha buralarda olmanızı istemek zorundayız,” dedi.

Leland, Vance’la göz göze geldi. “Üst kattaki kuzeye bakan terasta olacağım, eğer bana ihtiyacınız olursa lütfen bildirin.” Derin bir nefes alıp, hızlıca merdivenlere doğru ilerledi. Leland’ın uzaklaşmasından sonra Vance, Burke’e dönüp: “Biz dönene kadar buralarda ol,” dedi. “Kimsenin de havuzun ötesine geçmesine izin verme.” Burke selam verip evin kapısına doğru ilerledi.

“Snitkin nerede Çavuş?”

“Greeff’in cesedini yolladıktan sonra onu East Road girişine yolladım.”

Vance ön kapıya doğru ilerledi. “Tamamdır, şimdi arabaya atlayıp şu beton zeminin olabildiğince uzağına giderek araştırmamıza başlayalım.” Markham şaşırmış görünüyordu, fakat bir şey söylemedi; birlikte Vance’ı takip ettik.

East Road’un girişine kadar gidip Snitkin’i aldıktan sonra, havuzun ilerisindeki beton yola geldik. Vance arabayı durdurdu. Arabadan inince bagaja gidip küçük çantayı çıkardı. Sonra o önde biz arkada biraz yürüyüp havuzun güneydoğu köşesine ulaştık. Sol tarafımıza, filtreli duvarın yakınına büyük, yuvarlak, ahşaptan bir çıkrık yerleştirilmişti. Ön tarafında kalın bir halat sallanıyordu. Neyse ki Stamm henüz ortalıkta görünmüyordu.

“Stamm akıllı adam,” dedi Vance, çıkrığa bakarak. “Bu çıkrıkla iyi iş çıkarmış. Tabiî o kayayı yerinden çıkarmak için biraz uğraşacak ama öte yandan bu onun için iyi bir spor olacak.” Markham sabırsızlanmaya

başlamıştı. “Bu kadar yolu bana,” diye devam etti, “spor yapmanın faydalarını anlatmak için mi teptirdin?”

“Sevgili Markham!” dedi Vance, yumuşak bir sesle. Sonra hafiften sıkkın bir sesle devam etti. “Aslında seni buraya bundan daha aptalca bir şey için de getirmiş olabilirim. Henüz bilmiyorum...”

Beton yolun ucunda dikiliyorduk. Vance havuzun kenarını araya alarak bizden üç dört metre kadar uzaklaşmıştı. “Lütfen biraz orada kalın,” diye rica etti. “Küçük bir deney yapmak istiyorum.” Çimlerin üzerinden çamurlu zemine atladı. Havuzun dibinde kalan suya doğru biraz yaklaşarak elindeki çantayı yere koydu. Sırtı bize dönük olduğu için ne yaptığını tam olarak göremiyorduk. Öğlenki sağanaktan sonra her zamankinden daha da nemli olan bu yerde dikilip kalmıştık. Bulunduğum yerden Vance’ın önündeki çantayı açtığını görebiliyordum. İçinden bir şey çıkardı. Sonra nemli zemine doğru iyice eğildi. Yaklaşık bir dakika sonra doğrulduğunda yeniden çantaya uzandığını gördüm. Tekrar eğildiğinde iki eliyle birden zeminde bir şeyler yaptı.

Markham, Vance’ın ne yaptığını görmek için biraz kıpırdandı; başarılı olamayınca derin bir iç çekip öfkeli bir tavırla ellerini ceplerine soktu. Heath’le Snitkin ise sabırla bekliyorlardı. Sonunda çantanın kapanma sesini duydum. Vance sanki havuzun zeminini inceliyormuş gibi bir müddet daha iki büklüm kaldı. En sonunda doğrulup çantayı yan tarafa koydu. Elini cebine atıp bir sigara çıkararak yaktı. Sonra yavaşça bize doğru dönüp gelin işareti yaptı.

Yanına gittiğimizde çamurlu zemini işaret ederek sordu: “Ne görüyorsunuz?”

Gösterdiği yere doğru eğildik, orada, çamurun üzerinde bize çok tanıdık gelen izleri gördük. Belirgin bir toynak izi, bir pençeden çıkmış gibi görünen başka bir iz daha. Markham merakla öne doğru biraz daha eğildi: “Tanrı aşkına! Vance, bunun anlamı nedir? Bunlar daha önce gördüğümüz izlerin neredeyse aynısı!”

Heath’in serinkanlılığı bir an bozulur gibi olduysa da, gözlerini Vance’dan ayırmadan bakmaya devam etti ama hiçbir şey söylemedi. Snitkin ise çoktan diz çökmüş, yerdeki izleri yakından incelemeye başlamıştı.

“Eee, bu izler hakkında ne düşünüyorsunuz?” Snitkin hemen cevap vermedi. Her iki izi de dikkatle incelemeye devam etti. Sonra yavaşça doğrulup düşünceli bir tavırla kafasını salladı.

“Bunlar benim kopyasını çıkardığım izlerin aynısı. Yanılmadığımdan eminim, efendim.” Şimdi Heath’e doğru bakıyordu. “Önceki çizimleri yaparken bu izleri burada görmemiştim.”

“O zaman burada değillerdi,” dedi Vance. “Onları size de göstermek istedim -diğerleriyle aynı olup olmadıklarından emin olmak için-. Bunları az önce kendim yaptım.”

“Nasıl yaptın? Neyle?” Markham öfkeli bir sesle sormuştu.

“Bugün satın aldığım kıyafetlerin bir parçasıyla,” diyerek yanıtladı Vance. “Anlıyorsun ya, yeni bir çift eldiven, bir çift ayakkabıyla.” Bu sözleri söylerken gülümsemesine rağmen bakışları sertti. Çantayı eline alıp beton zemine doğru ilerledi. “Gel, Markham,” diye seslendi, “ne demek istediğimi sana göstereceğim ama şimdi arabaya dönsek iyi olur. Burası çok bunaltıcı...”

Arabaya yerleşti, biz de merakla onu izledik. Snitkin arabanın açık olan kapısının önünde, dışarıda kalmıştı. Vance elindeki çantayı açarak içinden şimdiye kadar gördüğüm en garip eldiveni çıkardı. Bilekten sonraki uzunluğu yaklaşık on beş santimetre olan, lastikten yapılmış sert bir cisim; daha da garibi başparmak yerinden hariç kalan dört parmak için sadece iki bölüm vardı. Bu haliyle bir yaratığın üç parmaklı toynağına benziyordu. “Bu eldivenler Markham,” diye açıkladı Vance, “teknik olarak iki parmaklı dalış eldiveni olarak bilinirler. Amerikan donanması standartlarında yapılmış, su altında parmakların kullanılması gereken koşullara uygun olarak tasarlanmışlardır. Sualtı çalışmalarına yardımcı olmak için üretilirler. Az önce gördüğünüz izlerden birini bu eldivenle yaptım.”

Markham bir müddet nutku tutulmuş gibi konuşmadı, sonra büyülenmiş gözlerini eldivenden alıp Vance’a bakarak: “Yani havuzun dibinde bulduğumuz izlerin böyle bir eldivenle yapıldığını mı söylemeye çalışıyorsun!”

Vance başını sallayarak eldiveni yeniden çantaya koydu. “Evet, bu eldivenler ejderhâ pençesine benzeyen o izleri açıklıyor... Şimdi de havuzun

dibindeki ayak izlerini neyin yapmış olabileceğine bakalım.” Yeniden çantaya uzanarak, bu defa tuhaf görünüşlü, ayaklar için yapıldığı belli olan bir çift ekipman çıkardı. Tabanı kalın deriden yapılmış, küçük ince metal parçalarıyla; giriş ile topuk için olan kısmıysa enli şerit kopçalarla tutturulmuştu. “Dalış ayakkabıları, Markham,” dedi Vance. “Standart bir dalış malzemesi... Şu metal tabandaki kıvrımlara bak, kaymayı engellemesi için yapılmışlar.” Ayakkabının altını çevirdi, altı olukluydu, sanki bir otomobil lastiğine benziyordu.

Uzun bir sessizlik oldu. Vance’ın bu keşfi hepimizi derin düşüncelere salmıştı. Heath’in yüzü katı, donuktu. Snitkin hâlâ merakla ayakkabılara bakmaya devam ediyordu. Kendini ilk toplayan Markham oldu. “Yüce tanrım!” dedi, kendi kendine konuşur gibi, “anlamaya başlıyorum...” Sonra Vance’a baktı. “Peki, ya kıyafet?”

“Kıyafeti, ayakkabılarla eldiveni alırken gördüm ama satın almaya gerek olmadığını düşündüm; işlevini bana açıkladılar. Teorimin ispatını yapabilmek için eldivenlerle ayakkabılara ihtiyacım vardı.”

Markham anlamış gibi kafasını salladıysa da gözlerinde hâlâ şüphe vardı. “Ne demek istediğini anlıyorum...” diye mırıldandı. “Buralarda bir yerlerde bir dalış kıyafeti, senin getirdiklerine benzer bir çift eldiven ve ayakkabı olmalı...”

“Evet, evet. Buralarda bir yerlerde. Tabiî bir de dalış tüpü...” sesi hafifledi, gözleri donuklaştı. “El altında bir yerlerde olmalı,” diyerek ekledi. “Buraya yakın bir yerlerde.”

“Bir ejderhâ kostümü!” diye mırıldandı Markham düşünceli bir sesle.

“Evet, kesinlikle,” Vance sigarasını camdan dışarı fırlattı. “Bu kıyafet havuzun yakınlarında bir yerlerde olmalı. Taşıyacak zaman yoktu. Ayrıca yeniden eve götürülmüş de olmaz, bu çok tehlikeli olurdu. Ayrıca kolayca bulunabilecek bir yere de bırakılmamış... Görüyorsun ya, burada işlenen suçta pek çok ince hesap yapılmış, her şey çok dikkatlice hazırlanmış... Hiçbir şey gelişigüzel değil, şansa bırakılmamış...” birdenbire susup hızlıca arabadan fırladı.

“Hadi Markham! Hâlâ bir şansımız var!” sesi çok heyecanlıydı. “Ulu tanrım! Tek bir şans! Ekipman orada bir yerde olmalı, başka bir yerde

olamaz! Bu anlatılamayacak kadar iğrenç bir fikir! Ama olası... Olası...”

BÖLÜM 20

FİNAL

(13 Ağustos Pazartesi, 17.00)

Vance, hepimiz peşinde, beton yoldan geri dönerek havuzun kıyısınca ilerledi. Onu takip etmemize rağmen nereye gittiğimize dair bir fikrimiz yoktu. Oysa ses tonu, birdenbire canlanması hepimize tesir etmişti. Sanırım Heath ile Markham da benim gibi olayın sonuna yaklaştığımızı hissediyordu, Vance ise işin çözümüne dair yakaladığını düşündüğü ipucunun peşine heyecanla takılmıştı. Bir müddet ilerledikten sonra Vance bize dönüp onu takip etmemizi başıyla işaret etti. “Evden görünmemeye dikkat edin,” dedi, başıyla mozoleyi işaret ederken.

Büyük demir kapının önüne vardığında çevresine dikkatle bakınıp, cebinden anahtarı çıkardı. Kilidi çevirip ses çıkarmaması için kapıyı yavaşça itti. O gün ikinci kez Stamm mezarlığına girmiştik, Vance arkamızdan kapıyı yavaşça kapattı. Heath’in el feneri karanlığı deldi, Vance uzanıp el fenerini Çavuş’tan aldı. “Şuna biraz ihtiyacım var,” diye açıkladı, tabutların arasında ilerlerken. Vance yavaşça ilerlerken, bir taraftan da feneri çevredeki tabutların üzerinde gezdiriyordu. Gayet düzenli çalışıyordu, önce eliyle tabutun üzerindeki tozu siliyor, sonra da üzerinde yazılı olan ismi okuyordu. Bir sonraki sıraya ulaştığımızda eski, meşeden yapılmış bir tabutun önünde durup eğildi, “Slyvanus Anthony Stamm, 1790-1871” diyerek tabutun üzerindeki yazıyı okudu. Işığı tabutun üzerinde gezdirerek tabutun kapağına dokundu. “Sanırım bu...” diye mırıldandı, “üzerinde diğerlerinden daha az toz var, buradaki en eski tabut bu. Cesedin çürümüş olması ve kemiklerin ufalanmasıyla içeride oldukça boş yer olmalı.” Heath’e dönerek: “Çavuş, Snitkin’le birlikte bu tabutu yere indirin. İçine bakmak istiyorum.”

Gölgeler içinde bir kenarda bekleyen Markham öne doğru fırladı. “Bunu yapamazsın Vance!” diye itiraz etti. “Özel mülkiyetteki bir tabutu böyle açamazsın. Bu yasalara aykırı...”

“Bu prosedürler için zamanımız yok Markham,” dedi Vance, iğneleyici, ağır bir sesle... “Hadi Çavuş, istediğimi yapacak mısın?”

Heath tereddütle öne doğru bir adım attı. “Peki, efendim,” dedi, tereddüdünü yenerek, “galiba içinde ne bulacağımızı biliyorum.”

Markham Vance’a dik dik baktı, sonra hafifçe geri çekilip bize arkasını döndü. Markham gibi kurallara titizlik derecesinde bağlı bir adamın bu sözsüz onayı beni çok etkiledi, ona bir kez daha hayran olduğumu hissettim.

Tabut kaidesinden kaldırılarak yere konduğunda Vance yanına yaklaşarak dizlerinin üstüne eğildi. “Ah! Vidaları sökülmüş.” Üstteki yarım kapağı kaldırmak için tuttu, fakat kapak oldukça ağırdı. Çavuş’un da yardımıyla üstteki kapak kaldırıldı. Onun altında tabutun gerçek kapağı vardı. Bu kapak yerinden daha kolay kalktı. Tabut tamamen açıldığında Vance el fenerini alarak içinde dolandırdı.

İlk bakışta Martians illüstrasyonlarından birine benzeyen gerçek dışı bir yaratık gördüğümü sandım. Derin bir nefes aldım. Hem şaşırmış, hem de korkmuştum. Karşımdaki sanki bir canavardı. İlk hissim içgüdülerime boyun eğerek bu korkunç manzaradan dışarıdaki temiz havaya çılgın bir kaçma isteği oldu.

“Bu, bugün gördüğüm balık adam kıyafetinin bir eşi, Markham,” dedi Vance, son derece sakin, durum tespiti yapar gibi bir sesle. Işığı kıyafetin üzerinde gezdiriyordu. “Sığ sularda kullanmak için bir yüzücü elbisesi; daha çok inci avcılığı için kullanılanlara benziyor. Yüz kısmında üç ayrı delik var... Donanma standartlarına uygun olarak kauçuktan yapılmış.” Eğilerek gri cisme dokundu. “Evet, tabiî. Ön kısmı kesilmiş. Böylece başlıkla bacak kısımlarının bağlarıyla uğraşmadan kolayca sıyrılarak çıkarılabiliyor.” Elini tabuttaki kıyafetin yanlarında gezdirerek bir çift eldivenle bir paleti de dışarı çıkardı. “Bunlar da bugün yanımda getirdiğim eldivenle deniz ayakkabısının bir eşi.” (Her iki ekipman da çamurla kaplıydı.) “Bunlar havuzun dibinde gördüğümüz ejderhâ izlerinin nasıl meydana geldiğini açıkça anlatıyor.”

Markham dehşete düşmüş gözlerle tabutun içine bakıyordu. “Biri onları bu tabuta saklamış!” diye mırıldandı, sanki kendi kendine konuşur gibi.

“Bu evdeki en güvenli yere,” diyerek onayladı Vance. “Üstelik bu tabut özellikle seçilmiş. Çok eski olduğundan çok az kemik kalmış, yıllar içinde iskeletin çoğu çürümüş, bolca boş yer kalmış.” Vance kısa bir an durarak devam etti, “Bu çeşit bir kıyafetin hava pompasına, hortum bağlantısına ihtiyacı yok. Oksijen tüpü direk göğüsten bağlanabilir, başlıkla bağı kurulabilir. Şunu görüyor musunuz?” diyerek tabutun içinde bir yeri parmağıyla gösterdi. O an ilk kez tabutun dibindeki yaklaşık kırk santim uzunluğundaki metal silindiri fark ettim. Oksijen tüpünü dışarı çıkarırken, metalik bir ses duyuldu. Sanki tüp başka bir metalik nesneye çarpmış gibiydi. Vance’ın yüzü bir anda allak bullak oldu.

“Ah! Sanırım bu...” tüpü bir kenara doğru iterek eski tabutun içine doğru iyice eğildi. Doğrulduğunda elinde yaklaşık altmış santim uzunluğunda metal bir çubuk vardı. Bu çubuğun ucundaki üç dişli çatal tüyler ürperticiydi. İlk anda bu keşfin ne anlama geldiğini çözemedim; Vance bu sivri uçları iyice görmemiz için yaklaştırdığında sivri demirlerin kanlı olduğunu fark ettim. Ensemdeki tüylerin ürperdiğini hissettim. Elindeki metal çubuğu Markham’a uzatırken, sert bir sesle: “İşte ejderin toynakları,” dedi. “Montegue ile Greeff’in göğsünde gördüğümüz yaraların açıklaması.”

Markham büyülenmiş gözlerle elindeki alete bakıyordu. “Hâlâ anlayamıyorum...”

“Bu çatal gizemli vakamızın eksik parçalarından biriydi,” diyerek sözünü kesti Vance. “Bunu bulamasaydık sorunu tam olarak aydınlatamayacaktık. Dalış takımı havuzda bulduğumuz gizemli izleri açıklıyor; bu da yaraları...”

Demir çubuğu da diğer bulduklarımızla birlikte yeniden tabuta koydu, kapağı kapattı. Vance’dan gelen işaretle Heath ile Snitkin tabutu eski yerine yerleştirdiler. “Artık buradan çıkalım.” Vance’ın önerisiyle hepimiz dışarıya çıkınca, kapıyı kilitleyip anahtarı cebine koydu. “Şimdi hep birlikte eve gidebiliriz, artık bu cinayetin çözümünü biliyoruz...”

Sigarasını yakmak için durdu, sonra dalgın bakışlarını eyalet savcısına dikerek, “görüyorsun ya Markham,” dedi, “bu davada başından itibaren bir ejderhâ vardı -şeytani ve becerikli bir ejderhâ- Kalbi intikam, nefret, gaddarlık doluydu. Su altında nefes alabiliyordu. Kurbanlarının göğsünü deşebileceği çelikten pençeleri vardı. Bunların da ötesinde insanoğlunun

sinsi zekâsıyla hareket ediyordu. Öyle bir zekâ ki kötüye kullanıldığında yeryüzündeki tüm canlılardan daha zalim, daha sapkın olabiliyor."

Markham düşünceli bir şekilde kafasını salladı. "Anlamaya başlıyorum. Fakat hâlâ bana göre açıklanması gereken çok şey var."

"Sanırım ben her şeyi açıklayabilirim," diye cevapladı Vance. "Artık konu benim için tamamen aydınlandı."

Heath kaşlarını çatmış Vance'a hayranlıkla kuşku karışımı gözlerle bakıyordu. "Eğer sakıncası yoksa Bay Vance," dedi, özür diler gibi, "bana bir şeyi daha açıklamanızı rica edeceğim. Balık adam kıyafetli katil havuzdan nasıl hiçbir ayak izi bırakmadan çıktı? Bana bu adamın bir de kanatları olduğunu söylemeyeceksiniz değil mi?"

"Hayır, Çavuş," Vance eliyle mozolenin yanında yığılı keresteleri işaret etti. "İşte cevap. Bu soru bugüne dek benim de kafamı çok meşgul etti; havuzdan sadece yürüyerek çıkabileceğini düşündükçe, ayak izi bulamamamızın basit, mantıklı bir açıklaması olması gerektiğini düşündüm -özellikle ıslanınca iyice ağırlaşan o dalış kıyafetlerini göz önüne alırsak-. Az önce mozoleye vardığımızda, gerçek birdenbire gözümün önünde belirdi." Hafiften gülümseyerek devam etti: "Aslında bu sorunun cevabını uzun zaman önce bulmuştuk, çünkü aynı yöntemi biz de kullandık. Katil keresteleri uç uca ekleyerek çimento yoldan havuza kadar ince bir yol yaptı. Havuzdaki işini bitirip çıkınca da keresteleri tek tek toplayıp yerine koydu."

"Tabiî ya!" Heath utanmış bir ifadeyle onayladı. "Bu bizim çimenlikte bulduğumuz valiz izine benzer izi de açıklıyor."

"Haklısın," diyerek onayladı Vance. "O iz dalış takımlı katilimizin daha da ağırlaşmasıyla kerestenin bıraktığı izdi..."

Dikkatle konuşmayı takip eden Markham araya girerek: "Olayın teknik detaylarını çok iyi açıkladın Vance, peki, ya bu şeytani planı yapan kim? Bunu da biran önce bilmemiz gerekiyor!"

Vance üzgün gözlerle ona bakıp kafasını salladı. "Hayır, Markham, hayır... Bu o kadar acil değil," dedi. "Bu olay çok karışık ve gizemli. Hâlâ açığa kavuşması gereken pek çok şey var. Henüz katili yakalamış değiliz ve birini tutuklamaktan uzak durmalıyız. Yoksa tüm planlarımız altüst olur.

Katilin kim olduğunu biliyoruz, suçun nasıl işlendiği de açık ama önemli olan bu katilin suçunu ispatlayabilmek.”

“Peki, bunu nasıl yapacağız?”

Vance cevap vermeden önce biraz düşündü. “Bu nazik bir konu. Belki sabır, üstü kapalı tehditlerle gizli dokundurmalar bize ihtiyacımız olan itirafı sağlar. Fakat kesinlikle doğrudan saldırıya geçmemeliyiz. Karar vermeden önce konuyu bir kez daha gözden geçirmeliyiz. Hava kararana kadar vaktimiz var.” Saatine göz attı. “Şimdi en iyisi eve gitmek. Orada konuşup nasıl hareket etmemiz gerektiğine karar veririz.”

Markham başıyla onayladığına dair kısa bir işaret yapınca hep birlikte arabalara doğru ilerledik.

East Road’a çıktığımızda yanında işçi görünümlü iki adamla Stamm’a rastladık. Bize, “Yeni bir şey var mı?” diye sordu. Sonra da cevabımızı beklemeden, “Havuza yuvarlanan kayayı çıkaracağım,” dedi.

“Yeni haberlerimiz var,” dedi Vance. “Ama burada olmaz. İşiniz bittiğinde eve gelin. Orada olacağız.”

Stamm hafifçe gözlerini kırparak: “Oh! Tabiî. Bu iş en fazla bir iki saatimi alır.” Sonra peşinde onu takip eden adamlarla ilerledi. Arabayla yolumuza devam ettik. Vance ön kapıyı kullanmak yerine, havuza bakan terastaki kapıyı kullanarak oraya doğru ilerledi.

Leland terasta hasırdan yapılmış geniş bir koltuğa oturmuş, piposunu tüttürerek karşıdaki tepeleri izliyordu. Yanına vardığımızda dalgınlığından sıyrılarak hepimizi selamladı. Vance yeni bir sigara yakarak karşısındaki koltuğa yerleşti. “Oyun bitti, Leland,” dedi, sıradan bir ses tonuyla. “Gerçeği biliyoruz.”

Leland’ın yüzünde hiçbir değişiklik olmadı. “Ne gerçeği?” diye sordu. Sesinde merak yoktu.

“Montegue ile Greeff’in öldürülmesiyle ilgili gerçeği.”

“Bunu bulacağınızdan pek şüphem yoktu,” dedi, soğukkanlı bir sesle. (Adamın kendini bu derece kontrol edebilmesi beni çok şaşırtmıştı.) “Sizi

havuzda bir şeyler yaparken gördüm. Sanırım orada ne yaptığınızı anladım da... Mezarlığa da gittiniz mi?”

“Evet,” dedi Vance. “Sylvanus Anthony Stamm’ın tabutunu da inceledik. İçinde dalış kıyafetleriyle üç dişli çatalı da bulduk.”

“Ya oksijen tüpü?” diye sordu Leland, gözlerini karşıki tepelerden ayırmadan.

Vance kafasını salladı. “Evet, onu da bulduk. Artık bizim için her şey ortada. Sanırım bu cinayetle ilgili her şey aydınlandı.”

Leland başını eğerek titreyen parmaklarla piposunu temizlemeye başladı. “Açıkçası, memnun oldum,” dedi, kısık bir sesle. “Belki de bu herkes için en iyisidir.”

Vance gözlerinde acımaya benzer bir bakışla adama bakıyordu. “Tam olarak anlayamadığım bir şey var, Bay Leland,” dedi bir süre sonra. “Montegue’nun kaybolmasından sonra Cinayet Büro’ya niçin telefon ettiniz? Eğer siz bu hareketinizle bu cinayet oyununa parmağınızı sokmasaydınız, tüm bu olanlar kayıtlara bir kaza olarak geçecekti.”

Leland başını yavaşça yana doğru eğerek doğrudan Vance’ın gözlerinin içine baktı. Sonra umutsuzca kafasını sallayıp, “bunu neden yaptığımı tam olarak ben de bilmiyorum,” diye cevap verdi.

Vance’ın insanın içine işleyen bakışları bir müddet adamın yüzünden ayrılmadı. Sonunda, “Peki, şimdi ne yapacaksınız Bay Leland?” diye sordu.

Leland gözleri piposunda bir müddet cevap vermeden durdu, sonra ayağa kalkarak, “Eğer sizin için bir sakıncası yoksa üst kata, Bayan Stamm’ın yanına çıkmak istiyorum. Ona bunu söyleyen kişi ben olmalıyım.” Vance başını sallayarak onayladı. “Galiba haklısınız.”

Leland eve girip kapıyı kapattığında Markham arkasından fırlayacak gibi bir hamle yaptıysa da Vance hızlı davranarak ondan önce kalkıp elini savcının omzuna koydu. “Burada kal Markham,” dedi, buyurganlıkla ısrar karışımı bir ses tonuyla.

“Bunu yapamazsın Vance!” diyerek karşı çıktı Markham, omzundaki elden kurtulmaya çalışarak. “Adaleti böyle uygulayamazsın! Bunu daha

önce de yaptın ve sonucu çok acımasız oldu!”[18]

“Lütfen bana güven Markham!” dedi Vance, sert bir sesle.” Doğrusu bu!” Sonra birden gözleri büyüdü, şaşkın bir bakışla, “Oh! Tanrım!” dedi, “sen anlamamışsın... Bekle-bekle.” Markham’ı yarı zorla sandalyesine oturttu.

Az sonra Stamm üzerinde mayosuyla yüzme kabinlerinden birinden çıkıp aceleyle havuza doğru ilerledi. Spuyten Duyvil’den getirdiği iki adam çıkrığın kollarının başına geçmişler ondan gelecek emirleri bekliyorlardı. Stamm çıkrığın ucundan sarkan ipi alıp omzuna doğru sararak havuzun sığ sularında önceki akşam yuvarlanan kayaya doğru ilerledi. Onun ipi kayanın çevresine dolayıp düğümlemesini hep beraber, hiç konuşmadan izledik. Sonra adamlar çıkrık yardımıyla kayayı çekmeye çalıştılar.

İp iki kez gevşedi, Stamm yeniden sardı. Adamlar yeniden kayayı çekmeye çalışırken Leland yavaşça yeniden terasa geldi, yanımıza oturdu. Yüzü oldukça solgun görünüyordu, gözlerinde büyük bir acı vardı. Leland’ı görünce hafifçe sarsılan Markham, şimdi adama merakla bakıyordu. Leland’ın gözleri kayayı çeken iple Stamm arasında gidip geliyordu.

“Bernice bu gerçekten uzun zamandır şüpheleniyordu,” dedi Leland, neredeyse fısıltıya benzer bir sesle. “Sanırım, her şeye rağmen,” diyerek devam etti, “şu an kendini daha iyi hissediyor, çünkü siz artık her şeyi biliyorsunuz... O oldukça cesur bir kız...”

Tam bu sırada Ejderhâ Havuzu’nun uğursuz suyunun üzerinden bir gürültü geldi, keskin, sanki gök gürültüsüne benzer bir çatırdama sesi. Bakışlarımı hızlıca havuzun kıyısındaki tepeye çevirdiğimde, daha önce oraya çıktığımızda incelediğimiz sivri kaya parçasının kopup yuvarlanarak Stamm’ın havuzda dikilmekte olduğu yere doğru düştüğünü, onu suların derinliklerine gömdüğünü gördüm. Her şey o kadar hızlı olup bitmişti ki, bu gün bile hatırladığımda olayın detaylarını tam olarak çıkaramıyorum. Fakat o gün öğle saatlerinde bastıran sağanak yağmur, yerinde gevşekçe duran kaya parçasını daha da gevşetmiş, bu korkunç faciaya yol açmış olmalı. Etrafında irili ufaklı taşlarla yuvarlanan kaya Stamm’ın üzerine yağmaya başladığında Stamm havuzdan çıkmaya fırsat bulamadı. Omuzlarına doladığı halat hareket kabiliyetini oldukça sınırladığı için kendini koruyamadı. Yuvarlanan kayalara bakan yüzündeki panik ifadesini bir an

gördüğümü hatırlıyorum, arkasından yağmur gibi inen kaya parçaları onu suyun dibine itti.

Suya gömülen kayaların çıkardığı gürültüye üst kattaki balkondan gelen korkunç bir çığlık eşlik etti. Anladım ki, yaşlı Bayan Stamm bu trajediye şahit olmuştu. Hepimiz bir süre boyunca donup kalmış gibi sessizce durduk. Sonra Leland'ın yumuşak sesini duydum, "acısız bir ölüm," demişti.

Vance sigarasından uzun, derin bir nefes çekerek, "hızlı ve adil," dedi.

Çıkrığın başındaki iki adam suya girerek Stamm'ın gömüldüğü yere ulaşmaya çalıştılar, oysa çabaları beyhudeydi. Büyük kaya parçası Stamm'ı savunmasız yakalamıştı, kurtulma şansı hiç yoktu. Olayın ilk şokunu atlatınca hepimiz aynı anda ayağa kalktık. Tam bu sırada Doktor Holliday üzgün, rengi atmış bir yüzle terasa çıktı.

"Oh! Buradasınız Bay Leland," Sonra nasıl söyleyeceğini bilemiyormuş gibi duraksadı. "Bayan Stamm öldü. Ani bir şok. Olup biteni gördü. Bu haberi kızına siz verseniz iyi olur."

BÖLÜM 21

VAKANIN SONU

(13 Ağustos Pazartesi, 22.00)

Aynı gün geç saatlerde Markham, Heath ve ben Vance'ın terasına oturmuş şampanya içiyor, sigaralarımızı tüttürüyorduk. Stamm'ın ölümünden kısa bir süre sonra malikâneden ayrılmıştık. Heath cinayetin aydınlanmasıyla birlikte kapanan davanın ayrıntılarıyla uğraşmak için evde kalmıştı. Havuz yeniden tamamen boşaltılarak Stamm'ın cesedi kayaların altından çıkarılmıştı. Adamın vücudu neredeyse tanınmayacak hale gelmişti. Leland, Bayan Stamm'ın yardımıyla tüm evin işlerine el koymuştu.

Saat 22.00'a doğru, Vance, Markham ve ben henüz yemeğimizi bitirmemiştik ki Heath bize katıldı. Hava hâlâ çok sıcak, nemliydi. Vance bize 1904 Pol Rogerlarından birini açmıştı. "Şaşırtıcı bir cinayetti," dedi, rehavetle arkasına yaslanırken. "Şaşırtıcı. Bir o kadar da basit, mantıki."

"Haklısın ama," dedi Markham, "bana hâlâ anlaşılmaz gelen pek çok nokta var."

"Bir kere olayın iskeletini ortaya çıkardın mı," dedi Vance, "pek çok şekil, mozaiğin renkleri kendiliğinden yerleşiyor." Şampanya kadehini kafasına dikerek boşalttı. "Stamm için ilk cinayeti planlamak, işlemek kolay oldu. Evinde verdiği partiye birbirini sevmeyen o insanları toparlayarak, Montegue'nun kaybolmasında şüpheli bir durumun ortaya çıkması ihtimaline karşın bir sürü görgü tanığı yarattı. Misafirlerinin havuza gireceğinden, Montegue'nun her zamanki kendini beğenmişliğiyle ilk havuza dalan olacağından emindi. Herkesi içmeye teşvik etti, kendisi de sarhoşmuş gibi yaptı. Aslında, Leland ile Bayan Stamm hariç, partide tek içmeyen oydu."

"Ama Vance..."

"Ah! Biliyorum. Bütün gün boyunca bolca alkol almış gibi yaptı. Bu onun planının bir parçasıydı. Muhtemelen herkes havuza girdiği sırada o hayatında hiç olmadığı kadar ayıktı. Tüm akşam boyunca kütüphanedeki

kanepede oturup bardağındaki içkiyi saksıdaki kauçuk ağacının dibine boşalttı.”

Markham dikkatini Vance’a vererek: “Bu yüzden mi o saksıdaki toprakla o kadar çok ilgilendin?”

“Tabiî ki. Stamm yaklaşık iki litre viskiyi o ağacın dibine boşaltmış. Toprağın tadına baktım, bitkinin alkolle sulandığı çok belliydi.”

“Ya Doktor Holliday...”

“Oh! Doktor onu muayene ettiğinde Stamm gerçekten de alkol komasındaydı. Hatırlayın, herkes yüzmeye giderken o Trainor’dan bir şişe daha viski istemişti. İşini bitirip kütüphaneye geri döndüğünde, tüm şişeyi içtiği kesin; Leland onu bulduğunda gerçekten de komaya girmek üzereydi. Bu onun tüm olup bitenlerden sıyrılma garantisiydi.” Vance soğutucudaki şampanya şişesine doğru uzanarak kendisine bir kadeh daha doldurdu. Birkaç yudum aldıktan sonra yeniden arkasına yaslanıp: “Stamm’ın tek yapması gereken,” diyerek devam etti, “dalış kıyafetlerini, metal çatalı günün erken saatlerinde garajdaki arabasına saklamaktı. Olay akşamı, sarhoş ayağına yatarak herkesi yerinden bile kıpırdayamayacak durumda olduğuna inandırdı. Her biri havuza gidinceye kadar bekledi. Diğerlerinin uzaklaşmasıyla birlikte hemen garaja gitti, arabasını East Road tarafındaki beton yolun kıyısına çekti. Orada takım elbisesinin üzerine dalgıç kıyafetlerini geçirip oksijen tankını taktı. Tüm bunlar sadece birkaç dakikasını almıştı. Sonra uzun bir kereste parçasını yere koyup, onun üzerine basarak havuza indi. Montegue’nun ilk dalışı yapacağından neredeyse emin gibiydi; ayrıca havuzun kıyısındaki spotların yardımıyla da su altındaki görüşü gayet iyiydi. Metal çubuğu yanına almıştı. Böylece kurbanının yanına fazla yaklaşmadan onu yakalama şansı da vardı. Düşünün, bu cinayetin tekniği Stamm gibi tecrübeli bir dalgıç için son derece basitti.”

Vance başıyla belli belirsiz bir işaret yaparak: “Olup bitenin tam anlattığım gibi olduğuna neredeyse eminim. Montegue dalışını yaptı, bu sırada suyun dibinde bekleyen Stamm adamın suya dalmasıyla birlikte elindeki çatalla onu göğsünden yakaladı, Montegue’nun göğsündeki yaraları hatırlayın. Sanırım dalışın da şiddetiyle Montegue’nun kafası oksijen tüpüne çarptı ve kafatasındaki zedelenme oluştu. Stamm bu

çarpmanın da etkisiyle kendini tamamen kaybeden kurbanını artık istediği gibi sürükleyebilirdi. Bir müddet suyun altında bekledikten sonra adamı arabaya sürükledi, sonra da yerdeki uzun keresteyi kaldırıp yerine koydu; üzerindeki dalış kıyafetlerini çıkarıp tabuta sakladı. Sonra arabayla buzul çukurlarının oraya gidip onlardan birine cesedi attı. Montegue'nun kemikleri o çukura yüksek bir yerden bırakıldığı için kırılmıştı. Ayaklarındaki berelenmelerse Stamm'ın onu arabaya sürükleyerek taşıdığını gösteriyor. Stamm cesetten kurtulunca arabayı garaja bıraktı, sessizce kütüphaneye geri dönüp bir şişe viskiyi bitirdi." Vance sigarasından derin bir nefes almak için durdu, dumanı yavaşça havaya bıraktı. "Böylece cinayet sırasında mükemmel bir alibisi varmış gibi görünmeyi başardı..."

"Bu kadarcık bir zamanda..." diyerek başladı Markham.

"Tam tersine, neredeyse hiçbir şeyi şansa bırakmamıştı. Eğer planları tıkır tıkır işlerse, onu suçlamak kimsenin aklına gelmeyecekti. Stamm'ın tüm anlattıklarımı yapmak için yeterince vakti vardı, ekipmanları hazırdı, tüm görgü tanıklarını hazırlamıştı. Eğer Montegue onun tahmin ettiği gibi havuza ilk dalan olmasaydı, bu durum sadece cinayeti bir süre erteleyecekti. Böyle bir durumla karşılaşsaydı, Stamm kimseye görünmeden eve dönüp hiçbir şey yokmuş gibi devam edecekti."

Vance kaşlarını çattı, hafifçe Markham'a doğru eğilerek, "yine de tüm bu hesaplarında hayati bir yanlışlık yaptı," dedi. "Stamm çok dikkatliydi, hiçbir şeyi şansa bırakmamıştı. Bu oyunu da tam planlarına uygun şekilde oynadı. Daha önce söylediğim gibi, planladığı partiye Montegue'nun yok olmasından hiçbir üzüntü duymayacak insanları davet etmişti. Böylece herhangi bir durumda şüphelerin kendisinin üzerine toplanmamasını garantiye almak istemişti. Bu sayede, konukların bir kısmının kullandığı dalış malzemelerini zaten bildiklerini atladı. Bu kişiler cesedin bulunmasıyla birlikte cinayetin nasıl işlendiğini tahmin edebilirlerdi..."

"Sanırım kastettiğin..." diyerek devam etti Markham, "Leland'ın bu meseleyi fark etmiş olması, öyle değil mi?"

"Bence kafasında bir şüphe oluşmuştu," dedi Vance. "Montegue suya dalıp yeniden yüzeye çıkmayınca, Leland, Stamm'ın bir şeyler yapmış olabileceğinden şüphelenmişti. Bu yüzden doğal olarak arkadaşına olan

sadakatiyle adalet düşüncesi arasına sıkıştı. Ayrıca diğer taraftan Bernice Stamm'a olan âşkı da vardı. Tanrım, ne yaman bir çıkmaz! Cinayet Büro'ya telefon edip birilerinin gelmesinde o derece ısrar etmekle kendi durumunu her bakımdan büyük riske atmış oldu. Sevdiği kızın abisini aleni bir şekilde suçlamak istemiyordu; ama öbür taraftan onurlu bir adam olduğu için böyle bir cinayeti görmezden gelmeyi de vicdanına yediremedi. Hatırlıyor musun Markham, ona bu öğleden sonra her şeyi bildiğimi söylediğimde nasıl da rahatladı. Aynı zamanda çok büyük bir acı içinde kıvrandığı da belli oluyordu.

"Sence bu durumdan şüphelenen başkaları da var mıydı?" diye sordu Markham.

"Oh! Evet. Bernice Stamm da durumdan şüphelenmişti, bunu bugün Leland da söyledi. Çavuş bu nedenle onu ilk gördüğünde aslında üzüldüğü şeyin Montegue'nun durumu olmadığını hissetmişti... Ayrıca büyük bir ihtimalle Tatum da durumdan şüphelenmişti. Unutma, Stamm'ın Cocos Adaları'na yaptığı seyahatte Tatum da vardı ve dalış malzemeleri onun için de yabancı şeyler değildi. Fakat cinayetin işleniş şekli ona çok gizemli göründüğünden ağzını açmadı, çünkü düşündüklerini kanıtlamasına imkân yoktu... Tabiî Greeff, Stamm'ın yolculuklarını, ekipmanlarını finanse eden biri olarak Montegue'ya ne olduğuna dair kesin bir fikre sahipti.

"Peki, ya diğerleri?" dedi Markham.

"Hayır, bir ara Bayan McAdam ya da Ruby Steele'in durumun farkında olup olmadıklarından şüphelendim; ikisi de bir fikir yürütemiyorlardı ama Montegue'nun kaybolmasıyla ilgili bir terslik olduğundan emindiler. Aralarındaki düşmanca görüntüye rağmen Ruby Steele Montegue'dan hoşlanıyordu. Bu yüzden Bernice Stamm'ı olduğu kadar Teeny McAdam'ı da kıskanıyordu. Montegue kaybolduğu zaman, hiç şüphem yok ki o da bunun bir cinayet olduğunu düşündü. Bu yüzden Leland'ı suçladı. Onun kendisinden üstün olduğunu düşündüğü için ondan nefret ediyordu."

Vance bir an durup devam etti: "Bayan McAdams'ın gösterdiği duygusal tepki ise oldukça karmaşıktı. Açıkçası onun bile kendi duygularını çözebildiğini düşünmüyorum. Hiç şüphe yok ki, o da bu işin bir cinayet olduğundan neredeyse emindi. Bir zamanlar aralarında yaşanan geçici münasebetin izlerini bence hâlâ taşıyordu, bu yüzden bize şüpheli olarak

Greef ile Leland'ı sundu, çünkü her ikisinden de hiç hoşlanmamıştı. Ayrıca tahminime göre olay sırasında attığı çığlık tamamen duygusal bir tepkiydi ama sonradan entrikacı zihni hislerine galip geldi. Montegue'nun öldürülmüş olduğunu düşünmesiyle gerilen sinirleri suya düşen şeyin sesiyle birlikte kendini koyverdi. O çığlığı attı çünkü sezgileri ona Montegue'ya kötü bir şeyler olduğunu söylüyordu. Yani Markham, ezelden bildiğimiz kadınca hisler yine iş başındaydı."

Bu sözlerinden sonra bir süre hiç kimse konuşmadı. Sonra Markham sesli düşünüyormuş gibi duyulur duyulmaz bir sesle: "Tabiî Leland, Greeff ile Bayan Stamm'ın duydukları motor gürültüsü Stamm'ın arabasından geliyordu."

"Kesinlikle," dedi Vance, "işin zamanlaması mükemmeldi."

Markham başını salladı, yüzü hâlâ düşünceliydi. "Ya," diyerek devam etti, "Bruett denilen o kadının notu..."

"Sevgili Markham! Öyle biri yok! Stamm, Montegue'nun yok oluşunu bir kılıfa sokmak için Ellen Bruett diye bir kadın uydurdu. Tüm olayın basit bir âşk hikâyesi gibi algılanmasını istiyordu. O buluşma notunu kendisi yazdı, notu adamla işini bitirdikten sonra ceketin cebine kendi elleriyle koydu. Notu nasıl bulduğumuzu hatırlasana, dolabın kapağını açınca nereye bakmamız gerektiğini o göstermişti. Bu çok zekice bir oyundu Markham, ayrıca East Road'dan gelen araba sesi de olayla tam olarak örtüşüyordu. Stamm araba sesinin duyulmayacağını düşünmesine rağmen bu ihtimali bile değerlendirmişti."

"Adamlarımın niye hiçbir ipucu bulamadığına şaşmamalı!" diye öfkeyle homurdandı Çavuş. Markham dalgın bakışlarla purosunun yanan ucuna bakıyordu. "Bruett meselesini anlıyorum," dedi sonunda. "Peki, ya Bayan Stamm'ın o esrarengiz kehanetlerine ne diyorsun?"

Vance hafifçe gülümsedi. "Onlar kehanet değildi, Markham," dedi sesinde üzgün bir ifadeyle. "Onların hepsi oğlunu korumak isteyen bir annenin gerçeğin üstünü örtme çabalarıydı. Bayan Stamm ne olup bittiğini pencereden açıkça görmemişti, evet ama olan bitenden şüphelenmişti. Bu yüzden bize söylediği her şey tahminlerinin üstünü örtmek için yaralı

zihninin uydurduğu şeylerdi. Bizi kendince gerçeklerden uzak tutmak için mücadele ediyordu.”

Vance yeniden sigarasından derin bir nefes çekti, gözleri dalgın dalgın dışarıdaki bir ağacın tepesine takılmıştı. “Havuzla ilgili ejderhâ efsanesinin onun hastalıklı zihninde çok yer tuttuğunu kabul etmekle birlikte, bize anlattığı hikâyelerin çoğunun uydurma olduğunu düşünüyorum. Havuzda yaşayan bir ejderhâ olduğuna inanmamızı sağlamak, Stamm’ı korumak için bulduğu yegâne fikirdi. Bence, Stamm’ın Montegue’yu öldürmüş olduğunu sezgileriyle hissetmişti, ayrıca tahminime göre East Road’dan gelen araba sesini duymuştu ve bu şüphelerini arttırmıştı. Merdivenlerin tepesinden bizim konuştuklarımızı, Stamm’ın söylediklerini duyunca düşündüklerinin gerçek olduğunu anlamış, bu şokla bizim duyduğumuz o tüyler ürpertici çığlığı atmıştı. Bu yüzden hikâyesini bizi ev halkından uzak tutmak temelinde uydurdu.”

Vance içini çekti. “Bu çok trajik bir çabaydı Markham, bizi yanlış yönlendirmeye çalışan tüm çabası çok trajikti. Bir ejderhâ tezi uydurmaya çalıştı, çünkü hasta zihni ancak bu kadarını yapabilmesine izin veriyordu. Ayrıca Stamm’ın cesedi evden götürdüğünü, sakladığını da tahmin edebiliyordu; bu nedenle bize cesedin asla havuzda bulunamayacağını söyledi. Ayrıca Stamm’ın cesedi nereye saklayabileceğini de, arabadan gelen sesle Stamm’ın o kadar kısa bir sürede ne kadar uzağa gitmiş olabileceğini tahmin ettiği için biliyordu. Havuzun boşaltılmasıyla birlikte balkondan gelen çığlığı tamamen bir oyundu, böylece kendi kehanetlerinin doğru çıktığını, Montegue’nun cesedinin bir ejderhâ tarafından götürüldüğünü ispatlamaya çalışıyordu.”

Vance bacaklarını uzatarak koltuğuna iyice gömüldü. “Bayan Stamm’ın kehanetleri ikinci cinayeti de bu ejderhâ efsanesine yamamak yönündeydi. Montegue’yu öldürdüğünden neredeyse emin olduğu oğlunun, yeni bir fırsat bulduğunda Greeff’den de kurtulacağını biliyordu. Sanırım Greeff’in para meselesinde çevirdiği dolapları biliyordu ve Stamm’ın ondan nefret ettiğini anlamıştı. Stamm ile Greef’in evden birlikte çıktıkları o gece onları görmüştü ya da seslerini duymuştu. Greef’in yok olduğunu öğrendiğinde bunu da ejderhâ efsanesine bağlamak için gösterdiği çabayı hatırlarsınız. Onun söylediklerinden daha fazlasını bildiğini tahmin ediyordum. Bu nedenle Greeff’in cesedini bulmak için doğrudan buzul çukurlarına gitmek

gerektiğini düşündüm... Evet, o zavallı yaşlı kadın oğlunun suçunu biliyordu. Bu öğleden sonra oğlunu havuzdan uzak tutması için Leland'a yalvarması; öylesine bir saçmalama değildi. Sadece içgüdülerinin tetiklediği bir korkuydu; oğlunun kendi cinayetini işlediği yerde cezasını bulmasından korkuyordu."

"Tam da böyle oldu," diye mırıldandı Markham, "acayip bir tesadüf."

"Bunu kesinlikle hak etmişti," dedi Çavuş. "Ama beni hâlâ düşündüren bir şey var; hiç ayak izi bırakmamayı başarmış olması."

"Stamm kendini korumak zorundaydı, Çavuş," diye açıkladı Vance. "Paletlerin bırakacağı herhangi bir iz tüm planlarını suya düşürecekti. Bu nedenle beton zeminin kullanacağı kısmına kerestelerden ince bir yol yaparak önlemini aldı."

"Havuzun dibinde bıraktığı izler için hiçbir önlem almamıştı?" diye ısrar etti Markham.

"Doğru," diyerek devam etti, "bunu hesaplayamadı, sanırım suyun izleri yok edeceğini düşündü. Çünkü havuzun dibindeki izleri bulduğumuzda gerçekten çok korkmuştu. İtiraf etmeliyim ki bu bağlantıyı ilk anda ben de kuramadım. Sonra bu aklıma bir soru işareti olarak takıldı, bu nedenle dalış kıyafeti, eldivenler, paletlerle ilgili teorimi derinleştirmek istedim. Bu ülkede dalış malzemesi üreten birkaç firma var. Küçük bir çabayla Stamm'ın bu kıyafetleri aldığı yeri buldum."

"Peki, ya Leland?" diye sordu Markham, "izleri o da görmüştü..."

"Oh! Tabiî ki... Ben ona bu izlerden bahsettiğim anda ne olup bittiğini tahmin etmişti, Snitkin'in çizimlerini görür görmez de emin oldu. Bence kendisi Bernice'e olan sadakati yüzünden bize bunu söyleyemedi ama izleri görmemizi o da istiyordu. Bayan Stamm da durumdan şüphelenmişti; bu garip izlerden bahsettiğimde ne kadar üzüldüğünü hatırlarsınız... Çok zekice bir hamleyle bu izleri ejderhâ efsanesinden duyduğu korkuya bağlayarak durumu savuşturdu."

Markham boşalan bardağını doldurdu. "Bu kısmı tamamen açığa kavuşturduk," dedi kısa bir sessizlikten sonra. "Yine de Greeff'in öldürülmesiyle ilgili hâlâ anlayamadığım birkaç nokta var."

Vance hemen söze başlamadı. Önce yavaş yavaş bir sigara yaktı. “Bu konuda ben de emin değilim Markham, Greeff’in öldürülmesi ilk cinayetle birlikte mi planlanmıştı yoksa bir son dakika kararı mıydı... Ama emin olduğum bir şey var; bu fikir Stamm’ın aklında bu partiyi planladığında bir şekilde vardı. Greeff’ten hiç hoşlanmadığı, hatta ondan korktuğu kesindi ve hasta zihni kendisi için bir tehdit unsuru olan bu adamdan kurtulmayı planlıyordu. Belki de bunu pratiğe dökme fikrini, havuzun dibinde bulunan o tuhaf ayak izlerinden, Montegue’nun göğsündeki pençeye benzettiğimiz izlerden sonra edindi. Ona göre, bu ejderhâ efsanesinden faydalanmamak için hiçbir neden yoktu. Montegue’nun ölümüyle ilgili veriler gerçek dışı, mantıksız bir ejder teorisine bağlandıktan sonra, Greeff’in ölümüyle onu ilişkilendirecek hiçbirşey kalmıyordu. Bu, Stamm’ın güvende hissetmesine neden oldu. Tahminime göre, Montegue’nun göğsündeki yaralar bir ejderhâ elinden çıkmış gibi yorumlanınca, Greeff’in de buna benzer bir şekilde yok edilmesinin efsaneyi büyüteceğini, kendisinin güvende olacağını hesaplamıştı. Bu nedenle her iki cinayeti de aynı yöntemleri dikkatle uygulayarak işledi. Greeff’in kafasına vurarak Montegue’daki yaraların aynısını oluşturmaya çalıştı. Sonra da gırtlağını aynı izleri bırakmaya dikkat ederek sıktı. Tabiî göğsündeki yaraları benzer bir şekilde açmak için üçlü çatalı kullandı. Sonra da cesedi bu mantığa uygun olarak -ya da bu işin ‘reudctio ad absurdum’(saçmalık)una uygun olarak- aynı çukura fırlattı.”

“Bu adamın kafasının nasıl işlediğini şimdi anlayabiliyorum,” diye itiraf etti Markham, “Greeff’in öldürülmesi için bir fırsat yaratmak zorundaydı.”

“Kesinlikle, bu zor bir şey değildi. Stamm’ın Cumartesi akşamı öfkeli çıkışından sonra Greeff onun geçen gece kütüphanede kendisiyle biraz daha kalma önerisini sevinçle kabul etti. Hatırlarsanız Leland onların yatmaya gitmeden önce uzun süre dostane bir şekilde sohbet ettiklerini söylemişti. Konuşmaları yeni bir araştırma seyahatiydi. Greeff yardımcı olmaktan memnuniyet duyacağını söylemişti. Sonra üst kata çıktıklarında Stamm son bir içki için Greeff’i odasına davet etti, sonra da sohbetlerine küçük bir yürüyüşle devam etmelerini önerdi, evden ikisi birlikte çıktılar. Leland’la Trainor’un duydukları açılan sürgünün sesi tam bu sırada geldi.”

Vance şampanyasından bir yudum aldı. “Stamm’ın Greeff’i mozoleye girmeye nasıl ikna ettiğini hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Aslında bunun çok da bir önemi yok, sonuçta Greeff, Stamm’ın yaptığı herhangi bir

öneriye kolaylıkla boyun eğecek durumdaydı. Belki de Stamm Greeff'e Montegue'nun ölümünü bu mozolede açıklayacağını söylemiştir ya da gündüz bastıran ağır sağanaktan sonra mozolenin duvarlarına bir göz atmak istediğini... Stamm her ne bahane kullanmış olursa olsun, Greeff'in onunla birlikte mozoleye girdiğini biliyoruz..."

"Tabiî, gardenya ve gördüğümüz kan izleri," diye mırıldandı Markham.

"Evet, bunlar oraya girdiğinin kanıtları... Stamm Greeff'i öldürüp ona istediği çeki düzeni verdikten sonra, cesedi buzul çukurlarına kadar el arabasıyla taşıdı, yol boyunca da East Road'a yerleştirdiğimiz nöbetçinin dikkatini çekmemek için elinden geleni yaptı."

Heath bu sırada homurdandı: "Sonra da el arabasını çalılıklardan birinin dibine atıp, sinsi adımlarla eve döndü."

"Haklısın Çavuş. Ama el arabasından gelen gıcırdama sesini Leland duymuştu, bize anlatmaya çalıştığı ses buydu. Stamm'ın tüm çabasına karşın eve girdiğinde hem Trainor hem de Leland kapının sürgüsünün kapandığını duydular."

Vance içini çekti: "Bu mükemmel cinayet değildi Markham, ancak hesaplamalar mükemmel yapılmıştı. Ayrıca çok cüretli bir plandı, eğer cinayetlerden biri aydınlatılırsa her ikisi de açıklanmış olacaktı. Bu çifte kumardı, seçilen rakam yerine bir değil iki pul birden yerleştiriliyordu."

"Bu kısmı artık anlayabiliyorum," dedi. "Peki, mozolenin anahtarı niye Tatum'un odasında bulundu?"

"İşte Stamm'ın en önemli hatası buydu. Daha önce de söylediğim gibi, Stamm aşırı tedbirliydi. Anahtar belki yıllardır ondaydı, belki de onu yakınlarda Bayan Stamm'ın kasasından almıştı. Ama bunun bir önemi yok. Bu anahtarı bir kez kendi amacı için kullanınca kolayca elden çıkaramazdı, çünkü dalış kıyafetlerini oraya saklamıştı. Anahtarı saklayabilirdi ama dalış ekipmanı tesadüfen birinin eline geçerse bütün şüpheler onun üzerine yıkılacaktı. Bu nedenle muhtemelen anahtarı önce Greeff'in odasına sakladı, böylece herhangi bir durumda şüpheler onun üzerinde toplanacaktı. Sonra Greeff'i öldürme olanağını ele geçirince, Stamm anahtarı Tatum'un odasına koymayı planladı -o da Greeff'den kurtulmak isteyenlerin başında geliyordu. Stamm Leland'ı seviyordu, onun Bernice ile evlenmesini

istiyordu- zaten Stamm’ın Montegue’yu öldürmesinin en büyük nedeni buydu -bu nedenle şüpheleri Leland’ın üzerine çekmeyi kesinlikle istemedi. Greeff’in odasını ilk araştırdığımız zamanı hatırlarsınız- Greeff’in kaçmış olma olasılığının yüksekliğini düşünmemize rağmen anahtarın oralarda bir yerde olması gerektiğine inanıyordum. Orada bulamayınca Tatum’un odasını aradım. Neyse ki anahtarı bulduk da mozolenin kapısını kırmak zorunda kalmadık. Çünkü içeriye girmek için başka çaremiz kalmasaydı bunu yapmak zorunda kalacaktım.”

“Ben hâlâ,” diye bastırdı Markham, “neden bu anahtarın senin bu kadar dikkatini çektiğini anlamadım?”

“Bunun nedenini ben de tam olarak bilmiyorum,” diyerek devam etti Vance. “Bu gece benim mantıki çıkarımlarımın psikolojik tahlillerini yapmak için çok sıcak bir gece. Kısaca diyelim ki, anahtarla ilgili düşüncem bir tahmine dayanıyordu. Senin de fark ettiğin gibi, o mozole beni çok etkilemişti, özellikle de stratejik olarak. İlk cinayetin o mozolenin bir şekilde kullanılmadan işlenebilmesine aklım yatmıyordu. Orası böyle bir kullanım için en uygun yerdi, anlıyor musun? Tabiî o zaman bağlantı kurmaktan henüz çok uzaktım, mesele hâlâ çok karışıktı. Yine de Bayan Stamm’a gidip anahtarın saklandığı yeri öğrenmenin önemli olduğunu düşünüyordum. Kadının, mozole ve Stamm’ın entrikaları arasındaki bağlantıyı kurmasından korktum. Fakat anahtarın saklandığı yerde olmadığını öğrendiğimde, bunun cinayetin çözümü için çok önemli bir faktör olduğundan emin oldum.”

“Peki, tanrı aşkına,” diye sordu Markham, “Stamm’ın suçlu olabileceğini ilk ne zaman düşündün? O evde en iyi mazereti olan tek adamdı.”

Vance yavaşça kafasını salladı: “Hayır, Markham, hayır, sevgili dostum, Stamm o partide alibisi olmayan tek kişiydi. Tam da bu yüzden başından beri benim gözlerim onun üzerindeydi, başka olasılıklar olma ihtimalini düşündüğümü de itiraf etmeliyim. Stamm, tabiî ki, mükemmel bir alibisi olduğunu düşünerek bu cinayetten yakasını sıyırabileceğini düşünebilirdi. Oysa, Montegue cinayeti işlendiği sırada, onun durumu diğerlerinden daha hassastı, çünkü Montegue havuza daldığı sırada havuz kenarında olmayan tek kişi oydu. Orada bulunanlardan biri için Montegue’yu öldürmek çok zordu; tabiî Stamm eğer gerçekten bir alkol komasında olsaydı onun için de imkânsızdı. İşte koşulları böyle değerlendirmeye başlayınca aklımda ilk

şimşek çaktı. Doğal olarak Stamm diğerleriyle havuza gidip amaçlarını gerçekleştiremezdi. Böylece, bu durum olmasaydı onun bu iş için en uygun kişi olacağını düşünmeye başladım. Sonra da onun içkiyi başka bir yere döküp ayık olma ihtimalini, eve döndükten sonra gerçekten içerek sarhoş olma ihtimalini düşündüm. Tüm akşamını kütüphanedeki kanepenin üstünde geçirdiğini öğrendiğimde doğal olarak ilgim bu koltuğun yakınındaki saksıda duran süs bitkisine odaklandı.”

“Peki, Vance,” diye karşı çıktı Markham, “ilk andan beri bu işin cinayet olduğundan madem bu kadar emindin, o ejderhâyla ilgili söylediğin saçmalıklar neydi o halde?”

“Onlar saçmalık değildi. Tuhaf bir deniz yaratığı ya da garip bir balık cinsinin Montegue’nun ölümünden sorumlu olma ihtimali hep vardı. En iyi zoologlar bile sudaki yaşam hakkında çok sınırlı bir bilgiye sahipler... Bilimsel olarak yeni bulunacak bir deniz canlısının neler yapabileceğini bilemeyiz. Örneğin Bettalar, on yıllardır insanoğlu tarafından bilinmesine rağmen Betta Pugnax’ın yumurtlayarak mı yoksa doğurarak mı çoğaldığını kimse bilmez. Bayan Stamm’ın sualtı canlıları ile ilgili böyle bir masal uydururken az da olsa bilimsel olarak haklı çıkma ihtimali vardı. Ayrıca unutmamalısın ki Markham, Stamm bu işlere çok meraklı bir balık avcısıydı, kimsenin bilmediği pek çok tuhaf türü değişik ülkelerden toplayıp buraya getirmişti. Evet, bilimsel olarak bu ejderhâ efsanesinin hemen gözden çıkarılması doğru olmazdı. Ama itiraf etmeliyim ki, ben bu işi pek ciddiye almadım. Bu yüzden böyle olağanüstü bir keşif yapmak için en basit ve çocukça yöntemi kullandım. Stamm’ın balık koleksiyonunu incelerken aklımdan bu geçiyordu. Şöyle ya da böyle oradaki tüm türler benim için tanıdıktı. Bunu fark edince bu meselede yeni bir keşif yapabileceğimiz bir canlının olmadığını hayal kırıklığıyla kabullenip, yine en makul açıklamaya yöneldim; saksıdaki toprağın tadını kontrol ettim.”

“Tabiî,” dedi Markham, hafif bir gülümsemeyle, “Stamm’ın asıl niyetini anlamaması için akvaryumlarla, balık türleriyle son derce ilgili göründün, sanki kütüphanedeki bitkilerle hiç ilgilenmiyormuşsun gibi...”

Vance da gülümsedi. “Olabilir, Markham... Bir şişe daha Pol Roger’a ne dersiniz?” diyerek Currie’yi çağırmak için zili çaldı.

Ejder Havuzu'nda işlenen bu iki vahşi cinayetin üzerinden henüz bir sene geçmemişti ki, Leland ile Bernice Stamm evlendi. Her ikisi de güçlü, dikkat çekici karakterler olmalarına rağmen, Inwood'un havası, orada olup bitenler onları derinden etkilemişti. Westchester tepelerinde kendilerine bir ev alıp, orada yaşamaya başladılar. Evliliklerinden kısa bir süre sonra Vance'le birlikte onları ziyarete gittik.

Eski Stamm Malikânesi bu olaydan sonra bir daha hiçbir vakit kullanılmadı, cinayetten bir süre sonra şehir mülklerine katılarak bugün orada bulunan Inwood Hill Park'ın bir parçası oldu. Ev yıkıldı ama evin çevresindeki kayalık tepeler muhafaza edildi. Ayrıca girişteki iki büyük sütun hâlâ duruyor.

Ejder Havuzu artık yok. Havuzu besleyen küçük derenin yatağı değiştirilerek Spuyten Duyvil nehrine dâhil edildi. Dere yatağı ise dolduruldu. Ejderhâ havuzu artık vahşi otların kuşatması altında. Bugün, artık oranın bir zamanlar bir havuz olduğunu anlamanın, orada iki vahşi cinayetin işlendiğini gösteren herhangi bir iz bulmanın imkânı yok.

İşler anlattığım gibi bir şekilde yoluna girdikten bir süre sonra uşak Trainor aklıma düştü. Stamm Malikânesi'nden ayrılmak zorunda kaldıktan sonra ne yaptığını merak etmeye başladım. Onun niye aklıma takıldığını bir süre çözemedim fakat bir hayalete benzer sessiz tavırlarıyla, ne zaman savunmaya geçip ne zaman saldıracağı belli olmayan haliyle benim kafamı uzun süre meşgul etti. Sonra bir gün tesadüflerin yardımıyla, karşılaştık. Vance'la ben 34. Cadde'deki tropik balık mağazasını ziyarete gitmiştik ve orada Trainor'un yüzü birdenbire akvaryumların arasında karşımıza çıkıverdi.

Vance'ı ilk bakışta tanımıştı, biz ona doğru yaklaşırken kederli bir biçimde kafasını sallıyordu: "Buradaki Scatophagus'larıma iyi bakamıyorum," diye yakındı. "Buradaki koşullar onların bakımı için uygun değil. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi efendim?"

SON

Polisiye Roman Yazmanın 20 Kuralı

Polisiye roman bir oyundur. Hatta daha da ileri gidip, bir spor olduğunu bile söyleyebiliriz. Fakat yazar okuyucusuyla “centilmen” bir oyun oynamalıdır. Küçük numaralar yapsa bile dürüstlüğünü mutlaka korumalıdır. Yazar, zekice yöntemler kullanarak okuyucunun ilgisini sürekli olarak yazdıklarında tutmayı başarmak durumundadır. Öz saygısı yüksek bir polisiye yazar, cinai roman yazmanın herkes tarafından bilinen, ama yazılı olmayan kurallarına uyar.

Burada iyi bir cinai roman yazarının uyması gereken kuralları ki buna bu işin amentüsü de diyebilir, kısaca sıralayabiliriz:

1- Okuyucu, cinayetin gizemini çözmek için dedektifle aynı fırsata sahip olmalıdır. Tüm ipuçları romanın içinde açıkça ve anlaşılır bir şekilde belirtilmelidir.

2- Romanda dedektifin uğraştıkları dışında hiçbir hile ya da mantıki çarpıtma okuyucuya sunulmamalıdır.

3- Cinai bir romanda kesinlikle bir âşk hikâyesi yer almamalıdır. Romana âşk sokmak, okuyucuyu gereksiz bir duygusallığa sürükler ve konuyu akılcı bir mecradan uzaklaştırır. Polisiye romanda okuyucu cinayet davasını adaleti yerine getirmek için çözmeye çalışır, âşıkları evlendirmek için çabalamaz.

4- Olayı çözmeye çalışan dedektif ya da polislerden biri kesinlikle zanlı olarak ortaya sürülmemelidir. Bu okuyucuyu göz göre göre aptal yerine koymak demektir. Kimse enayi yerine konmaktan hoşlanmaz.

5- Katil tamamen mantıki metotlarla keşfedilmelidir. Katilin ortaya çıkarılması tesadüflere, şansa ya da kendi itirafına bırakılmamalıdır. Bir romanda katilin bu şekilde ortaya çıkması okuyucuda bu kitabı boşu boşuna okuduğu hissi yaratır. Bu durumda düşünülecek en iyi şey, yazarın eşek şakası yaptığı olabilir.

6- Polisiye romanda mutlaka bir dedektif olmalıdır ve dedektifin işi araştırma yapmak olmalıdır. Dedektifin misyonu ilk bölümden itibaren katili gösteren ipuçlarını bir araya getirmektir. İpuçlarını toplamadan katili gösteren bir dedektif, işlem yapmadan matematik probleminin cevabını söyleyen bir ilkokul öğrencisine benzer.

7- Polisiye bir romanda en az bir kurban olmalıdır, ceset sayısı birden fazla olabilir ama cinayet işlenmeyen bir polisiye roman kurgusu olamaz. Üç yüz sayfalık bir cinai roman, tek bir cinayeti anlatmaktan çok kafa karıştırmaya yarar. Ayrıca okuyucunun romanı okumak için harcadığı zaman ve enerji, yazar tarafından ödüllendirilmelidir. Amerikalılar insancıldır ve iyi bir cinayet kurgusu onların korku ve intikam duygularını coşturur. Zanlıyı hemen adalete teslim etmek isterler. Bu nedenle "kusursuz cinayet" işlendiğinde, okuyucunun suçluyu adalete teslim etme isteği ve coşkusu neredeyse üçe katlanır.

8- Cinayet tamamen tabiat kanunlarına bağlı kalınarak çözülmelidir. Cinayetin zihin okuma, ruh çağırma, suya bakma ya da fal gibi ruhsal güçler aracılığıyla çözülmesi kesinlikle doğru değildir. Okuyucunun kendi çıkarımlarını akılcı bir dedektif karakteriyle karşılaştırma şansı olmalıdır. Eğer okuyucu ruhlar âlemi gibi metafiziğin farklı boyutlarıyla karşı karşıya kalırsa, başından beri aldatıldığı hissine kapılır.

9- Romanda olayların çözümlemesini yapan ve her şeyin açığa kavuşma anını belirleyen tek bir dedektif olmalıdır. Olay örgüsünü üç ya da dört dedektife dağıtmak, yalnızca okuyucunun ilgisini parçalayıp akıl karışıklığı yaratmakla kalmaz, aynı zamanda okuyucuya haksızlık yapılmasına da neden olur. Çünkü okuyucu birden fazla dedektifle karşı karşıya kaldığında bu karakterlere karşı güvensizlik hisseder. Ortada birden fazla dedektif olursa kimin lider ya da öncü olduğu netleşmez. Bu durum okuyucunun algısında kesintilere yol açar.

10- Katil okuyucunun tanıdığı, hikâyede az ya da çok rol oynayan biri olmalıdır. Yazar son bölümde olayı yabancı ya da önemsiz bir karakter üzerinde kilitlerse, okuyucunun ilgisine cevap veremediğini itiraf etmiş olur.

11- Uşak, aşçı, bekçi ya da vale gibi hizmetliler kesinlikle kurban olarak seçilmemelidir. Bunun tamamen "seçkinlik" meselesiyle bir ilgisi vardır, bu

sebeple insanların gözünde sıradan insanların öldürüldüğü bir cinayetin çözümlenmesi son derece kolaydır. Bu da okuyucuya zamanını boşa harcadığını düşündürür. Kurban mutlaka zengin, genellikle şüpheli bir durum barındırmayan, küçük maddi çıkarlar için öldürülmemiş biri olmalıdır.

12- Temel olarak romanda, kaç tane cinayet işlediğinden bağımsız, yalnızca bir katil olmalıdır. Tabiî bu zanlı, bir ya da birden fazla yardımcıya sahip olabilir; fakat cinayetin sorumluluğu kitabın sonunda tek bir kişinin omuzlarına yüklenmelidir. Okuyucu kitap boyunca tek bir katili bulmak için yoğunlaşmalıdır.

13- Gizli topluluklar, tarikatlar ya da mafya gibi gruplar cinai bir romanda yer almamalıdır. Eğer konu böyle gruplar üzerinden işlenirse, roman, dedektif hikâyesinden çıkıp bir macera romanına ya da gizli servis-ajan hikâyesine döner. Etkileyici ve iyi bir cinayetin bu tür grupların elinden çıkmış olmasına gerek yoktur. Tabiî, polisiye romanda bir şekilde katili kollamanın yolunu bulmak gerekebilir ama onu gizli/yasadışı bir topluluğun üyesi yapmak olayları kesin bir çözüme ulaştırmaz. Ayrıca, soylu, kendine saygısı olan bir katil karakteri de polisle böyle bir haksız rekabete girmek istemez.

14- Cinayetin yöntemi de, onu araştırma şekli de tamamen mantıklı ve bilimsel olmalıdır. Demek istediğim, bilim ötesi ya da birtakım uydurma araçlar polisiye roman okuyucusunun hoşuna gitmez. Örneğin, cinayetin yeni bulunmuş bir elementle -süper radyum- işlenmesi okuyucuya inandırıcı gelmeyebilir. Ya da sadece yazarın uydurduğu bir zehirle cinayet işlenmesi okuyucu için ikna edici olmayabilir. Bir polisiye roman yazarı zehir biliminden eczacılığa kadar çok şey bilmek durumunda olabilir ama her zaman nerede durması gerektiğini bilmelidir. Eğer yazar bir kez kendini fantezi dünyasına kaptırırsa, Jules Verne'in tarzına dönmeye başlar ve bu da onun yazdıklarını polisiye özelliğinden çıkarır, bir macera romanı niteliğine büründürür.

15- Cinayet, okuyucunun onu anlamasına olanak verecek, açık bir şekilde anlatılmalıdır. Yani, okuyucu kitabı bitirip cinayetin hangi ipuçlarıyla çözüldüğünü öğrendikten sonra kitabı yeniden okuyup, aynı ipuçlarını kendisi de bularak cinayeti çözebilmelidir. Eğer okuyucu dedektif kadar zeki olsaydı, romanın son bölümüne geldiğinde cinayeti kendisinin de

çözebileceğini düşünmelidir. Benim son derece basit bir teorime göre, mantıklı ve okuyucuya haksızlık etmeyen bir polisiye roman kurgularken, çözümü okuyucudan tamamen gizlemek kesinlikle doğru değildir. Eğer yazar cinayet ve ipuçları konusunda sportmence davranırsa, kavrayışı yüksek ve zeki okuyucular mantıklarının ve çıkarımlarının yardımıyla, tıpkı romandaki dedektif gibi suçlunun kim olduğunu ortaya çıkarabilmelidir. Polisiye roman okuma “oyunu”nun en eğlenceli kısmı tam da burasıdır. İyi bir polisiye romana yedirilmiş bu özellik sayesinde “en çok satan” romanları okumak istemeyen biri, polisiye romanları büyük keyif alarak okur.

16- Polisiye romanda uzun tasvir paragraflarına, gereksiz edebi detaylara, çok derin karakter analizlerine ya da ortamın “atmosferi” ile ilgili çok fazla yoruma yer verilmemelidir. Bu gibi detaylar polisiye bir roman için çok hayati değildir. Saydığımız ayrıntılar romanın hızını düşürür ve okuyucuyu sonuca ulaşmak için odaklanması gereken verilerden uzaklaştırır. Açıkçası, romandaki karakterleri gerçekçi ve olağan yaşama uygun bir şekilde yansıtmak iyidir ama bu karakterleri tanıtırken aşırı bir edebi dil kullanmak, okuyucuyu romanın polisiye tarzından uzaklaştırabilir. Polisiye bir roman, içinde “cinayet” gibi tatsız olayları barındırır. Fakat okuyucu böyle bir romanı edebi bir zevk almak için değil, bir bulmaca çözmeye çalışır gibi okur. Böyle bir bulmacayı çözmek için uğraşan bir okuyucunun dikkatini kelime köken bilimine ya da ayrıntılı dil bilgisi kurallarına çekmek, bir anlamda onu bu bulmacayı çözme zevkinden mahrum bırakmak demektir.

17- Profesyonel bir katil polisiye romanda kesinlikle iş üstünde yakalanmaz. Haneye tecavüz eden suçlular ya da haydutlar cinayet bürodan ziyade normal bir polis karakolunun ilgilenmesi gereken kişilerdir. Cinayet büroyu ilgilendiren gerçek bir katil, bir kilise papazı ya da kiliseye bağlı cemaatin kız kurusu bir üyesi olarak karşımıza çıkabilir.

18- Bir polisiye romanda cinayet olarak gösterilen olay roman sonunda asla bir kaza ya da intihar vakası olarak bitirilmemelidir. Bir polisiye roman olarak başlayan kitapta böylesi bir durum okuyucuya yapılacak affedilmez bir hiledir. Böylesi bir durum karşısında kitabı satın alan kişi verdiği parayı geri isterse dünyadaki bütün mahkemeler, yazarı, bu iyi niyetli okuyucuyu dolandırdığı için suçlu bulur.

19- Bir polisiye romandaki motifler genel geçer olmalıdır. Uluslararası entrikalar ya da savaşta cephe arkasındaki cinayetler bir dedektif kitabının konusu olmamalıdır. Bu gibi olayları konu eden türler zaten vardır, casusluk romanları gibi. Polisiye roman okuyucunun gündelik hayatında karşılığını bulabilecek olayları konu edinmelidir. Okuyucu kendi hayatında baskıla(n)mış olduğu arzuları ve duyguları okuduğu kitapta bulabilmeli ve hissedebilmelidir.

20- Ve son olarak, kendine saygısı olmayan bir polisiye roman yazarının sıkça istifade ettiği polisiye roman öğelerini aşağıda listeledim. Bu öğeler polisiye romanda gereğinden fazlaca kullanılır ve polisiye roman yazınının bütün örneklerinde birbirlerine benzerdir. Aşağıda sıralanan motifleri sıkça kullanan bir yazar kendi beceriksizliğini ve orijinal fikir yoksunluğunu itiraf etmiş sayılır.

a) Katilin içtiği ve olay mahallinde bıraktığı sigara izmaritini zanlının içtiği sigara markası ile karşılaştırıp katilin kimliğini belirlemek.

b) Uydurma bir ruh çağırma seansı ile katilin kendini ele vermesini sağlamak.

c) Taklit edilmiş parmak izleri.

d) Katilin cinayet anında başka bir yerde olduğu intibası bırakan (alibi) tanık, olay mizansenlerin tamamı.

e) Köpeğin havlamaması, bu sayede eve giren katilin kurbanın tanıdığı olduğu çıkarsamasında bulunmak. Benzer bir mizansen olarak kilidin zorlanmamış olması.

f) Romanın çözüm faslında aniden ortaya çıkan ikiz kardeş ya da şüphelerin üzerinde biriktiği masum kişiye çok benzeyen yakın bir akrabanın katil çıkması.

g) Deri altı şırıngası ve bayıltmak için eter kullanılması.

h) Polisin kilitli bir odayı açmasından hemen sonra cinayetin işlenmesi ve elinde silahıyla durumu reddeden bir zanlı.

i) Birinin masumiyetini kanıtlamak için yalan makinesi testine girmesi.

j) Romanın sonuna doğru dedektifin nihayet çözdüğü bir şifre veya kod.

S. S. VAN DINE'IN
YAYINA HAZIRLANAN KİTAPLARI:

Kış Cinayeti
Gracia Allen Cinayeti
Gazino Cinayeti
Bahçe Cinayeti
Benson Cinayeti
Kanarya Cinayeti
Greene Cinayeti
Piskopos Cinayeti
Bokböceği Cinayeti
Köpek Kulübesi Cinayeti
Çocuk Kaçırma Cinayeti

[1] “Piskopos Cinayeti” (The Bishop Murder Case,1929)

[2] *Bir zamanlar Vance, camlı terasını bir akvaryuma dönüştürüp bu güzel süs balıklarından yetiştirmeyi denemişti. Peygamberçiçeği mavisi, koyu kahve, hatta siyah türleri yetiştirmeyi başarıp Doğal Tarih Müzesi Akvaryum Topluluğu'ndan pek çok ödül de kazanmıştı.*

[3] Bu yol New York Central Hudson River olarak bilinen, Memorial Hastanesi’nin yanından geçen Lower Bolton yoluyla karıştırılmamalıdır.

[4] *Mendel, bireyin özelliklerini ortaya çıkartan genlerin, bireyde birbirinden bağımsız olduğunu düşünmüştür. Buna bağımsız genler kuralı denilir. Mendel' in bağımsız genler kuralını savunmasının nedeni, büyük bir bilimsel tesadüfün sonucudur. Mendel bezelyelerde çalışmış ve tesadüfen, ayrı kromozomlar üzerindeki genlere isabet eden özellikleri ele almıştır. (y.n)*

[5] Bu tuhaf kelimeleri küçük not defterime yazmıştım; yıllar sonra Vance'la ben Çin sanatının Munthe Koleksiyonu'nu görmek için Kaliforniya'dayken, bu konuyu "Lenapelilerin İnançları ve Törenleri" kitabını yazmış olan, Los Angeles'daki Southwest Museum'un kuratörü Doktor M.R. Harrington'a açtım. Bize Amangemokdoming'in anlamının "Ejder-yuvası", Amangemokdom Wikit'in "Ejderin evi"; Amangemokdomipek'in "Ejder-havuzu" olduğunu söyledi. Ayrıca "amangam" kelimesinin çevirisinin "büyük balık" ve "su-canavarı" anlamında kullanıldığını, Amangaming kelimesinin kısaltılmışı olduğunu da anlattı. Bu kelime daha çok Inwood bölgesindeki Lenapeliler tarafından kullanılan bir kelimeymiş.

[6] Walum Olum kaynağına göre amangam, “canavar; Brinton’un notlarında ise aynı kelimenin amangi kökünden geldiği, ‘korkunç, ürkütücü” ve aynı zamanda “mitolojik bir su-yaratığı olan canavar-balık” anlamında olduğu belirtilir. Brinton ve Anthony sözlüğünde ise çoğul halinin amangamek olduğu, ‘büyük balık’ anlamına geldiği ifade edilir. Kızılderililer bu yaratığı sadece bir hayvan olarak değil, bir manitto; yani hem fiziksel hem de mistik güçleri olan doğaüstü bir yaratık olarak değerlendirirler.

[7] *Khoe'nin Çukuru Newark'daki West Side Park'ta bir göl kalıntısıdır. Hikâyesi oldukça ilginçtir. Bir zamanlar büyük bataklık, manolya bataklığı ya da kaplumbağa hendeği olarak anılırmış, son dönemde gazeteciler bu bataklığa "Ölüm Gölü" adını taktılar. Yıllardır varlığını koruyan bataklığın derinliği bilinmiyor, hakkında pek çok ürkütücü hikâye anlatılıyor. Bölgenin yakınındaki konunun meraklıları, hikâyelerin anlatıcıları buraya düşen birinin ne kadar çabalarsa çabalasın kurtulamayacağını söylüyorlar. Bu hikâyelerin birinde, bir düzine atın çektiği arabanın hiçbir iz bırakmadan bataklığın yüzeyinde ortadan yok olduğu anlatılır. Kırk yılı aşkın süredir anlatılan bu hikâyelerin kaynağı, yüksek ihtimalle bataklığı oluşturan hareketli kumlar.*

[8] Keating Haritası ya da kopyaları Cocos Adaları'na giden hazine avcıları tarafından sıklıkla kullanılır. Bu haritanın Kaptan Thompson'un bizzat kendisi tarafından yapıldığı, Keating isimli arkadaşına bıraktığı iddia edilir. Keating, Kaptan Bogue ile birlikte adalara hazineyi bulmak için gitmiş. Teknede bir isyan çıkınca Bogue adada ölmüş, Keating ise şans eseri kaçabilmiş. Adamın ölümünden sonra karısı haritayı dönemin İngiltere Donanması Amirali Nicholas Fitzgerald'a teslim etmiş.

[9] Doktor Emanuel Doremus, Adli Tabip Uzmanı.

[10] Saygıdeğer P.A Armstrong tarafından 1887 de yazılmış Morris, Illionis de basılmış “The Piasa, or the Devil Among the Indians “ isimli eserde; Piasa’nın bir ilitürasyonu çizilmiş. Bu çizime göre bu canavarın kafası bir geyik başı gibi boynuzlu, büyük bir balığa benzercesine vücudunun bir kısmı pullu, bir deniz yaratığına benzeyen kuyruğu, geniş kanatları var. Petroglifler ya da piktografların bulgularına göre, ilk çizimler yaklaşık 1665’de Mississippi vadisinde papaz Marquette tarafından keşfedilmiş. Bu ilk buluş, Armstrong’un kitabında şöyle anlatılıyor: “Bir öküz kadar büyük, kafası bir keçi gibi boynuzlu, gözleri kırmızı, bir kaplana benzercesine tüylü yüzlü, yüzü insana benziyor. Kuyruğu bacaklarının arasında oldukça uzun ve bir balık kuyruğuna benziyor.”

[11] Lenape. Pennsylvania, New Jersey ve çevresi için Kızılderililerin en yoğun yaşadıkları bölgeye verilen isim.

[12] *Green Cinayeti (The Green Murder Case)*

[13] Inwood Hill Park’daki buzul çukurları son dönemlerde keşfedilmişti. Kuzey Amerika’da otuz bin ile elli bin yıl öncesinde oluşan buzul çukurlarının en mükemmel jeolojik örnekleri bu bölgede bulunmuştu. Yerin altına uzanan bu buzul çukurları yaklaşık üç buçuk metre yarıçapında, beş metre derinliğindedir.

[14] *Amerikan Doğa Tarih Müzesi'nin önünde; Vinalhaven, Maine*

[15] Inwood'un yerlilerinden biri olan Patrick Coghlan bu sirk çukurlarını birkaç yıl önce bulmuştu. Bu çukurlar bazı araştırmalara yardımcı olması açısından Dyckman Enstitüsü tarafından temizleniyor.

[16] Moraine Cooler, Vance’ın en sevdiği yaz içkilerinden biridir. Normalde Rhine şarabı, limon suyu, Curaçao ve sodayla yapılır; Vance içine Grand Marnier de ekletir.

[17] O günkü gazeteler Montegue cinayeti ile ilgili pek çok haber yapmıştı. Bu haberleri yazanlar hayal güçlerini işletirken hiçbir sınırlamaya gitmemişlerdi. Hatta Yerel üniversitelerdeki zoologlardan biriyle röportaj yapılmış; bu zoolog da ejderbalığı diye bir canlının bilimsel bir karşılığı olmadığını; olsa bile bizim su altıyla ilgili bilgilerimizin henüz o kadar ilerlemediğini söylemişti.

[18] Sanırım Markham, Vance'ın "Kanarya Cinayeti Davası'nda cinayetin çözümünden sonra katile intihar etmesi için verdiği fırsatı hatırlamıştı.